

༡༡། །ཚད་མ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཡོངས་སུ་ལདུ་བ་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
 གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་
 བཞུགས་སོ། །

༡༢། །རི་སླེད་ཆོས་དང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སློབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་
 སྤྱན་ཡངས་པས། །མངོན་སུམ་གཟིགས་ནས་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། །མངོན་སུམ་
 ལེན་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། གཉིས་པ་ཚད་མ་
 མདོའི་མངོན་སུམ་ལེན་བཤད་པ་ལ། ལེན་སྤྱི་ཕྱི་འབྲེལ། འབྲེལ་པ་ཅན་ལེན་འི་
 གཞུང་། ལེན་འི་མཆན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་དཔོན་སློབ་ནི། ཀུན་ལས་བརྟུས་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྩེས་
 དཔག་གི་ལེན་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་པོར་བཞག་ཅིང་། དེའི་རྩེས་སུ་མདོའི་མཆན་
 བརྟེན་གྱི་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་གོང་མའི་བཤད་པ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན་སྤྱི་གས་པར་མཛད་
 བས། ད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེན་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པས། གཞུང་གྱི་གཉིས་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་འི་
 འབྲེལ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་
 རྩེས་སུ་དཔག་པ་སྤར་རྩམ་པར་བཞག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་འོག་མ་རྟོགས་སྤྱོད་ཀྱི་……
 ཕྱིར་། ཕྱེད་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་༼༡༣༥༽བོ་མཛད་ནས། ད་ནི་
 ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་གྱི་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུམས་

པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཡ་མ་ལྷོས། ལེའུ་འོ་རིམ་ལ་ནི་ལྷ་
 དབང་སློབ་ལུལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལྷ་འི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་རྒྱུ་མཛད་པ་
 དཔོན་སློབ་གཞན་རྣམས་ནི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ཉིད་དང་པོར་མཛད་དེ། དེར་ཚད་མ་
 སྤྱི་འཚམ་ཉིད་བཤད་ནས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་
 ལས། མངོན་སུམ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་འབྲུག་པར་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱི་འཚམ་ཉིད་
 བཛྲོད་ནས་ཁྲུང་པར་གྱི་མཚམ་ཉིད་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་སློབ་
 དཔོན་གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལེའུ་དང་པོས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཆད་།
 ལེའུ་གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་གྱིས་ནི་ཚད་མ་གྲུབ་པ།
 གསུམ་པས་ནི་མངོན་སུམ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མངོན་པར་མ་བཛྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོངས་པས་དེ་ལྟར་སྤྱི་འཚམ་ཉིད་
 སློས་སོ། །ཞེས་དང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས་གྲུང་། དེ་ལྟར་ཚད་མའི་མཚམ་ཉིད་བྱམ་མོང་
 བ་བཤད་ནས། ད་ནི་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་གི།
 ཚད་མ་གཉིས་ཏེ་འདྲ་བདག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པར་ཚད་མ་སྤྱི་འཚམ་ཉིད་དང་།
 དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ ༡༣ བོ། དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དེ་མ་
 མེད་པའི་རིགས་པས་ལོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་ལ། རིགས་པ་དེ་འདྲ་མཐར་
 མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གྲངས་
 དང་། གཞལ་བྱ་དང་། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་བཞི་བས་ལ་བའི་སློན་པ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འཆད་
 ཏོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་ལེའུ་འི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་འི་འབྲེལ་པ་
 ལས། ཚད་མ་དང་། དེའི་མཚམ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་

བཞི་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་གངས་དང་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
དགག། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ། བཤད་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལོང་། དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འཆད་པའི་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞུལ་བྱ། །

དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་གྱིར་ཚད་མ། གཞུལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཡང་གེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་མེད་འབྱུང་བྲན་སོགས་བཞེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དག་འདོད་
པའི་ཚད་མ་དགག་པར་བྱ་བའི་གྱིར་དང་། རང་ཉིད་༼༡༣༧༽ མངོན་པར་འདོད་པའི་
ཚད་མའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་བཛྲོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པར་མཛད་
པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་
གྱི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚད་མ་དེའང་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་མངོན་
སུམ་དང་ནི་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ཚད་མ་...
ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གངས་ཉུང་བ་དང་། མང་བའི་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི།
ཅིའི་གྱིར་ཞེན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཁོ་ན་གཞུལ་བྱ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལས་གངས་ཉུང་བ་དང་། མང་བའི་གཞུལ་བྱ་གཞན་མེད་པའི་གྱིར་ཏེ། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་དང་། སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་གྱིར་རོ། །

དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གཞུལ་བྱ་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་
ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། གཅིག་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སེལ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་

རྟག་པ་ལྟ་བུ་ནི་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གཅིག་ཉིད་
ལ་ཡང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དེ་
ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཙམ་རབ་ཏུ་སྦྱར་ཞིང་སྦྱར་ནས་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་...
ཕྱིར་ན། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་
སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་ ༼༣༤༩༽ པའི་ཚད་མ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་ཁ་བ་ཅན་པ་དག་ནི། རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མཚན་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ།
རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་གྱི་
ཁ་དོག་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་ཡིད་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་
མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བབྱུང་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་
སོགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཡིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད་...
དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཡུལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ། །
གཞན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དོན་དེ་ཉིད་སོ་...
སོར་ངོ་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ན་འང་ཚད་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དྲན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་
ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་སྤར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། དབང་པོ་
རྟུལ་པོའི་དོན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ། དབང་པོ་འཁྱིང་པོའི་དོན་དུ་
རྣམ་པར་ངེས་པས་རྩུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དོན་དུ་རིགས་པའི་

ཐིགས་༡༡༥༧། པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་
 དེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མངོན་ཇེས་གཉིས་སུ་དེས་པར་བསྐྱུབ། རབ་སྦྱོར་གྱི་ཚད་མ་
 གྲངས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲངས་དེས་པའི་ཚུལ། གྲངས་
 གཞན་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ། ཚུལ་བསྐྱུབ་པ། ཚྱོད་
 པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་འོ་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུ་རོལ་མངོས་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། མངོན་སུམ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི།
 གཞན་ནི་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། མངོན་སུམ་དང་། ཇེས་
 སུ་དཔག་པ་དང་། སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་མ་གསུམ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི། མངོན་སུམ་དང་། ཇེས་དཔག་དང་། དཔེ་དང་། སྤྱི་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་མ་བཞི་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ནི།
 མངོན་སུམ་དང་། ཇེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དཔེ་དང་། སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་དང་། དོན་
 གྱིས་གོ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚད་མ་དུག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཚེ་ར་ག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་
 དང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྤྱི་ལས་སུ་མེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མ་གཞན་དག་གྲང་ཡོད་
 དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི།

ཚད་མ་གྲུབ་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་རྣམ་༡༡༤༠ནི་
 པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། ཇེས་སུ་དཔག་པའོ། །གྲངས་དེས་པ་དེ་འདྲ་གང་
 ལས་ཤེས་ན། གཞལ་བྱ་ནི་མངོན་གྱུར་དང་། རྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་ཅེན། ཚད་མ་ནི་
 གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པར་ཚད་
 མ་གང་གིས་འགྲུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

རོ། ། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་ལ་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅི་སྟེ་
 ཚད་མ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་སྒྲིན། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ལ་བསྟོས་ཤིང་།
 ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་བསྟོས་པས། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་གཅིག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་མྱོངས་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་
 ཡུལ་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་ལ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བེ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས། འདི་ནི་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན།
 འདི་ནི་རྟོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ན། རྟོགས་ལ་
 ཡུལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འགྲུབ་ཏུ་བཞུགས། ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་
 གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗེས་དང་། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཅན་མྱོང་ནི། འདི་ནི་ཐ་
 དད་སྟོར་རྒྱ་ཡིན། ། དེ་ཕྱིར་སྟོན་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས། ། འགྲུབ་འགྱུར་དེ་དག་གིས་དེ་ནི་
 དོན། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་སྒྲས་པས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཉི་མ་སྒྲས་སུ་མྱོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཐ་དད་
 པས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
 འདིར་བཤད་པ་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། འདྲ་བ་དང་མི་
 འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་རང་རིག་གིས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བརྟེན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡོད་
པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པས།
དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པར་བསྟན་པས་ནི་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་...
བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཚད་མའི་བྱངས་གཞན་ཡང་འབད་མེད་དུ་ཁེགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པར་ཁེགས་ཤིང་།
༼༡༤༽ གཉིས་ལས་མེད་པས་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉེར་འཇལ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་
མ་གཞན་ཁེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ལས། གཞལ་བྱ་ཡང་མངོན་
སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་...
ནོ། །

རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷའི་འགེལ་པ་
ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འདིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་
བསྟན་པས་ཚད་མ་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་ཡུལ་མང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་ན། དོན་བྱེད་
རུས་དང་མི་རུས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཞན་དག་རང་རིག་པ་ལས་ཤུགས་གྱིས་
གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དོན་འགྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་སྤོངས་ཏེ་...
གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མཐོང་བས་དེ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བསལ་ཏེ། གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཐ་སྟངས་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི།

གཞུང་གི་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞུང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་འཚན་ཉིད་གཉིས་
སུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དེ་ནི་མཛོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཁོ་
ནའོ། །༡༧༥༡བ།

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ། གཞུང་གི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཛོན་བསྐྱབ།
དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གཞན་དག་ན་མེ། ལྷན་ལ་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞུང་གི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རང་སྤྱི་གཉིས་སུམ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་འཚན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གི་
བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་
པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གཞན་པས་སྤང་པོ་གསུམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ལ་སྤྱང་བའི་སྐྱེ་ཤད་དང་། རྒྱ་
བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ།
དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་ཀྱང་ལ་ལར་རྗེས་སུ་འབྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། རང་དང་སྤྱི་འཚན་ཉིད་ལས་གཞན་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་མས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །

རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སྤྱོད་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞལ་
བྱའི་དོན་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་པོས་གཞལ་བྱའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཡོངས་སུ་
དབྱུང་བ་ལྟར་ཞུགས་པས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་༼༡༧༩༩༽རོ། །གཞན་རང་སྤྱི་གཉིས་
ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲ་བ་བྱམ་མོང་བ་དང་མི་འབྲ་བ་
བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཡི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་
དང་ཡུལ་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ན་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་།
བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རང་མཚན་
མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་བཤད་པ། དེ་ལ་ཚོད་
པ་སྤང་བ། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ། རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ། སྤྱི་
མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཕུར་
བསྟན་པ། ཚད་མ་འང་གཉིས་སུ་བྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་འང་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཕུ་འདི་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་དམ་པ་མ་འབྲུལ་པའི་དོན་...
ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་པས་རྒྱས་ཡོད་དང་། རང་གི་དོ་བོར་
རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཀུན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་རང་མཚན་དང་། མངོན་སུམ་
ཀྱིས་༼༡༧༩༩༽མྱོང་བའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པས་མངོན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། རྟོག་པའི་སྤང་
ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་བའི་བཅོད་ཅིང་གནས་ལུགས་.....
རྟོགས་པ་ལ་བསྐྱིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ། མེད་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་སྒྲོས་ཡོད་པ་ལྟར་ཀུན་

བཏགས་པས་ན་བཏགས་ཡོད། རིགས་མཐུན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་
སུ་སྤང་བས་སྤྱི་མཚན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འདིར་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་བརྩོན་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་རིགས་མཐུན་རྣམས་སྒྲུ་མེད་དུ་རེ་རེར་གནས་པ་ན། དེ་དག་སྤྱད་
ཐེད་ཀྱི་སྤྱད་གིས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་ཤིང་ཕན་ཚུན་
རེག་པའམ་འབྱར་བ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆ་མེད་པས་ཕན་ཚུན་རེག་ན་གཅིག་ལ་
གཅིག་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་རྩལ་དུ་མ་བསགས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལས་གོང་བུ་ཆེར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་ཕྱན་གཞན་གནས་པའི་གོ་ས་མེད་པས་བར་སྤྱོད་ཡང་མེད་དེ།
ཡོད་ན་བུམ་པ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་
ནི་མ་འབྱར་ཡང་བར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་སྒྲུ་མེད་པ་ན། རང་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་དུ་མ་དང་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་
གནས་པའི་ཆོ། རང་གི་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ཐེད་རྒྱུན་བྱས་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནུས་སུ་
སྐྱེས་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ལྷན་
དུ་བསྐྱེད་པས་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་ནི་དབང་པོའི་མདོན་ ༡༧ ནན། ལྷན་ཀྱི་
གཟུང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་པའི་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བསགས་པའི་
མ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁྲི་སྐྱེད་དུ། དོན་གཞན་དང་ནི་མདོན་
འབྲེལ་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་གཞན་གང་སྤྱི་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བསགས་མཁུན་དེ་དག་
ནི། ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། ཅེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
འདི་དག་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོར་གནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་སྤྱི་རིས་མ་ཐེད་པར་
ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་བས་འདི་ནི་རགས་པའི་ཞེས་ཐ་སྙད་ཐེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་དུ་ཐ་སྙད་
འདོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། དབང་
ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱན་མིན། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དུ་མ་ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་

འཛོམ་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཉིད་རགས་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་རགས་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྲོས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ནི་
 རྒྱལ་ཕྱན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོ་སྤེ་
 པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་བ་ཅན་པ་པམ་ཆེར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་མ་ཡིན་པར་རགས་པར་སྒྲོ་
 ཞིང་། རྒྱལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་མགྲིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྒྲོག་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་སྤེ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུས་མེད་པའི་གཏམ་དུ་བྱེད་དེ།
 རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
 རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་དེ་ཉིད་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་ ༡༤ ཟེ་སོགས་རྒྱལ་ཕྱན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་
 པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཀྱི་སྒྲིང་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་དུ་ཐལ། སྒྲོ་མ་
 བཏགས་པར་རང་འཛོམ་པའི་ཤེས་པ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟོན་དུ། རོན་དམ་རོན་
 བྱེད་རྣམས་པ་གང་། །དེ་འདིར་རོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གང་དག་གཞུང་འདིས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ། ཡ་མ་ལྷོས།
 ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 མཛོད་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡི་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་ལ། །
 བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་རོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གང་ལ་འཛོམས་
 བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ཞིང་རྟོག་པས་ཆ་ཤས་ཕྱེ་ཡང་རང་འཛོམ་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་དུ་བསྟེད་
 པའི་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ནི་རོན་དམ་དུ་འགྲང་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་རོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་

མཐའ་སྐྱབ་བཞི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་དག་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་...
 རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བསྐྱེད་ཀྱི། ཏུ་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ནི་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ༡༧༧ བོ། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡང་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པའི་...
 སྐྱེས་བྱའི་སྐྱོས་ངེས་པར་མ་རྩལ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་ཡུལ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་འབྲུག་ཡུལ་...
 ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐྱད་དུ། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་
 སུམ་གྱི་གཞུང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ནི་
 ཐོབ་པར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ངེས་ན་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བ་
 དག་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་དང་།
 ཀྱུན་རྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་སོ་
 སོ་བརྒྱམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་མི་འབྲ་བའི་ཡུལ་དང་།
 སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་
 བཞག་གོ། །རགས་པ་དང་། རྒྱུན་དང་། སྐྱ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་གི་དོན་ནི།

དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྩལ་པ་གང་། །དེ་འདྲིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །

གཞན་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་བཤད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་བྱེད་རྩལ་དང་མི་རྩལ་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་གཞན་ཚོགས་མ་ངེས་
 སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་རྩལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བསྟན་བཅོས་འདྲིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་
 རྩལ་པའི་ཚོས་གཞན་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ ༡༧༧ བོ། པོ་
 དེ་དག་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། རྒྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་

སོ། ། ཞེས་པ་ལྷ་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དོན་དམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། ཀུན་རྫོགས་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བ། སྐྱེ་ཤད་སོགས་སྦྱིར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་
བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ལ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་རེ།

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རྩུང་བཅད་ཀྱང་
མེད་པས་རི་ལྟར་ན་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན།

སྒྲུབ་པ།

ས་བོན་སོགས་ནི་ལྷ་གསལ་ལ། ། རྒྱས་མཐོང་།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བས་ཀྱིས་ས་བོན་དང་རྩ་ལུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ནི་ནས་ཀྱི་ལྷ་གསལ་སོགས་
པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཏན་...
ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོགས། ། འདོད་ན།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གསལ་དེ་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཀུན་
རྫོགས་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ལྷ་གསལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་མི་བསྐྱེད་པར་
ཐལ། ཁྱིད་ཀྱིས་ལྷ་གསལ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསལ་ཀུན་རྫོགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ས་
བོན་རང་མཚན་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།

སྦྱིད་དོས་པོར་སྒྲུབ་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དེ་ཡོད་
པས། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འབྲུལ་པར་འབྱུང་རོ། ༡༥༥། ཞེན། བཤད་པ།

སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགོ་ལྟེན། སྟོ་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། །

མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སྟོ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་
སུ་འགོ་ལྟེན་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅུས་མིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མིག་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བུམ་པའི་གཟུགས་དག་
ཡོད་ན་དེས་པར་བུམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྤྱི་
ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟེན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པས་རྣ་བ་
དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་འོ། །རྒྱན་ལས། སྤྱི་ཡི་སྟོ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱི་ཡི་ནི་སྟོ་མཐོང་བའི་འབད་རྩོལ་ཙམ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

རིགས་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ནི་བརྟུང་དང་རྩོལ་བ་སོགས། །ནང་གི་ཡན་ལག་རྗེས་འབྱུག་ཕྱིར། །

བུམ་པ་འདེགས་དང་སྤྱི་དང་ནི། །གངས་སོགས་སྟོ་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་པའི་སྟོ་སྤྱི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་བུམ་པ་
འདེགས་འཛོག་གི་ལས་དང་། སྤྱི་དང་ནི་གངས་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྟོ་ནི་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་བུམ་པ་འདེགས་འཛོག་
གི་ལས་དང་། སྤྱི་དང་། གངས་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
བརྟུང་དང་། རྩོལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཡན་
ལག་བག་ཆགས་སྐྱེ་མའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་ .....
༡༥༥། ཡིན། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་ཤང་སོགས་སྤྱིར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།

གཞན་དག་ན་མེ། དོན་བྱེད་པར་མི་ཅུས་པ་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཤང་ལ་

སོགས་པ་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
སྐྱ་ཤད་སོགས་ནི་སྤྱི་མིན་ཏེ། རྟོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱ་ཤད་དང་སྐྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་མིན་ཏེ། རང་འཛིན་
པའི་ཤེས་པས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་
པ་ལ་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ། ཞེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། བཀའ་གཞི།

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡང་སྤྱང་བ་སྐྱ་ཤད་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་
བུའི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྐྱ་ཤད་དུ་སྤྱང་བ་ནི་སྤྱི་མཚན་མིན་ཏེ། སྐྱ་ཤད་
ལ་སོགས་པར་ཞེན་ནས་འཛིན་པ་བཀའ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། རྒྱུ་ལས་དེས་
ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀའ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནས་
ཞེས་བཤད།

འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན།
གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ།

གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཉིད། ཤེས་པའི་ངོ་པོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། ། ༡༧༥ ཅེ།

སྐྱ་སོགས་ཞེས་བྱའི་སྟོན་གཞི། སྤྱི་ཡི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། །

སྐྱ་སྤྱང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཉིད་ནི།

མྱོང་བྱ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་ཡིན་ཅིང་རྟོག་
པས་དཔྱོད་པའི་ཆོ་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་སྒོ་དག་ནི་སྤྱི་ཡི་……
སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱང་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཤད་འཇག་པར་
སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་ནི་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྤྱང་ཡང་དོན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །

རྒྱུ་ལས། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་
རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན།
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བར་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་……
རོ། །ཞེས་དང་། སྐྱར་སྤྱང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ལཡང་དོ། །

དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ནི་རང་
རིག་པ་དང་། སྐྱེ་ཤད་དུ་ཞེན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་ཤད་འཇག་པ་ནི་མེད་སྤྱང་
དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་ལས། བསམ་པ་ནི་རང་རིག་པ་ལ་ནི་མངོན་
སུམ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་མེད་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་༡༧༥བོ། གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ལ།

གཞན་དག་ན་ེ།

གལ་ཏེ་སྤྱི་ནི་ཤེས་ངོ་བོའི། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ།
སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་མཚན་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །ལཡང་ལ།

དེ་ལྟར་འདོད་མྱེར་སྒྲིབ་ཡོད་ཅིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
རང་མཚན་དུ་ཐལ་པའི་སྒྲིབ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལང་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ།

དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི། ཀྱུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །

དེ་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཞིང་གི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་ཞིང་གི་རྣམ་པ་ནི། དོན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་སྤྱི་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། སེལ་བའི་ངོར་ཞིང་གསལ་ཀྱུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཞན་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ལོག་པ་རང་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་ཞིང་། རྟོག་པས་ཕྱི་ངོལ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་མཚན་པ་སྤྱི་མཚན་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དེ་ལྟར་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དངོས་མིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ལོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱིའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་༼༡༥༥༽ནི་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་སྤྱིས་པའི་ལྟག་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོན་བྱ་ཡིན་པའི། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟོན་དུ་མེད་པའི། དོན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ལ་སྤྱང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི། སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟོགས་ཀྱི། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི། བརྟོན་པ་བསྟོས་པའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་རྒྱང་པར་མི་སྤྱང་བའི། དོན་བྱེད་རྣམས་ལས་སྤྱིར་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་

དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

འདིར་བརྟུན་བརྟུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་རང་
མཚན་ནི་སྤྱི་བརྟུན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པའི་རྣམ་པའང་སྤྱི་
བརྟུན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟུན་པས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་དང་
འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་
པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ལས་ཤེས་པ་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་
མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱི་བརྟུན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་
བརྟུན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་ ༼༤༧༽ བོ་སྤྱི་ནི་སྤྱི་བརྟུན་བྱེད་པར་རིགས་་
ཏེ། བརྟུན་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཀར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་ཀྱན་ལ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྟུན་པས་གསལ་
བ་ནི་ལྟར་རྟོགས་པར་ཅུས། སྤྱི་ནི་དོན་བྱེད་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་བྱེད་པའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྟུན་པས་གསལ་བ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་དབྱུག་པའི་སྤྱི་ལས་ཀྱང་དབྱུག་པ་ཅན་རྟོགས་
པར་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལ་འདུ་
བས་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བྱེད་གི་ཤེས་པ་
འབྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་
སྤྱི་ནི་སྤྱོད་བཀྲགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་སྤྱི་དང་གསལ་བ་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བཟླ་དུང་གསལ་བ་རྟོགས་
པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རོ་བཟླ་དུང་གསལ་བ་
རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱི་དང་གསལ་བ་དག་ནི་ཤིན་
ཏུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འདྲེས་པ་འདི་ཅི། རང་བཞིན་འདྲེས་པ་ཡིན་ན་
དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དག་ནི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་སྟེ། བྱུང་མ་གྱི་རོ་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ལས་
ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ནི་སྤྱིའི་བཟླ་དུང་ཡིན་ནོ། །གསལ་བ་ལས་ ༡༧༤༣ ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱི་
ཡང་སྤྱིའི་བཟླ་དུང་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་རང་མཚན་བཟླ་དུང་པའི་ཉེས་པས་རེག་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ནི་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་ནི་སྤྱིའི་བཟླ་དུང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་སྤྱིའི་བཟླ་དུང་ཡིན་ཅེ་ན། བཟླ་དུས་ན་རིགས་མི་
མཐུན་ཅུམ་པར་བཅད་ནས་བཟླ་དུང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིས་ཐ་སྤྱི་དུས་ན་ཡང་རིགས་
མི་མཐུན་སྤངས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་བཟླ་དུས་སུ་རིགས་མི་མཐུན་ཅུམ་
པར་མ་བཅད་ན་དེའི་ཆོ་སྤྱི་ལས་དོན་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་
ཡང་འཇུག་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལས་ཅོན་མེད་ཀྱི་བྲག་ཏུ་
གོ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་ཅུམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་
སེལ་བ་ཉིད་ལ་བཟླ་དུང་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཟླ་དུང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དང་གཅིག་གཤམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་
ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་རང་མཚན་བཟླ་དུང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཟླ་དུང་པའི་སྦྱོན་
གནས་ཤིང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་སྤྱི་བལ་བཟླ་དུང་པའི་ཉེས་པས་གོས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་བ་དངོས་པོར་མེད་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་

བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པས་དོན་ཐོབ་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི། སྤྱི་ཇེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པས་གཞུང་བར་བྱ་
བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྲང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་
ཞེས་པའང་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་། སྤྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་སེལ་བ་
བརྟག་པར། གང་གི་རང་བཞིན་རྟོག་བཅས་སྒྲོ་ཡིས་གཞན་གྱིས་དབེན་པར་རབ་བསྟན་
པར། བྱི་མིན་ནང་མིན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་སྒྲོ་བཏགས་གང་ཡིན་བརྟེན་པ་ཡི། ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་གཞན་སེལ་སྒྲུས་བརྟེན་པ་ན་རྟོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲུལ་པས་
དེ་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པ་ལས་དོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་པ་དག་ནི་དོན་
ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྟེན་བྱ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་ཐོབ་པ་
ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་མི་སེམས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་སྒྲུས་
ཀྱང་བརྟེན་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་སོ། །

དེས་ན་རྟོག་པའི་ངོར་རང་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་ན་
གཞན་སེལ་བ་ཉིད་སྤྱི་བརྟེན་བྱར་རིགས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་སེལ་བ་དེ་ཡང་ངོ་
བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞིན་ཏུ་དཔུང་པ་ན་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་བའི་སྒྲུ་སྒྲི་མིང་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་རྣམས་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་བརྟེན་བྱེད་པ་པོའི་རྟོག་པས་དོན་ལ་སྒྲུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་པས་དོན་ལ་བརྟེན་བྱེད་པར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་ཐོས་པ་ན་རྟོག་པས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་་་
ནས་དོན་དང་མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་སྟེལ་བར་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱི་བོའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་པ་
པོ་དག་གིས་སྤྲང་བ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་

རང་མཚན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བརྟུན་པར་སྒྲུབ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ངོར་སྐྱེ་རང་མཚན་
 ཉིད་རྟུན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་དཔུང་ནས་སྤྱི་ཉིད་དོན་གྱི་རྟུན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་
 དཔུང་པ་ན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟུན་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པས་བརྟུན་
 བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནས་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 འཇུག་པ་ལས་ཅི་དོན་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཇུག་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་སྟངས་འགའ་ཞིག་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་མི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་འཇུག་
 ཡང་དོན་ཐོབ་ལ་མ་ཐོང་སྟེ། ཅོར་བུའི་འོད་ལ་ཅོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་
 པ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱེད་པར་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། རང་གི་སྤྱང་བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་
 པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་དཔུང་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་
 སྟེན་དོན་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྟེན་དུ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་ཞེས་ལ། གང་གི་ཆེ་དོན་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པའི་སྐྱེའམ་ཚད་མ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་དང་ཚད་མས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཐོབ་
 པར་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱང་བཞིན་པའི་དོན་ཀྱང་
 ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ན་༡༢༧། འཇུག་པ་དོན་མེད་ཅིང་ཞུགས་
 པའི་མོད་ལ་འགག་པས་ཐོབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མ་འོངས་པའི་དོན་ཐོབ་
 པ་ན་འདས་པའི་སྐྱེའམ་ཚད་མ་མི་བསྐྱེད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟུན་
 བྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་བཏགས་གཅིག་ཤུར་ཉམས་དགའ་བ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཐ་སྟངས་
 ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི།

བརྟུན་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །དབང་ཆོག་ས་འབྲས་བཙས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེ་ནི་

དངོས་པོ་མིན་ཏེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལམ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཕྱི་རེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
ན་དབང་པོ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དབང་པོའི་ཚོགས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དོན་...
ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལམ་རྟོག་པའི་སྤྱང་
ཡུལ་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཁ་བ་ཅན་པ་པལ་མོ་ཆེ་དག་ཚས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། མིང་སོགས་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་
དགག། །སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག། །མངོན་སུམ་དུ་
ཤེས་པ་ལ་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །

མིང་སོགས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མང་པོས་བཤུར་བ་དག་ན་རེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིས་བུམ་པའི་མིང་
སོགས་ལྟན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འཆད་པ་པོའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་པས་
སམ། ཉན་(༡༥༠ན)པ་པོའི་སྟོང་སྤྱང་བའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྟན་པ་མིན་པའི་འདུ་
བྱེད་དམ། བརྗོད་བྱ་བུམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་མིང་མཚན་སོགས་བརྗོད་དམ།
གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་རྗེས་གཞན་ཞིག་བརྗོད་བྱར་
བྱེད་ཅེས་བྲི་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྟོང་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་མཚན་བརྗོད་བྱར་
བྱེད་པ་དགག། །འབྲེལ་པ་མེད་པའི་མིང་སོགས་དགག། །དོན་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་
སོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། ཤེས་པ་མིང་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་མི་རིགས། མིང་སོགས་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བུམ་པ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ལས་དོན་
བུམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་གོ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་བཞེད་
པའི་སྒྲིམ་སེལ་ངོར་བུམ་པ་མ་བཞེད་པར་བུམ་པའི་མིང་སོགས་རང་མཚན་ཁོ་ན་བཞེད་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་དོན་དང་ཚུལ་འདྲ་ལས། །འཁྲུལ་འཇུག་འགྱུར་ན།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་སྒྲིམ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་བཞེད་ཀྱང་
བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིམ་མེད་དེ། བུམ་པའི་མིང་སོགས་དོན་བུམ་པ་དང་
ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
དུས་ཀུན་དང་། །ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མིན།

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བུམ་པའི་སྒྲིམ་ལས་བུམ་པ་གོ་བའི་སྒྲིམ་བུ་ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་སྒྲིམ་ལས་
བུམ་པ་གོ་བའི་དུས་ཀུན་དང་ཡུལ་བུམ་པ་ལ་རྣམ་ཏེ་༡༥༠བའི་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྲུལ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤང་ཡུལ་མིང་སོགས་ལ་ཕྱི་རོལ་བུམ་པར་འདྲ་བ་ཅོམ་གྱིས་
འཁྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། །

ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཤེས་པ་ལ། །མཚུངས་མིན་རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ། །སྒྲེ་ཕྱིར།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འདོད་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ལས་བུམ་པ་
གོ་བའི་སྒྲིམ་བུས་བུམ་པ་མི་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་
པའི་སྒྲིམ་ལས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བར་སྤང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་ཞིང་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་
རྟོག་པས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བུམ་པར་འཁྲུལ་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

གཞན་ལ་དེ་མེད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་ཡི། །

སྒྲོ་ཞིགས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་མིང་སོགས་འདོད་པ་བྱོད་ལ་བུམ་པའི་སྐྱེ་ལས་བུམ་པར་གོ་བའི་
སྐྱེས་བུས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ལས་བུམ་པ་གོ་བཅེད་དེ། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྲང་བ་
ཡི་རྣམ་ལྟན་གྱི་སྟོན་ཞིག་ལས་ལེན་པ་ཅེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ།

གཤམ་ཏེ་དེད་ཀྱང་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ལས་ལེན་པར་བྱེད་དོ་
ཞེན། བཤད་པ།

ལས་ལེན་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལས། །ཐད་དཔ་ནི་ཚད་ཅན་མིན། །

ལྟོག་པ་གྲུབ་པ་ཅེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པ་ལས་ལེན་ན་ཡང་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་ལས་
ཐད་དཔ་པའི་མིང་དང་མཚན་མའི་གཞུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅན་མིན་ཏེ།
བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལོག་ན་བྱོད་ ༡༧ ནི་ལྟོག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཅེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཤམ་ཏེ།

ཤེས་ཀུན་དོན་ལྟན་ཕྱིར་ཞེན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀུན་གཞུང་བའི་དོན་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཞེས་པའི་
སྐྱེ་ལས་བུམ་པ་གོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞུང་བའི་དོན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

བཤད་པ།

འཐད་མིན་མི་སོགས་རྣམ་གཞན་དུ། །མཐོང་ཕྱིར།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པ་ཀུན་གཞུང་བའི་དོན་དང་ལྟན་པར་འཐད་པ་མིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པ་དང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞུང་དོན་ཅན་
ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཞུང་དོན་ཅེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་མི་ལམ་ཡང་གཞུང་དོན་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེའོ་ཞེན། སྟོས་པ།

འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་མིན། །སྟོལ་སོགས་པ་སྤྲང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོན་པོ་མི་བའི་ཤེས་པ་ནི་གཞུང་བའི་དོན་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ།

སྔོན་པོ་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་
གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་དེ་དག་གི་རྩོམ་གྱི་སྔོན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་སྔོ་སོགས་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མི་ལམ་དུ་སྔོན་པོར་སྤང་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
སྔོན་པོ་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རུང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཤེས་པར། །རང་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་ཤེས་ཡིན། །

དེས་ ༡༧༧༧ བོ་ནི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་སྤྱེས་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་མི་བ་
པོ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་དུ་སྔོན་པོར་སྤང་བ་དེ་ནི་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ས་སྤྱོགས་ཤིན་ཏུ་དོག་པར་སྤྱང་བོ་ཆེའི་བྱ་མཐོང་
ཡང་། དེར་སྤྱང་བའི་བྱ་ཤོད་བའི་གོ་སྐྱབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་གྱིས་སོ། །མི་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་དེས་ནི་མིང་སོགས་སུ་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་འང་...
ཤེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི།

མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་ལྷན་གང་གིས་འདོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་དོན་
ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དང་ལྷན་པར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདོད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །
ཅི་སྟེ།

གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་མཐོང་ཕྱིར་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྤྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་
ལས་སྤྱེ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

གཞན་པ་དོན་མེད་ཅན་ཐོབ་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཞུང་དོན་མེད་པ་
ཅན་དུ་རིགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་དོན་གྱི་ཅུས་པ་ལས་སྤྱེ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་ ༡༧༩ ན། གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་མིང་
སོགས་བརྗོད་ཅེན། བཤད་པ།

འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འདུག་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱམ་པའི་སྐྱུས་གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་མིང་སོགས་
བརྗོད་པར་འདོད་ན་ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ལས་བྱམ་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱམ་པ་ལ་
འདུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་དགག་པ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་ལྡན་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་བྱམ་པ་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་ལྡན་པའི་མིང་སོགས་
བརྗོད་དོ་ཞེན། བཤད་པ།

འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་མི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པའི་མིང་སོགས་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱམ་པ་
འདས་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་དེ་ནི་བྱམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་། བྱམ་པ་མ་
སྐྱེས་ན་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་
སོགས་རྩལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

**གཉིས་པ་སྐྱ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། འགོ་གཟུང་
གྱི་རིགས་པ་དངོས། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྤྲང་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལོ། །**

དང་པོ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ།

སྒྲ་ཡིས་སྒྲི་ནི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་ནི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །དབང་པོའི་ཚྲིགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

༼༡༩༩༽བོ་བཤད་པ།

དེ་མིན་སྒྲི་ནི་ཡན་གར་བ། །བཟོད་མེད་ཕྱིར་རོ་བཟོད་ན་ཡང་། །

དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་དམིགས་འགྱུར་ཏེ། །

རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བུམ་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བཟོད་པས་དབང་པོའི་ཚྲིགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་མིན་ཏེ། །བུམ་པའི་སྒྲི་ནི་ཡན་གར་བ་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བུམ་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བཟོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། །བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་བུམ་གསལ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་མིན་པ་དང་། །བུམ་གསལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། །བུམ་པ་བཟོད་པའི་སྒྲ་ཡིས་བུམ་པའི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བཟོད་པའི་... ཕྱིར། །བུམ་པའི་སྒྲི་ནི་བུམ་པའི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། །དེས་ན་བུམ་པའི་སྒྲི་ནི་གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་ཡང་། །གསལ་བས་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡང་བུམ་པའི་གསལ་བས་བུམ་པའི་སྒྲི་དེ་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། །བུམ་པའི་གསལ་བ་མེད་ན་བུམ་པའི་སྒྲི་རྟག་ཏུ་དམིགས་ཅུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཚྲིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ།

བདག་ལ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། རུས་པ་གང་དེ་རུས་ཉིད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱམ་པ་འདི་སྤྱི་དེས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པར་རུས་སམ་འོན་ཏེ་མི་
རུས། རྟོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་འདི་གསལ་བ་མེད་པ་འདི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་དེའང་མངོན་
སུམ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ༼༡༥༣ནོ༽ སྤར་བྱམ་པ་འདི་གསལ་བ་ཡོད་པ་འདི་དུས་སུ་
བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་དང་ལྷན་པ་གང་...
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱམ་གསལ་མེད་པ་འདི་དུས་སུ་ཡང་རང་འཛིན་པ་འདི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་...
རུས་པ་དང་ལྷན་པ་འདི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་ལ།

གལ་ཏེ་འགའ་ཚེ་རུས་མེད་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་བྱམ་པ་འདི་གསལ་བ་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞིག་
པ་འདི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བྱམ་པ་འདི་སྤྱི་དེ་ལ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་འདི་
རུས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལཡང་པ།

དེ་ནི་ཀུན་ཚེ་རུས་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱམ་པ་འདི་སྤྱི་དེ་ལ་ནི་བྱམ་གསལ་ཡོད་པ་འདི་དུས་ཀྱན་གྱི་ཚེ་
ན་ཡང་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་འདི་རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར།

དེ་ཡི་རུས་པ་འཇུག་སུམ་མེད་པ། ༼ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ། །

རྟག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་མིན་ན། ༼དེ་བཅད་བྱ་ཕྱིར་རུས་པ་གང་། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱམ་པ་འདི་སྤྱི་དེ་ཡིས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པར་རུས་
པ་འཇུག་རུས་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་རྟག་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་།
བསྐྱུར་བ་དང་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པ་འདི་ཕྱིར་ན། བྱམ་པ་འདི་སྤྱི་དེ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་
བསྐྱེད་པ་འདི་རུས་པ་བྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར་དུ་བྱམ་གསལ་གྱི་རུས་པ་གང་ཡང་མི་རིགས་སོ་...
ཞེས་པ་ལྟ་འདོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་བ་དགག་པ་ལ།

གཞན་དག་ནེ། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་དེས་བུམ་གསལ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་
པའི་བུམ་ ༡༥༣༧ པའི་སྤྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་དེ་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། །

རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་གང་གིས་སྤྱུལ། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོན་པོའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་
འབྲུག་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་གཙས་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་...
པའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོན་པོའི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་
པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སྤྱུལ་ནས་སྤྱང་བར་འབྱུར་ཏེ། སྟོན་པོའི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་མི་
སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ལྟའི་འབྲེལ་པ་ལས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་སྟོ་
ནས་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་སྤྱང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་དང་།
རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱུལ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་རྟོགས་ན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་སྤྱང་བར་
འབྱུར་གྱི། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆའི་སྤྱུལ་ཡོད་པར་གང་ལས་འབྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་དོན་ཉིད། །ཕྱིར་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་དག་གལ་ཏེ་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་ཤེས་པའི་དོན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་པས་རང་མཚན་གསལ་བར་འཛིན་པས་ན། དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་
མེད་པ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་དངོས་གཅིག་ཕྱིར་སྤྱུ་སོགས་ལས། །ཐ་དད་སྤྱང་སྟོ་གང་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱང་ཡུལ་རང་
མཚན་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་སྤྱང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ ༡༥༣ ན། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་...
དང་། དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་དང་། སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་

ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་འོ། །
 གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་རུས་...
 པར་བསྐྱབ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བ། སྤང་དོས་སུ་འཇུག་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ། མེད་པ་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བ།
 དེས་ན་རིགས་འབྲུལ་པས་བཏགས་པ། དོན་དང་སྤྱིར་སྤྱི་གཉིས་ཀའ་ངོ་པོ་མེད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

གངས་ཅན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཁ་བ་ཅན་པ་སལ་མོ་ཆེ་དག །སྤྱི་
 དང་གསལ་བ་རྗེས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་པོར་གནས་པ་འཇ། ཡང་ན་སྤྱི་བཞིན་དུ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མེད་དེ།
 གཅིག་དང་ཐ་དད་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེད་བྱག་པ་དག །སྤྱི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་དད་
 པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་པ་རྣམས་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་རྟག་པ་ནི་རྒྱའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་
 གསལ་བ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྒོས་བཏགས་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་ལ་
 སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་༡༥༥བའི་སྤྱིའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱོད་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་འཇུག་
 པའི་རྒྱར་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གསལ་བ་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་པོར་ཐ་དད་མེད་པར་སྒོ་
 བཏགས་ནས་སྤྱོད་གཅིག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་ཀྱང་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་སྤང་བ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་བཞིན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་རོལ་

དུ་ཞེན་ཏེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་དང་རྟོག་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལས་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་མ་དཔུང་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཉིད་དུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་དགོས་སོ། །

ཡང་དག་པར་ན་སྒྲོས་བཀྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། གསལ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ངོ་ཐོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱས་པ་ལས་དྲུག་དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བཀྲགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བའམ་བྱེ་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བའི་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་ནང་ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྤྱང་བ་ན་བྱེ་བྲག་གམ་གསལ་བའམ་གཞི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ནི་གསེར་གྱི་བུམ་པའོ་ ༡༥༥ བོ། སྒྲུམ་དུ་འཛོན་པའི་རྟོག་པའི་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་ཅིང་ཟངས་བུམ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་མཚན་ལ་ནི་ཆ་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ངོ་ཐོབ་ཐ་དད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་སོ། །

དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་... ཉིད་སྤྱིར་ཐ་སྟོང་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་གམ་གསལ་བའི་ཐ་སྟོང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ་རྒྱས་པ་ལས། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་ལྟོག་པའི་ངོ་ཐོབ་ཅན། །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། །སྤྱང་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི། །གཞི་མཐུན་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གིས། །ཐ་སྟོང་ཐོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྟོང་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཀྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ་རྒྱས་པ་ལས། དེ་ལ་ངོ་ཐོབ་གཅིག་པ་དང་། །དུམ་སྒྲོ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་དག་དངོས་པོ་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པའི་
 ཕྱིར་དོན་ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གསལ་བ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་
 སྤྱི་ལོ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བོན་ཡིན་ལ། གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ནི་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་
 སྙད་ཀྱིས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དུ་མ་འང་འབྲས་གཅིག་ཅན། །
 དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་རྟེན་ཅན། །ཇོན་དང་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་
 འབྲུག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་། ༡༥༥ བོ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད། །དེ་དངོས་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་ལས་ནི། །ཐ་དད་པས་ཚོས་སྒྲ་
 ཚོགས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི།

རིགས་ལྟན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་བརྟེན་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་དེ་གསལ་བ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྐྱང་གི་
 རིགས་སྤྱི་དང་ལྟན་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་ལ་རིགས་སྤྱི་བསྐྱང་ཙམ་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མིན་པར་
 ཐལ། །གང་གི་ཕྱིར་སེར་སྐྱ་དང་རྩས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་
 བའི་ངོ་བོ་བསྐྱང་སེར་སྐྱ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྩས་དེ་གཞན་དཀར་ཟལ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་...
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་ནོ། །རྒྱུན་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་
 སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གསལ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་འདྲིས་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 བཤད་པ།

སྟོས་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྟེན། །རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པར་ཡང་། རྟོགས་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གིང་གི་སྤྱི་ནི་གིང་གསལ་ལ་ལྟོས་གིང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གིང་གསལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་ཐུ་གུ་ལ་སོགས་པ་
འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་རྩ་ས་བོན་དང་རྩ་ལུད་སོགས་ལས་གྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

༼༡༥༩༽སྤྲུལ་ཡང་སྤྱེ་བ་རྩུ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཡང་ས་བོན་དང་རྩུ་གུའི་འབྲེལ་པ་
ནི་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་ གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །

དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་སྤྱི་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་དང་
ཅི་ཞིག་འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གསལ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་
མེད་དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྟོས། རིགས་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་གསལ་
བའི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་བལྟོས་པ་མེད་དོ། །བལྟོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་འབྲེལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལས་རྫས་གཅིག་
དང་རྫས་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་
བོད། །

གཉིས་པ་མེད་པ་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ། སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་རིགས་སུ་ཐལ་ལོ་
ཞེ་ན། བཤད་པ།

མེད་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ནི་བསྐྱང་བྱ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བལང་བྱ་བོ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་རིགས་འབྲུལ་པས་བཏགས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། རྡོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བཏགས་པས། །

ཁྱད་པར་དེ་ཏུ་ལྷག་པོ་ལ་འཇུག་དོན་ཅན། སྤྱུ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤིང་རང་མཚན་པའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ཤིང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཤིང་གི་རིགས་དེ་ཤིང་རང་མཚན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བཏགས་ཞེས། ཁྱད་པར་ཤིང་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་སྤྱུ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་ཤིང་གི་རིགས་སུ་བཏགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྟོས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལ་བརྟེན་པ།

དེ་ལ་ངོ་བོར་སྤྱང་བའམ། རྟོན་ལ་དེ་ཉིད་ལྟོས་པ། །

གང་དེ་འབྲུལ་པ་ཐོག་མེད་པའི། དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཤིང་གི་ངོ་བོར་སྤྱང་ཞིང་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ལྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་དང་བཏགས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་བརྒྱད་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལ་ནས་སྤྱང་བཏགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དོན་དང་སྟོའི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་འོ་བོ་མེད་པ་ནི།

དོན་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན། གཞན་ལས་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

སྤྱུ་འདི་དག་གིས་གང་བརྟེན་པ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་སྟོས་བཏགས་ཏུ་པ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་བརྟེན་པའི་སྤྱུ་འདི་དག་གིས་གང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཤིང་མིན་

རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ན་ཤིང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཡུང་མེད་དོ། །

གཤམ་ཏེ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་རང་མཚན་མི་སྤང་ཡང་ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་...

སྤང་དགོས་སོ་ཞེན། བཤད་པ།

ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་སྟོལ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །

དོན་ལ་འབྱུང་པ་འམ་མེད་པ་ནི། །སྤྱིར་འདོད་དེ་ཡང་བསྐྱད་ཕྱིར་དང་། །

དེ་ཉིད་དུ་ནི་དོན་དངོས་སུ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན། །

ངོ་བོ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་སྤྱི་ནི་རང་འཛིན་པའི་སྟོལ་ལ་ཤིང་གི་
སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་གཅིག་
ཏུ་འབྱུང་པ་འམ། ཡང་ན་ཤིང་རང་མཚན་དུ་སྤང་ཡང་དེར་མེད་པ་ནི་སྤྱི་ཡིན་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་དུ་མེད་བཞིན་དུ་ཤིང་དུ་སྤང་བ་དེའང་རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཀྲགས་
ནས་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བཀྲགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་ཤིང་གི་དོན་དངོས་སུ་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ན་
སྤྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མེད་པས་དེ་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཤམ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས། །དངོས་འདོད།

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་བརྗོད་བྱ་བུམ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་དུ་
སྤྱས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེན། བཤད་པ།

དངོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡང་། །བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །༡༧༥༥༥།

ཉིར་ལེན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་དུ། །བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཉིར་བཀྲགས་ཕྱིར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་དང་

གཞན་དུ་བཞེད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་དང་ཉེར་ལེན་ནས་རྟེན་གསལ་བ་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསལ་བ་ལས་ཉེར་ལེན་བཏགས་པའི་བཏགས་
 ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ། འདས་མ་འོངས་ལ་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་
 ཐམས་ལ། དེ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཐད་པ། རྟོན་མེད་ན་ཡང་དངོས་མིང་དུ་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ།

གལ་ཏེ་ཤིང་ཞེས་བཞེད་པའི་སྐྱས་ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བའམ་ཤིང་གསལ་དངོས་སུ་
 བཞེད་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤིང་ལ་དེའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རྟེ། ཤིང་ཞེས་
 བཞེད་པའི་སྐྱས་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དག་ན་རེ།

འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི། རྟོན་ལའང་སྤྱི་ཡི་རྒྱ་མཚན་གྱི། །

མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་འགྱུར་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་རྟེ། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་ཤིང་གི་རྟོན་དག་ལའང་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་ཤིང་ཞེས་བཞེད་པའི་སྐྱའམ།
 མཉན་པ་དག་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། བཤད་
 པ།

ཡོད་པ་མེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་རྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་༡༥༥།ཤིང་གི་སྤྱི་ནི་དེ་ལྟར་མེད་པ་འདས་པ་དང་
 མ་འོངས་པའི་ཤིང་གི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་རྟེ། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཐད་པ་ནི།

གཞན་དག་ན་རེ།

གཤམ་ཏེ་ཉེར་བཏགས་ལས་དེ་འདོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གིང་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་གིང་
ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བཏགས་མིང་དུ་བཏགས་པར་འདོད་དེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གིང་
དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟླ་བུ་དངོས་པོར་ཡོད་པས་ད་ལྟར་བའི་གིང་ལ་དེ་
དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་གོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

གང་ཞིག་སྒྲུམ་སོགས་ལ་མེད་ལ། །ད་ལྟར་བ་ཡི་བྱམ་པ་ཡི། །

དངོས་མེད་དང་ནི་ཉེ་བ་གང་། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱམ་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག་སྒྲུམ་བུ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་
འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བའི་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་
མེད་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དང་
ནི་ཉེ་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། བཏགས་མིང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྒྲོ་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་འབྲུག་པ། །རྟག་ཏུ་དངོས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ལ། །

སེང་གེ་བྲམ་ཟེའི་བྲུའུ་ལ། །དེ་ལྟར་བཟློད་པའང་འཇིག་རྟེན་ཡོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱམ་པ་གོ་བ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནི་སྒྲུམ་བུ་སོགས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་
བྱམ་པ་ཉིད་ལ་འབྲུག་པས་བྱམ་པ་གོ་བར་རུས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱམ་པའི་དངོས་མིང་...
དང་། དེ་དང་ཚོས་འགའ་ཞིག་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཅི་མ་
གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་བཟློད་དེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ ༡༧༥༡ བོ་ཞེས་བཟློད་
པའི་སྒྲ་དེ་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོས་ནས་དངོས་མིང་དང་། ལ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲ་ཉག་
པ་ལ་སོགས་དང་ལྟན་པའི་བྲམ་ཟེའི་བྲུའུ་ལ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་བཟློད་པའང་འཇིག་རྟེན་
ན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་མེད་ནའང་དངོས་མིང་དུ་འཐད་པ་ནི།

དོན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས། །གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲ་བཏོད་པ། །

དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །འབྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་པོར་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་བརྒྱའི་ཆུན་པོ་ཡིས་བྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བཞག་དེ་ལ་
པའི་དོན་དེ་ལ་སྒྲུ་དེ་དངོས་མིང་དང་། གཞན་ལ་གྲགས་ཟིན་པའི་མིང་དེ་རྒྱ་མཚན་འགའ་
ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲུར་ཞིང་གོ་ནས་དོན་ལ་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་
གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཏགས་པའི་མིང་ཕལ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོམ་
ནི་དཔེ་ལ་སྒྲུར་བར་མཛད་ལ། རྒྱ་གྲུ་གི་དོན་ལོ། །

དེས་ན་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་དུ་མི་
འབྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་རྩས་མེད་ལ། །མེད་ཅེས་རྟོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །

རྩས་ལས་འགའ་པོ་ལོ་སོགས་པའི། །མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་བྱའི་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་པའི་དགོས་པ་བསྐྱབ་པར་རྩས་པ་
མེད་པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲུ་བཏགས་མིང་དུ་འབྲུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱངས་
ཅན་འདོད་པའི་གཙུག་པོ་དང་སྐྱེས་བྱ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་དེའི་སྒྲུ་དངོས་མིང་དུ་འབྲུག་པ་ཡང་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བྱངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་བྱ་
༼༡༥༩༽ བདུ་མ་བསྐྱབ་པར་རྩས་པའི་སྐྱེས་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་འགའ་པོ་དང་
སྐྱེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་བཏགས་མིང་དུ་འབྱུར་བའི་མཉན་པའམ་བརྟེན་ནི་འདི་ག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་
བོས་བྱས་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟོགས་གྱིས་སྒྲུ་
མཚན་དོན་བྱེད་མི་རྩས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཞིག་ལ་སྒྲུ་ལས་སྒྲེ་ཇི་ལྟར། །སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཞིག་ལས་དང་། །

རྒྱ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས། །དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱམ་པ་ཞིག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་

རྟོག་པ་ལས་སྒོ་ལ་དངོས་མེད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱུང་པར་མེད་པའི་...
 ཕྱིར། མ་ཞིག་པའི་བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདྲ་བུམ་པ་རང་མཚན་སྤང་
 བས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། རྒྱ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་
 ཞེས་པ་གཟུང་དོན་བུམ་གཟུགས་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྤང་ཚུལ་འདྲ་བ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་...
 རོ། །

གཞན་དག་ན་ེ།

སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །སེམས་གཉིས་དག་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུས་གསུམ་གར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་
 སེམས་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྤང་ཡུལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་བྱེད་པ། །སྤང་ནི་རྣམ་པར་བསྟོག་ཟིན་༡༥༧། ཏོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མེད་པར། དེ་
 མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་ནི་རྣམ་པར་བསྟོག་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་རུས་པར་བསྟུབ་པ་ལ།

གངས་ཅན་པ་དག་ན་ེ། བུམ་པའི་སྤྱི་ནི་བུམ་གསལ་རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་གོ་ཞེ་
 བ། བཤད་པ།

ཕན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །བྱུང་མེད་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །

ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བུམ་གསལ་རྣམས་ནི་བུམ་པའི་སྤྱི་
 གཅིག་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་རྗེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་བུམ་

པའི་སྤྱི་དེའི་དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ།

གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི། །དངོས་དེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་
དངོས་པོ་དེ་བྱམ་གསལ་དེ་དག་ལས་རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས། བཤད་པ།

དེ་དག་གི་ཞེས་འབྲེལ་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱམ་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བྱམ་གསལ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཞེས་སྤྱི་གསལ་གྱི་
འབྲེལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མེད་ཅིང་རྗེས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱོད་ཉིད་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེས། བཤད་པ།

ལྷོག་པ་ལ་ནི་སུན་དབྱུང་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཏཱ་ལའི་ལྷོག་པ་སྤྱི་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་
བཏགས་ནས་འཁོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེལ་ངོར་རང་གི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོག་མཚུངས་སུ་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་མཚུངས་ཉིད་སྤྱི་འདི་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་ངོར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་
མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་དངོས་པོར་སྤྱང་ཡང་ཡང་
དག་པར་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་འབྲས་བུ་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི།

དེ་འབྲས་ཤེན་དུ་མ་དང་། །འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན། །

འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཅོམ་དང་ནི། །རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྟག་ཉིད་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྤྱི་གཅིག་ཕུ་དེ་གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ། འོན་
 ཏེ་མ་ཡིན། ཐོགས་དང་པོ་ལྟར་སྤྱི་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅེན། སྤྱི་གཅིག་ཕུ་དེ་ཆོས་ཅན།
 གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུ་མ་ཐའ་ཡས་པའི་
 གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་། སྤྱི་ཞིང་འཛིག་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པར་འདོད་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་...
 པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཅེན། འོན་གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་
 དང་། འཛིག་པ་དང་། རྒྱུ་རྩེས་སུ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་ནི་
 རྩེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་མིན་ ༡༧༠༧ པར་འབྱུང་བས་ཁས་
 སྲུང་ས་འགལ་ལོ། །

ཐོགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྤྱི་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཅེན། བཤད་པ།

རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་ཕྱིར་ན། ཁ་འབྲེལ་པ་དང་དངོས་མེད་འབྱུང་། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་དག་པར་རང་གི་གསལ་
 བ་ལ་མ་འབྲེལ་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་ཡང་འབྱུང་རོ། །

དུག་པ་བརྟ་བརྟལ་བལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་...
 བྱེད་མི་རུས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི། ཤེས་པ་གང་དེ་བརྟ་དགལ། །

བལྟོས་པ་མ་ཡིན་སྤྱི་ཡི་ནི། སྟོལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟ་
 དགལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ནི་སྟོལ་བརྟ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་སྣང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་
 སྤྱི་ནི་བརྟ་བརྟལ་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལོ། །

གཞན་དག་ན་ལེ།

དངོས་གཉིས་མཐོང་ལ་སྟོ་འགའ་ཞིག །བརྟ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་དང་རྟ་གཉིས་ལ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྤྱི་ཡང་དཀར་ཟེལ་
དང་སེར་སྤྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འགའ་ཞིག་གིས་བ་
ལང་ཞེས་པའི་བད་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
དངོས་པོར་ཡོད་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། བཤད་པ།

རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་རིགས་མེད་ཤེས་པ་ཡི། །འབྲས་ཅན་མིག་སོགས་ཉེ་འདོད་བཞིན། །

གང་གིས་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ཡིས། །༡༩༡༣། རིགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་སེར་སྤྱི་དང་དཀར་ཟེལ་ལ་བད་མེད་ཀྱང་བ་ལང་ངོ་ཞེས་སྤྱི་འཛིན་
གྱི་སྒྲོ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བ་ལང་གི་སྤྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་...
གཅིག་རྟ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དཀར་ཟེལ་དང་སེར་སྤྱི་གཉིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་
བསྐྲོག་པར་འདྲ་བ་ཅམ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་གཅིག་རྟ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་དེ་ལྟར་ན་རིགས་མེད་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིག་དང་...
གཟུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་...
རྒྱར་ཉེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ན་བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་བསྐྲོག་
ནས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ཡིས་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཅོ། །

བདུན་པ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་རྒྱང་པར་མི་སྤྱང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་
རུས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། །དེ་དངོས་སྤྱང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་པུ་དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་དེ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་
དངོས་པོར་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཐ་དད་དུ་མི་སྤྱང་ཡང་ཐ་དད་དུ་

ཡོད་པས་མ་ངས་སོ་ཞེན། བཤད་པ།

གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དབང་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་ཡོད་ན། །

དེ་ལུས་སྤྱང་འགྱུར་རིགས་རྣམས་ནི། །མ་ཡིན་ཡན་གར་མཐོང་མིན་ཕྱིར། །

གསལ་འཛིན་༼༡༩༽བོ་ཚོ་ནའང་དེ་སྤྱད་དང་། །ངོ་བོ་ལས་གཞན་སྤྱང་བ་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མིག་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་པ་རོལ་གཟིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སམ་ལུས་སྤྱང་བར་འགྱུར་ལ། རིགས་སམ་
སྤྱི་རྣམས་ནི་པ་རོལ་གཟིགས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྩལ་ཡན་གར་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་།

བུམ་པའི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚོ་ན་ཡང་ཤེས་པ་ལ་བུམ་པའི་གསལ་བ་དེའི་མིང་ངམ་སྒྲ་
དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་སྤྱི་རྩལ་གཞན་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟའིོ།

རྒྱལ་ལས་ནི། མིག་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་ལ་སྤྱི་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེན། རྒྱུན་གསུམ་
ལ་སྤྱི་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལས་སྤྱི་དེའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་
སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་པོ་རྣལ་འབྱེར་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་
དེའི་ལུས་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་དོན་བྱེད་རྩལ་སྤྱོད་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་རྩལ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཅམ་གྱི། །དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །

དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མི་སྤྱང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ནི་རང་
འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་
པ་དེ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་
བྱེད་མི་རྩལ་པ་༼༡༩༽ནི་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྐྱབ་པ་ནི།

རི་སྐད་བཤད་ལས་བསྒྲིག་གང་ཡིན། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལི་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་ལས་བསྒྲིག་པ་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་……
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་བསྐྱབ་……
པ་ལི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་སྒྲིམ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲིམ་དེ་འདྲ་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་སྒྲིག་སུམ་ཡོད་པ་ལི་ཕྱིར། སྒྲིམ་དེ་ལ་འདྲ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་ལོ། །རྒྱན་ནི་གཞན་དུ་བཞེད་དོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་དངོས་བརྟེན་དངོས་འབྲེལ་ཕྱིར། །དངོས་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་སྒྲིམ་ཡོད་ན་ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་འདོད་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་འཛིན་པ་ལི་རྟོག་པས་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ལི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྤང་ནས་ཞེས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མིན། །ལན་བཏབ་ཕྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ། །

རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ལི་སྒྲིམ་འཛིན་པ་ལི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་སྤང་ནས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཅེས་སོགས་སུ་སྒྲིམ་འཛིན་རྟོག་པས་རང་མཚན་སྤང་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་ལན་ ༡༧ བཞེད་ཕྱིར་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལི་བྱམ་པར་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རང་མཚན་མི་སྤང་བར་མཐོང་བས་གཏན་ཚིགས་མ་བྱུབ་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་ེ།

གལ་ཏེ་དངོས་ཚེས་ཉིད་ཉམས་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་དངོས་པོའི་ཚེས་འབྲས་
བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན། །དེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་ཉེས་འདི་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྱི་འཛིན་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །

དུག་པ་དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཕྱར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་།
གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་འཛིན་
དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་
རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་སྟོ་
མ་བཅགས་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཕྱར་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱིས་བྱའི་དགོས་དོན་བསྐྱབ་རུས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་ཁོ་ན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཚན་ནི་དགོས་དོན་བསྐྱབ་རུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ ཀྱེ་ལྟོ་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དུ་འཇལ་
ཚུལ་ལ་བསྟེན་ནས་བཞག་གི། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷན་སྟོང་
འབྲེལ་བཤད་དུ། སྤྱི་གཞལ་བྱ་རང་རྒྱུད་པར་མེད། ཅེས་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་
རྟོག་པས་སྟོ་བཅགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་མེད་པས། རང་མཚན་ནི་
སྤྱིར་སྟོ་འདོགས་པའི་གདགས་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དུ་
བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ནི་འཛིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། ཁྱེས་དང་། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ཁྱེས་
དང་། གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། ཁྱེས་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་
རང་མཚན་རྟོགས་པས་བཤད་པས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། སྤྱི་མཚན་རྟོགས་པའི་
ཚད་མས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་དམིགས་པར་ཡུལ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྤྱི་མཚན་མེད་པར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་
གཅིག་ཕྱར་འབྱུར་བས་རྩོམ་མཛུས་པ་པའི་བྱུང་པའི་མཐའ་ལ་རེག་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་ཉིན་ཏུ་འང་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་
ཡིན་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དང་ཚད་
མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་ ༡༧༣༧ གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་མཚན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་ཕྱིར་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་འང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ནས་
ཞུགས་པས་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། །

འདིར་ལ་ལ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན་མ་འབྱུང་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་གཞུང་གི་...
དོན་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྟེ། མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་འབྲེལ་པ་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་
མར་འབྱུར་བ་མ་མཐུན་པར་བྱེད་དོ། ཁྱེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མ་འབྱུང་པ་དང་།
རང་མཚན་སྤྱད་ནས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུར་...
པའོ། །

འོན་ཀྱང་བྱེད་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འབྱུང་པ་འདི་ཚད་མའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་...
 ཡིན་ཅེ་ན། རྒྱུ་མཛད་པས་ནི་ཁོར་འོད་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ཁོར་བྱེད་འོད་ལ་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་ཁོར་བྱར་འབྱུང་ནས་ཞུགས་པས་ཁོར་བྱེད་འོད་དེ་ཁོར་བྱར་འབྱུང་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུག་ཡུལ་ཁོར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་ཚད་མར་བཞེད་དེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་
 དུ་བ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དུ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གིས་མེ་མ་ཡིན་པ་...
 རྒྱུ་མ་པར་བཅད་ཅི་མ་ལ་མེར་འབྱུང་ནས་ཞུགས་པས་མེ་དང་དུ་བ་གཉིས་འབྲེལ་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་འབྲུག་ཡུལ་མེ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་ཚད་མར་འབྱུར་བ་བཞིན་འོ་ཞེས་བཞེད་ལ། ལྷ་
 ལྒྱུ་དཔོན་སྟོབ་ནི་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཞེད་ཀྱང་། སྟོན་མེའི་
 འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འཛིན་པའི་སྟོང་ལོག་ཤེས་སུ་བྱུང་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དངོས་
 སུ་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། འོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འབྲུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ ༡༧༥ ན། ལ་
 བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཅི་མ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཚད་མའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འདིས་ན་
 ཁོར་བྱེད་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འབྱུང་པ་དང་། སྟོན་མེའི་འོད་ལ་ཁོར་བྱར་འབྱུང་པའི་སྟོ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཁོར་བྱ་མི་སྤྲང་བར་མཚུངས་ཀྱང་ཁོར་བྱ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་པར་...
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྤྲང་གཉིས་ལ་རང་མཚན་མི་སྤྲང་བར་...
 མཚུངས་ཀྱང་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་གི་
 དོན་སྒྲུབ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞུང་གི། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་རྒྱུས་ཀྱི། །

དོན་བྱེད་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་འཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། ཡང་དག་
 པར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་དུ་གཞུང་གི་ཡིན་ཀྱི། སྤྱི་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 མེད་ཉིད་དུ་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་དབྱེད་པ་ལྟར་དོན་གཉིར་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུས་ཀྱི་ཞུགས་པས་...
 འབྲུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ནི་རང་མཚན་དེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི།

སྤྱི་མཚན་ལ་དབྱེད་ཞུགས་ཐོབ་གསུམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གྱི་གཉིས་སུ་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

རང་མཚན་གཅིག་ལ་བྱ་གཞུང་གྱི་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་མཚན་ཉིད་
གཉིས་གཞུང་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། རྟོགས་ཕྱིར་གཞུང་གྱི་གཉིས་སུ་བཞེད། །

ཅེས་སློས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གཅིག་ལ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་
ངོ་བོར་སྤྱང་ནས་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་ལས་གཞན་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོར་
དངོས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཚན་དུ་དགོངས་་་་
ནས་༼༡༥༩༽བཞེད་ཚད་མས་གཞུང་གྱི་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི།
ཡང་དག་པར་སྤྱི་མཚན་གཞུང་གྱི་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲུལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །

ཅེས་སློས་ཏེ། དུལ་རང་མཚན་ཇི་ལྟར་བཞིན་མངོན་པར་ཞེན་པ་མིན་པར་རང་མཚན་མ་
ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་མཚན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་
འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ལ།

གཞན་དག་ན་རོ།

གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི། རྟོགས་ནས་འབྲུལ་པ་ཚད་མ་མིན། །

ཅེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྤྱང་བའི་སློན་ནས་ནི་རྟོགས་པར་འདོད་ན། རྗེས་
དཔག་ཚེས་ཅན། ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར།
ཐལ་བ་ལས་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདུ་ཞེས་པས་
རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།
ཐལ་བ་ལས་རང་མཚན་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་

བརྗོད་པ།

བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེལ་མེད་མྱིར། །འབྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། བསམ་པ་ནི་དོན་འབྲུག་ཡུལ་ལ་ནི་བསྐྱེལ་བ་མེད་པ་ནི་
མྱིར། སྐྱེམ་ཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བརྗོད་པ།

རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རང་མཚན་མི་སྤྱང་ཡང་། ༡༧༥༥ནི། མ་རྟོགས་པར་མི་
འབྱུར་ཏེ། རང་མཚན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྐྱེསྤྱང་བ་ནི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མཐོང་
བ་ནི་མྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་རྟོགས་ན་སྤྱང་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་
ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཉིད་མྱིར་དེ་དངོས་ཡིན། ཅེས་པ་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །
འབྲུལ་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་དཔེ་ནི་སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་མྱིར།

ཁོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། །ཁོར་བུ་ནི་སྒྲོ་ཡིས་མངོན་བརྒྱུག་པ། །

ལོག་པ་ནི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །

དེ་ལྟར་ཇི་བཞིན་དོན་མེད་ན་འང་། །རྗེས་དཔག་དང་ནི་དེར་སྤྱང་དག །

དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་པས། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁོར་བུ་ནི་འོད་ལ་ཁོར་བུར་འབྲུལ་པ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ཁོར་
བུར་འབྲུལ་པ་ནི་སྒྲོ་གཉིས་ཁོར་འོད་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ཁོར་བུར་འབྲུལ་པ་ནི་སྒྲོ་
ཡིས་མངོན་པར་བརྒྱུག་པ་ན། དེ་གཉིས་ལོག་པ་ནི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་
ལྟར་ཁོར་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་དང་ནི་རྗེས་
དཔག་མིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དེར་སྤྱང་བ་དག་རང་ལ་སྤྱང་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་དོན་རང་.....
མཚན་སྤྱང་བ་མེད་པ་ནི་འབྲུལ་པར་འབྲུན་འང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་གི་གཞན་བྱ་
དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པས་ཐོབ་པར་རྟུག་པ་ནི་མྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་གོ། །

དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
 མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞུང་བྱ་ཞེས་འགོད་པར་མཛད་ལ། དོན་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་
 ༡༧༥༥པའི་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གཞུང་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་ནས། གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་། དོན་བྱེད་རྩས་
 དང་མི་རྩས་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཙུམས་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག། ཅེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་
 སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྐྱེ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་སློབ་པ་གསུངས་
 བས་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་སྤྱང་བཞིན་དུ་ཡང་
 མེད་པ་སྟེ། དོན་ལ་མི་གནས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པར་གོ་ནས་ཡུལ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་འགྱུར་
 ལོ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའང་རང་ཞི་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཆད་
 པའོ། །མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱང་ཡང་དེར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མའི་སྤྱང་
 བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་སྟེ་
 ཞར་ལ་འོངས་པའོ། །

བདུན་པ་ཚད་མའང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ནི།

གང་ལ་དོན་གྱི་རྩས་པ་ལས། རྗེས་འགོ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ། །

དེ་ལ་འཛིན་པར་དབང་ཅན། དེལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། །

མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ། རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་
 གང་ལ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྩས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་༡༧༥༦ནི།
 པའི་ཕྱིར། གཟུང་བའི་དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་རྟོགས་སོགས་སྐྱེ་མཚན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་

མ་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ལ།   མངོན་སུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི།   དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་འཛིན་
 པ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།   མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་པའི་བདག་ཉིད་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 བསྐྱུབ་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་ནི་གཏན་ཆོག་སོགས་དོན་གཞན་ལ་.....
 བལྟས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།   །

གཏན་ཆོག་སེམས་དེ་ཡང་གང་ཞེན།   བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཅན།   ཡིན་ན་དེ་ཆོག་བྱེད་ཉིད།   །

དེ་ཆོག་བྱེད་རྗེས་འགོ་བ།   །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས།   །

དེས་ན་ལྷོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད།   །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།   །

ཞེས་སྟོས་ཏེ།   གལ་ཏེ་རྟོགས་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་།
 རྟེན་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཁྲབ་པ་གྲུབ་པའི་རྩེ་ལ་གསུམ་...
 ཚང་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་བསྐྱུབ་བྱ་བསྐྱུབ་པའི་གོ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ལ།   གང་གི་ཆོ་རྩེ་ལ་གསུམ་
 ཚང་བ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི།   གོ་བྱེད་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགོ་བའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་རྟོག་པ་དེས་
 བ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་མཚན་ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལས་ནི།   ཆོས་ཅན་ལ་རྟོགས་སྤྱི་བཤད་།   །

དེས་ན་རྗེས་དཔག་ལྷོག་གྱུར་གྱི།   །སྐྱུབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན།   །

ཅེས་སྟོས་ཏེ།   བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་གཏན་ཏེ་༡༥༥བའི་ཆོག་སེམས་དེ་
 ལས་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྱི་བཤད་ཡིན་པ་དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ།   བསྐྱུབ་བྱ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་ཚད་མ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།   །འདི་ལ།   སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོས།
 མངོན་སུམ་དང་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེའང་རྟོགས་པ་པོ་དེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་

བཞུགས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དང་། ལྷ་ཁྲོ་གྲོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་འཆོལ་བར་ཡང་
 སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་གཞན་དུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལྷོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་
 མཆོག་གིས་གྱུར་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་པོ་
 གཅིག་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གང་གསུངས་པ་འདི་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་རང་
 མཚན་སྤང་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྲུལ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལུང་འདི་དག་གིས་ནི་རང་སྤྱི་མ་ཕྱེ་
 བའི་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་པའམ་ལ་མེ་ལྷན་ཙམ་ཚད་མ་གཉིས་ཀར་གྱིས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་
 ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་ལ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་དངོས་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟན་བཞི།

མངོན་སུམ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །

གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་གཅིག་གྱངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སློབ་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་.....
 གྲུ་ལྷོ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡུལ་ཙན་ཚད་
 མའང་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བཞེད་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་
 གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར།
 སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གསུམ་ནས་དུག་གི་བར་དང་། མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་འདོད་
 པའི་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་ལྟས་གཞལ་བྱ་གཉིས་བསྟན་པས་ཚད་མ་
 གསུམ་པ་སོགས་དང་ཚད་མ་གཅིག་བསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པའི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཞན་གསུམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷན་

དང་གཞན་གྱི་རོ་བོ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། དགག་པའི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས། སྤྱི་བ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
ཚད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མེད་པའང་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། །མིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དམ། །

དེ་ངེས་ཚད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མེད་པ་དེའང་ཚད་
མའི་གཞལ་བྱར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གཞལ་བྱ་
ནི་མིན་པར་སྤྱི་བ་པ་ལ་ཁུབ་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དམ། ཡང་ན་མེད་པའི་རྟགས་
ལས་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ །༥༥༥། པ་རོལ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པའི་ཚད་
མ་ནི་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ཐལ། ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག །མཛོན་
སུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོའི་མཛོན་སུ་མ་མོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མེད་ལ་དབང་སྟེས་སྒྲོ་མིན་ཏེ། །དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། །

དོན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྟོས་མེད་ན། །བར་ཚད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། །

དབང་སྟེས་སྒྲོ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་སྒྲོ་མཛོན་སུ་མ་ནི། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞལ་
བྱར་མེད་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གཞུང་བའི་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་
སྟེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དོན་གྱི་རྩལ་པ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་སྟེ་ན་བར་ཚད་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་སྒྲོ་མཛོན་སུ་མ་དུ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཞན་དག་ན་མེ།

གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་ལས། །མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇམ་བྱེད་དུ་ལྟོག་པ་ལས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་
མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཡོད་པས་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོཞེ་ན། བཤད་པ།
འགའ་པའམ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་དང་། རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་འཇམ་བྱེད་དུ་འགའ་ཏེ། དེའི་འཇམ་བྱེད་དུ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཚུ་རོལ་
མཛེས་པ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་འཇམ་བྱེད་
ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོག་པ་
དང་། རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་(༡༧༥བ།)པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་ལྟ་དབང་
སྟོའི་ལོ། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་སྐྱངས་པ་ནི།

གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟགས་ཕྱིར་ཡང་། རྟེན་མ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །

སྐྱ་སོགས་ལ་ནི་འཇམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ངོ་པོར་ངེས་པར་འགྲུབ། །

བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ཁྱེད་ལ་གསོང་པོར་སྐྱ་བ་དང་ལེན་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་བྱ་གཞན་སེམས་དང་ལྟན་པ་དག་ཏུ་ནི་རྟགས་པའི་ཚད་མ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་གི་སྐྱ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྐྱར་བའམ་ངེས་པར་གཟུང་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་ལྟ་
དབང་སྟོགས་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་འཕེན་རང་གི་བྱ་ནི་སྐྱ་
བ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་འཇམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་ལྟན་པ་
དེ་ཡི་ངོ་པོར་ངེས་པར་གྲུབ་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས། བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར་གཞན་ཚད་

མ་ཉིད། །ཅེས་འདོན་ནས། གཞན་ཤིང་ཤ་བ་དང་། ཏུ་བའི་བྱུང་པར་དང་། ཚུ་
བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ཤིང་དང་། མེད་དང་། ཚུའི་རྟེན་ལ་སོགས་
པ་རྟགས་པའི་སྒོ་དེའང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཟུན་ནི། བསྐྱེད་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་འདོན་
ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ། ༡༧༥ནི། ཡོད་པས་
ན་ཚད་མ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་
པ། དགག་པའི་རྟགས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གཞན་དག་ན་ེ།

གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི། །འབྲུལ་ཕྱིར་ཡིད་བརྟེན་མེད་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དག་གལ་ཏེ་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྒོ་
སངས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འབྲུལ་
པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤ་བ་དང་། ཏུ་བ་དང་། ཚུ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་
ཤིང་དང་། མེད་དང་། ཚུའི་རྟེན་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟེན་ཏུ་བྱ་བ་མེད་
དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྟགས་ལོག་མཐོང་ཕྱིར་དེ་དེ་འདྲ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤ་བ་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞིར་ཤིང་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་
རྟགས་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་
རྟགས་ལས་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་སྒོ་སངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི་རྟགས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ཀྱང་དེ་དང་ཅུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་
ཏུ་ཞེན་ཅིང་། དེ་ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ཅག་རྟགས་ཡང་
དག་དེ་ཡང་འབྲུལ་པ་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཙམ་གྱིས་
འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

འོན་རྟགས་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། བཤད་པ།

གང་ལས་འགའ་ཆོད་ངོས་འགའ་ལ། །དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གྲུབ་ཐུང་པ། །

དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་གདོན་མི་བ། །

རང་གི་རྒྱལ་མ་ངོ་བོ་དག། མེད་པར་དོན་ནི་སྤྲོད་མིན་པ། །

དེ་དག་རང་བཞིན་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཏུ་ལེགས་ཉིད་གཞན་དུ་འང་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཤེས་དང་། ཏུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་དུས་འགའ་
ཞིག་གི་ཆོད་བ་དང་། ཤེས་པ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་

འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཤིང་དེའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་བུ་འགའི་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་ཆོས་དང་ཏུ་བ་དེ་ནི་མེད་པས་སྐྱེས་པས་དེ་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་པའམ། ཤེས་པའི་དེའི་ངོ་བོར་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་གདོན་མི་
བ་བའི་རྗེས་འགྲོད་དང་། ཏུ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱལ་མའམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཤིང་དག་མེད་པར་རྟགས་
དུ་བ་དང་། ཤེས་པའི་དོན་ནི་སྤྲོད་པ་མིན་པའི་ལྟོག་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་དག་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་དུ་
མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅི་རིགས་ནས་གཏན་ཆོགས་གཞན་དུ་འང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེས་ན་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུ་
གཉིས་ཀའི་ལོ། །

གཉིས་པ་དག་གའི་རྟགས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ནི།

བཟླར་རུང་རང་གི་ངོ་བོའམ། །རང་རྒྱལ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ཞན་དག། །

ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ནི། །དེ་དང་ལྟན་པའང་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡོད་ན་བཟླར་རུང་བའི་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆད་མས་དམིགས་པའམ།
ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཤིང་ཅོམ་དང་། ཏུ་བ་རང་གི་རྒྱལ་མ་གསུམ་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲུང་བ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་། ཤིང་དང་། མེ་གསུམ་
པོ་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ནི་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་དང་ལྟན་པའི་ས་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་

དང་། འག་དང་། ཏུ་བ་དེའང་ཇི་ལྟར་༼༡༧༠༩༽ཡོད་དེ་མེད་དོ། ། རོ་བོ་ཞེས་པས་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། བྱུང་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ཞེས་པས་རྒྱ་
དམིགས་པ་བསྟན་པར་ལྷ་དབང་སྒོས་བཞེད་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དང་། རྒྱ་
མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་པར་ནི་རྒྱ་གྱི་ལོ། ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་འི་
གཏུན་ཚིགས་གསུམ་འཐད་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་རྒྱ་
གཉིས་ཀའི་ལོ། །

བཞི་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

སྤྱི་ཡི་སྒོ་ནི་ཚད་མིན་ན། །མེད་པ་ཐོབ་འགྱུར་པ་ལོལ་གྱི། །

དངོས་བཞིན།

ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡི་སྒོ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མིན་པ་ཉིད་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ་
སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིག་གྱུར་ལ་
རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅིང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་དག་ན་ལེ།

གལ་ཏེ་དབང་རྣམས་ཀྱིས། །དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་ཤིང་། །

ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དབང་
ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས་ཀྱང་དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་
པ་ལོལ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པས་མེད་ཅིང་། བཤད་པ།

དེ་མིན་དབང་དང་རྣམས་སོགས་ལ། །དབང་པོའི་སྒོ་ནི་མི་སྲིད་ཕྱིར། །

མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། །སྒོ་དང་སྒྲིབ་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྐྱུབ་རུས་པ་
དེ་ནི་མིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། དེས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་
༼༡༧༠༩༽སོགས་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་

པོ་དང་། དེས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མེད་
པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དབང་པོའི་སྐོད་དང་། དེའི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་དང་། དེས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སོགས་པ་སྟོས་པས་ནི་ཟས་ལ་སོགས་པས་སྟོ་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་པ་གཟུང་ངོ་……
ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱུ་ནི། རྒྱུའི་རྩལ་པ་ལ་བཞེད་དོ། །

ལྷ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ། །

རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྩིས་དཔག་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་སྤྱིའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
དབང་པོ་དང་། དེས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་རྟོགས་པ་
ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། སྤྱི་འཛོན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ནི་སྤྱི་མཚན་འཛོན་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་
སྟོག་གྱུར་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ནི་རྩིས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་མ་
འདས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟག་པའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་
མ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་
རྩིས་དཔག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། མངོན་སུམ་དང་ནི་༼༡༧༽ནི་རྩིས་སུ་
དཔག་ །ཚད་མ་འོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་
ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་གངས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཅུང་པ་
དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གཞལ་བྱ་དེས་ན་ཁ་དོག་ནི། །མི་རྟོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

དེ་སྒོ་ཚད་མ་གཞན་འགྱུར་རྟེ། རྟགས་མེད་པར་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་མཐོང་ལ་རྟགས་དང་ནི། འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བྱ་མང་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས། །

མང་པོ་ཉིད་དང་གཅིག་ལ་ཡང་། འདྲ་ཉིད་ནི་འདྲུག་ཕྱིར་རྟེ། །

གཅིག་གསུམ་གྲངས་ཀྱང་སེལ་མི་འགྱུར། འཕེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་བཞིན། །

ཡུལ་ངེས་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་རྟེ། གཤམ་རྟེ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། ཁ་དོག་ནི་རང་མཚན་ཡིན་
ལ། མི་རྟག་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི་
རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་རྟེ།
སྤྱི་མཚན་འཛིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། རྟེན་
རྟགས་མེད་པར་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་མེ་སྐར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཁྱད་
པར་མེད་ཉིད་ཕྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་
ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་དང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ནི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་ རྟ་འབྲེལ་མ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གཞལ་བྱ་མང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་རྗེས་
གཉིས་ལས་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཉིད་དམ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་ནི་
འཇལ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཅིག་གི་གྲངས་སེལ་བར་མི་རྩུས་སོ། འདི་
ཕྱིར་ཚད་མ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་
མཐོང་བའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་མཚན་གཅིག་ལ་འདྲུག་པ་
བཞིན་ནོ། འདིས་ན་ཚད་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་སེལ་མི་རྩུས་རྟེ། ཚད་མ་རྣམས་ཡུལ་
སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་མི་

ལུས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མང་པོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱའོ་ཞེས་ལྷ་དབང་སྒྲོས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

**གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། རབ་སྦྱར་གྱི་ཚད་མ་དགག། ཡང་ཡང་ཤེས་པའི་ཚད་མ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

སྦྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ཡང་དོན་བྱེད་ལུས་དང་མི་ལུས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་ཆེར་
 བཤད་ཟིན་མོད་གྱི། འདིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་པ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་འདིར་
 ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་༼༡༧༩༩༽སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཙམ་སྦྱར་ཞིང་གཞལ་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་དངོས་
 སུ་སྦྱང་བའི་གཞལ་བྱ་ནི་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་ལས། སྤྱི་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ནི་མ་
 ཡིན་པས་ཉེས་པ་འདི་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །

**གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྦྱང་། ཁ་དོག་མི་
 རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
 བློ།**

འོ་ན་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། བཤད་པ།

དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་
 མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བསྐྱབ་ཅིང་འཇལ་

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྟའོ། །

རྒྱུ་ལྷི། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རང་མཚན་དུ་འདྲ་བ་པས་སྒྲིབ་
 རོར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ལ་སྤྲང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་ལས་དེའི་རོ་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ལས་གཞན་གྱུ་བམིན་ཅེན། །

ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ། འོ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་རང་མཚན་ལས་གཞན་སྐྱེ་
 མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྤྲང་བ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུ་བའི་ཕྱིར་། ༡༥༩ བོ།
 གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་རང་མཚན་གྱུ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གྱུ་བ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། ཕྱི་རོལ་ཁ་དོག་མི་
 རྟག་པ་མ་གྱུ་བ་མིན་ཏེ། རང་ལ་དངོས་སུ་སྤྲང་བའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་གྱུ་བ་ཅིང་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པ་མི་བསྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། སྐྱུ་བ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཤད། དགག་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཕྱི་རོལ་
 ལ་མི་བསྐྱེ། མི་བསྐྱེ་ཡང་འབྲེལ་པར་བསྐྱབ་པ། དོན་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱེའི་
 དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འདི་སྒྲོ་བ་རྟགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་
 འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བརྒྱུད་ནས་རྟགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
 འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྟགས་འཛིན་པའི་
 སེམས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ཡང་རྟགས་ལས་སྐྱེ་ལ། རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་མི་འབྲེལ་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྟགས་ནི་གང་། རྟགས་ཅན་ནི་གང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་རྟགས་ཅན་
ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་རྟགས་སོ། །དེ་འདྲ་སྐྱ་ཡི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་རྟག་པ་ལ་
སྤང་པའི་སྐྱ་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། སྐྱ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་པར་སྤང་པའི་མི་
རྟག་པ་ཅན་དང་། བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་
ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་ལ་༼༡༥༩༽ནི་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་
ཞེན་ནས་དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་
གྱི་སྤྱི་ལ་ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཅན་ཞིག་བསྐྱབ་གྱི། བྱད་པར་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པ་ལས། དཔག་བྱ་དཔོག་
པར་བྱེད་པ་ཡི། འོན་ཀྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་
ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་བ། །སྤྱི་ཡི་རོ་བོ་
ཉིད་དུ་རྟོགས། །དེས་ན་ཕྱོགས་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་
འགྱུར་། །ཞེས་དང་། ཆད་མ་འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྟོག་
པའི། །དངོས་པོ་ཅན་ཞིག་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །རྟགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། །
ཁྱད་པར་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཞེས་སོགས་རྟགས་ཆོས་དོན་
གྱི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཅན་དང་། བྱས་
པ་ཅན་ཡང་དོན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་བྱས་པ་
སོགས་ལས་འོག་པར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱི་ནི་སྤང་ཡུལ་མི་
རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྐྱབས་པས་ཕྱིའི་དོན་དེར་བསྐྱབས་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱི་
སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིའི་དོན་དེ་དང་དེར་ཞེན་ནས་དཔག་བྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཅན་
ཞེན་པ་ལྟར་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་འདྲ་མེད་ནའང་
ཆོས་ཅན་ནི། །དེ་དག་དང་ཡང་འབྲེལ་པར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

གྲྭ་མགོ། བས་ན་དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲིས་...
 པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལོག་པར་
 གནས་པ་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཆོས་ཅན།
 སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱེད་སོགས་སྒྲོག་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཀུན་བཏགས་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས། དཔུང་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱིས་བུ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་འཕུག་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས།
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། བཅ་དང་ཐ་དང་མིན་ཅི་འདྲ། ཉེ་ཅི་དོན་ནི་མ་
 བཏགས་པར། འཛིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། ཉེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི།
 བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། ཉམ་པའི་དོན་ལ་འཕུག་བྱའི་ཕྱིར། མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། ཉེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ལས་ཀྱང་། ཐ་སྟངས་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། ཉམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཉམ་
 པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དཔེར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་...
 བདེན་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
 བཀྱི་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཤམ་ཏེ་རྟོགས་སྤྱི་ཡིན་ན་རྟོགས་ཀྱིས་རྟོགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེན།
 གྲྭ་མགོ། གནས་ལུགས་ལ་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱས་པ་དང་། དུ་བ་སོགས་རང་མཚན་
 ཀྱིས་རྟོགས་འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱང་བཏགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
 གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་རྟོགས་ཀྱིས་རྟོགས་འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །
 རྟོགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་
 རྟོགས་འཛིན་གཉིས་སུ་བཞེད་དེ། གཅིག་ནི་མཐུན་དཔེའི་སྤྱང་དུ་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
 སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱང་དུ་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པར་

བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་རྟགས་
 ཅན་རྩེས་དཔག་དངོས་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཏེ།
 རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དང་པོས་རྟགས་
 གཙོ་བོར་འཛིན་ཅིང་རྟགས་ཅན་ཕལ་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་ལ། བྱི་མས་རྟགས་ཅན་གཙོ་བོར་
 འཛིན་ཅིང་རྟགས་ཕལ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 རྟགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ངོ་། །སྒྲོ་བ་དཔོན་
 རྒྱན་མཛད་པ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་རྟགས་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་རྟགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
 གཞན་དགོས་པས་རྟགས་འཛིན་གྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུ་མ་ལ་དགག་པ་
 མཛད་ནས། རྒྱན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་
 གཉི་དད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཅན་རྩེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ལ། ལ་ལ་དུ་བམཐོང་
 བའི་མངོན་སུམ་ནི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་དུ་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་ཀྱི་ལ་བུ་
 རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་གྱི་གཏམ་ཆོག་ལས་སྒྲེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་
 པར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དག་གཉི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་སྟེ། ཡུལ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་གཉིད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་
 གོམས་པ་ལས་དུ་བསྒྲོ་བུར་བས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་དུ་བའི་སྒྲོ་ལས་མའི་སྒྲོ་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་དེའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ནི་མངོན་
 སུམ་གསུང་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 འཛིན་པ་ཁོ་ན་རྟགས་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལུགས་ནི་མདོ་དང་རྣམ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་རྟགས་འཛིན་དང་རྟགས་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་རྟོག་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྟོག་པ་དང་མངོན་
 སུམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པའི་གཞི་གི་དོན་བཤད་པ་ནི།

འོ་ན་རྩེས་དཔག་དེ་བརྒྱུད་ནས་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེན།

དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །

རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་ལ་དེ་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྒོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མེ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བའི་རྒྱ་དང་། བྱས་པའི་རང་བཞིན་
ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་རང་གི་ཁྲབ་བྱར་གྱུར་པའི་རྟགས་དུ་བ་དང་། བྱས་པ་
འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལས་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་
བསྐྱེད་ལ། སྟོན་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་བརྒྱད་ནས་
ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པའི་ །ཧྲ་ཡོ་ཚུལ་ནི་དེ་འདྲའོ། །རྒྱན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་དང་།
ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་ལས་ཀྱང་
རྟགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱད་ནས་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེའི་གཞུང་འཛུགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སྒོ། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །

འབྲེལ་ཕྱིར་དེར་སྤང་བ་ཡིས་ནི། །སྟོང་ཡང་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོན་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ན་རྟགས་འཛིན་པའི་
སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོན་གཉིས་བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་རང་གི་གཞུང་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་……
འབྲེལ་པའི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤང་ཡུལ་རང་མཚན་དེར་སྤང་བ་ཡིས་ནི་སྟོང་
ཡང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པམི་བསྐྱེད་ཡང་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པ་ནི།

དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། །

དེ་དངོས་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མིན་ཀྱང་། །འབྲུལ་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་གི་སྤང་བ་རང་མཚན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་རང་མཚན་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་
རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་རང་གི་སྤང་བ་དེ་དག་ལ་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་……

ནས་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་དག་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་...
ཀྱང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟགས་བྱུང་། ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་འཇུག་ །

རྒྱ་དག་ཁྱབ་པར་བྱ་སེམས་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡང་དེ་སྒོའི་ཡིན། །༡༧༥༥།

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེའམ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་
གྲུབ་པའི་རྟགས་དུ་བ་དང་། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་
གྱི་སྒྲིང་དུ་མེ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྟགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་
རྟག་པ་འཇུག་ མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་འཇུག་ དུ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཅིང་།
ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟགས་
འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟགས་འཛིན་དེ་ཡང་རྟགས་ཅན་དེའི་སྒོ་
རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དག་གཤམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་པ་དངོས་བཤད།
འབྲེལ་པ་མེད་ན་དག་གཤམ་སུ་མི་རུང་། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ལ་དག་གཤམ་པའི་
རྟགས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིང་བས་ཀྱང་མི་
དམིགས་པ་བརྗོད། མ་བརྗོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། དེས་ན་རང་སྐྱེས་བརྗོད་ཀྱང་མི་དམིགས་
པ་ལ་བརྗོད་པོ། །དང་པོ་ནི།

དག་གཤམ་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི། རྟོན་གྱི་བརྗོད་པ་ཉིད་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དག་གཤམ་བྱའཕོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་
དག་གཤམ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རང་མཚན་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལ་དག་གཤམ་
བྱའི་ཚོས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་པས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་

ན། དགག་བྱའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་ལས་དགག་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་རྟགས་ལས་ཡོད་ངེས་བསྐྱབ་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་མ་...
 ༡༧༥༥། དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉིད་ཚད་མ་བསྐྱོག་པ་ལས་དོན་མེད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་དགག་བྱའི་དམིགས་པ་དང་མེད་ངེས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། མེ་ལ་
 སོགས་དམིགས་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་གང་རེག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་བོ་ཞེ་ན།

དགག་ལ་དེ་འམ་དེ་རྒྱུ་དང་། །འགལ་བར་བརྟེན་པ་མཐོང་གང་ཡིན། །

དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད། །མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ས་སྟོགས་སུ་གང་རེག་དགག་པ་ལ་གང་རེག་དེ་འམ། གང་བའི་འབྲས་
 གུ་སྐྱ་ལོང་བྱེད་དེའི་རྒྱ་དང་འགལ་བར་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟགས་མེ་སྟོབས་...
 ཆེན་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ས་སྟོགས་སུ་གང་རེག་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པར་
 འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སྟོགས་སུ་གང་རེག་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་དགག་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་བརྟེན་ན་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཡོད་བརྟེན་པས། །གཞན་མེད་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གང་རེག་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལས་
 གཞན་དུ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་མའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྟེན་པས་ས་སྟོགས་སུ་...
 གཞན་གང་རེག་མེད་ངེས་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་རྩུས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་
 བ་འདི་ན་གང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། གོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ ༡༧༥༦། བཞིན་ནོ་
 ཞེས་ལྟའི་ལོ། །

གཤམ་ཏེ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཚོས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་མས་གང་བའི་རེག་པ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་
 ངིས་པ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ།

འགལ་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཅིས་འགྲུབ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །

ཞེན་དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད། སྤྱང་བ་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ཞེན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་མས་གང་བའི་རེག་པ་ཁེགས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྲུབ། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མ་གང་ལས་གྲུབ་པར་
 འདོད། གཤམ་ཏེ་གང་བའི་རེག་པ་སྤྱང་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་མེད་དང་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་
 བའི་རེག་པ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུ་རུང་བ་ལས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་
 བ་མེད་དང་གང་བའི་རེག་པ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བར་གྲུབ་པོ་ཞེན། བཤད་པ།
 དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཅས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་……
 ལྟའི་ལོ། །

བཞི་པ་རང་སྐྱས་བརྟེན་གྱང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རང་སྐྱས་བརྟེན་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །

གང་ལ་དེ་ནི་ཚད་མིན་དེས། །དགག་པ་རྣམ་ཀུན་བརྟེན་བྱ་མིན། །

ཅས་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་ལ་
 སོགས་པ་དམིགས་པའི་རང་སྐྱས་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མས་མི་……
 དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་༼༡༥༥༽ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པོ་ཞེས་རྒྱུ་གྱིས་སོ། །
 སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོན་ནི། ཡང་གི་སྐྱའི་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྤྱར་ཏེ། མི་དམིགས་པར་

རང་སྐྱོད་དང་ཡང་ནི་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་དགག་པའི་གཏན་.....
 ཚིགས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྐྱོལ་བ་དེས་
 མེ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ས་སྟོན་སུ་གང་བའི་རེག་པ་དགག་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་སྟོན་སུ་གང་བའི་རེག་
 པ་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་འང་མཚོན་རྒྱས་པས་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཐམས་ཅད་སྦྱར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དེ་དང་འགལ་དོན་གྱི། །འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཀུན་ལ་སྦྱར་བ་ཐ་དད་ཉིད། །ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ངག་གིས་མི་དམིགས་པ་འཕེན་པར་བསྐྱབ་
 པ་དེས་ན་གང་བའི་རེག་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
 བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་མི་དམིགས་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀུན་ལ་སྦྱར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སུ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལ་.....
 སོགས་པ་སྦྱར་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་
 དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་མེད་ན་དགག་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ། དངོས་དང་། འགལ་བ་
 རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་བཤད་པའོ། །༡༩༧༧། དང་པོ་ནི།

འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། །གྲུབ་དང་བཀག་པ་མེད་པར་ནི། །

དགག་ལ་ཚད་སྐྱོད་གང་ཡིན་ཏེ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་ཏེ། །

སྐྱུ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་བསྐྱབ་བཞིན། །

དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རྣམས་དང་། །འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་།

འགལ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་
 གྱིང་ཐོམ་འབྲེལ་ཡུལ་བཟུགས་པ་མེད་པར་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོད་
 མར་སྒྲུབ་པའི་ཆོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཟུགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དག་སྒྲུབ་དང་། སྒྲེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལྡན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་འདི་ལས་གཞན་སྒྲེབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། མཐོང་རིས་ལ་སོགས་པ་མེད་
 དེ། སྒྲེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་
 བཅོམ་པར་འདོད་པའི་སྒྲེས་བྱ་བཞིན་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དག་སྒྲུབ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲེས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་
 མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲེབ་པ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་དང་། སྒྲེབ་པ་སྒྲུབ་
 ཕྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་༼༡༥༩༽མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དག་སྒྲུབ་
 བ་ལ་ཀུན་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེན། འོན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཆོངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་ལས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 མ་ཡིན་པར་དམིགས་སོ་ཞེན། སྒྲུབ་པ་པོ་ཆོངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཆོངས་
 པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། སྒྲུབ་པ་པོ་མཁྱེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཡང་དམིགས་པར་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཤེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ། འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན།
 བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པོ་རིག་ཡིན་ན། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཐོབ་གང་། །
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པོ་ལ་ལ་ཀུན་རིག་པ་ཡིན་སྟེན་པའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་རིག་པ་
 དང་སྒྲུབ་པ་པོ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བའི་ངོ་ཐོར་གནས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་

མ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལོ་ལ་ཀུན་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་པོ་
ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ཉེ་བར་དགོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་……
ལྟའི་འོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བཅོམ་པོ་ཚོས་ཅན། ཀུན་མ་ཁྱེན་མེད་དེ། ཀུན་མ་ཁྱེན་དེ་ལྟར་
དབང་པོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་བརྟེན། །མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱ། །

ངས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྟེན། །དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ལ། །

ཡོད་མེད་ངས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅས་སྒྲོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་མ་ཁྱེན་འགོག་པ་ལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ།
དབང་པོས་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཉིད་ཀུན་མ་ཁྱེན་མེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་བརྟེན་
པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོས་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཀུན་
མ་ཁྱེན་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ངས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྟེན་དེ། ཐེ་ཚོས་
སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་མ་ཁྱེན་སོགས་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་
དེའི་ཕྱིར། དབང་པོས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀུན་མ་ཁྱེན་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞོག་
ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དབང་
པོས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདི་
ལྟར་མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་བ་ཡང་འབྲས་བུ་ངས་མེད་ཅན་ཐེ་ཚོས་ཟེ་བར་བྱེད་པ་སྤྱོད་
ཉིད་རབ་ཏུ་བརྟེན་དེ། ཇི་ལྟར་མི་སྤྱོད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་དགག་པ་ལ་རྩས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་
མ་ཁྱེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སོལ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མི་

དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་
དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

དགག་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ .....
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེན། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འབྲེལ་པ་པོ་
འགོག་པ་འབྲེལ་སྒྲམ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དང་། གཞོད་བྱེད་གྲུབ་ནས་གཞོད་བྱ་
འགོག་པ་འགལ་སྒྲམ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྤང་རུང་
གི་ཡུལ་ཅན་བཀག་ནས་མེད་ ། ༡༧༩ བའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་སྤང་རུང་མ་ .....
དམིགས་པ་དང་། སྤང་མི་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་བཀག་ནས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་
སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་གྲུབ་ནས་གཞོད་བྱ་འགོག་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་
ལ་ཡང་། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་བཞི། རྒྱབ་བྱ་འགལ་དམིགས་བཞི། འགལ་
འབྲས་དམིགས་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་
དངོས་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན། གང་རེག་
རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་
བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའོ། །རྒྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི་
དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་སྒྲམ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་
དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྷན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱའི་འགལ་སྒྲམ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཆོས་
ཅན། གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་
བྱའི་འགལ་སྒྲམ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན།

གང་རྒྱ་རྩུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། མེསྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་བྱ་འགལ་དམིགས་བཞི་ལས། གྲྭ་ལོ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་ལྗོངས་ཁྲབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅུན་གྱི་མེསྟོབས་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན། གང་རེག་མེད་དེ། ཅུན་གྱི་མེསྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱུ་ཆགས་མེད་དེ། ཅུན་གྱི་མེསྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། ཅུན་གྱི་མེསྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། གང་རྒྱ་རྩུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། ཅུན་གྱི་མེསྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དག་ཏུ་ཕྱར་བཞིན་པ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན། གང་རེག་རྒྱུ་ཆགས་མེད་དེ། དུ་བ་དག་ཏུ་ཕྱར་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱུ་ཆགས་མེད་དེ། དུ་བ་དག་ཏུ་ཕྱར་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཏོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚོས་ཅན། གང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། དུ་བ་དག་ཏུ་ཕྱར་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་

ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་དེ་ཆོས་ཅན། གྲང་རྩ་རྩུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། རྩ་བ་དག་ཏུ་ཐུར་བཞིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི།

འགལ་དེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྦྱར་རྟེ། །

ཁ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། མེད་སྦྱེ་ལ་ཡོད་གཞོད་བཞིན། །

ཞེས་སྦྱོར་རྟེ། འགལ་རྒྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
དགག་བྱའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཐ་དད་པ་ནི་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཉིད་དམ། དགག་བྱའི་ཆོས་
དང་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རྟགས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་
སུ་ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། མེ་སྟོབས་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་
གྲུ་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་ལ་ཡོད་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྒྱུད་པ་བཞིན་ལོ། །

རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན་དེ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཅེ་ན།
བདེན་མོད་ཀྱི། གྲངས་ཅན་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི།
ཡོད་པ་དང་སྦྱེ་བ་གཉིས་པོ་ཅན་སྒྲངས་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་རྟེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུན་ལས།
ཡོད་པ་སྦྱེ་བ་དག་ནི་པོ་ཅན་སྒྲངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལོ། །སྦྱེ་བ་ནི་
ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ལོ། །༡༧༠༠། ཡོད་པ་ནི་སྦྱེ་བ་མ་
ཡིན་རྟེ། ཆ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ནི་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །

ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་དག་པོ་ཅན་ལས་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཐ་མི་
དད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། །

**གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ། འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྲུབ། ལྷབ་བྱེད་ལྷོག་པ་
གོ་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་འདོད། །

དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་ལྷོག་ན། །དངོས་རྣམས་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཉིད་རང་ལྷོག་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་དངོས་པོ་རྣམས་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པ་དེས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ནི་རྟག་པས་སྐྱར་བའི་ཆོས། རྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས། །

གང་རུང་ཉིད་སོགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་ཡང་རུང་ལ་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་
གཏན་ཆོག་སུ་རྟོག་པས་སྐྱར་ཞིང་སྒྲོ་བ་རྟགས་པའི་ཆོས་དཔེར་ན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ།
སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་མེད་
ཀྱི་གཏན་ཆོག་རྣམས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་དེ་ནི་རྟག་པ་
དང་མི་རྟག་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་ ༡༥༡ནི་བྱེད་ལྷོག་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི།

དེ་ལ་འང་ཁྲབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཁྲབ་བྱ་ལྷོག་པའི་གོ་བྱེད་འདོད། །

གལ་ཏེ་རང་གི་ལྷོག་པ་ནི། རྣམ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནོ། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། གོང་དུ། དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་ལྷོག་ན། ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལ་འང་
ཁྲབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན། རང་ལྷོག་པའི་རྟགས་དེ་ཁྲབ་བྱ་ལྷོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་
འདོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལོག་པས་ནི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། འདི་ནི་རྒྱ་དང་
ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་འང་
གལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་མེད་ཤིང་ཅམ་ལྷོག་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། ཁྲབ་བྱ་དུ་བ་
དང་། ལ་བ་ལྷོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་དེས་ན་དེའི་ཆོ་གོ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའོ། །

འོ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་གྱི། །ཚད་མེད་རྟགས་སུ་བརྟེན་གང་ཡིན། །

དེ་ནི་འིན་རུ་ཚྲིངས་དོན་ཏེ། །གནག་རྗེ་མོ་བར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། །ས་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་རུང་བུམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་སྤྱང་རུང་བུམ་པ་དེ་
ཉིད་གྱི་དམིགས་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ .....
དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ངེས་སོ་སྟུང་པའི་ཚོལ་བ་འིན་རུ་ཚྲིངས་པའི་ངོར་ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་པའི་...
དོན་དུ་བཤོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། །དོན་ནི་མཁས་པ་ནས་གནག་རྗེ་མོའི་བར་ལ་གྲགས་པས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག། །མེད་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན། །

དེ་ཡང་སྤྱང་བར་འདོད་པ་ཡི། །རྒྱ་ལམ་རང་བཞིན་སྤྱང་། །༥༡། མེད་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་ལམ་འདུས་པ་མེད་དེ། །ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་
མེད་པ་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རྒྱས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་གསུམ་པོ་འདི་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་འང་
ཡོད་ན་སྤྱང་བར་འདོད་པའི་རྒྱ་ལམ། །ཁྲབ་བྱེད་དམ་རང་བཞིན་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཉིད་གོ་བྱེད་
ཡིན་གྱི། །སྤྱང་བར་མི་འདོད་པའི་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཞར་
ལས་འོངས་པའོ་ཞེས་སྟེའོ། །

གཉིས་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་དུ་བསྟན་པ་ལ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་པ་
རྟགས་པའི་ཚུལ། །སྟེ་པ་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་བརྟེན། །རིག་པ་ཅན་པའི་མི་རྟག་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། །རྟགས་ཚུལ་དངོས། །རྗེས་དཔག་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་
ཁྲུང་པར། །མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྒྱ། །མ་ངེས་པའི་དཔེ། །དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤྱང་
བའོ། །དང་པོ་ལ།

གཞན་དག་ན་ེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནམ། དེས་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། འཛིན་པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྤྲང་བ་
ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པར་ཡིད་གྱིས་སྤྲང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པར་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིད་གྱིས་སྤྲང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཁ་
དོག་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ནས་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་གྱིས་རབ་བྱ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །

རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་ན་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དུ་གཞུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །

དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྤྲང་གྲུབ། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གཞལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་དོག་
རྒྱན་ཚད་ཀ་མ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་རྟོགས་པ་
ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྤྲང་ནས་གཞུང་བའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། གཞུང་བ་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་ཡང་
དག་པར་ན་གཞན་དུ་མེད་པས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་
མཛོན་སུམ་ལས་སྤྲང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དུག་པའི་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་

དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། བཤད་པ།

དུ་མའི་དངོས་དེ་བཟོད་བྱ་མིན། རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ལས་ཐ་དང་པའི་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བཟོད་བྱར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དེའི་
མི་རྟག་པ་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཀྱང་ཁ་དོག་ ༡༧༩༡ བོ་ལས་མི་རྟག་པ་ཐ་དང་པར་རྟོག་
པས་བསྐྱེད་ཅིང་བཀྲགས་པའི་ཆོས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་ལས། རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དང་པ་ནི་
ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ནི།

སྤྱི་ཡི་རྟེན་ནི་གྲུབ་པ་ན། སྤྱི་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །

དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་དེ། རབ་རུ་གྲུབ་ཕྱིར་རྗེས་དཔོག་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་རུ་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་རྟེན་ཁ་དོག་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་རྟེན་གཤམ་...
ཆོགས་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མ་རྒྱས་ན་རྟེན་
གཤམ་ཆོགས་འགོད་དགོས་ཏེ། ཁ་དོག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དེ་མ་གྲུབ་
ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རབ་རུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་...
རྗེས་སུ་དཔོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཐ་སྐྱེད་དུ་
བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། སྤྱི་ནི་ཐ་སྐྱེད་ཙམ་ཡིན་ལ། ཐ་སྐྱེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་རབ་
རུ་གྲུབ་པ་ན་ངེས་པ་འཇམ་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་རབ་རུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ན་དེའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་

སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་
དང་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ༡༡༣༧ ། ཞེ་ན།

འདྲ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། །

འབྲུལ་ཕྱིར་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་བཞིན། ཐ་དད་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་མ་མ་མཐོང་ཞིང་ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆགས་མཐོང་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་ལར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མཐོང་ཡང་ཡོངས་སུ་ངེས་...
པའི་སྒྲོན་པ་མི་ཤེས་ཏེ། མི་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཁ་དོག་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ནི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དབང་གིས་རྟོག་པས་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་ནས་རྟག་
པར་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་དོག་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་འདྲ་བ་ཐ་དད་དེ་རྟོག་པས་མཐོང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། འདེམ་ན་སྒྲོང་གི་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་
བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་པ་ནི་ཞིབ་ཚད་གསུམ་དཔྱད་ན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་ནུས་ཀྱི།
སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་བདེན་ཏེ།

འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་ཀྱིས་བར་གྱི། སྒྲེ་བོས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི། །

འབྲེལ་མེད་མར་མེལ་སོགས་ཀྱི། འཇིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་གཙོ་དེ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་མ་ངེས་ནུས་པ་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་
མཁས་པ་ནས་ཕྱིས་པའི་བར་གྱི་སྒྲེ་བོས་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་...
པའི་མར་མེད་དང་དུང་སྐྱེལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བས་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་ཡིད་ཡོངས་སུ་གཏང་ན་གཙོ་དེ་ཅིང་ངེས་ནུས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། འདེམ་ན་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་རྟག་པར་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།

ནུས་པ་དངོས་པོའི་རང་། ༡༡༣༧ ། བཞིན་དུ། ཀྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་མེད་པས། །

འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོང་ས་འབྱུར་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན་ས་བོན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་འཇིན་པའི་ཆོ་ས་བོན་གྱི་རྩ་ས་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་...
 མངོན་སུམ་གྱིས་འཇིན་གྱང་ས་བོན་གྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུ་གུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ས་པ་ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་...
 པས་ཆོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ས་བོན་གྱིས་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ས་པ་ངེས་པར་བྱེད་
 པའི་ངེས་ཤེས་གསལ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྟོན་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་ཡང་ཁ་དོག་རྟག་པར་སྟོ་
 འདོགས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ནི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་...
 བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟག་པར་སྟོ་འདོགས་པས་དཔེན་པ་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གོམས་པ་གསལ་ཞིང་རྟག་པར་སྟོ་འདོགས་པ་མེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་རྩུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་
 དཔག་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྟོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས། ཇི་ལྟར་མཐོང་
 བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལའང་། ༡༧༥ བཞུགས་པས་ངེས་པ་
 ལ་གོགས་མེད་པ་དེའི་ཆོ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅི་བྱ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོ་བྲགས་པས་
 མཆོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོ་ཡངས་པ་ཅན་དེ་དག་གིས་མཐོང་ཉིད་ལས་ཏེ།
 གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རྩ་ས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ངེས་པར་
 མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་བཞེད་དོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།

གཤམ་ཏེ་རྩེས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་དུ་མར་ངེས་པར་མི་
འབྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་ཡུལ་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སྒྲིག་པ་ཡིས། ཐ་དད་མེད་དོན་དེ་ལ་ནི།

ལྟོག་པའི་རྩུ་མཚན་ཅན་སྟོང་དང་། ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་འདྲགས་པ་ཡི་སྒྲ།

ཐ་དད་རྟེན་ཅན་བཞིན་འབྱུག་འབྱུར།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། མ་གུས་རྟག་སོགས་ཐམས་
ཅད་ལས་ནི་སྒྲིག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཁ་དོག་དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་
པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་བཞིན་དུ་འབྱུག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་དེ་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལྟོག་པའི་རྩུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་
སྒྲ་དུ་མ་ཡང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདྲགས་པའི་རྩུ་མཚན་ཅན་གྱིས་སྒྲ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སྒྲིམ་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པ་ཅན་གྱིས་དོན་ཐ་དད་
པར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ།

གཞན་ཡང་།

འབྲུལ་རྩུ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི།

རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲོ་སྟེང་བྱེད།

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཁ་དོག་ལ་རྟག་པར་འབྲུལ་པའི་རྩུ་ཁྱེད་པོ་འབྲུ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་།
ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་སོགས་མེད་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཡིས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་
རྟག་པ་རང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་ནི་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་
སྟེང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་འོ།

གཉིས་པ་སྟེ་པ་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པ་ནི།

ཡང་ན་འདིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི། རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།

སྒར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་ལྟར་པ། མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན།

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཡང་ན་རང་གི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་འཇིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དངོས་པོ་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་མའི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་ན་འདྲིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་
 འཇིག་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པར་
 གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅིས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་བཞིན་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི།
 དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། ཅིས་པའི་ཞར་ལ་བཀོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་རིག་པ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས།
 དེའི་ལན་དགག་པ། རྟོན་བསྟུ་བཤོ། རང་པོ་ནི།

གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་ཡོད་པའམ། འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །

མི་རྟག་ཉིད་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིག་པ་ཅན་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅམ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཞིག་པ་
 ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་
 གཉིས་གྱིས་ཆོད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་ན་གནས་ ༼༡༥༩༽པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་
 ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེ་
 བ། ། རལ་ད་པ།

དེ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད། །

སྟོན་འདོད་པའི་དབྱུས་ན་ཡོད་པ་དེའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅིས་དྲིས་པའོ།
 གལ་ཏེ་སྤྱིར་མེད་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལེ། སྤར་ན་མེད་པ་སྤར་མའི་མཐའ་དང་སྤྱི་མར་མེད་
 པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ཅེ་ན། རལ་ད་པ།

དེ་ཉིད་མི་རྟག་ཅིས་མ་ཡིན། །

འོ་ན་སྤྱང་མཐའ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པ་

པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་ཁྱེད་ཞིག་ནས་མེད་པ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་
བརྩོན་པར་བྱེད།

གཞན་དག་ན་མེ།

དྲུག་པ་སོགས་སྒྲོར་མི་རུང་ཕྱིར། །ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་སྒྲུ་ཕྱིར་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
དང་། སྒྲོར་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་མེད་པ་
ལ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྒྲུ་དང་། བདུན་པ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་
ཅན་སྒྲུར་བ་གནས་གཞིའི་སྒྲུ་སོགས་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མཐའ་ལ་དེ་ཇི་ལྟར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲུ་ཕྱིར་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན། མཐའ་
གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞེས་དངོས་པོའི་སྒྲུ་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མཐའི་མཚམས་ཅན་ལོ་ཞེས་
དྲུག་པའི་སྒྲུ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཇི་ལྟར་
འཐད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་། སྒྲོར་༼༡༥༥༽བོ་བ་
དང་། འདུ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །ལྷ་ཤྲུག་གཉིས་ནི།
དངོས་པོ་ལས་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་དྲུག་པའི་སྒྲུ་མི་རུང་ན་མཐའ་གཉིས་ལས་...
དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དྲུག་སྒྲུ་མི་རུང་བ་མཚུངས་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་།

ཡོད་ཉིད་དང་འབྲེལ་རྟག་པའི་ཕྱིར། །མཐའ་ཡི་ཁྱད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་
པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ན་མེད་པ་དང་ཕྱི་ན་མེད་པའི་མཐའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ནི། མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་
འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་
པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ནི་འདྲ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ནི་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ལ། འབྲས་བྱ་ནི་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ཅེ་
ན། བཤད་པ།

ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་འབྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཕྱིར་རོ་དེ་ཡིས་ནི། །

དངོས་པོ་སྤྱར་མེད་འདོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན། །

བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འབྲུབ་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ན་མེད་པས་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་ཏེ། སྤྱི་ན་མེད་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱོད་གྱིས་
ཁས་སྦྱངས་ཏེ། རིག་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྤྱར་མེད་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་
རྒྱ་ཏྭ་པོ་གྱིས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོས་ནི། སྒྲོར་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་དང་།
ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པའི་འབྲེལ་པའི་ཐ་སྙད་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་དུས་ལྡན་བྱའོ། །དངོས་པོ་དང་སྤྱི་ན་མེད་
པ་ཡང་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་
སྤྱར་མེད་དང་འབྲེལ་པ་བྱུབ་པས་ཁྱད་པར་བྱ་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་ཏེ།
དངོས་པོ་ལ་སྤྱར་མེད་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དེ་
ལ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ན་མེད་པ་དེ་ཡིས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མ་
འབྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྤྱར་མེད་གསར་བྱུང་མེད་ན་འབྲས་བྱ་མེད་ལ། འབྲས་བྱ་
མེད་ན་རྒྱ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ།

ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱ་དང་། འབྲེལ་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཞེས་གྲགས། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་
འཕྲོ་འདུའི་འབྲེལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རང་གི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེའང་མི་བདེན་ཏེ།

ཡོད་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་དེ་ཡང་། །རྟག་ན་འོན་འདི་འབྲས་གང་། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འོན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་། འབྲས་བུ་རང་གི་རྒྱ་དང་། འདུ་
བ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་འདི་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། འབྲེལ་
པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་འབྲས་
བུ་མ་ཡིན་ཅོ། །

གཤམ་ཏེ་ཡང་།

གང་ཞིག་མེད་པ་དེ་བྱེད་ན། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྔ་ན་༡༧༥༧། མེད་པ་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

དངོས་པོ་སྔར་མེད་སྔན་མིན་ཏེ། །འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་སྔར་མེད་དང་སྔན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་
ཏེ། སྔན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་
ལས། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དང་འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་།

དེ་ཕྱིར་རིལ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རིལ་པོ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟན་བློ།

དེ་ཕྱིར་མེད་དོན་སྒྲིམ་འདོགས་པ། །བརྗོད་བྱ་ཐད་ཅན་སྒྲིམ་ཅི། །

ཐ་དད་མེད་དོན་མངོན་འདོད་ཅན། །སྤྱེལ་འདུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་སྤྱན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་
 པ་མེད། འབྲེལ་པའི་དོན་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་གི། རྒྱུ་དང་
 འབྲས་བུར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་ན་འབྲེལ་པ་མེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་
 འབྲས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་ལ་སྤྱང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐ་དད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་
 མངོན་པར་འདོད་པར་རྟོག་པས་སྤྱེལ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་སྤྱད་དང་རྟོག་པ་ལ་རྩམ་པར་སྤྱང་བ་ལྟར་བཀྲགས་པའི་འབྲེལ་པ་ནི་ལྟོག་པར་སྤྱང་
 བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འང་ཞེས་པའི་སྒྲུས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་བཀག་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཅན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་གཞུལ་བྱ་ངེས་ན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་༡༥༧་ནི་ཏེ། སྤྱེལ་འདུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། དེ་ལ་རབ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་རྒྱ་
 ཆེར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡང་ཡང་ངོ་ཤེས་པའི་ཚད་མ་དགག་པ་ལ། བྱད་པར་སྤྱང་བ་མི་འཐད། སྤྱན་
 མ་དཔེར་འདོད་པ་མི་འཐད། དེ་བྱན་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གཤམ་ཏེ་བྱད་པར་མཐོང་བའི་མེས་སུ་བྱད་པར་ཁོ་ན་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ།

སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཕྱིར། །བྱད་པར་ངོ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེས་སུ་རྟགས་ཀྱིས་སེད་པར་བྱས་པའི་
 སྒྲོ་དེ་ནི་སྤྱན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེས་རང་མཚན་ནམ་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱན་གྱི་མེས་རང་མཚན་ནི་
 སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཀྱི་མེས་སྤྱན་གྱི་མེས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་སྤྱན་མཐོང་བའི་མེས་བྱད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱན་མཐོང་བའི་མེས་

སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

མཐོང་དང་མཚུངས་པར་དེ་འཛིན་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་མཐོང་ན་སྤྱི་མཐོང་གིས་མཐོང་བའི་མེད་ཁྱད་པར་ཕྱིས་རྟགས་ཀྱིས་སང་པར་
བྱས་པའི་སྒྲོ་དེས་སྤྱི་མཐོང་བའི་མེ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མེད་སྤྱི་དེ་ཅེས་་་་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཐོང་ན་སྤྱི་མཐོང་བྱུང་བའི་མེད་ཁྱད་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མཐོང་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་པའི། ཕྱིར་ན་སྤྱི་འཛིན་མིན་ཞེ་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ཅེ། སྤྱི་མཐོང་ན་སྤྱི་མཐོང་བའི་མེད་
ཏྲུལ་བཞི་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་རྟགས་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐོང་གི་
སྤྱི་འཛིན་པ་མིན་ཅེ་ན། བཤད་པ།

དཔེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་གྲུབ་དེ་ལ། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་མཐོང་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་རྟགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱི་དེས་སྤྱི་མཐོང་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྤྱི་མཐོང་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་ཕྱིས་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞན་
བར་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཚད་མ་སྤྱི་མཐོང་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་མཐོང་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ཅེ། གཞན་ཚོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་མཐོང་ཟིན་
ཀྱང་ཕྱིས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཐོང་ཅེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་སྤྱི་མཐོང་དེ་ཕྱིས་བརྟེན་ཅིང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན།
ཕྱིས་མེ་རྟགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་མཐོང་ལ་དེ་དངོས་ནི། །ཚད་མས་གྲུབ་ན།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སྤྱིས་མེ་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་སྤར་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ངོ་མེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་
ན། བཤད་པ།

དངོས་གཞན་ལ། །དེ་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག། །

དེས་གྲུབ་ཚད་ཙན་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། འོན་ཁྱད་པར་ངོ་མེས་ཀྱི་སྒྲོ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་སྤྱིས་ཀྱི་མེ་ལ་སྤར་ཀྱི་མེ་
ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྤྱིར། སྒྲོ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ཚད་མ་སྤར་
མ་དེས་གྲུབ་བྱེད་མ་བཟུང་པའི་སྤྱིར་ཁྱད་པར་ངོ་མེས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ནི་སྤར་ཀྱི་མེ་འཇལ་བའི་ཚད་
མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་ ༡༧༥ན། སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོ་ནི། དེ་
གྲུབ་སྤྱིར་ན་མཚན་ཉིད་མིན། ཅེས་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །

གཤམ་ཏེ་སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་སྤར་དང་སྤྱིས་ཀྱི་ངོ་མེས་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་མེ་
གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲོ་ན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མངོན་སུམ་གཅིག་ཤོས་གཅིག་ཡིན་སྤྱིར། །གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྤར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤར་མེ་དང་། གཅིག་ཤོས་སྤྱིས་ངོ་མེས་
ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་མེ་སྤྱི་མ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤར་ཀྱི་མེ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་
གྱིས་གཅིག་སྤར་ཀྱི་མེ་གྲུབ་པ་ན་སྤྱིས་ཀྱི་ངོ་མེས་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་མེ་དང་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །

གསུམ་པ་དེ་བླ་པར་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྤྱིར་བ་ཡི། །ཞེན་པ་མཁའ་ཤས་པས་བླ་པར་ཤེས། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེས་ན་སྤར་ཀྱི་མེ་དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས་སྤྱིས་ཀྱི་མེ་གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྤྱིར་
བའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཁྱད་པར་ངོ་མེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁའ་ཤས་པས་བླ་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་རྟགས་ལ་བསྟོས་སྤྱིར། །བླ་མིན།

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་རྟགས་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་
བྱམ་པ་མིན་ནོ་ཞེས། བཤད་པ།

མ་ཡིན་འབྲུལ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱམ་པར་རོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཚས་ཅན། རྟགས་ཡང་དགའ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་རྟགས་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་ཅམ་ལ་མའི་བྱམ་པར་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱུད་ཅིག་སོ་སོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་
བརྩམས་ནས་འབྲུལ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། ཡང་། ༡༧༧༧ ཡང་ཤེས་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་དོན་དུ་རྩམ་པར་ངེས་པས་རྩུང་ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ།
ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། བྲངས་གཞན་
བཀའ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་དགའ་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་མི་ཕན་པ་སྤོང་བའི་སྤྲོན་དུ་
ཡང་དགའ་པའི་ཤེས་པ་ངེས་པར་འགོ་དགོས་ན་ཡང་དགའ་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གང་ཞེས།
གཞལ་བྱ་ཡང་དགའ་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྩམ་པ་གཉིས་ཁོན་
ཡིན་ཏེ། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྩམ་པར་སྤྱང་བའི་མདོན་སུམ་དང་ནི་དོན་རང་མཚན་
རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲེལ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དཔག་བྱ་གོ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་
ཚད་མར་བཞག་ཅེས། ཚད་མ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་
ནས་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དགོས་དོན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་ན། འཇུག་ཡུལ་
ལམ་དགོས་དོན་ཐོབ་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ནི་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཚད་མ་སྤྲོན་དུ་སོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་ལས། མི་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བསྐྱེད་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་གྲངས་གཞན་བཀའ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 ཚད་མ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་བར་འདོད་པ་དགཤ། །ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕུར་
 འདོད་པ་དགཤ། །༡༧༥༥། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
 བློ།

གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཤམ་ཏེ་གཞན་སྟེ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་ན་རེ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དཔེ་དང་། ཉེ་བར་
 འཇལ་བ་དང་། དོན་གོ་བའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་བཞག་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ། ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་བློ།

ཚད་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་ནི་མངོན་སུམ་...
 དང་ཇེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་ཏེ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཇེས་སུ་དཔག་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་...
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏམ་ཆོགས་འགོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
 དང་ཇེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཁྲབ་པའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་བློ།

འབྲེལ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དེའང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་འདི་ལྟར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཚད་མ་འང་
 གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁྲབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མི་
 འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་ལ། ཇེས་དཔག་གིས་དོན་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 མ་ཡིན་པར་གཞན་རྟགས་ལས་འདྲ་བ་བུན་མོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟགས་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་སྒྲིབ་དུ་སྟོབ་

དཔོན་ཡོ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས།   འོན་ཀྱང་། ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མངོན་སུམ་
 དང་།   འོན་དང་འབྲེལ་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་མིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་འོན་དང་འབྲེལ་
 པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་གྱིས་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་ན་ཚད་མ་འང་གཉིས་སུ་དེས་པས་ཁྱབ་བོ། ། ཇི་སྐད་དུ་
 འཐད་ལྡན་ལས། ཡུལ་ལ་བཞུགས་པ་ཁོ་ནས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་
 དབྱེ་བའི་ཆ་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དབྱེ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་
 བོ། ། ཞེས་སོ། །

**གཉིས་པ་སྟོགས་ཆོས་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ།   མདོར་བསྟན་པ་དང་།   རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། ། ལང་པོ་ནི།**

འོན་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞལ་བྱའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེན། མངོན་
 སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དང་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའོ། །

**གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།   མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པ།   རྗེས་
 དཔག་གི་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བསྟན་པ།   ཞར་ལ་སྤྱད་གི་ཚད་མ་ལ་བསྟན་པའོ། ། ལང་
 པོ་ནི།**

དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཚད་མའི་ཡུལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་འདུས་པ་དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་པ་མ་
 འབྲེལ་པའི་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་
 པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
 པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱང་བ་
 སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་རྣམས་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་༡༩༠ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་

སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྤྱང་བས་མངོན་འགྱུར་བ་ཡིན་...
 པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྷན་ལས། སྤྱང་བ་སྤྱོས་པ་ནི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཐམས་
 ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་འོ། །སྤྱང་བ་མ་སྤྱོས་ན་ནི་ཤེས་པ་གང་གི་རྗེས་
 སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བསྟན་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ལ་རང་མཚན་མི་
 སྤྱང་བར་བསྟན་པ། འབྲེལ་པ་ལས་སྤྱི་འཇུག་དུ་རྟོགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དང་ཐལ་བ་གཞན་གྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་...
 པའི་སྒྲོ་ལ་དངོས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱང་ཞིང་འཛོག་པའི་རྣམ་པས་སྤྱོད་པའི་...
 ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་སྤྱང་ནས་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ལས་སྤྱི་འཇུག་དུ་རྟོགས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ལ་རང་མཚན་མི་སྤྱང་བར་སྤྱི་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་མཚན་...
 རྟོགས་པ་ཡིན་ན་མའི་སྤྱི་སྤྱང་བའི་ཆོ་མི་སྤྱང་བའི་ཚུལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་...
 ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་མའི་སྤྱི་མཐོང་བ་སྟེ་
 སྤྱང་བ་ན། གཞན་ཚུལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 ཆོས་གཅིག་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་...
 རོ། །འོ་ན་དུ་བམཐོང་བ་ལས་གྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དུ་བ་
 དེའང་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དུ་བམཐོང་བ་ལས་མ་...
 མཐོང་བའི་མེ་ཡོད་ །༡༤༠བ། པར་གོ་བའམ་རྟོགས་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་
 དེ་ནི་བཙོ་བསྟེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་མཐུན་དཔེ་ཆ་དང་གི་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་...
 ལས་ས་སྤྱོགས་གཞན་དུ་ཡང་དུ་བམཐོང་བ་ལས་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་རུས་

ལ། དེའང་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟེན་སུ་འབྲེལ་པ་མི་བསྐྱུ་བ་ལས་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་འགའ་
 ཞིག་ཏུ་མེ་ཡོད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
 དེའང་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་མཚན་སྤང་ནས་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལ་སྐྱུ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ལ་དབྱུང་པ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི།

འེའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞན་དག་ན་རེ། རྩེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི།
 བརྟེན་བྱའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་སྐྱུ་ལས་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་.....
 འབྲེལ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་
 རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ནས་མ་བཟོད་དེ། འེའི་ཞེས་པ་ནི་ཀྱ་
 ཡེ་ཞེས་ཡིད་མ་རངས་པའི་ཚོགས་ལྟར་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཁོ་ནས་ནི་
 རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེར་མ་བཟད་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་གཟུང་བའི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་.....
 ༡༧༡༩། ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 ཚུལ་གསུམ་ལས་ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ནི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བརྟེན་དོན་རྟོགས་
 པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་མ་ཡིན་ལ། ལྟོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་
 བརྟེན་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་རྩེས་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཅེ་ན།
 གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་སྐྱུ་བྱུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དག་ག། སྟོབ་
 དཔོན་བཞེད་པའི་སྐྱུ་བྱུང་རྩེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །

དེད་གཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དག་ག་ཟུང་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་ན།
 འོ་ན་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་བརྫོང་བྱའི་དོན་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་པའམ་མི་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་
 དོ། དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་གང་ཞིག་སྐར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ལ་བྱིས་སྐྱས་བྲན་པ་སྤྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་
 ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱས་བརྫོང་པ་དང་། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་
 དོན་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་བྲན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་...
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱས་བརྫོང་པ་དང་། ཡིད་གཏད་པའི་བྲན་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་
 ཅེ་ན། ཅི་སྐྱས་བརྫོང་པ་དང་། ཡིད་གཏད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྲན་པ་འདི་གཉིས་ལ་
 ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་རམ་གྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྟེ་མེད་དོ། །
 གང་གི་ཕྱིར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱ་འདིས་ས་ཕྱོགས་
 ༡༩༧༧འོ་འགའ་ཞིག་རྩ་མ་གྲུབ་པའི་བརྫོང་བྱ་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའམ་མི་འདོད་པ་.....
 འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་ས་ཕྱོགས་སུ་བརྫོང་དོན་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་རུས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དག་ལས་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་རྩ་བརྫོང་
 དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་དག་བརྫོང་དོན་དེར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ན་སྐྱ་ཡོད་ཀྱང་བརྫོང་དོན་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 བརྫོང་བྱ་ཡོད་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་མེད་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་བཟང་...
 པོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་བཞེད་པའི་སྐྱ་བྱུང་རྗེས་དཔག་རྩ་བསྟན་པ་ལ། དེས་དང་། དེ་
 ལ་རྫོང་པ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ།

བྱེད་འདོད་པའི་སྐྱ་བྱུང་གི་ཚད་མ་དེ་གང་། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་
 འདུ་ཞེ་ན།

སྐྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

བུམ་པ་བྱེད་ལ་སོག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རང་སྐྱ་བ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་

བསྐྱབ་པའི་གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱབ་པའི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
བུམ་པ་གོ་བར་བྱུང་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཡོད་
པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་གཏམ་ཚིགས་ནི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་སྐྱབ་ནམས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཟོས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་
མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་གི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འདུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་
ནམས་བརྫོད་བྱེད་ལ་བཟོས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་……
མཆོག་གིས་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །༡༧༥༥།
དང་པོ་ལ།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་གི་ཚད་མ་ལ་དབྱེད་པ་ན། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་ནས།

འོན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་མེ་ཡོད་པའི་གཏམ་ཚིགས་དང་། བུམ་པ་
མི་དམིགས་པ་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་
འབྲས་བུའི་གཏམ་ཚིགས་དང་། བུམ་པ་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་ཚད་མ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མཛོན་སུམ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཏམ་ཚིགས་ལ་བཟོས་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་མཐུན་དཔེ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་རྗེས་འགྲོ་ལ་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རྗེས་
འགྲོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་གཞན་
ཞིག་དགོས་པས་རྗེས་འགྲོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ།   ལན་དངོས།   དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དང་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན།   རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་མ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   ཏུ་
༼༡༧༩༽བོ། བ་ཡོད་པའམ་བྱམ་པས་དབེན་པའི་ས་སྟོགས་དེ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའམ་བྱམ་པ་མ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་མཐོང་བ་ན་མེ་ཡོད་པའམ།   བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པས་དུ་བ་
ཡོད་པ་དང་བྱམ་པ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས་མེ་ཡོད་པ་དང་བྱམ་པ་མེད་
པའི་ཐ་སྙད་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འབྲེལ་པར་བྲན་པ་ལས་རྗེས་སུ་
འབྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ།   རྒྱ་
མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཐུན་དཔེ་ཚང་
བར་གི་སྟངས་དུ་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དུ་བ་འགོ་བ་དང་ལྟོག་པར་མཐོང་བ་དག་ལས་.....
མཐུན་དཔེ་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་དཔེ་ཚང་བར་གི་སྟངས་དུ་མེ་དུའི་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་འབྲེལ་པ་ངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པས་དབེན་པའི་ས་སྟོགས་སུ་བྱམ་པ་
ཡོད་ན་དམིགས་པར་རིགས་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱམ་པ་མེད་དོ།   །དཔེར་ན་
སྟོན་གནས་ཁང་ན་སྐྱུལ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་རིགས་པ་ལས་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།   དེ་ནི་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྟུ་བ་པ་ལ་མཐུན་དཔེར་འབྲུར་བ་དེའི་
ཕྱིར།   གངས་ཅན་གྱིས་འཇིམ་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་།   རང་གི་
གྲུབ་མཐའ་རན་པ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཇིམ་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་
གྲུབ་པ་དེ་ལ་འཇིམ་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་མི་དམིགས་ན་བྱམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་ཉི་བར་
བསྟན་པའི་སྟོན་པས་འཇིམ་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་སྟོངས་པའི་གངས་ཅན་
ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅིང་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་དེ།   དཔེར་ན་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་

ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ ༡༩༣༧ ལ་ཕའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་མ་གྲུབ་པ་ལ་བུ་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱང་བ་
 མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བཟ་ཡོད་
 པར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤ་བཟ་སྤྱང་མི་རུང་མ་དམིགས་པས་ཤ་བཟ་ཡོད་
 པའི་ཐ་སྙད་ཅུང་འགོག་པ་ལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕ་ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་་་་
 སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་བཞི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་
 གིས་ཚད་མས་ངེས་པར་གྲུབ་པར་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་གོ་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་གོ་བྱ་་་་་
 བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འབྲུལ་པ་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་གོ་དགོས་་་
 པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། དེའི་ ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་དག་ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞན་རྒྱ་རོལ་མཛེས་པ་བདག་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གངས་མི་འཐད་པ་རིགས་པ་
 དང་ལྷན་པར་བསམས་ནས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་
 མེད་དེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་སྒྲི་མཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ ༡༩༣༧ ལ་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དོན་ལ་
 མི་གནས་པར་མཐོང་སྟེ། ལྷན་ལ་འགའ་ཞིག་བ་ལང་གི་ལྷི་བ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བར་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ།   གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་
 མར་བསྐྱབ།   ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཚད་བར་མཚུངས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ།   མདོར་བསྟན་པ་དང་།   རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཞེས་ཟེར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   གང་གི་ཕྱིར་
 ཚད་མ་དང་།   གཅིག་ཤོས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་
 གྲངས་པས་བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་པས་སྤྱི་འབྲུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་།   དག་སྐྱོ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་རྟགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་...
 ཚིགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།   མ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།   ཚད་
 མ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྤྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།   །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།   གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་
 བསྐྱབ།   མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 གཏན་ཚིགས་དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།   གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཞེས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྩོམ་མཛུགས་པ་བ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གསལ་བའམ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་རང་གི་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པ་ལ་བསྐྱོ་བས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དང་།   དབང་། ༡༧༤ ནེ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་
 པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱོ་བས་ཚད་མ་དག་ཏུ་དམིགས་ཤིང་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་
 བསྟན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི།
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཚད་མ་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱོ་བས་མངོན་སུམ་
 ཁོ་ན་ལ་ཁྲུབ་པར་སྤྱོད་པའི་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་ཏེ།   མི་བསྐྱོ་བར་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་
 བ་ལས་ཇི་ལྟར་མི་བསྐྱོ་བའི་རྟགས་ལས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་.....

བསྐྱབས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གང་...
 ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པས། མི་བསྐྱུ་བའི་རྟགས་ལས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
 བསྐྱབས་པས་ཅི་བྱཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྩི་རོལ་མཛེས་པ་བ་སྟོང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་དོན་
 ཐོབ་པ་དང་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་གསལ་
 བ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་འམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སྐྱེས་
 གུ་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མ་འམ་
 ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་
 ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བདེན་ལྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། འདོད་པ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེ་ན།
 རྒྱུད་ ༡༧༤ བོ། འཕེན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་.....
 གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་མི་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ཕྱིར་གཞན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བར་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་ཁས་...
 ལེན་ན་ཡང་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་འཕེན་རང་གིས་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་འཇུག་པ་ལ་རང་ཆོག་གིས་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་
 པའི་དོན་དུ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་...

དཔག་པ་ཡང་འདྲར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་སྤོང་
ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉི་ལེན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འབྲས་བུ་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། གཅིག་ཤོས་སྤྱི་བཞག་དང་ཞེས་
པའི་གཏན་ཚིགས་དང་པོའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

**གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་གཉིས་
པའི་དོན་བཤད་པ། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

ལུས་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ལུས་ཉིད་སྟོ་ཡིན་པས་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ན་སྟོ་ཡང་མངོན་ །༡༤༥༥།
སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱས་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། ལུས་ཉིད་ནི་སྟོ་དང་དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་གྲང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོའི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་
ལ་སྟོ་གཞན་ནམ་མ་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོའི་
རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་སྟེས་བྱ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྟེས་བྱ་ཙམ་...
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་སོ། །སྟེས་བྱ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་གཞུང་བའི་ཆོའང་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་...
པོ། །དེས་ནི་གཞན་སྟོ་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པའི་གཞུང་
བཙུགས་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

འདི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྒྱ་ལོ་མཛེས་པ་འདི་མ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་ལ་...
སོགས་དགག་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་གཞུང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞུགས་པས་ཁྱེད་མེད་པར་...
འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་...
འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཞུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་བཞུགས་པར་

འདྲོད་ན་ནི་བར་ཚད་པ་དང་ཐག་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་སྒྲི་བར་ཐལ་ཏེ། དངོས་པོར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལས་དགག་པ་རྟོགས་པ་ནི་རྩེ་སྤྱད་པག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་ལས་ .....
 གྲུ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་...
 དེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ལོག་པས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་དེས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་ཆོག་སྤྲུམས་
 ཕྱི་མ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །མངོན་སུམ་དེ་ལོག་ན་ནི་ཡང་ཚད་མ་གང་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 སོགས་མེད་པར་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་དེས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་མེད་པར་དེས་པ་ཡོད་ན་
 ཡང་དེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་འབྱུང་པའི་མི་དམིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་པའི་མི་དམིགས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་...
 པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཉིད་ལས་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
 ཅོ། །དེས་ན་རྟགས་ཁས་ལེན་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་རྩེ་སྤྱད་པག་པ་ཡང་ཁས་སྤྲང་བར་བྱའོ་ཞེས་
 ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

གལ་ཏེ་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བྱས་སྤྱོད་སངས་བསྐྱབ་པ་ལུས་རྟགས་འགའ་ཞིག་ལས་མངོན་པར་
 འདྲོད་པའི་དོན་ཐོབ་པས་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་
 རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་བསྐྱབ་པ་ཡང་འབྱུང་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཡིད་...
 བརྟན་དུ་རུང་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཞུགས་པ་ན་ཐོབ་པའི་མི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་མཚོན་འགའ་ཞིག་ལས་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། གནས་
 ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་བྱས་སྤྱོད་སངས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ གྲུ་བའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་

ཡིད་བཟོན་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པས་སྲོ་སངས་དེའི་རང་བཞིན་
མ་མཚན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེའང་
ཐྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་བདག་གཅིག་པའམ། དེ་ལས་བྱུང་
བའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་...
ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་དེ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་འབྲེལ་པས་རྟགས་ཅན་དེ་མེད་ན་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་
མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་འགའ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་
བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོས་མཚོག་གིས་...
སོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ལ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་
པོ་ནི།

འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

མངོན་སུམ་དང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་པར་
རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་གནས་པ་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟགས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇུག་ཡུལ་...
ཐོབ་པའི་ཚད་མར་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི།

མངོན་སུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་འཇུག་ ༡༧༥བ། ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་བཞིན་ལས་ཚད་...
མར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་བ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལས་

འཕྲུག་ཡུལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུགས་ལས་གཞན་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་
མངོན་སུམ་ནི་གཞུགས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་གཞུགས་
དེ་ལ་ངེས་པར་མི་བསྐྱུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་འཕྲུག་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་འཕྲུག་
ཡུལ་གྱི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འཕྲུག་ཡུལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་
ལས་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཐོབ་བྱེད་མ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

**གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། ལན་དངོས། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི།**

དོན་མཐོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དོན་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རང་...
བཞིན་ཡིན། རྟོགས་དང་པོ་ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་ཐམས་
ཅད་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་
དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཁྱོད་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་ན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་
སུམ་༼༡༩༧༽ནི་གཞན་ཡོད་ན་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་དོན་གཞན་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
གང་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དང་ཤེས་པ་ཅི་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅེས་དེ་ཉིད་ལ་...
བརྒྱུ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

མངོན་སུམ་དང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འབྲེལ་པ་ལས་དོན་ལ་ཚད་མར་འབྱུར་བ་དེའི་...
 ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་
 པ་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 མི་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོབ་
 དཔོན་ཡོ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ལོ། །

གསུམ་པ་དབང་པོ་རྣམས་འདི་དོན་དུ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

ཡང་དག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཚད་མའི་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་གཞལ་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོབ་
 པ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་གསལ་བར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་བཟུང་ཞིང་འབྲེལ་
 པ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་
 བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་
 བསྐྱེད་པར་རུས་གྱི། དེའི་དབྱེ་བ་མ་བསྐྱེད་ན་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་༼༡༥༽བོ་བྱུབ་
 པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པར་སྤྱི་མི་རུས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དང་
 ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་མཐུ་མཚུངས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 སུམ་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དོན་
 དང་ཕྱད་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་
 གསུང་ངོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་པ་དང་། འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱུས་པ་གསུམ་གྱི་ཚད་མའི་
གངས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་དང་
དེའི་གོལ་ས་བཤད་པ། མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ། གཞན་འདོད་པའི་མངོན་
སུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་
སྤང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་བཤད་པ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
བྲལ་བུ་རྟོག་པའང་དོ་སྒྲུབ་རང་རིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་
འགོད་པ། སྡེ་བདུན་མཛད་པས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
མོ་ཞེས་བྱའོ། རྟོག་པ་ནི་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་ཅེན། ལྟ་སྦྱོན་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཀྱལ་པའི་
མིང་དང་། བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བ་ལང་དགར་པོ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། འཆོད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། སྤྱིས་བྱ་
དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྫས་བརྗོད་པ་ལ་༼༡༤༩ན༽སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལས་རང་...
རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བདུན་སྦྱོར་ཞིང་སྦྱར་བ་ལྟར་སྒྲ་དོན་འདེས་ཅུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་པོས་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་
བཅའ་ཅིམ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་
རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱུ་པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་ཅུང་ཟད་
བསྐྱུས་ཏེ་བཤད། མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐེགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་
ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ནི་རྫེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་

སྤང་གི་ཚོགས་རྒྱུ་མས་སེལ་བར་བྱེད་ལ། མ་འཁྲུལ་པས་ནི་སྤྲོ་ཤད་འཛིག་སྤང་སོགས་
འཁྲུལ་རྒྱ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རྒྱུ་མས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་པ་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་...
བསལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྟོག་པ་ལ་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱེ་
བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྒྱུ་མས་སེལ་སོགས་...
ཇས་ལ་སྤྱར་ནས་འཛིན་པ་འམ། མིང་དང་དོན་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པར་སྟེ་བ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་སྟོས་པར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། །
རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་ལའང་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བར་བཞེད་ནས་མཚན་ཉིད་འདི་མཛད་པ་
མ་ཡིན་ནམ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་
བརྟེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བརྟེན་ལ་མ་ཉུང་བའི་བྱེད་པའི་ཕྱིས་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མངོན་
སུམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བའི་རྩལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཁྱིའི་ཕྱིར་སྟོན་འདིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་རིགས་
ཇས་ལ་སྤྱར་ནས་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོག་པར་སྟེ་བ་བསལ་བར་བཞེད་ནས་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྟོར་བ་...
རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞན་ངོར་ཁས་སྤངས་ནས་མངོན་སུམ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟེན་ནས་བཞེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་བརྟེན་ལ་
མ་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཁུབ་ཆེས་པར་ཅི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་ཤུགས་
ལ་སྟོས་པའི་མ་འཁྲུལ་པས་སེལ་བ་འམ། ཡང་ན་དངོས་སུ་རིགས་སོགས་སྟོར་མི་རྩལ་
ཀྱང་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་རྟོག་བྲལ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བས་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། ཇི་ལྟ་
མོད་ཀྱི་མ་འཁྲུལ་པ་སྟོས་པས་བསལ་བྱ་གང་ཞིག་སེལ་བར་བྱེད་ཅི་ན། མ་འཁྲུལ་པ་
སྟོས་པའི་བསལ་བུའི་གཙོ་བོ་ནི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་རྒྱུ་མས་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འདིས་ལས།
རབ་རིབ་དང་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་གྱུར་ཞུགས་པ་དང་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་

པར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མདོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་རབ་རིབ་
བཅས་། །ཞེས་སོགས་དངོས་སུ་བསལ་བྱ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་
མདོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་རྣམས་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལ་སེལ་བྱེད་མ་ལུལ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

འོ་ན་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཅེ་ན། སློབ་
དཔོན་ཆོས་མཚོ་ག་ནེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་
པ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་༼༡༩༩༩༽མཐོང་ལ། འདིར་དོན་མེད་ན་མི་ལུང་བ་
ལས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་
མོ། །ཞེས་རྟོག་བྱལ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོན་སུམ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་བཞེད་
ཅིང་། མདོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་ལུལ་པ་ཞེས་པའི་མ་ལུལ་པའི་དོན་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་
དངོས་པོ་ཅི་བཞིན་སྤྲང་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་མི་འཐད་པས།
གཞུང་འདིས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅུ་མ་མ་ལུལ་པའི་དོན་དུ་འདོད་དེ།
རི་སྐད་དུ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཅི་སྲིད་བར་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་
འབྲལ་པ་ནི་ཐ་སྟོན་ལ་མི་བསྟུ་བ་ལ་བཞུས་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

རང་གི་ལྷགས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་
མ་ལུལ་པའི་ཤེས་པ་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་མོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། ཞེས་དང་། མཚོག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་
ལུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཚུ་རོལ་མཐོང་
པའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྱལ་མ་ལུལ་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། སློན་མེད་དེ། འདིར་རྟོག་བྱལ་

སྒྲོམ་པ་གཉིས་སྤྲང་གི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་གི་རྟོག་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་
 བས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དཔེན་པར་...
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཀྱེལ་འབྲུལ་པའི་དོན་ཡང་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་
 རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་དག་གིས་བཤད་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་མ་
 འབྲུལ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་བ་དག་གིས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་...
 དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་བསམས་ནས་མཚོག་མཐོང་བ་
 མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད།
 མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རིག་ལ་བརྟེན་
 བས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ། རང་མཚན་སྤྲང་བས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་རྟོགས་དང་བྲལ་བར་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འབྲུབ། །

ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡིད་བརྟེན་ཅན། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོམ་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ཞིག་
 བསྟན་ནས་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།
 མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་
 འབྲུབ་ཏེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་མི་རུང་མི་སྤྲང་བའི་ཤེས་པར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མིང་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཅན་དུ་རྟོག་པ་སོ་སོར་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱེས་ནས། འན་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །

གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེ་དབང་སྤྲེས་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཀྱི་ཅད་ལས་ནི་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་ནས་སེམས་
ནང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་.....
གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བའི་དབང་སྒྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་
མི་འཇུག་པའི་ཆོ་ན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་པ་ན་མིག་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་དོ་སྟེ། མིག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། བཤད་པ།

སྒྲུང་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་རྟོག་ན། ཁོ་པོ་འཇུག་ཏེ་འདྲར་གྱུར། །

ཅེས་རིག་སྒྲུང་བཤད་གནས་སྐབས་ཀྱི། དབང་པོ་འཇུག་པ་ལ་མེད་དོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་ལས་ཕྱིས་སྒྲུང་ཡང་ཡུལ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྐྱེས་པ་ན་ཁོ་པོ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་འདྲི་འདྲར་གྱུར་ཅེས་རིག་དགོས་པ་ལས་སྒྲུང་བཤད་
པའི་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་དོ་སྟེ། དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པར་རྟོག་པ་
དང་བྲལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། རྒྱུན་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་མཚན་སྒྲུང་བས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། རང་
མཚན་ལ་སྐྱེ་མི་འཇུག་པ། བཅད་ལྷུང་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བ། རང་མཚན་ལ་བཅ་
སྒྲུང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར། །

དེ་ལས་སྐྱི་གཞན་ཐ་དད་པ། ཡོད་མིན་ཐ་དད་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བཅད་ལྷུང་མིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་
ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་གཞན་ཀྱི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་རྗེས་...
སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱི་རྗེས་གཞན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱི་རྗེས་ཐ་དད་པ་

དམིགས་པའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་ནི་སྤྱི་དང་རྩལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་
དད་པ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་སྒོ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་མེད་པ་དང་། རང་མཚན་བཟླའི་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་
དང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཚན་མིང་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་
པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ་
བཟླ་དངོས་སུ་སྦྱར་མི་རུས་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་རང་མཚན་ལ་སྒྲུལ་པ་ནི།

ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་གཞི། །འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་རྩེས་འགོ་མེད་པས་ན། །བཟླ་འཇུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་གཞི་དངོས་སུ་འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། བཟླ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་རང་གི་དོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་
གནས་ཤིང་། གཞན་གྱི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པས་ན་དངོས་སུ་བཟླ་འཇུག་རུས་པ་ནི་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟླ་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་བཟླའི་དངོས་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རལ་དང་པ།

སྒྲུབ་རྣམས་ཡུལ་ཡང་གང་དེ་ཉིད། །དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བཟླ་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་རྣམས་བཟླ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་
ཡང་བཟླ་སྦྱོར་བ་པོའི་རྟོག་ཏེ། སྤྱི་ལོ་པ་ལ་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཟླ་དེ་རྣམས་ཉིད་
ནི་དངོས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བཟླ་ཡི་ཡུལ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྦྱང་བ་ནི།

དེའི་འདི་ཞེས་ནི་འབྲེལ་བ་ལ། །དོན་སྦྱང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ། །

དེ་དག་ཉིད་ནི་འབྲེལ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རོན་དེའི་མིང་ནི་འདྲིའོ་ཞེས་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་དོན་དུ་སྤྱང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་མིང་དོན་གྱི་བརྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

བརྟེན་དངོས་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ནོ། །

དེ་ཡི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཆོ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཡིན། །དོན་སྤྱང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་སྤྱང་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི། །དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་དོན་དུ་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་དོན་སྤྱང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི་དོན་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་དག་ག་པ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ། རང་མཚན་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་བདེན་མོད། རང་མཚན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་ཅི་སྟེ་མིན་ཅེ་ན། བཤད་པ།

མིག་ལ་དོན་སྤྱང་བ་ན་ཡང་། །འདྲི་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གང་། །

དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཅོམ་གྱིས་སྤྱང་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་དོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ན་ཡང་དོན་འདྲིའོ་མིང་འདྲིའོ་ཞེས་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཞན་གྱིང་ག་ཅོམ་གྱིས་རང་མཚན་གྱོ་བཞིན་དུ་འང་རང་མཚན་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་མ་སྦྱར་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱིས་བརྟེན་ཡུལ་ཤེས་
པར་འགྱུར་རྟེ། མིང་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།
འབྲེལ་པ་མ་བྱས་ཅན་མིན་རྟེ། །རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་རྟེ། བརྟེན་མ་ཐོབ་པེས་བརྟེན་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྦྱར་བར་མ་བྱས་ན་དབང་ཤེས་
གྱིས་བརྟེན་ཡུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཅན་མིན་རྟེ། གཞན་དུ་ན་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བས་ཀྱང་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ལ་མ་བཟོས་པར་བྱམ་པ་རང་ཉིད་གོ་ཞིང་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་
མེད་ཅིག་ཅར་འབྲུག་པ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མི་སྲིད་པའི་ཐལ་བ་སྦྱང་བ་དང་། མཐོང་བ་
རྒྱུ་ཆད་དུ་ཐལ་བ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ། ཐལ་བྱ་ལ་འདི་ནི་སྦྱུལ་ལོ་སྦྱུལ་པ་ན་དབང་ཤེས་ཉིད་གྱིས་སྦྱུལ་
དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དང་
རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཤེས་པ་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
འབྲུག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱེད་ལྟར་ན་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འབྲུག་ཕྱིར་རམ། །

འབྲུག་པ་སྦྱར་ཕྱིར་སྦྱར་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེ་ན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རེ་ནི་རིགས་པ་མིན་རྟེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་
པའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རེད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་ཡུལ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འབྲུག་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རམ། བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྲུག་ཀྱང་འབྲུག་པ་སྦྱར་བས་གཅིག་
ཏུ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་
སྦྱར་པོ་དག་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་དེ་དག་ལ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་རྟེ་ཞེན་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྲུག་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་

ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་བ་རྒྱུ་ཆད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་དགག།
 ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། །བར་བཅས་དང་བར་མེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཉི་
 ཡང་ཤེས་པ་མི་སྤྱེ་བའི་རྒྱ། དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པས། །མཐོང་བ་རྒྱུ་ཆད་འགྱུར་ཞེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་
 ཅིང་སྤྱེ་དགོས་པས་མཐོང་བ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་སྤྱེ་ལ།
 གཟུགས་མཐོང་བ་ན་རྟོག་པ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབང་ཤེས་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡལ་དང་།

གཞན་གྱི་འདྲ་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་ཆེ་འཁྱར་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྤྱེ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་འདྲ་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི་
 འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱེ་བའི་ཆོའང་གཟུགས་འཛིན་པ་བར་ཆད་དང་...
 བཅས་པ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ། བར་ཆད་དང་བཅས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་འདོན་དགོས་སོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་། །༡༠༩བ།

གལ་ཏེ་མགལ་མེ་མཐོང་བ་བཞིན། །དངོས་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྷན་འདོད་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ནི་
 རིགས་ཐ་དད་ལ་རྟོག་པས་བར་དུ་བཅད་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྱུག་
 པ་མ་གྲོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྷན་
 པའི་མཐོང་བ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་མ་མཐོང་བ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་
 ལ་གཞན་པ་བྱས་པས་དེའི་མཚམས་སྟོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོའི་ཆ་ཤས་ཡུལ་སྤྱོད་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འབྱུག་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་
 ལོ་སྤང་བ་དེར་ཡུལ་མ་ལུས་པར་བྱལ་བ་ཡིན་ནའང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་

པར་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྒྲིབ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ཅིན། བཤད་པ།

དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་བར་མ་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འདུག་པ་སྒྲུབ་བ་ལ་སོགས་
པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འང་དབང་ཤེས་བར་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི།

ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། །འདིར་དོན་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ། །

འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་། །

ཆོད་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ། །གང་དེ་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི། །

ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་ཕྱིར། །ཆོད་པར་སྒྲུབ་བ་དེ་ངོ་མཛར། །

དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ནི་ཅིག་ཅར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡི་གེ་སུམ་ར་དང་ར་ས་ཞེས་པ་འང་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་
ཏེ། འདུག་པ་མཁྱེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་ཞེས་པ་དང་མཚོ་ཞེས་ཀྱང་འདྲ་བོ།
པའི་རྗེས་སུ་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་
བར་མི་འདོད་པ་འདིར་ཡང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་ཤིང་
སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་པས་ཀྱང་འཛིན་པ་ན་གཟུགས་
འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་པ་དེས་ཤེས་པ་ལྟས་བར་ཆོད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བར་
ཆོད་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བར་ཆོད་ན་འང་བར་ཆོད་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མིང་གི་
མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་སུམ་ར་དང་ར་ས་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་
པར་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲུབ་བར་བར་
ཆོད་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་ངོ་མཛར་ཆེ་བ་སྟེ་མི་འཐད་
དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་

རོ། །དེས་ན། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་
རམ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་བར་བཅས་དང་བར་མེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི།

སྤང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། །བར་བཅས་བར་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འང་། །རིམ་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་ལྡའི་ཤེས་པ་ལྟ་ཅར་འཇུག་པའི་མིག་ཤེས་དང་། མིག་ཤེས་གཅིག་ཤུ་
འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་གཉིས་པོ་ལ་གཟུགས་བར་མ་ཆད་སྤང་
བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པར་
གཟུགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན། །དེས་ན་དོན་ལྡན་པོ་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་
༼༡༠༣བ༽ན་དབང་ཤེས་ལྟས་བར་ཆད་དང་བཅས་ནས་འཛིན་ལ། མིག་ཤེས་གཅིག་ཤུ་
འཇུག་པ་ན་བར་ཆད་མེད་པར་འཛིན་པ་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་
ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་འང་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་
པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་འཇུག་པ་
མ་གྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཡུལ་ཉེ་ཡང་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ།

གཞན་དག་ནེ། །ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལ་དོན་ལྡན་ཅིག་ཅར་
ཉེ་བ་ན་འང་གཟུགས་འཛིན་ལ་སྐྱ་སོགས་མི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། །ཡུལ་ལྟ་ཅར་ཉེ་
བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བས་
སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། །བཤད་པ།

ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་སེམས་ཅན། །དོན་ཉེ་བ་ལ་འང་འཛིན་མེད་གང་། །

ཆགས་པས་གཞན་བསྐྱེད་རུས་ཉམས་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྩོད་འདི་ཡོད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །གནས་སྐབས་ལ་ལར་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་
ཅན་ནི་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཆོ་སྐྱ་སོགས་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་འང་སྐྱ་

སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་དེ། སྐྱ་སོགས་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གཟུགས་མངོས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་སྐྱ་སོགས་འཛིན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་...
ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མ་ཆང་ན་ཡུལ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་
སྐྱེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཤེས་པ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེ་
བར་འདོད་པ་ཁྱོད་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡུལ་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འདི་མཚུངས་པར་ཡོད་དོ། ། ༡༩༠༥ན།

ལྷ་པ་དབེ་དགག་པ་ནི།

མགལ་མེ་ལ་སོགས་སྒྱུར་འབྲུག་པའི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཞོད་པ་ཙན། །

མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འབྲུག་སྐྱེ་ཡི། །དེ་མཐོང་མཚམས་སྒྱུར་ལས་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་དུ་འབྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཞོད་པ་ཙན་
གྱི་མིག་དབང་གིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་རང་ཡུལ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འབྲུག་པའི་...
དབང་ཤེས་སྐྱེ་ཡི། མགལ་མེ་སྒྱུར་དུ་འཁོར་བ་ལས་རང་ཡུལ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་
མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་མགལ་མེ་སྐྱེ་བྱི་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་མཐོང་མཚམས་
སྒྱུར་ལས་མ་ཡིན་ཅེས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི་མིང་དང་རིགས་སོགས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་...
སོགས་པའི་རྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་དོན་དུ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། ཅ
བས་མདོར་བསྟན་པ། འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་ཆོད་མའི་དབྱེ་བ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལ་...
མངོན་སུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྱུར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་...
འབྲལ་གྱི་འབྲུག་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་མ་འབྲུག་པའི་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་...

བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟོག་བྲལ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་
 བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། མ་འབྲུལ་པ་སྒྲོམ་པས་ནི་གཙོ་བོར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 རྣམས་བསལ་ཞིང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཐད་
 ལྷན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་ཏེ། ༡༥༠ བོ། པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་
 འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་འབྲུལ་པ་སྒྲོམ་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསལ་མོད་གྱི། རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་རེ་རེས་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་གཙོད་པར་གྲུབ་མོད། གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལོག་པ་རྟོག་པ་
 བསལ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བཞེད་
 པར་མངོན་ནོ། །མ་འབྲུལ་པ་འདིར་དངོས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་མདོའི་གོ་རིམ་མིན་ཀྱང་འབྲུག་
 པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། མདོའི་
 གོ་རིམ་མ་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་ཕྱིར་འདིར་མ་འབྲུལ་པ་སྒྲུར་བཤད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་འབྲལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བསལ་བྱའོས་གཞུང་བའི་སྒྲོ་ནས་མཚན་
 ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

རབ་རིབ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རབ་རིབ་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྲུད་པར་
 མགལ་མེ་ལྷུར་དུ་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བྲུར་ཞུགས་ཏེ་འདུག་པ་ན་འབྲུལ་རྒྱ་རྟེན་ལ་
 གནས་པའི་དབང་གིས་དབང་པོ་འབྲུར་ཞིང་འབྲུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་བཞེན་པ་
 དང་། རྒྱང་དང་ཚ་བའི་ནད་དང་། སྒྲོར་གར་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་རྒྱ་རྟེན་ལ་གནས་པས་
 འབྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །

**གཉིས་པ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྟེན་པས་མཚན་སྤྱིར་ ལན་གྱིས་
 རྟོག་པ་རོས་བབྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

རྟོག་པ་ཞེས་པ་སྟེ།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། བྲལ་བར་བྱ་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་
གང་ཡིན་ཅེས་འདྲི་ན།

**གཉིས་པ་ལ་ན། ༡༥༥། གྲིས་རྟོག་པ་ངོས་བསྐྱུང་བ་ལ། ཅུབ་དང་། འབྲེལ་པ་འོ། །
དང་པོ་ནི།**

རྟོག་པ་ཞེས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི།

རྟོག་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀའི་ཚྭ་དོན་སྟབས་སུ་བཤད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བྲལ་བའི་རྟོག་པ་ནི་
བརྗོད་དོན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་དོན་གི་རྣམ་པ་འདྲེས་རུང་བ་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་
ནི་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བ་འོ། །

གསུམ་པ་དབང་པོ་རྣམས་འོན་ཏེ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དམིགས་གྲིས་བཀར་ནས་བཤད་པ་
ནི། སྤྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀལ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པར་
གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པར་བསྐྱུབ་པ་འོ། །

བྲལ་བར་བྱ་བའི་རྟོག་པ་ནི་གང་། དེ་ནི་ལྟར་ན་མ་འཁྲུལ་ཅེ་ན། བཤད་པ།

རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྟོག་པ་ནི་སྒྲ་ཞིང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲེས་
པར་སྦྱང་བའམ་འདྲེར་རུང་བར་སྦྱང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་དེ་
འབྲེལ་པ་འོ། །མ་འཁྲུལ་པ་ནི་འཁྲུལ་རྒྱ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་རབ་རིབ་དང་། ཡུལ་ལ་
ཡོད་པ་སྤྱར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱིས་རྟོན་ལ་ཡོད་པ་གྲུར་ཞུགས་པ་དང་། བང་
ལ་ཡོད་པ་རྒྱང་མཐིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པས་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་རྒྱ་དེ་ལྟ་

བྱ་དག་གིས་འབྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་སྟེ། མདོར་ན་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །རྣམ་ངེས་དང་འཐད་
 ལྷན་ལས། ༼༡༠༥༽བོ་རབ་རིབ་སོགས་འབྲུལ་རྒྱས་དབང་པོ་འབྲུགས་པར་བྱས་པ་ལས་
 འབྲུལ་པར་མ་བསྐྱེད། ཅེས་བཤད་ལ། རིགས་ཐིགས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་
 འབྲུགས་པ་ནི་རྒྱུད་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ནང་ལ་ཡོད་པའི་འབྲུལ་རྒྱར་བཤད་ཅིང་།
 རྟོག་བྲལ་དང་མ་འབྲུལ་པ་སོ་སོར་འཆད་པའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་.....
 བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་
 རིག་ །རྣལ་འབྱེད་མངོན་སུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད།
 དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཅེ་ན། མདོ་
 འདིས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། དབང་མངོན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་མ་ཐོས་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་
 ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱུན་གསུམ་ཀ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་མ་ཐོས་ལྟར་མི་.....
 འདོགས་པར་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་མ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་ལྟར་འདོགས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན།
 བཤད་པ།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐོས་སྟངས་དབང་པོས་བྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་
 ཡིན་པས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཐོས་ལྟར་བྱས་ན་མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་རུས་ལ། མིག་གི་༼༡༠༦༽དབང་པོ་ལ་སོགས་

པས་ནི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་གཞུགས་ཁོ་ན་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཛིན་ནུས་སུ་.....
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཐ་སྐྱེད་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྫོང་དང་སྐྱེས་
 བུའི་ཚུལ་བ་དང་དབྱུག་གུ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་སྤྱ་བྱུང་ཡང་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པར་རྟོག་སྤྱོད་
 ཞེས་པ་དང་ནས་གྱི་སྤྱ་བུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱད་པ་ལ།

གཞན་དག་ན་ལ། སྒྲོ་ལཱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྟུལ་སྤན་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། བྱེད་རང་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ཡང་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྩས་རྩས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་དོན་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །

དུ་མའི་ངོ་ཤོས་ཚོས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོག་སྤྱིད་མ་ཡིན། །

རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྐྱེད་ཀྱིས། །བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ན་དབང་པོའི་ཡུལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་དེར་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྣམས་རྟུལ་སྤན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། དོན་རྟུལ་སྤན་དུ་མ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་དུ་དགོངས་ནས་རང་མཚན་དུ་
 གྲུབ་པའི་དོན་རྟུལ་སྤན་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བརྟེན་གྱི། ཚོགས་པའི་རྟུལ་
 སྤན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྟོ་ ༡༥༦ ལྟེ་ལྷིར་བ་དང་བུམ་པ་ཐ་དང་དུ་མའི་ངོ་ཤོས་སྤྱད་པའི་.....
 ལྷོག་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་.....
 ལས་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རང་རང་གི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོ་ལྷིར་བ་
 རང་མཚན་ནི་ཐ་སྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་མིན་པས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱད་ཡུལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོ་ཕྱིར་བ་དང་བུམ་པ་ཐ་དད་པར་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་སྒྲོ་ལཱ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འཆད་པའི་རྩལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་

རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་རྩུང་ཟད་

བསྐྱུས་ཏེ་བཤད། བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྱུ་

བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤ་ཏི་ཨ་ལྷ་འི་སྒྲུ་ལས་བྱངས་ན། ཤ་ཏི་སོ་སོ་དང་ཨ་ལྷ་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེའང་

སྒྲིའི་མདོ་ལས་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་ཤལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པས་ཏིའི་ཨི་ཡིག་སོ་སོར་...

ཤལ་དུ་ཨི་ནི་ཨ་དང་ཡའོ་ཞེས་པས་ཨི་ཡིག་ཨ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བས། ཨ་

བཅོད་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་པས་ཕྱིས། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་བྱང་དོ་

ཞེས་པས་ཏ་དང་ཡ་ཨའི་སྟེང་དུ་བྱངས་པས་ཤ་ཏྲཱ་ཞེས་པ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་...

ཞེས་པར་འབྱུར་ལ། དེའང་འཇུག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

འཇུག་གོ། །དེའང་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་

ཅིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཁོན་

ཏེ་འོ་ནོ་ཡོད་ལ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་

ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ནི།

རིགས་པའི་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྟེ་འི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྒྲུ་

གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་པའི་

ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞེར་བྱེ་སྟེ་

ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲུ་བ་རང་རིག་མི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་

རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་རང་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་

སྲིད་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་
 རྣམས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱང་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་
 གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་འང་ཡིད་མངོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
 རིགས་པས་ཀྱང་མི་འབྲུག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 གི། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ཕྱོགས་སྒང་གྲགས་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ན། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་དང་། འབྲུལ་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་...
 མཛོད་མི་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མཛོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྟན་དུ་རྣམ་ངེས་ལས།
 ཉེ་བར་བསྟན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མི་མཁས་པས་ཐ་...
 སྟོན་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཞོད་ལ།
 གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་ཏེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་མི་འབྲུལ་བར་རྒྱུ་སྲུ་
 འབྲང་བ་ནི་ཐ་སྟོན་ལ་མི་བསྒྲུབ་ལ་བལྟོས་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

དེས་ན་སྒྲོན་ལྟེན་རྩུང་དུ་འཛོན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་འབྲུལ་
 པར་མ་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་ཚད་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་རྒྱུ་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 ཡོད་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིའི་རྣམ་གཞག་ནི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་སྲུ་འབྲང་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མངོན་ཡང་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་
 གཉིས་ཀའི་སྒྲུབས་སུ་མངོན་སུམ་བཞིར་འཐད་པར་གཟིགས་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་མཛོད་...
 རོ། །

མངོན་སུམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་ན། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྟེ།

པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྐད་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པའི་མིག་སྒྲུབ་གྱིས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་བསལ་བའི་
འཕགས་པ་དག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་དག་གིས་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འབྱུལ་པས་
ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གཟིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་
འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྩ་བ་སྤྱ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །སྟེ་དང་
ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་མིག་ ༡༠༥༥ སོགས་འདི་དག་ཚད་ཡིན་
ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །འདི་ལྟར་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་
མིན་ཅིང་། །ཁམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན། །དེ་ཕྱིར་མྱུང་ན་འདས་པའི་ལམ་
འདོད་པ། །དེས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་དག་ལ་ཇི་སྟེན་གནས་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་ཉམས་སུ་
སྤོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་བྱེ་བྲག་གིས་མངོན་སུམ་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

ཐ་སྐད་པའི་མངོན་སུམ་དེའང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་……
གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རིག་པ་དེའང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབང་
མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་སྤུང་མོང་མིན་པའི་བདག་……
རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་འབྱུལ་པའི་རིག་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན།
མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་དུ་ལྡ་ཡིན་ལ།
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་……

པས། འདི་དག་གྲང་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་རང་གི་སྒྲ་ལོགས་གྱི་ཤེས་པ་གང་རང་ཉིད་སིམ་གདུང་སོགས་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད། དེའང་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་སིམ་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བཤད་མ་ཐག་ 1304 བ། པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་སིམ་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་ཆ་འདི་དམིགས་ཤིང་། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་རིགས་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་ཡང་འདིའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའང་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དེ། རང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལ་བལྟས་མེད་དུ་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་གྲང་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས། ཕྱི་ནང་གི་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་སྤྱིན་དང་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་ཁང་པའི་བར་ན་ཤིང་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པས་བར་ཆོད་གྲང་ཁང་པའི་རིགས་མཐུན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པས་ལྷ་སྤྱིན་གྱི་ཁང་པའི་དེ་མ་ཐག་ན་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་ཁང་པ་ཡོད་ངོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྒྲ་ཕྱིའི་བར་དུ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པས་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྐད་ཅིག་མང་པོས་བར་ཆོད་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིད་མཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་

ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལས་སངས་ཐག་པའི་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུ་ཞི་སྤྱོད་ ༡༩༠༧འི་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཀ་མ་དང་བརྒྱལ་ཀ་མའི་ཤེས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་
 སྤྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དུ་མི་རིགས་པར་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །

གཉིད་མཐུག་པོ་དང་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྤྱབས་ན་སེམས་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་
 ཅུ་པར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུ་འོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྒྲིམས་
 པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་
 སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་། །འགོག་
 པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་། །སེམས་མེད་པའི་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྤྱབས་ལྟར་
 ཡིད་ཤེས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདྲིར་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་ཉེར་...
 ལེན་ཀྱང་སྤྱར་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་ཀ་མའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ།
 རྒྱས་པ་ལས། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ། །ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། །གཟུགས་མེད་ནས་འདྲིར་འཇུག་ཀའི་སེམས་ཀྱང་དབང་
 སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། །གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །
 མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱ། །ཞེས་ཤེས་པས་བཅའ་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའང་བཀག་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་པོ་ལྟའི་བག་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་
 མས་བསྒྲིམ་པ་ཡི། །རྣམ་པ་བག་ཆགས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་བག་ཆགས་ནི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་
 རྣམ་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རྒྱ་མེད་དུ་མི་རིགས་ཤིང་ཉེར་ལེན་
 གཞན་ཡང་མེད་པས་ན་སྤྱིར་དང་ ༡༩༠༧འི་པོ་ཉིད་ཉེར་ལེན་དུ་རིགས་པས་ལེགས་...
 པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་པོའི་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་དབང་པོའི་སྤྱོད་ནི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་
ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་
ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་འབའ་ཞིག་
འཛིན་གྱི། གཞན་སྤྱོད་སོགས་མི་འཛིན་པ་ནི་མིག་དབང་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་དེའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་མིག་ཤེས་
གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་ཅུས་སུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་ཡིད་
ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་ལ། དེའི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་བྱེད་མིག་དབང་གིས་མ་བྱས་ན་
མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ལ་སྤྱོད་སོགས་མི་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་དབང་ནི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནང་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་
ལྷ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་འདྲེན་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྷ་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བས་ན་གཟུགས་ནི་
གཙོ་བོར་མིག་དབང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དབང་ལ་གནས་བཅས་པའི་དབང་གིས་
མིག་དབང་གི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་མངའ་འབངས་ལ་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་
ལ་བཏོན་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་
བརྟེན་པའི་དབང་གིས་དེའི་མངའ་༼༡༠༩༽འབངས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་རུས་གྱི། རང་
དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །

ཇི་ལྟར་ན་མིག་གི་དབང་པོས་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅེ་ན། མིག་མེད་པ་
དག་ལ་གཟུགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཡོད་པ་དག་གིས་ཐ་
ན་མཐུན་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དང་ལྷན་ཀྱང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་

གཞན་མེད་ན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་སྤྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
དབང་པོ་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཡུལ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

མིག་གི་དབང་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་
འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་...
དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་པར་མིག་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྟོད་
འདོགས་ཤེ་ན། སྤྱིར་དོན་རྣམས་ལ་མིང་གི་བདུ་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ལ་འཇུག་པ་ན་མིང་དེ་
ལས་དོན་དེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་དགོས་པ་ཡང་མིག་ཤེས་
ཤེས་པའི་ཐ་སྟོད་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཤེས་
པ་འབྱུལ་མེད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ནི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཤེས་
པ་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མི་འབྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །ང་ཡི་ཐ་སྟོད་དབང་པོས་བྱས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཤེས་
ཤེས་ །༩༡༠། པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་ནི་མིག་དབང་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱེས་བྱ་དུ་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་རྣམས་
རྒྱུན་སོ་སོར་ངེས་པས་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། ཤེས་པ་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱེད་
པ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཇི་སྟོན་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་དབང་...
ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡང་ཤེས་པར་བྱུང་། མིག་གི་དབང་པོ་ཇི་སྟོན་བཤད་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དམིགས་པའི་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། རོན་གང་ཤེས་པ་རང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 རྟེན་ ཇི་སྐད་དུ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ཀུས་པའི། རྒྱ་
 ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། ཤེས་གསུངས་པས་སོ། རོན་གྱི་ཤེས་པ་རང་དང་འདྲ་
 བར་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་། རུལ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱིས་སམ། འོན་ཏེ་རགས་པས་
 བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རུལ་ཕྱན་རྣམས་ནི་མ་འདྲེས་པར་སེལ་བྱར་གནས་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤང་བར་རིགས་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་
 པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རགས་པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། རེའི་ཕྱིར་
 ཤེས་པ་རོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེད་མི་བཟོད་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་
 བཤད་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རགས་པས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ནི་མི་སྤྲུལ།
 འོན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་རུལ་ཕྱན་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོའི་
 ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་ ༡༩ བཞི་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་ཤེས་པ་རང་དང་
 འདྲ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། རེས་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་རུལ་ཕྱན་རྣམས་མ་
 འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་གི་རགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 རུལ་ཕྱན་རྣམས་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཚྭ་གས་ཆ་དང་བཅས་པར་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ནི་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་ཀྱང་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དཔེར་ན་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཁང་བབང་ལ་འང་ཁང་བབང་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་.....
 འཇུག་པ་བཞིན་ལོ། རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆ་དང་བཅས་པར་མ་
 གྲུབ་སྟེ། ཚྭ་གས་དེ་ནི་ཡུལ་བཅའ་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་བཅའ་པོར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་རིགས་པས་དབྱེད་ན་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་
 གིས་གཟུང་རྣམ་ལ་ཚྭ་གས་ཆ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི།

འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་ལ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དཔུང་པ་ཞིབ་མོ་བོར་ནས་དབང་ཤེས་.....
 རྣམས་རང་གི་གཞུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ལ་བཞིན་སྤང་བ་ཙམ་ལ་མ་འབྲུལ་པར་ཐ་སྟོད་...
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་རང་གི་གཞུང་དོན་རྒྱུ་ཕན་རྣམས་མ་འདྲེས་
 པར་སེལ་བུར་སྤང་ཡང་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྟོག་པས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་སྤེལ་ཕྱིན་པས་ཡིང་ས་...
 པོ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་གཞུགས་གཅིག་གོ་སྤྱོད་གཅིག་གོ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་
 དང་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། དུས་མཉམ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མི་འཛིན་
 པར་ཐལ། དོན་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྲལ་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་༼༡༡༽བོ་དུ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་
 སྟེ་དུས་མི་མཉམ་ན་འདྲ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཤེས་སྦྱེས་
 པ་ན་དོན་འགགས་ཟིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པར་ཡང་འཛིན་ན་འདས་པ་
 སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་...
 རོ། །

དོན་མ་འགགས་པའི་ཆེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མ་སྦྱེས་
 བས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔུང་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
 དོན་མི་འཛིན་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ལ་བསྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྤྲད་ཅིག་མར་སྤྱོད་པ་དག་ལ་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པས་དོན་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་དང་
 མཐུན་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པའི་བྱད་གཞུགས་དང་འབྲུ་བའི་བྱུ་
 པའི་གཞུགས་འཛིན་མོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟོད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་རིམ་...
 བའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྦྱེས་པ་ན་ཤེས་པས་དོན་འཛིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇིག་...
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཙམ་སྟེ། རྒྱས་པ་ལས། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། དེ་ཡི་དབང་
 གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འབྲུ་བར་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། །བྱ་བ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བཟོད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་འདི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དོན་ཁོ་...
ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་པོ་མེད་ན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་མི་
སྐྱེ་ཞིང་། སྔོན་པོ་ཡོད་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྔོན་
ཏེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྔོན་པོའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་སྔོན་པོའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སྔོན་པོ་ལ་བསྟོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་སྔོན་པོའི་
དབང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལས་
གསུངས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་སྒོ་ལྷན་རྒྱུ་ཤེས་ཤིང་། དེའི་
འཁོར་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷལ་དམིགས་ཏེ།
ཡུལ་ལྷལ་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་མིའི་བཞིན་གྱིས་མེ་ལོང་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལྟར་ཡུལ་
གྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རང་འབྲུའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་...
རྣམ་པ་ཤར་ནས་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་དོན་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་འདོགས་ཏེ།
ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཅན་སྟོགས་ལ་ནི། །དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་། །དེ་དང་གཟུགས་
བརྒྱན་འདྲ་བ་ན། །བཏགས་པ་ཅོམ་ཞིག་ཚོར་བར་བྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་རིག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་དོན་རིག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་
རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བར་སྒྱུར་བ་ན། བདག་ཉིད་སྒྱུར་བས་
རིག་པ་མཚོན་ཉིད་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་གསལ་བར་སྒྱུར་བ་ཡིན། །འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་
དམིགས་པ་ཡིན། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམིགས་སྒྱུར་དག་ནི་ཐ་དད་
གནས་། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་བ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་རྣམ་པ་གཏོད་པ་པོ་རྒྱ་བ་གཉིས་མེད་པས་འབྲུལ་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་བརྒྱན་པས་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་པ་སྒྲུའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

མདོར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་...
 པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་པའི་ཤེས་པ་ ༡༩ བོ་གང་ཇི་སྐད་བཤད་
 པའི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མདོར་སུམ་ཡིན་ལོ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྦྱ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ལོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 བཀྲིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པའི་རྒྱུ། རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་། ཏུ་མའི་ངོ་པོ་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ། སྦྱིད་བང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 གཞན་གྱི་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་ །རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལ་ལ་དབང་སྦྱེས་ལ་སོགས་ཕྱིར། བྱིས་པའི་སྒོ་བཞིན་རྟོག་མེད་དང་། །

བྱིས་པའི་རྟོག་མེད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །བརྟན་མས་པ་ཉིད་ཡིན་སྦྱར་བ། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་པའི་ཉ་མེད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ལ་ན་རེ། དབང་པོའི་མདོར་སུམ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་རྣམ་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པའི་སྒོ་བཞིན་ལོ། །དཔེ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བྱིས་པའི་སྒོ་རྟོག་མེད་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་བརྟན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱར་
 བའོ། །

བཀྲིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

དེ་དགག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར། བྱིས་པའི་མདོར་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

བརྟན་ཡི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་དགག་གི་ལུགས་ལ་བྱིས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བྱིས་པའི་མདོར་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 ༡༩ བོ་འདོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། སྦྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྟུན་པའི་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
ཕྱིར་། བྱིས་པ་དེ་ནི་བྱིས་ཀྱང་བརྟུན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ།

གལ་ཏེ་བརྟུན་ལ་མ་བྱང་བའི། །ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། བྱིས་པ་དེ་སྤར་བརྟུན་ལ་མ་བྱང་བའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཡིད་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱིས་བརྟུན་དེ་འཛིན་པར་འདོད་
དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར། །འདི་འདྲ་འདི་ཡང་སྟག་སྟུན་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་སྤར་བརྟུན་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དཔྱོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པས་བྱིས་བརྟུན་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱུ་
བ་ལ་འང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་ཡིན་པ་མ་
ཞེས་ཤིང་རྟོག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་
ཀྱང་མ་དེས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འདི་འདྲ་
བ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་སྟག་མ་དང་སྟུན་པའི་གཏན་
ཆོག་ས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། དགག་
བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟུན་ཡོད། །

ཅི་སྟེ་ཡང་བྱིས་པའི་སྒོ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འབྱུག་
པ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གཞན་བྱིས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

བྱིས་ལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བརྟུན་བྱ་སྟེ། །

དབང་པོའི་༼༡༣༧༽སྒོར་ནི་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་མྱོང་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒོ་རྟོག་མེད་ལ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་སྤྱི་གཅིག་
ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པས་འབྱུག་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དབང་
ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་བསྐྱུ་བ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་བརྟུན་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། བྱིས་པའི་དབང་

ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་ཙམ་རྟོག་བྱལ་དུ་མ་ངེས་ཤིང་རྟོག་པར་དོགས་པའི་དབང་པོའི་
 སྒྲོར་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་
 བློ་སྒྲིབ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་
 སོགས་པ་དཔེ་བསྟུན་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པས་བྲུབ་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། དོན་སྒྲུར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག།
 མིང་སྒྲུར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འཁོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད།
 རིགས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དགག།
 ཚུད་པ་སྤང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །

བཟུང་ནས་དེ་དག་སྒྲོམ་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །

དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན་རིགས་སོགས་ཀྱི། །བྱེད་བྱུག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་ཡོད་མིན་ལ། །དེས་ན་འདི་ལ་རྟོགས་པ་འདྲ་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ནི་རིགས་སོགས་སྒྲུར་བའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། གང་དོན་
 སྒྲུར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་འདི་ལ་ཁྱད་
 པར་འདི་ལྟན་ལོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལོ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ་
 །༡༧༥༥། འདི་འདི་ལ་ལྟན་ལོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་མིང་དང་ཐ་སྐད་སོ་སོར་
 བློ་སྒྲིབ་ནས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་བྱས་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་སྒྲུར་ནས་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་ཀྱི། སོ་སོར་གཟུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་བཟུང་ན་སྒྲུར་ནས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྒྲེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་འཛིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་སྒྲུར་བསྟན་ནས་བྱེད་བྱུག་ཏུ་……
 དབང་ཤེས་འདི་ལ་དོན་སྒྲུར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་དེ། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་བྱུག་
 རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་དེ་བ་ལང་གི་རྗེས་དང་ལྟན་པར་སྒྲུར་
 བའི་དོན་སྒྲུར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་རྗེས་ལ་སྒྲུར་བའི་
 རྟོག་པ་མེད་པ་དེས་ནི་ཕྱིར་རོ། །འང་ཞེས་པ་སྒྲུབ་རྟོག་པ་འབབ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་པ་

དེའང་རི་རྒྱུད་བཤའ་པའི་རིགས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་འོ། །

གཉིས་པ་རིགས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ།   སྤྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པ་དགག། །འཕྲོད་འདུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །སྤྱི་བཏགས་མིང་དང་
ཐལ་བ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དེ། རྗེས་འགོ་ཅན་སྤྱི་
འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བཤའ་པ།

རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ཡང་སྤྱི་དང་གསལ་བར་སྤྲང་། །

ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་བལང་ཉིད་དུ་བརྟེན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། བལང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གང་
ཡིན་པ་དེས་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བསྤྲང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྤྱིའི་མིང་དང་གསལ་
བའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་པ་ཁྱོད་གྱིས་
ཁས་སྤྲངས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་། ༡༢ བོ་མིང་ངམ་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་
སྟོང་པ་གཅིག་ལ་བལང་གི་སྤྱི་ཉིད་དུ་ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ། སྤྱི་འཛིན་དབྱིབས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལ་
མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེན། བཤའ་པ།

དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། །མིག་གིས་ཡུལ་ལ་མཐོང་མེད་དེ། །

སྤྲང་བ་གཉིས་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོ་ཐ་དད་པའང་རྟེན་པར་དགའ། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་དབྱིབས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མཚུངས་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ན་ཡང་མིག་གིས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གསལ་བས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐོང་བ་མེད་དེ། མིག་
གིས་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་སྤྲང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤྲང་བ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་...

ཞེས་རྒྱུན་གྱིའོ། །དེས་ན་དབང་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དེའང་རྟེན་
པར་དགའ་སྟེ། ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲང་གི། །མི་གསལ་བར་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་

ཞེས། སྤང་བ་གཉིས་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་། ཁྲོ་ཡི་ཐ་དད་ཆེད་པར་དགའ། ཞེས་ལྷ་
དབང་སྒྲོས་འདོན་རྟོ། །

**གཉིས་པ་འཕྲོད་འདུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ།
གྲགས་པས་མི་འགྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

གལ་ཏེ་རིགས་སོགས་རྫས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པའི་
དབང་གིས་རིགས་སོགས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འཕྲོད་འདུ་དབང་
པོས་འཛིན་པ་ཁོ་ནས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དབང་པོས་འཕྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ ༡༩ བོ། འཕྲོད་འདུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དབང་ཤེས་ཀྱི་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གྲུབ་པོ། འཕྲོད་འདུ་
དབང་པོ་ལས་འདས་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྤྲངས་སོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཚས་
ཅན། རིགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རིགས་དང་རྫས་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

གལ་ཏེ་འཕྲོད་འདུ་གྲུབ་སྟེ། སྤུལ་མ་འདི་ལ་སྤུམ་བུའོ་ཞེས་རྟོགས་ཤིང་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མིག་ཤེས་རང་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར་སྒྲུ་སྒྲོ་ཡང་འཕྲོད་
འདུའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྤུལ་མ་འདི་ལ་སྤུམ་བུ་ཞེས། །སྒྲུ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤུལ་མ་འདི་ལ་སྤུམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འདི་དག་ཀྱང་ཚས་ཅན། འཕྲོད་
འདུའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བད་སྒྲུར་མ་ཁན་པོ་རང་གིས་རང་གར་བྱས་པའི་སྒྲུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི།

བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་འཇིག་རྟེན། །རྩ་ལ་བ་ལང་འཇིག་རྟེན་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྤུམ་བུ་ལ་སྤུལ་མ་ཞེས་དང་། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོད་

འདྲར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རུང་ན་རྩ་ལ་བ་ལང་འཕྲོད་པ་འདྲ་བ་དང་། སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་
བྱ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བས་རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་བྱ་ཡོད་པར་ཚད་མས་
དམིགས་ཤིང་སྒྲུལ་ཀྱང་བརྟེན་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་ལ་རྩ་
ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་གི། །རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་བ་མིན་
པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་རྩ་ལ་བ་ལང་ངམ་བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་འཕྲོད་འདྲུམ་……
ཞིགས་སོ་ཞེན། བཤད་པ།

བ་ལང་ཞེས་བྱའི་ཡན་ཏེ་༡༥བོ་ལག་ནི། །ལྷག་མ་རྣམ་བཅད་དམིགས་མེད་ཕྱིར། །
ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ལ་རྩ་འཕྲོད་འདྲུ་ཡོད་པའི་
དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་བྱའི་ཡན་ལག་གི་ནི་ལྷག་མ་མིག་དང་རྟེན་
ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་……
ལས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་ངོའི་ཉི་མ་རི་རྩེར་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལ་བ་ལང་དུ་ཞེན་ཅིང་། དེ་དག་ལ་རྩ་ཡོད་
པར་བཏགས་པ་ཅོམ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་སྒྲུལ་མ་འདི་དག་ལ་སྒྲུལ་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་སྟོང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཕྲོད་འདྲུ་གུ་བོ་
ཞེན། བཤད་པ།

སྒྲུལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ། །འདི་ཞེས་སྒྲུལ་མ་འདྲུས་བྱས་ལས། །
ཕྱིས་བྱུང་འབྲས་བྱར་བརྟེན་ཡིན་གྱི། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་མིན། །
ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲུལ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུལ་བྱ་འདི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་འི་སྒྲུལ་
མ་འདྲུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲུལ་བྱར་བརྟེན་པ་ཅོམ་
ཡིན་གྱི། འཕྲོད་འདྲུའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འི་སྒྲུལ་མ་དང་འབྲས་བྱའི་
སྒྲུལ་བྱ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདྲུའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་། བརྟེན་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱུན་ནི། སྒྲུལ་མ་དང་སྒྲུལ་བྱ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་

པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་སྒྲུལ་བུ་དང་སྒྲུལ་མ་དུས་གཅིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྲུལ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བུ་འདིའོ་ཞེས་སྒྲུལ་མ་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྤང་བ་ལ། 1916ན།

གཤམ་ཏེ་སྒྲུལ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲུལ་མ་མེད་ན་སྒྲུལ་མ་དེ་དག་གི་ནི་སྒྲུལ་བུ་འདིའོ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཕྲག་པར་ཐལ། སྒྲུལ་བུ་ལ་སྒྲུལ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་
 པ་དོ།

འགའ་ཡིས་རྒྱ་སྒོ་བཏགས་པའམ། སྒྲུ་ཡི་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ན། །

སྒྲུལ་མ་གཅིག་ནི་བཀར་བྱས་ནས། འབྲས་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་འཕྲག་འཁྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲུལ་བུ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་དང་
 རྒྱ་སྒྲུལ་མ་རྩམ་ཐ་དད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་སྟོན་
 པ་མིན་ཏེ། སྒྲེས་བུ་འགའ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་ལ་རྒྱ་སྒྲུལ་མར་སྒོ་བཏགས་ནས་སྒྲུལ་
 བུ་ནི་སྒྲུལ་མ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་རྟེན་རྒྱ་སྒྲུལ་མ་
 ནི་སྟོན་པ་ན། སྒྲུལ་མ་གཅིག་ནི་བཀར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་
 འཕྲག་པར་འཁྱུར་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་བུ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་རྩམ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་སྒྲུལ་མ་
 ལ་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཕྲག་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཕན་གདགས་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། །རྣམ་པར་ཆད་མེད་སྤང་བ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲུལ་མ་ལས་སྒྲུལ་བུ་རྩམ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུལ་བུའི་སྒྲ་འཕྲག་པ་མི་
 འགཤམ་ཏེ། སྒྲུལ་མ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་བུ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ།
 སྒྲུལ་མ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུལ་བུ་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་འཕྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུན་གྱིས་སོ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་
 དབང་སྟོན་ནི། བལང་ལ་རུ་ཞེས་སོགས་དང་སྟེལ་ནས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་ལྷ་བོ་སྐྱམ་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱམ་བུ་ལ་དངོས་མིང་
མིན་པར་བཏགས་མིང་དུ་ཐལ། སྐྱམ་བུ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
བཤད་པ།

འཁྲུལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡི། །བད་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱམ་བུ་ཞེས་པའི་མིང་ཆོས་ཅན། འདོད་ཀྱལ་དང་པོར་བད་སྤྱོད་པའི་
བདའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱམ་བུའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། སྐྱམ་བུ་ལ་འདོད་ཀྱལ་ཐོག་
མར་བད་སྤྱོད་ཞིང་ཕྱིས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱམ་བུ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཤེས་ཤིང་གོ་...
བར་རུས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་སོགས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། རིགས་སོགས་རྗེས་
དཔག་གིས་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག།
སྐྱ་དོན་ལ་མ་བསྟོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ། རིགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་
དེ། སྤྱི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། དབྱུག་པ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་
འཇུག་པ་བཞིན་ཅོ་ཞེན། བཤད་པ།

དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན། །རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་མེད། །

དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་། །ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྐྱད་འདོགས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གསལ་བ་ལ་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་
བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
རུས་པ་མེད་དེ། ལྷག་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷེད་འདོད་པའི་དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཆོས་ཅན། དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཉི་ལྷ་བོ་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་ཐ་སྐྱད་

འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བཞི།

དངོས་པོ་ཁང་བབས་སྤང་སོགས་ཀྱི། སྐྱ་ཡང་གཞན་ལ་བཏུས་པ་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཚིག་གི་དོན་དུག་ལས་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། བྱོང་དུག་ལ་
ཁང་བབས་གི་སྤང་བ་ཞེས་དང་། བྱོང་ཁྱེར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་བརྟེན་བྱ་རྗེས་གཞན་
ལ་བཏུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཅུ་རྟགས་མ་ངེས་
སོ། །ཚིག་གི་དོན་དུག་ལ། དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཚིག་གི་དོན་
དུག་ལས་དངོས་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྗེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་
ཏན་ལ་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁང་བབས་གི་སྤང་བ་དང་བྱོང་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་
ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་འཇུག་པ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་བཏུས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་གིང་སོགས་ལས་རྗེས་མི་རྩོམ་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཁང་
བབས་གི་རྗེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ།

གལ་ཏེ་ཁང་པ་ལྷན་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། ཁང་པ་འཁྲུག་ཁང་བབས་དེ་ལྷན་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

དེ་སྤང་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་རིགས་ཡིན་ཁང་གཅིག་གྱང་། །

གིང་བཞིན་སྤང་ཞེས་བརྟེན་པར་འགྱུར། སྤང་མང་པོ་ལ་དེ་ཡི་སྐྱ། །

རི་ལྟར་རིགས་ལ་རིགས་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ལྷན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཁང་བབས་གི་སྤང་བ་དེ་ནི་ཚས་ཅན།
ཚིག་གི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་མ་ཡིན་པའི་༡༩༡༧་བོ་ཕྱིར་ཏེ།
ཡོན་ཏན་ཁང་བབས་ལ་ཡོད་པས་རྗེས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་
ཏན་ཡང་མིན་ཏེ། ཁང་བབས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་གྱང་
མིན་ཏེ། ལས་ནི་རྗེས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་བ་དང་བྱེ་བྲག་གྱང་མིན་ཏེ། དེའི་

འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་དེ་ལྟན་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་ཁང་པ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན།
 ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁང་བབ་གི་སྤང་བའི་
 རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཞིང་དུ་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་མང་པོ་དག་ལ་ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་ཞེས་……
 པའམ། སྤང་བའི་སྤང་བ་ཞེས་མང་པོ་དེའི་སྒྲིམ་བཞེད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་
 ལྟར་ཡང་ཁང་བབ་གི་སྤང་བའི་རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་འཇུག་པར་ཐལ། ཆེན་པོ་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམས་ལ་འདུ་ཡི། ཡོན་
 ཏན་ཁང་བབ་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། བཏགས་མིང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཆན། དངོས་མིང་རྒྱ་མཆན་གཞན་ལ་བཞུགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ།

སྤང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས། ཉེར་བཏགས་ལས་འདོད།
 ཅེས་སྒྲིམ་ནས། སྒྲིན་མེད་དེ། སྤང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི་ཉེ་བར་
 བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 གང་ཡིན་པ། །དངོས་དང་ཁྱད་མེད་རྣམ་ཏིང་འཛིན་ཞེས་ཀྱི། །
 གཟུང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཉེར་བཏགས་མིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཁང་བབ་གི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲི་
 དངོས་མིང་དུ་གྱུར་བས་དེ་དང་དོན་གོ་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རང་གི་གོ་བྱ་ཁང་བབ་གི་
 སྤང་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་ཞེས་ཀྱིས་གོ་ཞིང་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁང་བབ་གི་
 སྤང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་མིང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་མིང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་བཟློས་པ་དགག་པ་ནི།

དངོས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའང་། རྒྱ་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས། །

དུག་རྣམས་ལ་ནི་ཚིག་དོན་སྒྲ། རྒྱ་གཞན་གང་ལ་བཟློས་པར་མཐོང་། །

ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན། དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །

གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ལས། དངོས་ལའང་དངོས་མེད་བཏགས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འབྲུག་པ་དངོས་མིང་དང་། དེ་
མེད་ན་བཏགས་མིང་དུ་འབྲུག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་སུ་དངོས་མིང་དུ་མངོན་པར་འདོད་
པའི་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལའང་ཚོས་ཅན། བཏགས་མིང་དང་བརྗོད་བྱའི་རྒྱ་མཚན་
གཞན་ལ་བཟློས་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་ཏེ། དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་འདོད་པས་བརྗོད་
བཏགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་དོན་གཞན་ལ་མ་བཟློས་པ་དངོས་
མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་དུག་པ་
རྣམས་ལ་ནི་ཚིག་གི་དོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་དུ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། ཚིག་གི་དོན་
དུག་ལས་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་བཟློས་པར་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྗོད་བྱའི་
དོན་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མིང་དང་། མེད་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གང་ལ་
ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ ༡༩༡༧ ལོ་ཙམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་བརྗོད་སྒྲུབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་གང་ལ་དེ་
སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་མིང་ནི་མིང་པས་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་
རྟེན་ན་བྱ་སྟེན་པའི་དངོས་པོ་ལའང་བྱ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འབྲུག་
པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ལ་མི་བཟློས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གྲགས་པ་བརྗོད་ཡི་རྗེས་འགྲོ་ཙན། དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འགྲོ་ཙན། །

ཐ་སྟོན་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟེན་སྟོར་མིང་དང་སྒྲ་ཆ་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་མིང་གི་རྒྱ་མཚན་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བདེན་མོད་ཀྱི། གྲགས་

པ་དེཉིད་དོན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྲགས་པ་འི་
 དངོས་མིང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་བསྟོས་པ་མིན་ཏེ། བད་ཡི་རྩེས་
 སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། བད་དེའང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བརྗོད་འདོད་དེའང་བརྗོད་བྱ་ལ་མ་བསྟོས་པར་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་དོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟེ་བསྟོར་འགའ་ཞིག་ལ་མིང་མེ་རྟོག་ཕྱེད་འཛིན་ཅེས་བད་
 བྱས་པ་དང་། སྒྲིའི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་ལག་ལ་བྱིངས་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པར་བད་བྱས་
 གྲང་དེ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཕྲུག་པ་མི་འགལ་བ། གཞན་སེལ་
 བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ། ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་བ། གཞན་སེལ་ལས་དོན་
 གོ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

ལ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་དངོས་པོར་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྒྲ་སྒྲོ་གཅིག་འཕྲུག་པ་མི་འཐད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེན།

ཐ་དད་ཁྱད་གང་དངོས་ཆོས་ཀྱིས། །དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ཡིན་ནི། །

དོན་དེ་དག་ལ་ཉི་ཤེས་ཤེས་པ་དེས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་གྲང་གསལ་བ་གང་དག་དངོས་པོའི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ནི་……
 འཕྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་ནས་བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་
 གཅིག་བྱེད་པ་ཅོམ་གྱིས་དོན་དེ་དག་ལ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་བ་ལང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་འཛིན་པས་ཇི་……
 ལྟར་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ཅེན། བཤད་པ།

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པར་ནི། །རྟོགས་ལ་ཤེས་པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཞེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བ་ལང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པར་ནི་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སེལ་བའི་ངོ་བོར་གཅིག་རྗེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོ་འདོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེའང་བག་ཆགས་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་མེད་བྲལ་བ། རྗེས་འགོ་དངོས་གཅིག་ཡོད་མ་ཡིན། །

དངོས་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། དངོས་ལ་མཉན་པ་དེ་མཐའ་ཅན། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བ་ལང་དེའི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་༼༡༧༧༽རྣམས་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་མཉན་པོ་ཚས་ཅན། བ་ལང་གི་འབྲས་བྱ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་ཅིང་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དེ་ལ་འབྱུག་པའི་……མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་འབྱུག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན། རང་མཚན་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཕྱི་རོལ་རྒྱས་པའི་རྣམ་གཅོད་ལ། རེག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་དེའི་ནི། །

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་ནི། དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་རྣམས་དང་འབྲེལ། །

དེས་ན་གཞན་སེལ་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པར་བརྗོད། །

ཅས་སྒྲིམ་ཏེ། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཚས་ཅན། ཕྱི་རོལ་རྒྱས་པའི་རྣམ་གཅོད་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་རེག་ཅིང་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དེ་ཡིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་ནི་དེའི་མཐར་ཐུག་རང་མཚན་རྣམས་

དང་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་མཐར་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་གཞན་སེལ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་མཐར་ཐུག་རང་མཚན་...
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་མཉམ་པས་དངོས་སུ་གཞན་སེལ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པ་དངོས་པོའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། རང་མཚན་ལ་རེག་
 པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཞེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་བ་ལ། རྟག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་བརྗོད་
པ་དགག། གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བསྟན། སྤྱི་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་
 ལས་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་༼༡༩༠༩༽རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཅེ་ན།

ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་སྤྲང་ག་ལས། ཞེས་ལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྤྲང་། །

གང་དེའང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་ལ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་དེ་མིན་ལས་མི་ལྷོག་ཀྱང་སྟོ་ལས་ལ་པ་ལ་ལྷོག་པར་སྤྲང་
 བས་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་སྤྲང་ག་ལས་དོན་གོ་བའི་ཞེས་པ་ལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་...
 བརྒྱན་སྤྲང་བགང་ཡིན་པ་དེའང་ཕྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ། ལྷོག་པ་དེ་ལས་ལ་པའི་
 བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲང་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་གི་སྤྲེལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོའི་མཚན་མ་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྤྲེལ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ནི་མཉམ་པས་བརྗོད་པ་ན། །དོན་གྱི་ཆ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

དེ་མ་རྟོགས་ན་དེ་དོན་ཅན། །བརྗོད་པ་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོའི་མཚན་མར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་མཉམ་
 པས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། སྤྲེལ་བརྗོད་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཞིག་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྤྲེལ་བ་དོན་དེ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། དོན་དེ་གོ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་བརྗོད་པ་བཙམ་པའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བཅུད་བྱར་བསྟན་པ་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་སེལ་གྱང་སྒྲིབ་བཅུད་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྒྲིབ་དོན་ཆ་ནི་ཅི་བཅུད་ཅེས། །དེ་ལ་གཞན་སེལ་བཅུད་པར་བྱ། །

རྒྱུ་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་མེད། །དེ་བཅུད་ཇི་ལྟར་དོན་རྟེན་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིབ་ཏེ། གཞན་སེལ་ནི་ནང་སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ༡༩༠༠། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲིབ་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་ཞིག་བཅུད་ཅེས་འདྲི་ན། དེ་ལ་དངོས་པོ་
རྒྱུ་པ་པན་ཚུན་ལྟོག་པར་སྒྲིབ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་མིང་ཅན་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་
བཅུད་ཅེས་བཅུད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་དོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་
གཞན་སེལ་དེ་བཅུད་ན་ཡང་རང་མཆོན་སྒྲིབ་ནས་བཅུད་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། བུམ་པ་སོགས་བཅུད་པའི་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དོན་
བུམ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
བུམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དེའང་དོན་བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅིང་། བུམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་
སྒྲིབ་པ་དེ་བཅུད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲིབ་བཅུད་པ་དགག་པ་ལ།

གཞན་དགག་ན་རེ།

རྗེས་འགོ་ཅན་སྒྲིབ་རྗེས་འགོ་ཅན། །དོན་གྱི་འབྲས་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིབ་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། བཅུད་བྱ་སྒྲིབ་དངོས་པོ་བའི་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཞིག་གསལ་བ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་དངོས་པོ་བའི་དོན་གྱི་
བཞག་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའང་སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཞག་པ།
མཐོང་གོམས་པས། །སྒྲིབ་དེའང་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཅན། །

སྒྲོ་ལ་ཐད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྤྱལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་གཞི་རྣམ་པ་
དེའང་། ཡང་དག་པར་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བཙེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤང་
མཐན་གྱི་སྟོལ་ས་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་སྟོའི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀ་གཞན་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

བཞི་བ་གཞན་སེལ་ལས་དོན་གོ་བའི་ཚུལ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཚུལ།

བཅའི་དུས་སུ་(༡༩༡)ནི་བཅུ་ལྔ་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ལ།

འོན་གཞན་སེལ་ལ་བཅུ་ལྔ་པས་དོན་རྟོགས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

དེ་དངོས་སྟོབ་པཏགས་རྟོགས་པ་ཡིས། གཞན་ལས་སྟོག་པའི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །

སྤྱོད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཅེས། བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལ་བུམ་པ་དེའི་
དངོས་པོར་སྟོབ་པཏགས་ནས་བུམ་པ་རྟོགས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་བུམ་
མིན་ལས་བསྟོག་པའི་བུམ་པ་རང་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་བུམ་
སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གང་ཡིན་ཅེས་འདྲི་བ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་བུམ་པའི་གཟུགས་བརྒན་
དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་།

ཤེས་པ་སྤྱོད་ཡིས་ངེས་སྤྱལ་བ། །དེ་དག་ལོག་པར་སྤང་བ་ཉིད། །

དོན་གྱི་ཆ་ལ་འདི་རྗེས་འགོ། །དེ་ལྟར་མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཡིས་ངེས་པར་སྤྱལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་
པར་ན་སྤྱོད་པའི་གྱི་དོན་རང་མཚན་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོག་པར་སྤང་བ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་སྟོབ་ནས་གཞན་སེལ་ཉིད་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ།
དོན་གྱི་ཆ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་འབྲུལ་ངོར་རྗེས་སུ་འགོ་བཙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བུམ་
སོགས་ཀྱི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་བུམ་
མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བུམ་སོགས་རང་མཚན་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདིར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆ་ལ་གཞན་སེལ་དུ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་དུ་ན་བདེ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ཕྱིར་བདེ་ལི་དུ་ན་ཡང་། །རང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན། །

བརྟེན་པའི་དོན་ཏེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། །གཞན་སེལ་སྒྱུ་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་སྒྲིད་གྱི་དུས་ན་མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་
དེའི་ཕྱིར་བ་སྒྲིད་གྱི་དུས་ཁོ་རང་མ་ཟད་གྱི། བདེ་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་འདར་རྟོག་པའི་གཟུགས་
བརྟེན་ལ་བདེ་སྒྱུར་བའི་སྒྱུ་ནི་དོན་རང་མཚན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་བརྟེན་གཅིག་ཏུ་
འབྲེལ་པ་སྟེ་ཞེན་ནས་བདེ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ནི་རྟོག་གི་སྒྱུ་དང་བརྟོན་བྱེད་
བྱེད་དུ་འབྲེལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་གིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྟོས། རྟོག་པའི་གཟུགས་
བརྟེན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། གང་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པས་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་སེལ་བ་དང་སྒྱུར་བ་ནི་རྒྱལ་བ་ཅན་
གྱི་འོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་སེལ་བ་ལ་བདེ་སྒྱུར་གྱི་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྱུ་དངོས་པོ་བ་ལ་བདེ་མི་སྒྱུར་ཞེ་
ན། བཤད་པ།

གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལ་སྟོས་དང་། །ལ་ལར་དེ་མཐོང་ལ་སྟོས་ཕྱིར། །

གཞན་སེལ་སྒྱུ་དང་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི། །དེ་ནི་དངོས་ལ་མི་རུང་ངོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་མིན་བཅང་བ་ལས་གཞན་དུ་བདེ་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
བུམ་མིན་བཅང་བ་ལ་ལར་བདེ་སྒྱུར་བ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་བུམ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་
སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པར་སྒྲུང་བའི་གཞན་
སེལ་ནི་བུམ་པ་བརྟོན་པའི་སྒྱུ་དང་བརྟོན་བྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཞིང་སྒྱུར་བར་འགྱུར་གྱི།
བུམ་པའི་སྒྱུ་དེ་ནི་སྒྱུ་དངོས་པོ་བ་ལ་བདེ་སྒྱུར་བ་ནི་རུང་ངོ་ཞེས་སྟེ་འོ། །རྒྱུན་ལས།
བ་སྒྲིད་གྱི་ཚེ་བདེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་བུམ་མིན་ལ་བདེ་མ་མཐོང་བ་

ལ་༼༣༡༡ན༽བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ལ་ལར་བརྟེན་མཐོང་བ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།
བུམ་པའི་བརྟེན་དེ་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་སྦྱར་བ་མི་རུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུང་ངོ་། །

ལྷ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་ནི། །ཡོད་མིན་དོན་དང་དེ་དག་ལ། །

མཉམ་པ་འབྲེལ་མིན་གཞན་ལས་ནི། །ཁྲོག་པ་ཉིད་ལ་སྦྱ་སྦྱར་ཕྱིར། །

ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་དང་ཡོད་ཏན་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་
དང་། དེ་ལྟ་བུ་སྦྱར་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱ་ཚོགས་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བུམ་པའི་མཉམ་པ་
ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་རིགས་སོགས་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་རིགས་སོགས་
དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། གཞན་བུམ་མིན་ལས་ནི་བཞྲོག་པར་སྦྱང་
བའི་གཞན་སེལ་ཉིད་ལ་སྦྱ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མིང་སྦྱར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། བརྟེན་མི་འཛིན་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་
བསྐྱུ་བ། འཛིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྟེན་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱིས། །མཐོང་བ་སྤེལ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན། །

སྤྱི་འཛིན་པས་སྦྱོང་བ་ཡི། །མིག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་རིམ་རུ། །

ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པས་སྦྱོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན།
མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་དེ་རིམ་རུ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་བརྟེན་པ་ཕྱིས་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་དུས་
ན་དན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྤྱིར་བརྟེན་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིས་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་བ་
གཅིག་ཏུ་སྤེལ་བ་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་།

གཞན་ལ་འཇུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་། །མིག་གིས་གཟུགས་༼༣༡༡བ༽དག་མཐོང་གྱུར་པ། །

དེར་ནི་གསལ་བར་དེ་ཡི་བར། །མི་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་རྟོག་པའང་མེད། །

གང་ལ་སྦྱ་ནི་ངེས་འགོད་པ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །

དེས་ན་དབང་སྤྱེས་འདོད་པ་ཡིས། །འཇུག་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་མཐོང་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེར་མ་ཟད་རྟོག་པ་གཞན་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་
 ཅན་གྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་ནི་དབང་ཤེས་
 ཚོས་ཅན། བརྟན་དེས་བསྐྱེད་པའི་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་འདེད་དེ། བརྟན་ལ་མ་བསྟོན་
 པར་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུབ་གི། གཟུགས་དེ་ཡི་བརྟན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་གང་ལ་སྒྲུབ་ནི་དེས་པར་སྟོར་ཞིང་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེས་
 བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་
 གིས་འཇུག་པར་གྱུར་རོ། །འདོད་ན། དབང་སྤྱེས་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་
 མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་ན་ཅུང་ཐལ་བ་ལ། གཞན་རིག་པའི་ཆོར་ང་མི་རིག་པར་ཐལ་བ།
 རང་སྒོ་བྱུང་པར་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། རོན་རིག་འདས་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ།
 བྱུང་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཤེས་མཐོང་བ་ན། །དེ་སྒོ་ཞེས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །

དེ་ཡི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའང་ཡོད། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་གཟུགས་ལ་
 གཟུགས་ཤེས་མཐོང་བ་ན་གཟུགས་དེའི་སྒོ་མཐོང་བ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་སྒོ་ཞེས་ནི་
 ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། རྟོག་པ་གཅིག་ལ་དེས་ནི་གཟུགས་
 རྟོག་པ་འཛིན་པར་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་གཟུགས་འཛིན་
 དེའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་གཟུགས་འཛིན་པ་ན་གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་
 གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །

དེས་ནི་དུས་མཚུངས་རྣམ་པར་ཤེས། གཞན་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་འདྲ་
མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་རྩས་ཐ་དད་པ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་
བའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྟེ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལ་འང་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་སྤྱོད་བའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འདས་པ་ལ་ནི་བྱུང་པར་འགྱུར། སྤྱོད་བ་མེད་ལ་དེ་ཇི་ལྟར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་འདས་མ་ཐག་པ་ལ་ནི་
བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་བྱུང་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་
ཅན། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པར་ངོ་སྟོན་པར་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི།

རང་སྟོལ་སྟོང་དང་གཞན་གྱི་སྟོ། ཡོངས་གཙོ་དང་ཐོག་ཅིག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་འདས་པ་རྟོག་པ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་
ཏྲུལ་ལ་རང་གིས་སྟོ་གཟུགས་འཛིན་དེ་སྤྱོད་བའི་སྟོ་དང་རང་གིས་གཞན་གྱི་སྟོ་……
ཡོངས་སུ་གཙོ་དང་ཐོག་ཅིག་པར་འགྱུར། གཞན་སྟོ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར་རང་སྟོ་ཡང་
སྟོག་ཏུ་གྱུར་པར་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་དོ་ཐོ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྟོ་དང་གཞན་སྟོ་ལ་
རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་རིག་འདས་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི།

དོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང་། །བྲལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཅིས་གྲུབ་གང་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྟགས་ཅན་མིན། །

ཅིས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་མངོན་
སུམ་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་དོན་རིག་འདས་པ་ཚོས་...

ཅན་། ཚད་མས་ཅིས་གྲུབ་སྟེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དག་
དང་བྲལ་ཞིང་རྟགས་ཡང་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་རིག་འདས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ཅིང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོན་རིག་འདས་པ་
སྒྲོས་པ་ནི་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་ཉིད་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོང་བ་དང་ལྷགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ནི། །སྤང་ཅན་དེ་མ་ཐག་པའི་སྒྲོས། །

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་སྤྲུལ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་ནི་སྤང་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་
ཐག་པའི་སྒྲོ་ཕྱི་མས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་། ༡༩༥ བོ། གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན་
མོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྒྲོ་དེ་ནི་འཛིན་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁོ་བོས་གཟུགས་ཡུན་རིང་དུ་མཐོང་ངམ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན།

གཟུགས་འཛིན་ཐམ་དེ་ལས་སྤང་བྱུང་བའི་གཟུགས་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་རྣམས་ནི་འཛིན་པར་

མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲོ་སྤྲུལ་རྣམས་དང་ཁྱོད་ལ་བར་ཆོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

གཟུགས་འཛིན་སྤྲུལ་དག་ལ་སྤྱིང་བ་མཐོང་བས་སྤྱིང་བ་དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་སོ། །

དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤོང་དེ་རྟོག་མེད། །

དེ་བཞིན་བད་གྲུ་མི་རུས་པ། གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དེ་

རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་

འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དངོས་སུ་བད་གྲུབ་པའི་རུས་

པའི་རང་མཆོན་སྤང་ནས་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཁྱད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དབང་ཤེས་བད་ལ་མི་

བལྟེས། བལྟེས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། དེའི་ལན་དགག་པ། རོན་བསྐྱ་པོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱི་བརྟོན་ངང་ཚུལ་ཅན་སྤྱད་པ། རྟོག་པ་འདྲ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །

རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་ན་ནི། ཁྱད་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དཔྱད་པ་བ་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི་ཁྱད་

པར་རང་མཆོན་ཆོད་མ་གང་གིས་སྤང་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།

སྤྱི་བལྟེས་སྤྱི་ཁོན་བརྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བརྟོན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྱད་པ། རྟོག་པ་འདྲ་

དབང་ཤེས་དེ་དང་སྤང་ཡུལ་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་ཏེ་བོ་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

འོན་ཏེ།

གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་གྱུང་། །ཡོད་ན།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་འོ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གྱུང་ཡོད་

པས་རང་མཆོན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་དང་མཚུངས་སྤྱུ་ཅན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་འབྲས་བདག་ཉིད། །

ཐ་དད་སྤྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་མཆོན་སྤང་བ་དེ་དང་མཚུངས་སྤྱུ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆོས་

ཅན། རང་མཆོན་སྤང་བ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྟོག་

མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་སྟེ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཐ་དང་པ་ནི་
རྒྱ་ཐ་དང་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་བརྟུན་ལ་མི་བཟློས་པ་ནི།

ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བཟློས་མེད་པར། བརྟུན་པ་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན། །

དེ་བཞིན་བརྟུན་ལ་བཟློས་མེད་པར། འདོས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མིག་སྒྲོར་འགྲུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བརྟུན་རྟོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བཟློས་པ་
མེད་པར་བརྟུན་པ་ཅམ་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བཟློས་
པ་མེད་པར་བརྟུན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་
འདོས་པའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་མིག་གི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་
དང་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འགྲུར་བའི་གོ་སྐབས་གཤམ་
ཡོད་ཅེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་བཟློས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བརྟུན་པར། བཟློས་ནས་དབང་པོའི་སྒྲོ་དགའ་ལ། །

རྒྱས་འགྲུར་བཟློས་མེད་མ་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ེ། ཡུལ་གཟུགས་ནི་བརྟུན་པ་བཟློས་ནས་
དབང་པོའི་སྒྲོ་དགའ་ལ་ཕན་འདོགས་ ཉན་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་
བརྟུན་པ་ལ་བཟློས་མེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྟགས་བཞིན་བརྟུན་པ་ཉིད་ལ་འགྲུར། འདི་ནི་དེ་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

བརྟུན་པས་དབང་སྒྲོར་འགྲུར་བའང་མིན། འདེལ་ས་དུས་གཞན་དུ་ཡང་འགྲུར། །

ལ་ལར་རྣམ་གཤམ་སྤིང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུང་དོན་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བརྟུན་པ་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་
པར་འགྲུར་ཏེ། བརྟུན་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྟུན་པས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་མ་བུའི་སྒྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བརྟུན་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་རྟགས་ཅན་མི་

བསྐྱེད་པ་བཞི་ཅུ་། །དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་འབྲེལ་ནས་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་དངོས་སུ་མི་བཟློས་པར་
བྱལ་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱིས་རང་གི་རྒྱ་བྱུང་པ་དེ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདྲ། ཡང་ན་དབང་སློ་ཆོས་ཅན། དྲལ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ།
གཟུང་དོན་ལ་དངོས་སུ་བཟློས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་སློ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལས་མི་
སྐྱེ་བར་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ནའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
གཟུང་དོན་ལ་མ་བཟློས་པར་དྲལ་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་
སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ན་གཟུང་དོན་གྱི་བརྒྱུ་མ་དྲལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་.....
རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་དེ་དུས་གཞན་དུ་འདྲེན་དྲལ་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་དེའི་ལན་དག་ག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཉིས་རྒྱ་ཡིན། །

ཅེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལེ། གཟུང་དོན་གཟུགས་དེས་སྤར་དྲལ་བ་བསྐྱེད་
ཅིང་། སྤྱིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱིས་དྲལ་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
པས་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞེན། ཉིན་ལོ་བཞུད་པ།

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་སྤར་ཉིད་འགྱུར། །

ཞེས་སློས་ཏེ། འོ་ན་གཟུགས་དེ་དྲལ་པ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་དྲལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །

ཅི་སྟེ།

དབང་པོའི་སློ་ནི་གཞན་ཡིན་ན། །

ཞེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལེ། གཟུགས་སྤང་ཅིག་དང་པོས་བརྒྱུད་དྲལ་བསྐྱེད་
ནས་དབང་པོའི་སློ་ནི་རྒྱ་ནི་གཟུགས་སྤང་ཅིག་མ་སྤར་མ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བཞུད་པ།

དེ་ལ་འད་བླ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །བར་བླ་པ་ལྟར་བརྟགས་པ། །

གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བརྟགས་མེད་འཛིན་ན། །

དེ་ལ་བླ་པ་དོན་ཅི་ཡོད། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞུང་དོན་གཞུགས་དེས་དབང་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འད་བླ་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བླ་པ་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞུགས་རྟོགས་ཤིང་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་དང་། བར་བླ་པ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་གྲུབ་
པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་བར་བླ་པས་གཞན་པའི་རང་མཚན་
གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་བར་བླ་པ་དོན་མེད་
དོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཚུལ་ཅན། གཞུང་དོན་གཞུགས་འཛིན་པ་དེ་ལ་བར་བླ་པའི་
དོན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གཞུགས་རང་མཚན་ལ་བརྟགས་པ་མེད་
པར་གསལ་བར་སྒྲུབ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། །ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་མི་རུང་ངོ་། །

དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་...
གཞུགས་ ༡༩༥ བོ་རང་མཚན་ལ་བསྟོས་ནས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་། །

ལྷ་པ་དོན་བསྟུན་ནི།

དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཞུགས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། དབང་ཤེས་བར་བླ་པ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ནི་བར་
བླ་པ་བསྟོས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེར་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། མིག་དང་གཞུགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་
གི་སྒྲོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། མིང་
དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྟུས་ཏེ་...
བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱེད་འཇུག་པའི་རྒྱལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། །དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རུས་ཡིན། །

འོན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས། །སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེས་མི་བརྟུང་། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལ། །དབང་པོ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
དབང་པོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུང་དོན་གྱི་དབང་མངོན་ལ་ཕན་འདོགས་རུས་་་་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ན་འོན་ཅི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ལ་རག་་་་
ལས་ནས་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་དེས་མི་བརྟུང་པར་དབང་་་
ཤེས་ཞེས་དབང་པོ་འདི་སྐྱས་ཅི་སྟེ་བརྟུང་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཞད་པ་ནི།

གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན། །

དབང་པོ་འདི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ཡོད། །སྐྱར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཆོས་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྐྱར་བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱར་བར་སྐྱར་བ་ནི་བརྟུང་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་
མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་ངེས་པར་ཏེ་ཐ་སྙད་སྐྱར་བ་ཡིན་ཅིང་། །དབང་པོ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་
སྙད་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་འབྲས་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་རུས་པ་དེ་ཡོད་པས་དབང་པོ་འདི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བར་བྱ་བའང་གོ་བྱ་དབང་
པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་པ་གོ་བར་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བ་ཆོས་
ཅན་། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་གོ་བར་རུས་པ་ཡིན་
ཏེ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ནི་སྐྱེ་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ཐའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་།
ནས་གྱི་སྐྱེ་གྱུ་ཞེས་པའི་མིང་བཞིན་ནོ། །

འོན་ཡུལ་ཤེས་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅི་ཕྱིར་མི་སྐྱོར་ཞེ་ན། །བཞད་པ།

ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ལོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
མ་འཁུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ནི་ལོག་པའི་...
ཕྱིར་ན། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་
དབྱུག་གུའི་སྐྱ་དང་སའི་ལྷ་གུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བཞིན་ཅོ་ཞེས་རྒྱུ་གྱིས་སོ། །དེ་དག་
གིས་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །

**གསུམ་པ་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།**

བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྟོ། །

སྤྱི་སྟོག་དོན་མི་བར་ཡང་། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ༡༩༥༥ ནོ་གལ་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་ནི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
ཅན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། །འདི་དག་ནི་སྤྱི་
མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྟོན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྩེས་
ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་
བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཇ་
ཚོགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་སྟོ་ནི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་འཇོན་
པའི་སྟོ་ནི་གདོན་མི་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

**གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ། དེ་ལས་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།**

དོན་གཞན་དང་ནི་མདོན་འབྲེལ་ཕྱིར། །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་གང་སྤྱི་འགྱུར་ག། །

དེ་དག་བསགས་པ་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཤེས་པ་སྤྱི་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །

རྩལ་ཕྱན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མེད། །

ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་དེས་མིན་ཕྱིར། སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་སོ་སོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་རགས་པ་ཚུམ་བུ་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་
ཕྱན་དུ་མ་དང་ནི་མངོན་པར་འབྱེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་ལས་གཞན་རགས་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྩལ་དུ་མ་
འདུས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ནི་བསགས་པའི་སྒྲས་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
རགས་པ་དེ་ ༡༩༩༥ བ། དག་ལས་དབང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ཕྱན་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་...
དག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་
གྱི་ལུང་དེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། །འདི་
ལྟར་རགས་པ་ཚུམ་བུ་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་དུ་མ་དག་ཅུང་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་...
ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རགས་
པ་ནི་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པར་གྲུབ་པོ། །

དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་གམ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་འཛིན་པར་ངེས་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་དུ་མའི་ཚོགས་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་རགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པར་...
བསྟན་ལ། རྩལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་པའི་རྩལ་རེ་
རེ་བལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རྩལ་ཕྱན་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་གཅིག་ཡིན་
ན་ཡང་རགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ནི་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། འོན་

ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལན་ལ། ཏིལ་སོགས་གྱིས་མ་ངེས། བླ་བོས་མ་ངེས། ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་
 འཛིན་པ་དཔེས་བསྟན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལྟན་ཅིག་མི་འཛིན་པར་ཐལ་ག་
 ཐ་དད་མཐོང་ཡང་། ༡༩༡ བཞི་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ་ག་ ཅིག་ཅར་ཏུ་མ་འཛིན་པར་
 བྱངས་ཅན་ལའང་གྲུབ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཏིལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ཇི་ལྟར། ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཏིལ་དང་ཡུངས་ཀར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ལ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་
 དབང་ཤེས་གྱིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཏུ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཏིལ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཀྱང་འབྲུག་པ་མ་གྲུགས་པས་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་
 ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་ག་

འདི་ལ་མ་གྲུགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གྲུགས་འདི་ལ་འབྲུག་པ་མ་གྲུགས་པས་ཅིག་ཅར་སྤང་བའི་དགག་པ་སྤྲུལ་
 ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འདིར་དོན་ཀྱན་དང་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཞེས་
 པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་།

རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ། ཇི་ལྟར་རིམ་མིན་འཛིན་མི་འགྱུར། །

སྟོ་རྒྱལ་ས་དག་གི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཏུས་མཚུངས་ཇི་ལྟར་དེ་དག་ལ། །

འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་སྤང་བ་དང་། གཞན་ནི་རིམ་ལྡན་སྤང་བར་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་དོན་ཀྱན་འཛིན་པ་ལ། འདི་ནི་རིམ་མིན་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཏིལ་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱར་བའི་ཆོ་རིམ་བཞིན་འབབ་པ་འཛིན་པའི་
 དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཏིལ་རིམ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ན་རིམ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ་ཅིག་ཅར་སྤང་བར་ཐལ། ཏིལ་སོགས་སྤང་བ་འབྲུག་པ་མ་གྲུགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་ཏིལ་ས་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་ནས་འབབ་པ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་གྱང་
 རུང་སྒོ་དུས་མཚུངས་ཤིང་། ཟུར་དུ་འབྱུག་པའི་སྒོ་ནུམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུ་ལོ་གྱུང་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་ཏིལ་སོགས་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་དུ་
 ཟུང་བ་དང་། གཞན་ནི་རིམ་ལྡན་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྒྲིགས་པར་ཐལ། ཏིལ་
 སོགས་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཤིང་ཟུར་དུ་འབྱུག་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུག་པ་ཟུར་བར་མཚུངས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཏིལ་སོགས་དོན་ཀུན་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་ལ་འབྱུག་པ་ཟུར་བའི་སྒོ་འདི་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཏིལ་སོགས་རིམ་ཅན་དུ་མིན་པར་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འབྱུག་པ་
 མཐོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཏིས་པ་ཁྲ་བོས་མ་ངེས་པ་ལ། ཁྲ་བོ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤྱང་བར་ཐལ་བ། དོན་སྒྲ་
 ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད། སྒོ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྤྱང་བས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའོ། །དང་
 བ་ནི།

ཕྱི་མ་ལེབ་ཁྲ་ལ་སོགས་གཟུགས། རྟུམ་འང་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱང་ན་ཕྱི་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་དང་མ་བྱུལ་སོགས་པའི་
 གཟུགས་གྱི་ཁྲ་བོ་དུ་མ་འང་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྤྱང་བར་
 ཐལ། དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྒྲ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལ། ཕྱི་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་
 དེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་སྤྱང་ངོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དུ་མ་དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་མི་འཛིན་པ་དེ་བས་གྱུང་ཆོས་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་
 གཅིག་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་འོ་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་དོན་སྒྲུ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་ནི།

སྒྲུ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་༼༡༩༥༧༽མིན། །དཔེར་ན་འོར་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་པོ་ནི་དཀར་དམར་སྒྲུ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེལ་དང་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་
པའི་འོར་བུ་དཀར་དམར་སྒྲུ་ཚོགས་སྤངས་པའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འོར་བུ་ནི་དབྱེ་བར་རུས་པས་རྩས་དུ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱེ་མ་ལེབ་ནི་དབྱེ་བར་མི་
རུས་ཤིང་རེག་བྱ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་རྩས་གཅིག་གོ་ཞེན། རལ་དཔ།

སྒྲོ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། །སྒྲུ་མ་ཁ་ལ་སོགས་དག་ལའང་མཚུངས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱེ་མ་ལེབ་གྱི་སྒྲོ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྩས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མ་
འབྲུལ་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་ནི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་མ་བྱ་ཁ་པོ་དང་
རས་ཁ་ལ་སོགས་པ་དག་ལའང་སྒྲོས་སོ་སོར་དབྱེ་རུས་པ་དང་རྩས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གཟུགས། །འབའ་ཞིག་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། བཙོས་བྱའི་རས་ཁ་པོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་
པས་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་སྒྲོ་སོགས་སོ་སོ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་གི། །ཡན་ལག་
ཅན་ནི་མ་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། རལ་དཔ།

གལ་ཏེ་སྒྲོ་སོགས་སྤངས་པ་ཡི། །ཁ་པོ་གཞན་མཐོང་ངོ་མཚར་ཆེ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུ་མ་ཁ་ལ་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེས་ཡན་ལག་སྒྲོ་སོགས་
སྤངས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁ་པོ་གཞན་མཐོང་བ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་སྒྲུ་མ་རུང་མ་དམིགས་
པས་ཁེགས་སོ། །

དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར།

དུས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། །མཚུངས་པར་རྟགས་པའི་སྒྲོ་༼༡༩༥༧༽དག་ལས། །

གཅིག་ནི་རིམ་ལྔ་ན་དོན་མང་དང་། གཅིག་ནི་རིམ་མིན་དོན་གཅིག་གིས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་སོགས་ཁྲ་བོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཁྲ་བོར་
སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་མ་ལུ་ལ་པས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་
དང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལས་གཅིག་བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་...
མེད་པས་སྟོ་སོགས་རིམ་པ་དང་ལྔ་ན་པར་འཛིན་ཅིང་། ཡན་ལག་གི་དོན་མང་པོ་སོ་སོར་
སྒྲུང་བ་དང་། གཅིག་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲ་བོ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡོད་པས་རིམ་
པར་འཛིན་པ་མིན་ཅིང་། ཡུལ་ཡན་ལག་གི་དོན་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཁོ་ན་འཛིན་པའང་མི་
རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོ་ལ་སྟོ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ། རིགས་པ་དངོས། རི་
མོ་སོགས་སྟོ་ཚོགས་སུ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་བ། དེས་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྱུང་བ་
ཚུངས་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོ་རྣམས་སྟོ་ཚོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དོན་རྣམས་སྟོ་ཚོགས་ངོ་བོ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོ་མ་ལུ་ལ་པ་རྣམས་ལ་དཀར་དམར་སྟོ་ཚོགས་པ་སྒྲུང་བའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་དཀར་དམར་
ཐ་དད་སྟོ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ།

གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་མིན་ཞེན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ེ། སྟོ་མ་ལུ་ལ་པས་སྟོ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་
སྟོ་ཚོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་འོ་ཞེན། བཤད་པ།

ཐ་དད་བཞག་འདི་གང་གིས་འགྲུབ། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་ ༡༩༣༠ནི་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རིམ་སོགས་སྟོ་ཚོགས་སུ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་བ་ནི།

རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཚུམ་མེད་ཕྱིར། །རི་མོ་སོགས་སློ་སྤྲོ་ཚོགས་མིན། །

ཅེས་སློམ་ཏེ། བཅོས་མའི་རི་མོ་དང་སྤྲན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། སློ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་
སུ་སྤྲང་བ་མིན་པར་ཐལ། རགས་པ་ཇུས་གཅིག་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇུས་ཚུམ་པ་མེད་པའི་...
ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་རི་མོ་ལ་ལྷན་པ་ཇུས་གཅིག་པ་ཡོད་པས་དེ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་དོ་ཞེན། བཤད་པ།
གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྷན་སྤྲོ་ཚོགས་མིན། །

ཅེས་སློམ་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ནི་སློ་མ་ལུལ་པ་ལ་ཁ་
དོག་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་བ་མིན་ཏེ། ལྷན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་ལ་གཟུགས་
ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་འདོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་དེ་རི་མོའི་ཁྲ་བོ་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་...
བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བཤད་པ།

ཉེ་བར་བཏགས་ལ་བརྟེན་པའང་མིན། །རེ་རེ་སྤྲོ་ཚོགས་མིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སློམ་ཏེ། རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ནི་རི་མོའི་སྤྲོ་ཚོགས་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བས་
སྤྲོ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའང་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འདུ་གཞིར་གྱུར་
པའི་སྤྲོ་སོགས་རེ་རེ་བརྣམས་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དེ་འདུ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུ་པ་ཁས་
སྤངས་ཏེ། དེ་ལ་དར་བཏགས་ན་ལྷན་པའི་འདུ་གཞི་སྤྲོ་སོགས་རེ་རེ་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱང་
འདུ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏྲ་ག་རྒྱས་པའི་ནགས་ ༡༩༣༠བ། ཞེས་པ་བཞིན་ཞེས་རྒྱན་
གྱིས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་སྤྲོ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་གཟུང་བ་དེ་ལ་ཕྱིས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་...
བའི་སློམ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་བསྐྱེས་ནས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་འཛིན་ནོ་ཞེན། བཤད་པ།

རིམ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ། །སྤྲོ་ཚོགས་སློ་ཡིས་བསྐྱེས་མིན་ཏེ། །

གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་ཕྱིར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤར་ཡན་ལག་སྟོ་སྟགས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་ནདབང་ཤེས་རྟོག་བྱུང་གྲུབ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་དག། གང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་རྟོག་པ་ནའང་། །

གཞན་དག་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིམ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་རིམ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་སོ། གང་པོ་ནི།

སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རེ་ཞིག་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིམ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལན། སྤྱོད་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིས་སྟོ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། ཅེས་པར་རྟགས་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞོན་ཕྱེད་སྤང་། དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྲུབ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། དེ་ལ་ཚུང་
པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲུབ་ཞེས། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་ཚུགས་སུ་སྤྱང་བ་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་
ལྟར་སྤྱི་ཚུགས་སུ་སྤྱང་བའི་དོན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལ་རིགས་པས་བསམས་པ་ན་དོན་རིག་གི་
ཤེས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བདེན་དུ་སྤྱང་བ་དང་རྣམ་པར་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་པ་……
སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤྱོད་འོ་ཞེས་སོགས་……
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ། དངོས་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱང་བ་ཉིད་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ནི་མེད་པར་བཏགས་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། །ཉམ་པོ་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་གཞུག་ལ་
སོགས་པ་སྤྱང་བ་ལྟར་མེད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །འདིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་མཐར་ཐུག་གི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་གཞུང་འདིས་བཤགས་པ་ཡིན་པོ། །ལྟ་
དབང་སྟོས། འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
སྟོན་འདི་ཡིན་གྱི། ངའི་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པས་གཞུང་འདི་རྣམ་བརྟན་པ་ལ་སྤྱོད་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་ཕྱེད་སྤང་བ་ནི།

གཅིག་ལ་སྤྱི་ཚུགས་དེ་ཅིར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་དོན་སྤྱི་ཚུགས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ན་ཅིར་
འགྱུར་ཏེ། སྟོན་མེད་པར་ཐམས། སྤྱི་ཚུགས་སུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྒོ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་རྒྱུ་མཉམ་བཤད་གཉིད་འདིར། །

འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་བྱ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་བའི་སྒོ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སྤྲང་བ་དེ་ཡང་སྒོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲང་བ་ལྟར་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ།
གཅིག་དང་སྤྲོ་ཚོགས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མཐོང་ཡང་
གལ་ཏེ་ཁྱེད་སྒོ་ལ་དོན་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་བ་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པའི་
བདག་ཉིད་འདིར་ནས་གྱིས་འདོད་ན་རིགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ངས་ཅི་
ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས། འོན་ཀྱང་སྒོ་ལ་དོན་སྤྲོ་
ཚོགས་སུ་སྤྲང་བ་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་ན་
༼༡༩༩༽དེ་ལ་ངས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྤྲུམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ་སྤྲུམ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་སྤྲང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྤྲང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །

གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྲང་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་དོན་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་
རགས་པར་སྤྲང་བ་ཚོས་ཅན། སྤྲང་བ་ལྟར་རགས་པར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་གཅིག་ལ་རགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ནི་སྤྲང་བ་གཤམ་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་དང་། རྟུལ་སྤྲང་བ་མང་པོ་ལ་ཡང་རགས་པར་སྤྲང་བ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་བདེན་མོད། ཤེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་ཅེན། བཤད་པ།

ཡོངས་གཙོན་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཡིན། །

ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི། །ཐ་དད་སྤྲང་བ་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཉིས་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་བདེན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་ཅིང་སྤྱོད་བཞིན་པ་འདི་
ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་ལྟར་གནས་པ་འདི་གཉིས་སྤྱང་འདི་ནི་མ་འབྲུལ་པ་འདི་སྤྱང་བ་ལས་ཆ་
གཞན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུང་སྤྱང་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་མེད་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་འདི་
འབྲུལ་རྒྱུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ནི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར།

དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཏེ་མེད་པའི་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྤྱོད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན། གཞུང་
བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གཞུང་བ་ནི་མེད་པར་
གྱུར་པས་ཀྱང་སྤྱོད་གཞུང་འཛིན་པ་ནི་མེད་པ་སྤྱོད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་འབའ་
ཞིག་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འཛིན་མེད་པ་འདི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་འདི་ཕྱིར། གཞུང་བ་དང་
འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་འདི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུང་བ་འདི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིན་པར་མ་ཟད་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

བཞི་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

དངོས་རྒྱམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །

གཞུང་དང་འཛིན་པ་འདི་རྒྱམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་འདི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་དབུ་མ་པ་དང་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱི་དོན་སྤྱོད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་
ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ནི་
གཞུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་

ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་
དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅིང་གཞས་པ་འདི་ནི་སྟོ་འབྲུལ་པ་དེ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྤང་གི་སྟོ་དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་
སོགས་ཡུང་པོ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་གི།
ཐ་དད་ཀྱི་མཐོན་པོ་འདི་བཞུགས་པར་མེད་དེ། སྟོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་མི་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེར་མ་བཟད་ཡུང་པོ་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དེ། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམས་པར་
རིག་པས་ན་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་དང་། སྟོང་
བས་ན་ཚེར་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བས་ན་གཟུགས་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ལས་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེས་ན། ཡུང་པོ་ལྷ་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །རང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་ཕྱིར། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཡུང་པོ་ལྷ་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པར་རབ་རྟུ་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཡུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །

ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་སྟེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
སྐྱངས་པ་དང་སྟེ་བའི་སྟོ་དང་རིགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་ཁྱད་
པར་ཅན་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་སྐྱངས་པ་དང་། སྟེ་བའི་སྟོ་དང་། རིགས་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་ཡུང་པོ་ལས་སྟེ་མཆེད་དེ་
དག་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་ལོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཞན་དག་ན་ལེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་

ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་མི་རིགས་་་
སོ་ཞེན། བཤད་པ།

མ་རིག་གིས་བསྐྱད་ཏེ་འཕྲོ་བཤད་གཉིད་ལ། ཇི་ལྟའི་རང་རྒྱུན་ལ་བཞུགས་ནས། །

རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན། །

པ་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དེ་ཉིད་དེ་ནི་རིག་མ་ཡིན། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བསྐྱད་པ་དག། མེད་ན་དེ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཕྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་གི་རྒྱུན་ལ་བཞུགས་ནས་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་
དེའི་ངོ་ཐོར་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
བཞིན་དུ་སྤང་བ་ནི་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བ་་་
བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་པ་རོལ་མཚོག་མཐོང་བ་མིན་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྤང་བས་
བསྐྱད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྤང་བས་བསྐྱད་པ་དག་མེད་ན་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་འབྲུལ་པ་དེ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར།

དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། སྤང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །

འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བཏང་
སྟོམས་ཅན་དུ་མཛད་ནས་ཏེ་འཇུག་པོ་ཆེ་ཐོའི་གཟིགས་སྤངས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་་་
ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་། མ་གཟིགས་པ་ལྟར་མཛད་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་

ལམ་ལ་གཞུག་པའི་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་རེལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ངོར་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱི་རེལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཇི་
 ལྟར་སྤྱང་བཞིན་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག། ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལས་བསྒྲོག་པར་འཛིན་པར་མ་
 བྱེད་ཅེས་སྤྱི་རེལ་བསྟན་པས་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྤྱངས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །བརྒྱན་གསུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་
 དང་། བརྒྱན་གསུང་བའི་རྒྱ་མི་མངའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་ཡང་བཀག་ནས་ཟབ་
 མོ་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་གྱི་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་
 ལ་སོགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་
 པར་གསུངས་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་མི་
 བཟུང་ངོ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་དོ། །

**གཉིས་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་
 བསྟན། དེ་དོན་ལ་མི་མཚུངས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

ཤེས་པ་སྟོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ། ཤེས་པའི་བྱུང་པར་གཞན་བརྟེན་མིན། །

མཐོང་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱངས་ནས་ཤེས་པ་ལ་སྟོ་སོགས་སྣ་
 ཚོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི། གཞན་རྣམས་ཐ་དང་
 ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྣམ་པ་རྣམས་སྟོན་པོ་སྤྱངས་པའི་སེར་པོ་
 ༡༩༣༧། སོགས་ཡན་གར་དུ་རང་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་རྒྱས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྟོན་པོ་ལོ་སེར་པོ་ཞེས་རྣམ་པ་རྣམས་སོ་སོར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 དེ་ཡི་ཆེ། རྣམ་དབྱེད་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །

ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ། དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་ཁ་བོར་སྤྲང་བ་དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་མེད་སོ་སོར་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་སྤྲོ་ཆོག་ཤེས་ཤིང་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་
སྤྱོད་པོའི་སེར་པོའི་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དོན་ལ་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གང་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲོ་ཆོག་ཤེས་སྤྲང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་
པོ་མེད་པར་སེར་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་སོ་སོར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། སྤྲོ་ཆོག་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བར་
མི་རུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་སེར་
པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བར་མི་རུས་ལ། སེར་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་ཡང་
མཐོང་བར་མི་རུས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོ་ཆོག་ཤེས་སྤྲང་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི།

རས་སོགས་གཞུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཐ་དད་ཅན་ནི་རྣམ་བསལ་བ། །ཐ་དད་མེད་པ་གཞན་མཐོང་མེད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཤེས་པའི་སྤྲོ་ཆོག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར་རས་དང་སྤྲན་ཁ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་གཞུགས་ ༡༩ རྟེན་གཅིག་ཡིན་ན་རས་སོགས་ཀྱི་ཁ་བོ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སྤྲོ་
ཆོག་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྤྲོ་ཆོག་ཤེས་སྤྲང་བར་ཐལ།
རགས་པ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་རགས་པ་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ནི་སྤྱོད་པོའི་སེར་པོའི་ཞེས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་ནི་མ་ཡིན་པོ་ཞེན། ཁ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་སྤྱོད་སོགས་ནི་རྣམ་པར་
བསལ་ཞིང་བོར་ནས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁ་བོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཁ་བོ་དེ་འདྲ་བ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དབུས་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཁྱད་པར་སྤྱོད་སྤྲང་མང་པོ་དག །

ཅིག་ཅར་སྒོ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་། །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་
དུ་མ་མི་འཛིན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤར་བ་མང་པོ་ཚོགས་པ་དག་ཚོས་ཅན།
ཅིག་ཅར་དབང་སྒོ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རེ་
རེ་ནས་དབང་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་...
རགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དབང་པོ་
དང་བདག་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་༡༩༣༥ལོ་ཀྱང་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་འདེད་མེད། །

དེ་ལ་སྒོ་ནི་གང་དུ་སྒྲུབ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བཅོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་
ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་རིམ་བར་དངོས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་
བ་གཞན་ཅི་འདེད་མེད་དོ། །འོ་ན་དབང་པོ་འདེད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དབང་སྒོ་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་དུ་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་དེ་ནི་...
དབང་སྒོ་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནམ་གཟུང་བར་བཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལྟན་ཅིག་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། ཡན་ལག་དུ་མ་
དང་ཡན་ལག་ཅན་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ནི།

རིམ་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས། ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་གཟུང་ཡིན། །

སྒྲོག་ཤལ་སོགས་མཐོང་མེད་པར་ནི། །བལང་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བལང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རིམ་རང་གི་ཡན་ལག་
སྒྲོག་ཤལ་སོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གཟུང་བ་ན་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ཅན་བལང་...
གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་པར་མི་

ལུས་ཏེ། རྫོགས་ཤལ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གཏན་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་བ་ལང་ཤེས་པའི་
མངོན་སུམ་སྒྲེབ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་དག །ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཡང་། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། གལ་ཏེ་བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་
ཅན་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྩ་དང་རྫོགས་ཤལ་ལ་ གྱི་སོགས་པ་དུ་མ་ཅིག་...
ཅར་རྫོགས་ཤིང་འཛིན་པར་འདོད་ལ། རྩལ་ཐུན་རྣམས་ནི་རྩལ་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པ་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན།
ཡང་བཤད་པ།

ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་འཛིན་མིན། །ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ལྷན་པའང་མིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། འོན་པ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་རྩལ་ས་
གཏོགས་པའི་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩལ་ས་མ་
གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་དུ་མ་དག་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་
པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དེ་རྩལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཆོ་
ཡན་ལག་ལྷག་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣ་བ་ཉིད་དང་རྣ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཡོ་འགྱུལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣ་བ་ལ་ལྷན་པའང་མིན་པར་
ཐལ། རྣ་བ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོའི་རྩལ་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་གི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། །

ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེར་གཞུང་གང་། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་འཛིན་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། བ་ལང་དང་རྫོགས་ཤལ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་ཤལ་དེ་ཁྱད་པར་དང་ནི་བ་ལང་
དེ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་གི་ཁྱད་

པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།   ཅིག་ཅར་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་
 རྟོགས་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ།   ཡན་ལག་ ༡༩༣༥བཟུང་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་སྒོ་ག་
 ཤལ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་པོ་དེ་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡན་ལག་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
 འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི།   དེ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་སྟག་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ།   །

ལྷ་པ་ཐ་དད་མཐོང་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ནི།

རང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས།   ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་སོགས།   །

ཐ་དད་བྱེད་པའང་མ་བཟུང་ཕྱིར།   །གཞན་གཞན་མཐོང་ཡང་སྟོ་གཅིག་འགྱུར།   །

ཞེས་སྟོས་ཏེ།   གཞན་སྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གཞན་བྱུང་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་
 ཡང་ཆོས་ཅན་བྱུང་པ་དང་སྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་སྟོས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ།   བྱུང་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཞན་སྟུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་
 ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམས་གཅིག་པ་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།   དེའང་ཆད་ཅེས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་སྟེ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས་
 ཡོན་ཏན་སོགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའང་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཡང་།

ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ནི།   །གཟུང་ཕྱིར་དུ་མ་རྟོགས་འགྱུར་ན།   །

ཞེས་སྟོས་ཏེ།   དེའང་མ་གྲུབ་སྟེ།   སྤར་རྣམས་བཟུང་ནས་ཕྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ཁྱད་
 པར་རྣམས་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར།   དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།   བཤད་པ།
 འགྱུར་མོད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་།   །འདི་དག་གི་འབྲེལ་འཆོལ་པར་འགྱུར།   །

ཞེས་སྟོས་ཏེ།   ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་མོད།   དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་བ་ལང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།   བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་
 ལག་འདི་དག་གི་འབྲེལ་པ་འཆོལ་ནས་བ་ ༡༩༣༧འི་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་
 ལྷན་པར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།   ཡན་ལག་ཅན་འཛིན་པས་ནི་ཡན་ལག་མ་བཟུང་

ལ། ཡན་ལག་གཟུང་བའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ནི།

སྒྲ་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པར་གྲུབ། །

བཀོད་པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར། །བཀོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པར་ཐལ།
སྒྲ་སོགས་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་སམ། དུལ་ལུན་སྤྱིང་སྟོབས་དུ་མ་ཉིད་འཛིན་པའི་
དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གངས་ཅན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་
གྲུབ་པོ། །ཁྱབ་སྟེ། བཀོད་པ་ཅན་བདེ་སོགས་ནི་མ་བཟུང་བར་བདེ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་
པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོ་མ་བཟུང་བར་ཁྱ་
ཚུར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ།

ལོག་ས་ཐ་དད་པའི་ལྷོག་པ་དུ་མ་

དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཟུང་བ་ནི།

ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ། །གང་དང་གང་ལས་ལོག་དེ་ལ། །

ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན། །དེ་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་པས་དབང་ཤེས་
རྟོག་མེད་ཡིན་ན། ལྷོག་པ་དུ་མའི་ཆོས་ཅན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས། གང་
གི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ནི་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པས་ལོག་
ས་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷོག་པ་འང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་སེལ་ངོར་ལྷོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ ། ༡༩༣༧ བོ།
ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རལ་དང་པ།

བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ། །སྒྲ་ཆོགས་སྤྱང་བ་དེ་དག་ནི། །

རྟོག་པ་མེད་སེམས་སྒྲ་ཆོགས་མིན། །རེས་འགའ་བ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 རྟོག་པ་ལས་ལྟོག་པ་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་སྤྲོ་ཚོགས་
 སུ་སྤང་བ་མིན་ནོ། །ཁྱུ་ལྟོ། དབང་ཤེས་ནི་གཟུང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་
 རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་ལྟོག་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ནི་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ལྷ་པ་སྤྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་དང་། ཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ལོ། །དང་པོ་
 བློ།

གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་ཡོད་མུར་ཀྱང་། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ། །

དེ་ནི་སྤྱི་ཡིས་བརྟོད་མིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དཀར་པོའི་སྤྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།
 དཀར་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་པར་ཀྱུར་ཀྱང་བརྟེན་བའི་རྟོག་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཅི་འདྲ་བའི་དཀར་སོགས་དེ་ནི་སྤྱི་ཡིས་གསལ་བར་སྤང་ནས་བརྟོད་པ་མིན་ཏེ། མི་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་བའི་རང་བཞིན་
 གཉིས་སྤང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཅི་སྟེ་ཡང་།

སྒྲོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །རྟེན་སྤྲོ་ཚོགས་པས་དེར་འགྱུར་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་མེ། དབང་ཤེས་དང་བརྟེན་བའི་སྒྲོ་རྣམས་སྤང་
 ཡུལ་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་དབང་པོ་དང་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་ཏེ་མཚོགས་ལ་
 བརྟེན་པས་སྤང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 བཤད་པ།

དེ་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་སེམས། །ཐ་དད་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས། །

སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཞན་དང་གཞན། །སྤྱི་སྤྱི་ཆུག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། །

དངོས་དེ་རང་བཞིན་སྤྲོ་ཚོགས་སུ། །སྤང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ནི་རྩ་བ་སོགས་པ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་ཚོས་

ཅན། ལྷ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་དེ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་
 ལྷ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་
 གཞན་དབང་པོ་དང་གཞན་སྐྱེལ་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དཀར་པོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་
 རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེས་སུ་སྤང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་
 ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷ་ཡུལ་དཀར་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་
 ལྷ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཞན་དག་ན་མེ། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་སྤང་ཡུལ་གཅིག་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་
 མཐོང་བའི་བ་ལང་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཞིང་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

མཐོང་བ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ནི། །བརྟེན་དང་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

མཐོང་ལས་བལང་ལ་སོགས་པའི། །ངོ་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །

བ་ལང་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ། །རིགས་སོགས་བརྟེན་དང་རྣམ་རྟོག་དག །

རྗེས་སུ་འགོ་ལས་རྗེས་དཔོག་གང་། །དེ་ཡང་འདི་ཡིས་སུན་ཕུང་ངོ་། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་རང་མཚན་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་
 མེད་པར་ཡང་ནི་བརྟེན་པ་ ༡༩ རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བ་
 ལང་མཐོང་བ་ལས་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྤང་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ནི་བརྟོག་ཅིང་
 བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཅན།
 རིགས་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་བརྟེན་པའི་སྐྱེད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟོགས་ལས་གསལ་བ་ལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེད་དང་དབང་ཤེས་སྤང་ཡུལ་ཐ་
 དད་ཏུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་ཕུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་།

མཐོང་བ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །

རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཟློང་བྱེད་ཀྱི། །

ཞེས་སྒྲོམ་ཏེ། བལང་གི་གསལ་བ་མཐོང་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་
སྤྱི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འདི་བལང་ངོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་
མི་འགལ་ཏེ། རང་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་བལང་གི་འབྲས་བུ་བྱེད་
པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་ངོར་བལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བ་
ལང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་སྤར་རྒྱས་པར་བཟློང་བྱེད་ཀྱི། །དེས་ན་དབང་
ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་གཅིག་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་ལེགས་པར་.....
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དབང་
ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ། རྟོག་ཅོད་ཀྱི་དཔྱད་པ་
སྤང་བའོ། དང་པོ་ལ། རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ། མངོན་
སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ། སྤྱི་བཟློང་བྱ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་
རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བྱེད་དགོད།
ཐལ་འགྲུར་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་བྱེད་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་བསྐྱབ་པ།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྤྱོད་པས་དམ་བཅའ་བ། ཅུ་བས་
རྟགས་དགོད་པ། འབྲེལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྟེ།

དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཅུ་བའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི།

དོན་གྱི་ཞེས་པ་སྟེ།

གཟུང་དོན་གྱི་མཐུའམ་རྣམས་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ། རྩོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ། ཁུབ་པ་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཞེས་པ་སྟེ།

དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་གི་གཞུང་བའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
དབང་ཤེས་དེ་གཞུང་དོན་གྱི་རྣམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ན་རང་གི་གཞུང་དོན་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

གང་གི་ཞེས་པ་སྟེ།

དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་ན་སྐྱོད་ན་མི་འཛིན་པས་ཁུབ་སྟེ།
རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་གཞུང་དོན་དེ་སྤང་བ་ན་སྐྱོད་ན་དེ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་
བ་ལས་མི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་དེ་ལ་སྐྱོད་ན་ཡོད་པ་འཇགས་
སྐྱོད་ན་དེ་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོད་
དོན་ཏེ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཅེས་
པའོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྐྱམ་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཞུང་དོན་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ན་སྐྱོད་ན་གྱི་ཡང་
འབྲས་སུ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁུབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས།

རིག་པའི་ཞེས་པ་སྟེ།

རིག་པའི་ཚོས་བུམ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་གཞུང་དོན་བུམ་པ་ལ་
རིག་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་
བྱེད་རྣམས་པ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་
གཞུགས་སོགས་དོན་རྣམས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་ནི་
སྐྱོད་ན་ལ་མི་བསྟོས་པར་གཞུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་འདི་སྐྱེད་བྱེད་ཏེ་
བར་གྱུར་པ་ལས་དབང་པོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ན་གཞུང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་

པའི་སྐྱོདོན་སོ་སོར་སྦྱང་བ་མེད་ན་དབང་ཤེས་མི་འབྱུང་བ་ནི་མདུན་དུ་བྱེད་པར་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 མདུན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་མདུན་དུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རོ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུགས་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་
 པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།

དེའི་ཞེས་པ་སྟེ།

སྒྲ་ཆོས་ཙན། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེའི་ངང་དུ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་མོད། ཡིན་
 དུ་༡༩༠༠འོ་ཆུག་ཀྱང་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་དབང་ཤེས་གཞན་...
 ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་རྟ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གི་འོ། །སྟོབ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། བསྐྱེད་ན་ནི་དོན་གཅིག་གིས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་པར་རྟ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མིང་སྦྱར་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པ། དོན་སྦྱར་རྟོག་བྱལ་
 དུ་བསྐྱབ་པའོ། །ངང་པོ་ལ། རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་གཟུང་དོན་ལ་མི་བརྟོས་པ། དབང་ཤེས་
 སྦྱ་སྦྱར་བ་ལ་མི་བརྟོས་པ། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །ངང་པོ་ནི།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙན་ནི་ཆོས་ཙན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱི། དབང་ཤེས་ནི་
 མིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ཀྱི་མཐུའམ་རུས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉི་བལ་བརྟོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྤྲུལ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་
དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ནི་དོན་ལ་རགས་ལས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་བ་དོན་ལ་
རགས་ལས་པས་སྤང་བ་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བ་གང་ལས་ཤེས། དོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བ་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་དེ་དང་དེ་ལྟན་ཅིག་གམ་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་་་
ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་དོན་ལ་མི་བཟོས་པའི་ཕྱིར། དོན་
ངེས་པ་མེད་པ་སྤང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་བཟོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་
༼༡༤༠༧༽དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་་་
རོ་། །

**གཉིས་པ་དབང་ཤེས་སྤྱོད་བལ་མི་བཟོས་པ་ལ། ཅུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི།**

གཞན་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ།

སྟོན་ལྟག་པོ་གཞན་ཡང་གཟུང་བའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་
སྤྱོད་བ་ནའང་རྒྱ་གཞན་ཡང་བཟུང་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་དྲན་པའི་རང་བཞིན་ལ་གཤམ་
ཏེ་དབང་པོའི་སྟོ་སྟེ་བ་བཟོས་པར་ཁས་ལེན་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
རང་གི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རང་གི་གཟུང་དོན་
ཀྱི་བར་དུ་དྲན་པས་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ།

གཤམ་ཏེ་དབང་ཤེས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བཟུང་བལ་བཟོས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་
ན། དབང་ཤེས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་བཟུང་བལ་བཟོས་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
བཟུང་དུས་ན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བཟོད་པའི་སྤྱི་མ་དྲན་པར་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བལ་བཟུང་དུས་ན་གོམས་པའི་སྤྱི་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་

དེ་མ་དཔེ་པར་སྒྲིལ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་བར་
 དཔེ་པར་བཏོས་ཀྱང་དཔེ་པར་བར་དུ་ཚད་པར་མི་འགྱུར་རྟོག་མ་ན། གཟུང་དོན་གྱི་དུས་ལ་
 ཉེ་བར་སྒྲིལ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། བད་གི་འདུ་བྱེད་སྒྲིལ་གསལ་
 པའི་བག་ཆགས་སད་པ་མེད་པར་ཡང་དོན་བཟོད་པའི་སྒྲིལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཔེ་པར་མི་རིགས་
 ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་ལ་གདོན་མི་བར་
 བཏོས་པ་གང་ལས་ཤིན། དབང་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཁྱད་པར་གཟུང་དོན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་དེས་མ་བྱས་ན་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེས་པའི་མིང་མི་
 འཛིན་པ་སྐྱེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་གི་
 གཟུང་དོན་གྱི་རྩ་པ་ཉེ་བར་སྒྲིལ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཁྱོད་དང་གཟུང་དོན་གྱི་བར་དུ་དཔེ་པར་བར་དུ་ཚད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་ཟིན་ནའང་ཅིར་འགྱུར་ཞེན།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།

གཟུང་དོན་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་དཔེ་པར་ཚད་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་སྟོན་ཏེ་སྒྲིལ་དབང་
 གླིའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་གཟུང་དོན་དེ་ཅི་ཚོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་དབང་གླིའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲིལ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དཔེ་པར་དངོས་སུ་ཉེ་བར་སྒྲིལ་བ་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་
 མེད་པས་དཔེ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྩ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་དོན་
 གཅིག་ཉིད་དཔེ་པར་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 དེས་ན་དཔེ་པར་སྐྱེ་བ་གཟུང་དོན་ལ་མི་བཏོས་ཤིང་། དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་བར་དཔེ་པར་མི་
 བཏོས་ཏེ། གཟུང་དོན་མེད་ནའང་བར་དཔེ་པར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་དཔེ་པར་མེད་
 ཀྱང་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དོན་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་སྒྲིལ་རྒྱལ་ས་ཚོགས་
 པ་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གསུང་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ།

གཏན་ཚིགས་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།   དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་གཟུགས་རེས་
འགའ་ཡོད་པའམ།   མེད་ན་ཡང་མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།   རུང་བའི་ཡུལ་ན་
གནས་པའི་དོན་གཟུགས་དེ་མིག་༡༩༧༡་བོ་སྒྲོ་སྒྲེ་བལ་དངོས་སུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དྲན་པ་སང་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།   །དེས་ན་མིག་གི་སྒྲོ་
ནི་ཚོས་ཅན།   རང་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་བད་དྲན་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་བསྟོས་པ་ཉིད་དོ།   །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན།   དོན་གཟུགས་ཀྱི་རུས་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བས་མིག་སྒྲོ་སྒྲེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བརྗོད་
པའི་བད་དྲན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།   །དེས་ན་མངོན་སུམ་ལ་མིང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་
མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།   །

གཉིས་པ་དོན་སྒྲུབ་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ།   བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་དགག།   །སྒྲུ་བྱི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་དགག་པའོ།   །དང་
པོ་ལ།   ཟུ་བ་དང་།   འགྲེལ་པའོ།   །དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ།

མིང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་ལས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི།   དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན།
དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།   དོན་སྒྲུབ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་
ཅན་ནོ་ཞེས་བྱད་གཞི་འདི་ལ་བྱད་པར་འདི་ལྟ་ན་ནོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།   འདི་ནི་བྱད་
པར་ཅན་ཡིན་ནོ།   །འདི་ནི་བྱད་པར་རོ།   །འདི་འདི་ལ་ལྟ་ན་ནོ་ཞེས་འཛིན་གྱི་གཙུག་
ལག་གམ་ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ནི་སོ་སོར་གཟུང་སྟེ།   དེ་དག་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པར་བྱས་ནས་བྱད་པར་ཅན་ལ་བྱད་པར་སྒྲུབ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་་་
ཀྱི།   སྒྲུབ་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ།   །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ།   དོན་སྒྲུབ་རྟོག་པ་དངོས་བབྱུང་།   དེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྲིད་
པའོ།   །དང་པོ་ནི།

ཁྱད་པར་ཞེས་པ་སྟེ།

ཁྱད་པར་རྒྱ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་རྒྱ་ཅན་དང་། དེ་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་དག་
 ༡༩༤༡ནི། བརྗོད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ནི་ཁྱད་ཆོས་་་
 དང་ཁྱད་གཞི་དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་མས་འཛིན་པས། རྒྱ་ཅན་
 འགའ་ཞིག་རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དབྱུག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་་་་
 བརྗོད་གྱི། དབྱུག་པ་སྐྱེས་བུ་ཅན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ནི་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 རོ། །ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དང་དེ་དག་རྗོད་པར་བྱེད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་གཙུག་ལག་རྣམས་མི་ཤེས་ན་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་དེ་དག་པན་ཚུན་
 བསྐྱེད་ཤིང་བསྐྱེད་མས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་བསྐྱེད་མས་
 རས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྲིད་པ་ནི།

རིགས་དང་ཞེས་པ་སྟེ།

རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་པའི་
 རྣམ་དག་ལ་ནི་བསྐྱེད་མས་འཛིན་པ་འདི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ། ཁྱད་
 པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དང་། དེའི་ཐ་སྙད་
 དེ་ཆོས་བཞི་སོ་སོ་དག་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་སྒྲུང་བས་གཅིག་ཏུ་་་་
 སྒྲུང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་
 ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་པ་གཟུང་ན་ནི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པོ། །དཔེར་
 བ་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གསུང་ངོ་། །

**གཉིས་པ་སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་མས་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་
 རྟོག་པ་ངོས་བསྟུང་བས་མཚམས་ ༡༩༤༡ བཟུང་། ཅུ་བས་དམ་བཅའ་བ། འབྲེལ་
 པས་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གང་ལ་ཞེས་སོ། །

ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གང་ལ་སྤར་བར་དུས་དང་། སྤྱིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་ཐ་
དང་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྩ་བས་དམ་བཅའ་བཞི།

བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ།

སྤར་བར་སྤར་བའི་དོན་སྤྱིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་བར་དུས་སུ་...
མཐོང་བ་དང་། ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་སྤྱི་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་རྟེ།

**གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་འཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་པོད། རྟོགས་ཆོས་
བསྐྱབ། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ། དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི།**

གང་གི་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།

མིག་ཤེས་མ་འབྲེལ་པ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
མ་འབྲེལ་པའི་མིག་ཤེས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་
རྟེ། སྤར་བར་དུས་ཀྱི་དོན་དང་སྤྱིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་དོན་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་
པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

**གཉིས་པ་རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི།**

མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་མེད་དེ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཉེ་བའི་སྟོབས་ལས་
སྐྱེས་པས་སྤྱི་ལ་དབྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་པོ། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྟོག་བཅས་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཐལ། མིག་ཤེས་
ཡང་ཡུལ་སྤྱི་ལ་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནིའི་སྤྱིར། དབང་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཐ་
དད་པ་མེད་པ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་འདས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་དང་། རྟོག་པའི་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་གྱུར་

པའི་དོན་དཔོག་པ་དང་། གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་མི་བསྟོས་པ་དང་། འདོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཆོས་ཙན། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ལྟོག་པའི་
 ཆོས་མི་འཛིན་པ་དང་། ལྟོག་གྱུར་མི་དཔོག་པ་དང་། གཟུང་དོན་ལ་བསྟོས་པ་དང་།
 འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལ་དབང་...
 པོའི་ཤེས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཇི་སྐད་
 བཤད་པའི་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་བསྟོམས་ནས་མི་འཛིན་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་
 ཏུ་འདུས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྲབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཡུལ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་སྟེ།

ཡུལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རུས་པ་མེད་ན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པས་བྲབ་སྟེ།
 དབང་ཤེས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་།
 བྱ་བ་དང་། བྱད་པར་དང་། བྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དང་།
 འདས་པ་དང་། དེས་མ་ཆོན་ནས་སྤྱི་ཐ་སྟོན་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་
 དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ ༡༩ བོ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།

བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་བསྟོམས་ནས་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ལ། དོན་སྦྱར་རྟོག་པ་ལ་གཞོད་

བྱེད་བསྟན་པ། མིང་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བས་
མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ།

དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་སྒྲིབ་རྟོག་པ་
ཡིན་ན་ཡང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ལྡན་ལུས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། གཞུང་ཡུལ་ཏེ་བའི་དོན་ལ་དབང་པོའི་སྒྲིབ་རྟོག་སྟེ་བ་བསྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབང་ཤེས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡན་པར་
ཐལ་བ། གཞུང་དོན་ཏེ་བ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ།

ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་སོ་སོར་འཕེན་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་དབང་
པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་
རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་
གྱི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཡུལ་བཏགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རྟོག་པར་
འདོད་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་
ལུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་བཏགས་ཏེ་
༡༩༥༥འི་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྒྲིབ་རྟོག་སྟེ་རྒྱུན་ལྡན་པར་ལུས་པ་མེད་པས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
དབང་པོའི་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བལང་
འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་གང་ཟག་ལ་བལང་གི་སྒྲིབ་རྟོག་
ཅིང་། འདི་བལང་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་བརྗོད་རྣམ་པར་བཏགས་ཀྱང་བལང་དུ་
མཛོན་སུ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ཏེ་བ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཐལ་བལ། དངོས་དང་། ཅོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་དང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་བའི་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
 རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཡུལ་བརྟགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
 བ་ལང་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་བའི་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

**གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

འདི་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ།

གཞན་དག་ན་རེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་བ་ལང་ཉེ་བ་ལ་མི་
 བསྟོས་པར་ཐལ། བ་ལང་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། བ་ལང་འདི་ལ་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བ་ལང་
 འདི་འོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དོན་ཉེ་བ་ལས་གཞན་རིང་བ་ལ་འཇུག་པ་མ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

དཔྱུད་པ་བ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་། ༡༩༩ བོ། འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པར་
 མི་འགྱུར་ལ། དོན་བ་ལང་ཉེ་བར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། མི་ཉེ་བའི་རེག་བྱ་ལ་སྐྱེས་པས་དོན་ཉེ་བ་ལ་བསྟོས་པ་
 དགག། །དམིགས་སྒྲུབ་རེག་བྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག། །ངེས་བྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱེད་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་ན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱེད་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་ཞེས་སོ། །

འདི་དཀར་པོའི་སྐྱམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཚོས་ཅན། རོན་ཉེ་བ་ལ་བཟློས་པ་དེན། ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་ཉེ་བའི་རེག་པར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་དཀར་པོའི་སྒོ་དེར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རེག་པ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེན། རེག་བྱ་ནི་དཀར་པོ་འཛིན་པ་མིག་
 ཤེས་ལ་བཟློས་ནས་ཉེ་བ་མིན་ཏེ། དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུད་བྱེད་པའི་རྩས་
 པ་མེད་པའི་དོན་གཞན་དང་ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེག་བྱ་དེ་མིག་
 གི་དབང་པོའི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དབང་པོའི་ཞེས་སོ། །

རེག་བྱ་དེ་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་
 ལས་ཐ་དད་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོའི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་དཀར་པོ་དེའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྩས་པ་ནི་
 རེག་བྱ་དེ་ལས་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བརྒྱད་པས་རྣམ་པ་ཉེ་
 བར་སྒྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་ན་ནི། འདས་པའི་བུམ་པ་ལས་ཀྱང་ད་ལྟར་བའི་བུམ་
 པ་འཛིན་པ་ལ་བཟློས་ནས་དོན་ཉེ་བར་ཐལ། བརྒྱད་ནས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་༼༡༩༥༽འོ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

འདིའོ་ཞེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རོན་ཉེ་བ་ལ་བཟློས་ནས་མངོན་སུམ་དང་ལྷན་
 པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་ཉེ་བའི་རེག་པར་བྱ་བ་ལས་འདི་བུམ་
 པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་ཞེས་རྟོག་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ནསོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། རེག་བྱ་ཉེ་བ་
 ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེན། རེག་བྱ་ཚོས་ཅན། དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བཟློས་ཏེ་དོན་ཉེ་བར་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྩས་པ་མེད་དེ། དངོས་པོར་མེད་པ་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་དབང་པོའི་

སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་སྐྱེན་རྒྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། ཚུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་ཁ་དོག་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་མི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་སྐྱེན་
རྒྱ་ཉེ་བ་ལ་རྒྱ་ནས་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཉེ་བ་ལ་དོག་གི་རྒྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ནའོ། །ཞེས་དང་།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི།

དེ་ནི་ཞེས་སོ། །

ཁ་དོག་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
དོག་གི་རྒྱས་ནི་རྒྱ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཉེ་བའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ནས་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཚུ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །

འདི་ནི་བྱམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའོ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པའི་སྐྱེན་
རྒྱ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི།

འདི་ཞེས་སོ། །༡༩༤༥བ།

འདི་བྱམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའོ་སྐྱམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་སྐྱེན་རྒྱ་ཉེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
ཆགས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་བྱམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའོ་ཞེས་དེ་
ལྷན་སེམས་པ་ན་ཁ་དོག་དཀར་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེས་ན་ཞེས་སོ། །

ཁ་དོག་དྲན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཁ་དོག་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
 བྱི་དྲན་པ་འཛོག་པའི་རྒྱ་གཞུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སང་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་རྟེན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། ཅུ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་
 པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་ཞེས་སོ། །

དོན་སྦྱར་རྟོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་
 ཡང་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མིང་མི་དྲན་པར་
 ཐལ། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ངམ་སྦྱུའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་རི་ལྟར་
 དྲན་ཏེ་མི་དྲན་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་བ་དེ་རྟོགས་པ་འཕམ་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཁྱབ་སྟེ། བརྟེན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དོན་དག་པ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་
 བ་ལ་སྦྱ་གང་འབྲུག་པར་མཐོང་བའི་དོན་དང་། རིགས་འབྲུ་བའི་དོན་དེ་ཕྱིས་མཐོང་བ་
 ལས་དོན་དེའི་སྦྱ་དྲན་པ་སྦྱེ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྦྱ་དེ་དང་དོན་དེ་
 བསྟེས་ནས་རིག་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བསྟེས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། སྦྱ་དེ་མ་
 གྲུ་ལ་འདྲེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཁས་སྦྱངས་བརྟེན། དེ་དག་གི་པའོ། །
 དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། དོན་རང་གི་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱ་སྦྱར་བ་ལ་བཞུགས་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། བྱབ་པ་བསྐྱབ། བྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་
སྤང་། རང་རྒྱུད་འཕང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དཀྱིལ་ཞེས་སོ། །

དཀྱིལ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བཛྲེད་པ་སྤྱོད་དང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ལྟོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་དོན་དེའི་མིང་བྲན་
པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

བྱབ་པ་བྱུབ་པ་གང་གི་ཕྱིར་བདུན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་...
ཡོད་ན་ནི་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་དེ་ལས་བདུན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཉེ་བ་ལ་...
འབྲུག་པར་མཐོང་བའི་སྤྱོད་བྲན་པ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་སྤྲོད་དུ་
སོང་བ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་མོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་འདིས་ཆོས་ཅན། དོན་
དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་དོན་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པས་སྤྱོད་མེད་པར་དོན་མི་
མཐོང་ཞིང་དོན་མ་མཐོང་ན་སྤྱིའི་བྱུང་པར་མི་བྲན་ལ། དེ་མ་བྲན་ན་དོན་ལ་སྤྱོད་བར་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་མཐོང་
བ་ཅམ་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་དོན་མ་ཉལ་བའི་སྦྱར་
ན་དོན་དག་པ་བ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་དང་སྦྱར་བའི་དོན་ཡང་མཐོང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་སྤང་བ་ལ། དོགས་པ་དགོད་པ། དེ་དགག་པ་འོ། །
དང་པོ་ནི།

དོན་ཉེ་བ་ཞེས་སོ། །

མིང་འཛིན་པ་བདུན་པ་ལ་བཞུགས་ཀྱང་བདུན་པ་ལ་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་མི་དགོས་ཏེ།
མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བདུན་པའི་

བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་པ་དེས་མིང་བྲན་པར་འགྱུར་གྱི། བརྟེན་པ་སྤྱོད་དག་པ་བ་
མཐོང་བས་ནི་མིང་བྲན་པ་མ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་དང་པོའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པའི།

མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

དོན་ཉི་ཤེས་ཅན། བརྟེན་པ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་མིང་བྲན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱིར་བརྟེན་པ་མ་མཐོང་བལ་བཤྲོས་ཏེ་སྤྱོད་འབྲེལ་པ་མེད་པས་ན་སྤྱོད་དོན་འབྲེལ་
པ་ནི་སྤྱོད་པ་བཤྲོས་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ།
བརྟེན་པའི་དུས་སྤྱོད་ཉི་ཤེས་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱའི་བརྟེན་པར་
འདོད་པས་ནི་སྤྱོད་འབྲེལ་པའི་དོན་རྣམས་སྤྱིར་དོན་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པའི་དུས་སྤྱིས་བྱའི་སྤྱོད་ཉི་ཤེས་འབྲེལ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ཡོངས་སུ་ཞེས་སོ། །

སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་དོན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི་གཞན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱོད་
དོན་ཉི་ཤེས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཉི་ཤེས་འབྲེལ་པ་དེ་དོན་ལ་
གནས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

སྤྱིས་བྱའེས་སོ། །

བརྟེན་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིས་བྱའེས་སོ་ལ་ ༡༩༤ གོ་ཚེས་ཅན། སྤྱོད་
འབྲེལ་པའི་དོན་རྣམས་དོན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡིན་ན་སྤྱོད་འབྲེལ་པའི་བདག་ཉིད་དོན་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟེན་
པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིས་བྱའེས་སོ་སྤྱོད་འབྲེལ་པའི་བདག་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རང་རྒྱུད་འཕང་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མ་སྐྱུར་བའི་དོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྐྱེ་དོན་འབྲེལ་པའི་བདག་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་དོན་མཐོང་བ་ཅུ་མ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བས་དམ་
བཅའ། ཅུ་བས་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། འབྲེལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་།
དོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ན་ཞེས་སོ། །

རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཡང་ན་མངོན་སུམ་ལ་...
བརྟེན་ནས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། དབང་པོའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཅུ་བས་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་འཕྲོ་བ་བསྐྱས་ནས་ཉིང་རེ་...
འཛིན་ནང་གི་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་གཡོ་བ་མེད་པས་གནས་པའི་ཆོ་ནའང་མིག་གི་
ཤེས་པས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་...
སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

བརྟེན་པའི་ཞེས་སོ། །

རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་འདི་ལ་། ༡༩༧༧༧༧ ཆོས་...
ཅན། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བརྟེན་པའི་སྐྱེད་
འདྲར་རུང་བ་སྤང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་སྟོག་

ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ལ།   རྟོག་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་རྟོག་མེད་མི་འགྲུབ་པ་སྤང་།

སྒོ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པས་རྟོག་མེད་མི་འགྲུབ་པ་སྤང་བའོ།   །དང་པོ་ལ།

མངོར་བསྟན།   རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།   །དང་པོ་ལ།

དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པས་མི་ཁེགས་པར་ཐལ།   རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་
དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན།

གང་གིས་ཞེས་སོ།   །

རྒྱ་མཚན་གང་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་ནས་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ཏེ།   རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་དང་དགག་པ་རིག་ཅིང་དམིགས་
པར་མི་འགྲུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།   །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།   ལྷ་བདད་།   འབྲེལ་པའོ།   །དང་པོ་ནི།

འདི་ལྟར་ཞེས་སོ།   །

རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་འདི་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་
མ་ཡིན་ཏེ།   མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྤྲར་ཡང་ལངས་ཏེ་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་
ལ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅེས་...
རང་རིག་པས་རིག་ཅིང་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།   སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ནད་
དུ་བསྐྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་དབང་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་...
སྤང་དུ་རུང་བ་ལས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།   །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ལ།   རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ།   རྟོག་པ་མ་དམིགས་པས་
ཁེགས་པའོ།   །༡༩༥༥འོད་པོ་ནི།

ཡང་ཞེས་སོ།   །

ཡང་རྟོག་པ་དེ་ནད་དུ་བསྐྱས་པ་ལས་སེམས་ལངས་ཏེ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་ཁོ་བོའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཟུགས་.....

སོགས་ལ་འཕྲོས་པ་ལས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་
དག་ཡོད་ན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ། མཁས་པ་ལ་རྟོག་བྱམ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། རྫོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེས་ན་ཞེས་སོ། །

རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་དེས་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲིས་པའི་དོན་དང་།
ཐ་སྙད་ནི་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོའམ་ཞེས་པས་རྫོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་སྟུན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྫོངས་པ་ལ་རྟོག་བྱམ་གྱི་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ནི།

མཐོང་བ་ཞེས་སོ། །

གཟུགས་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡོད་ན་
སྤང་དུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྤང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་གྲོག་ཏུ་གྱུར་པས་མ་དམིགས་པས་རྟོག་མེད་མི་འགྱུར་པ་སྤང་བ་ལ། ཁས་
སྤངས་བརྗོད། དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཉིད་ལ་གྲོ་གྲོག་གིས་ཞེས་སོ། །

དཔྱེད་པ་བ་གང་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་
གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་སྒྲོ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་གྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། སྒྲེ་ལག་ག་རིག་པའི་རྟོག་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ། བདེ་

སྤྱག་མྱོང་བ་ལས་ཕན་གནོད་མེད་པར་ཐལ་བ། རང་ལ་སློ་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །

སློ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སློ་ན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་དོན་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་བརྟེན་པ་སྤྱོད་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་འདི་སློ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་བདང་འགག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅན། བར་གི་སློ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་འདི་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་བདང་འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་སློ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

སློ་ནི་ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་རིགས་ནས་སློ་ཡིན་ན་ནི་ནང་འཛིན་ཆའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་འདིར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་གནས་ལུགས་བརྟེན་ནས། རྟོག་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཏུ་བྱིན་གྱང་ནང་འཛིན་པའི་ ༡༩༥༩ ལོ་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། བར་འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་དོན་གྱང་ལྟོག་གྱུར་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བདེ་སྤྱག་མྱོང་བ་ལས་ཕན་གནོད་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

བདེ་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་དང་...

གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ།   བདེ་སོགས་སྒོ་ཡིན་ལ་སྒོ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་སྒོག་ཏུ་
 གྱུར་པར་བྱེད་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ།   །སྤྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་སྒོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་
 ལོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་སྒོ་ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ།   ཐལ་བ་དགོད།   ལྷབ་པ་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་དག་ཅེས་སོ། །

རང་སྒོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན།   བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་
 ཏེ། རང་ལ་ཡོད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ།   འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ།   རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་
 འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།   རྟོན་ཤེས་པ་མ་གྲུབ།   དབང་པོ་དང་རྟོན་འབྲུལ་
 པ།   ཡིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ།   དུལ་གསལ་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་འབྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ལས་སྒྲངས་བརྗོད།   དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོན་ཞེས་སོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་མ་ཤེས་པར་རང་ལ་སྒོ་ཡོད་པར་ཆད་མས་མི་འགྱུར་པས་ན།
 རྟོན་དེ་ཤེས་པ་ནི་རྟོན་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་རང་སྒོ་ལྷན་དུ་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་ལྷབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

གང་གིས་ཞེས་སོ། །

དཔྱོད་པ་བ་ ༼ ༡༤༧ ༽ གང་གིས་གཟུགས་སོགས་རྟོན་ཤེས་པའི་རྟགས་ལས་རང་ལ་སྒོ་
 ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་འགལ་བ་འདི་སྐད་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ན་བགཏོད་
 ཅིང་མཉམ་པར་འོས་པར་བྱེད་པས་ནི།   རང་གིས་སྒྲུས་པ་ཡང་རྟོན་གོ་བར་མི་རུས་པའི་
 ལྷན་པོ་དཔྱོད་པ་བ་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་བྱས་པས་རྒྱལ་ཞེ་ན།   འཇིག་རྟེན་གྱི་
 མདུན་དུ་ཁོ་པོ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་སྒྲུགས་ལ་བར་བསྐྱགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་

མཁས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་བ་གཏོད་པར་མི་འགྱུར་
ལ། དཔྱད་པ་བས་ཚིག་འདི་ལྟ་བུའ་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་བསྐྱེད་པས་འཇིག་
རྟེན་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འགལ་བ་ཅི་ཞིག་སྤྲོས་ཤེ་ན།

དོན་ཞེས་སོ། །

དོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་
ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དམ་བཅའ་སྤྱོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་.....
བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ལྟ་རྒྱུ་མས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དཔྱད་པ་བ་ལས་.....
གཞན་སུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་དང་དོན་འབྲུལ་པ་ལ། ལས་སྒྲངས་བརྗོད། དེ་དག་གཤམ་འོ། །དང་
པོ་ནི།

དོན་ཞེས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་དོན་ཤེས་པ་གཅིག་ལྟ་རྒྱུ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་དོན་
དག་རང་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དག་གཤམ་ནི།

མི་འབྲུལ་ཞེས་སོ། །

དབང་དོན་གཉིས་པོ་སྤྱོད་མི་འབྲུལ་ན་ནི་རང་སྤྱོད་ལོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལས།
རྒྱ་ཙམ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དབང་དོན་གཉིས་རང་སྤྱོད་ལོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱང་། ༡༩༥༠ནི་མ་གྲུབ་པ་ནི།

ཡིད་ཅེས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་ཡིད་རང་སྤྱོད་ལོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཞན་གྱིས་
བར་དུ་མ་ཚོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུམ་.....
གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། ཡིད་དེ་གཟུགས་ལས་ཡུལ་

གཞན་སྤྱོད་མེད་པ་གཏང་ཅིང་ཆགས་པས་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་……
 ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྱོད་ལས་གཞན་གཟུགས་ལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། རོན་
 གཞན་སྤྱོད་མེད་པ་གཏང་ཅིང་གྱི་རྒྱས་སུ་བྱ་བར་གྱུར་པའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ་། །དེས་ན་ཡིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གློ་གོ་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། གློ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་།

བཞི་པ་ཡུལ་གསལ་བ་མ་གྱུབ་པ་དང་འབྲུལ་པ་ལ། ལས་སྒྲུང་ས་བཞེད། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་གསལ་བ་གློ་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། འཛིན་ཆར་གསལ་བ་མ་གྱུབ། གཟུང་ཆར་གསལ་བ་
 འབྲུལ་པ། མ་འབྲུལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གསལ་བ་ཞེས་སོ། །

ཡུལ་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཆ་དེ་གློ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས། འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་
 གློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གློ་གོ་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། གློ་ཙམ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་།

གཉིས་པ་གཟུང་ཆར་གསལ་བ་འབྲུལ་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གསལ་བ་ཞེས་སོ། །

གསལ་བ་ནི་གློ་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

གློས་ཞེས་སོ། །

གཟུང་ཆར་གསལ་བའི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གློ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་
 །༡༥༠༧། དང་བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གློ་
 ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཅིང་། གློས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་འབྲུལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

དོན་ཞེས་སོ། །

འབྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་དེས་དེ་གོ་བར་རྩས་སོ་ཞེ་ན།

དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན།

གཞན་གྱི་སྒོ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་རྩས་པར་ཐལ།

རང་སྒོ་དང་གཞན་སྒོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་

མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་འབྲུལ་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི།

རྟགས་ཞེས་སོ། །

ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ལས་རང་སྒོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཆོས་

ཅན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་རང་སྒོ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྩས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒོ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ན་སྒོ་དང་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དོན་བསྟུན་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

རང་རིག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་སྤྱད་རུང་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར།

དབང་ཤེས་

འདིའི་བརྗོད་པ་དང་འབྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་རང་རིག་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་

སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ།

ཅ་

བས་མཛོན་བསྟན། འབྲུལ་པས་རྩས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་པོའི་ཞེས་སོ། །

དབང་ཤེས་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།

སྒྲིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ།

མིག་ཤེས་ཡུལ་ལ་

འབྲུག་པའི་དུས་སུ་དོན་གཟུགས་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡུལ་

ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཁོང་བལ་སྒྲིའི་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་གཟུགས་སྒོ་ལ་

གསལ་བར་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཏཱ་ལའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲོལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྲིའི་བཟློན་བྱ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤྲང་བའི་
རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། རྟེན་འགྲོའི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།
རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ཞེས་སོ། །

རྟོག་བྱལ་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་སྒྲིའི་དངོས་སུ་བཟློན་དུ་
མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟློན་བྱམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ། རྟོགས་ཚེས་བསྒྲུབ། འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དབང་པོའི་ཞེས་སོ། །

གཟུགས་རང་མཚན་སྒྲིའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་
མཐོང་བ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཕྲག་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲིས་
བཟློན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིའི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ། དངོས། དེ་དཔེ་དང་སྒྲུར་བ། དེ་དོན་དང་སྒྲུར་བ།
དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

མིག་དབང་གི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་སྒྲོ་མེད་ན། གཟུགས་རང་
མཚན་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟློན་བྱ་མིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བཟློན་པ་སྒྲུལ་ས་བྱུང་བའི་
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྤྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིའི་དངོས་ཀྱི་བཟློན་བྱའི་དོན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིའི་དངོས་ཡུལ་ཉིད་ནི་རང་མཚན་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲིའི་དོན་འདྲེས་པར་སྤྲང་བའི་རྣམ་པ་ལས་
གཞན་དུ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིའི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོའི་དེ་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཀྱང་སྒྲིའི་དོན་འདྲེས་པར་སྤྲང་བ་འདི་ཅམ་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དཔེ་དང་སྒྲུར་བ་ནི།

དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་རང་མཚན་དེ་ལ་རྟོག་པས་ཞེན་པར་བྱས་པས་...
 རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་དབང་
 ཤེས་ལ་སྤང་བར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་
 པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་བའི་
 རྟོག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་
 ཀྱང་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པའི་སྤང་བ་མི་ཉམས་པས་ཏེ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་
 ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དཔེར་ན་དྲི་ལ་རོའི་སྟོ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། གཟུགས་ལ་མིག་གི་སྟོ་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དོན་དང་སྤྱང་བ་ནི།

རྣམ་པ་ཞེས་སོ། །

མིག་གི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་
 ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་རྟུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
 དང་ལྟོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་
 དེའི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལྡས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་
 པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་
 བྱེད་ཏེ་ཉེ་ལོ་ནི་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་ལ། རྟོགས་དགོད། ལྟོགས་ཚོས་

བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱུར་ཞེས་སོ། །

དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 དུས་གཞན་དུ་ཆེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ། སྤར་བར་དུས་སུ་
 སྐྱུར་བ་ཡང་ཕྱིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་བ་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར་ཏེ། བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་བརྟུན་སུ་སྐྱུར་དང་དོན་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་
 ལས་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཚེ་དོན་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ། གསལ་བ་ལ་ཆེས་སུ་འགོ་བར་མ་གྲུབ་པ། ཆེས་
 སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བས་མདོར་བསྟན། འབྲེལ་
 པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལྟར་ཞེས་སོ། །

ཅུ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དུས་
 གཞན་དུ་ཆེས་སུ་འགོ་བ་མེད་དེ། ཡུལ་དུས་གཅིག་རྒྱུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་
 ཡུལ་དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཡོད་ན་སྤྱད་དུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། བང་པན་
 ཚུན་ཆེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྲེལ་བུལ་བལྟོས་ནས་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་
 དང་། མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་ནས་སྤྱང་མི་སྤྱང་དང་། རང་གི་དོ་བོ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དང་།
 འགག་མི་འགག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མ་གྲུབ་པ་ལ། ཅུ་བས་༡༩༥༧མདོར་བསྟན།
 འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལས་ཞེས་སོ། །

བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིག་ཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
གྱུར་པའི་སྤྱི་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞིན། གསལ་བ་དེ་ལས་
རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཡོད་ན་གསལ་བར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་
ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

**གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟགས་དགོད། བྱ་བ་བསྐྱུབ། བྱ་
བ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

གང་ལ་ཞེས་སོ། །

གསལ་བ་གང་ལ་སྒྲིག་ཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འབྲུག་པར་འབྲུར་བ་དེ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐ་དད་
པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ནི་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

**གཉིས་པ་བྱ་བ་བསྐྱུབ་པ་ལ། ལྟོག་བྱ་བ་བསྐྱུབ་པ། མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་
པོ་ནི།**

དོན་ཐ་དད་ཅེས་སོ། །

སྒྲུང་རུང་གི་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོས་ཐ་དད་པར་མཐོང་བས་བྱ་བ་སྤྱོད་
དཔེར་ན་གཟུང་དང་མ་མོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོ་དང་། དེའི་མཁུལ་དུ་མེ་རྟོག་གི་ཕྱིང་
བ་འཛིང་བའི་ཐ་གྲུ་དག་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

དེ་ཐ་དད་ཅེས་སོ། །

སྤྱི་གསལ་དེ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་གྱི་དོན་རྗེས་ཐ་དད་པ་
རྟོགས་ན་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མེད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འབྲུར་ཏེ།
གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་༼༣༥༩༽ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་

ངེས་པ་མེད་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་
པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པས་འགོ་བཙུག་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཁྲབ་པ་འབྲུལ་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ཁྲབ་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སྤྱི་
གསལ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་
འཛོམ་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱི་སྤང་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་མ་ལྟར་རྣམ་པ་མི་གསལ་བས་ཚད་
མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

**གཉིས་པ་ལན་ལ། རྩུ་མ་ཚན་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། རྩུ་མ་ཚན་ཅན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྤྱར་བས་དམ་བཅའ། རྩ་བས་རྟོགས་དགོང་། འབྲུལ་
པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ནི་ཞེས་སོ། །

སྤྱི་མ་རྟོགས་པས་སྤྱི་གསལ་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་ཞེས་སྤྱི་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་རིགས་ཏེ།
རྩུ་མ་ཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བས་རྟོགས་དགོང་པ་ནི།

དེ་ལས་ཞེས་སོ། །

སྤྱི་དེ་ལས་གཞན་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་སློང་དང་ནི་སྤྱི་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པར་ཚད་མས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་གསལ་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱང་ཚད་མས་ཐ་དད་པར་མི་
རྟོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

**གསུམ་པ་འབྲུལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ། ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི།**

སློང་དང་ཞེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིལ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པར་མི་རྟོགས་ཤེས་བྱ་སྟེ་.....
 རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲིལ་སྒྲུ་རྩེས་སུ་འགོ་བལ་༼༡༣༧༽མི་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་
 བ་འདི་རྣམས་ལ་རྟོག་པས་སྤྱི་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིལ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་རྩེས་སུ་འགོ་
 བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི།

གང་ལས་ཞེས་སོ། །

སྤྱི་གང་ལས་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་གང་ལ་སྒྲུ་དང་སྒྲིལ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 སྤྱི་དེ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པར་ནི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིལ་གཅིག་འཇུག་པ་དེ་དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་སྤྱི་དཔྱད་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ལ། ཅུ་བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

དབང་པོ་ལས་སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཞེས་སོ། །

དབང་པོའི་སྒྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་གཟུང་བའི་དོན་སྤྱི་
 དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྤྱི་དངོས་
 ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྩེས་ཐ་དད་པའི་
 སྤྱི་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ནང་པན་ཚུན་རྩེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འོན་ཞེས་སོ། །

མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་འོན་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་
ཡུལ་མ་ཉི་ལྔ་ལོ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཇི་ལྟར་སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། འཇུག་ལྡོག་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་འབྱར་ཏེ་མི་
འབྱར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་མ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་
ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་དེས་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྦྱོས་བྱ་
འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོན་ཞེས་སོ། །

མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ།
གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ནས་སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་
སྟངས་འཇུག་པ་དེའང་རྒྱ་གང་ལས་ཞེ་ན། བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པར་བྲན་
པ་ལས་སྤང་དོར་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིས་ཐ་སྟངས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

བྲན་པ་འཇོག་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤང་བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་
པར་སྟོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཐ་སྟངས་བྱེད་ན། བདེ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྷན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་ཅམས་ལའོ། །བྲན་པ་སངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྤང་
བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྷན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ཕྱིས་
མཐོང་བ་ཉིད་ནའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་འཆད་པ། འཇུག་ལྡོག་གི་ཡན་
ལག་རྒྱ་འབྱར་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་ཞེས་སོ། །

མངོན་སུམ་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བུ་ཅུ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་ནས་སྤང་དོར་
 གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་༼༡༤༧༽འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་
 རུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་སྤང་བྱར་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དོར་བྱར་
 འདོད་པ་དག་གིས་སོ། །འདོད་པ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ན། དོན་འདི་ལ་སྤར་བདེ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོང་བ་སྤྱི་མཚམས་སྤྱོད་པའི་བྲན་པ་ལས་བྱུང་ལ།
 དྲན་པ་དེ་ཡང་སྤར་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཐོང་བའི་
 མཐུལ་སྤང་བ་ཡིན་ཅིང་། དྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་རུས་ལྡན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་འཐད་པ་ནི།

འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་གང་ལས་ཤེ་ན། སྤང་དོར་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་
 མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་
 བ། དྲན་པ་འདི་སད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དྲན་པ་དེ་ཡང་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དུ་
 གསལ་བར་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འཛོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་...
 པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་སྤར་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རུས་
 ལྡན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལས་སོ། །

**གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཤིན་རྒྱ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ།
 བྱངས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་མདོར་བསྟན། སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱུང་། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ནི་ཞེས་སོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་...
 པའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱུང་༼༡༤༨༽པ་ནི།

དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསམ་བཞི།

དེའི་ཡུལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་པོའི་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་རྒྱས་པ་དང་། །འབྲིང་པོ་གཉིས་ལས་ནི་ཐོག་མར་ཚད་མའི་
སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བར་མཛད་ལ། བསྐྱེས་པ་ལས་ནི་ཚད་མའི་གྲངས་
དང་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་པོའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་མཛད་དོ། །

**གཉིས་པ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་
པས་རི་ལྟར་འགེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད། དོན་རིག་
པའི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ཤིང་གསལ་བར་...
ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རྣམ་པས་འབྲུག་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །དང་ཞེས་པ་ནི་
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའི་ཆོག་གོ། །

**གཉིས་པ་དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་
རྣམ་འགེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་རྩུང་ཟད་
བསྐྱེས་ཏེ་བཤད། བསྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐིགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ལས། དང་པོ་ནི།**

འདི་ལ་རྒྱན་མཛད་པས། རི་སྐྱད་དུ། གོམས་ནས་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། །
འདིའོ་ཞེས་ ༡༣༥༥བའི་སོགས་སྒོ་འབྲུང་བ།མངོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་གྱི་མངོན་
སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་བཤད་པས། གོམས་པའི་དབང་གིས་འདིའོ་ཞེས་དོན་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དབང་

མངོན་གྱིས་དོན་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་འཛིན་པར་མི་རུས་ཤིང་། ཡིད་མངོན་གྱིས་
འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འབྱུག་གྲང་སྤང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་...
པར་བཞེད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་དང་པོར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་
སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་མངོན་སྤང་
ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤེལ་མར་འབྱུང་ཞིང་། དབང་མངོན་གྱིས་ཐོག་
བྱངས་ནས་འབྱུག་གྲང་བསྐྱས་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཡིད་མངོན་གྱིས་དོན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི། དོན་གྱི་སྤྱད་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ངེས་
པ་ཡིན། ཚྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྤང་བ་འཇམ་རྒྱུ་པ་ཅམ་སྤང་བ་
གང་ཡིན། དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བས་མི་རིགས་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྤང་བ་དང་།
འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཉམས་ཏེ། དོན་གྱི་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པ་སྤང་བ་
ཅམ་དབང་མངོན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་ཡང་དོན་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི། མངོན་སུམ་དུ་མི་
འབྱུར་ཏེ། ངེས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡིད་
མངོན་ངེས་དོན་དེ་ལ་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་འགལ་། ༡༩༥༦ནི། རྒྱ་རྒྱུ་པར་མི་གཅོད་ན་...
དོན་དེ་ངེས་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱོག་ཚྱོགས་སུ་སྤྱོད་འདོགས་པ་གང་དེ་བརྒྱོག་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར། ངེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་འདོགས་བརྒྱོག་པའི་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུ་པ་ལས།
ངེས་པ་དང་ནི་སྤྱོད་འདོགས་ཡིད། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྱོད་
འདོགས་དབེན་པ་ལ། འབྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་སྤྱོད་འདོགས་མི་བརྒྱོག་པར་ཡང་ངེས་པར་མི་རུང་བས། ངེས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་རྟོག་གི་བྱ་
བ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ལ་ནི་དེ་རུང་བམ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་སྤང་ཅིག་མ་སྤེལ་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་གང་.....

གསུངས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མིག་དབང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་
 བཞིན་པའི་ཆོ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བར་ཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུན་
 གསུམ་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་གྱིས་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་པ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲོག་རྣམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་
 ལས། མ་ཆང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བསྒྲོག་པར་རྣམས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ན་མེ།
 རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་དེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པའི་དབང་མངོན་
 རྒྱུན་འགག་གའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྲུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་ཤེས་རྒྱུན་འགག་གའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི་
 འདྲིའི་རྒྱུ་ལྟར་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་ ༡༩༥༧ ལོ་སྤྱི་བུ་གྱེད་ཅི་ཞེ་
 བ། འཐད་ལྟན་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྐད་དུ་བྲས་པ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་ནི་བཅོལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 བ་ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཏོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་དེའི་
 མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཚུད་པ་བྲས་པ་བསྒྲོག་པའི་དོན་དུ་འོ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ།
 དག་སྒྲོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་འདི་ཙམ་ཞིག་འདྲིའི་སྤྱི་བུ་གྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ཡང་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་འགགས་པ་
 རྣམས་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འགལ་ཞིག་དམིགས་པར་རིགས་ན། དེ་
 ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་ན་ཡང་ལོང་བའི་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཅས་པའི་སྒྲོན་མོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་

པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་དུས་སུ་དོན་གཞུགས་སོགས་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་ .....
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འགྲུབ་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་
རེ་བ་དག་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཚྱུང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། འོ་ན་ཚུ་
རོལ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཚྱུང་བྱེད་གྱི་
རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་མཛད་པས་ཡིད་གྱི་ ༡༩༥༥ བོ་མངོན་སུམ་
སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐོང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་ཅིང་སྟོན་
པར་ཡང་མཛད་ན། སྟོབ་དཔོན་ནི། དགོ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་གྱིས། །
བསྐྱེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལྷགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །
མཁས་པའི་གངས་སུ་བགྱང་བར་ཡང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་བྲམ་
ཟེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལ་གསུངས་དག་གིས་བཞེད་པས། དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་སྟེ་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་སུ་ཇི་སྟེན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་འབྲུག་པ་དེ་སྟེན་དུ་དབང་
མངོན་སྐད་ཅིག་རེ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་རེ་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་དབང་
མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་
དང་པོ་དུས་མཉམ་དུ་བསྟེན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གི་རྣམས་ཀྱང་
རང་རང་གི་སྤྱལ་ལས་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་མངོན་ལས་སྟེ་འི། རང་གི་རིགས་འབྲ་སྤྱལ་
ལས་མི་སྟེ་བས་ཡིད་མངོན་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་རྣམས་རང་གི་རིགས་འབྲ་
སྤྱལ་ལས་སྟེ་བས་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་ལ་དོན་རིག་གཉིས་
དང་། བད་དུ་ཚྱུང་བའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་པས་རང་རིག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་
མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདི་ལ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་

གཉིས་པ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷན་པོ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
གང་ཡིན་པ་བརྟུན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སྒྲ་ ༡༥༧ བོ་མའི་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ཅམ་ལས་བྱུང་
བར་བཤད་གྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་རྒྱ་གཞན་གཞུང་ལས་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཡིད་མངོན་འདི་དབང་མངོན་ལས་རིགས་ཐ་དད་དུ་
བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདི་དག་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཁྲད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཁྲད་པར་ལས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
ཐ་དད་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་
མིན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་མངོན་སྐད་
ཅིག་མ་དང་པོ་འདི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་
དང་པོ་གཉིས་ཀའི་ཉར་ལེན་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་ནི་ཉར་
ལེན་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉར་ལེན་བཅའ་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་དོན་རྗེས་འགོའི་དོན་བཟོས་ཅན། །དབང་སྐྱེས་སྐྱོ་ནི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ཅམ་ཞིག་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཡིད་མངོན་
འདི་ནི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་མ་
རྒྱུས་ཀྱི་གཟུང་དོན་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་
བྱེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དང་ཡང་འགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་
གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་འབྲུག་པ་ཡང་དོན་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་
གཉིས་དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༡༥༧ བོ་གཞན་ཡང་མིག་གི་དབང་
པོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ཞིན་པ་ན་གཟུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་
གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མཉམ་

དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་གཞུགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདི་མིག་
ཤེས་ཡིན་ན། ཁྱེད་གྱིས་ཡིད་མངོན་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཞུགས་གསལ་
བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཞུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་་་་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུའི་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་དུས་
ཀྱི་གཞུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཅི། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའམ། འོན་ཏེ་ཡིད་
ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲིབ་དེ་དག་ནི་འདུག་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར། དུ་བའི་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདི་ལ་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་ལྟག་པོ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་
མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གང་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཅམ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་གྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདི་འདི་རྒྱ་
གཞན་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དུ་བ་
འདི་མེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལས་རིགས་ཐ་དང་དུ་བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདི་དག་ལ་
རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་མེ་སྐད་
༼༡༥༧༽ཅིག་མ་དང་པོ་འདི་མེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། དུ་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
གཉིས་ཀའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་ནི་ཉེར་ལེན་
རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལས་
གཞན་པའི་དུ་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདི་ཉེར་ལེན་བཅོམ་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་་་་
ནོ། །འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་ཡིད་མངོན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དབང་མངོན་
ཅམ་གྱིས་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྒྲ་
མ་སྒྲ་བ་པོས། སྤར་རྒྱུང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། །ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་
འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་ཚད་མ་སྒྲ་མའི་

ཡུལ་འཛིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་ཚད་མར་མི་
 འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཅོད་པའི་
 གྱིར་དང་། དེའི་ལན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། སྐད་ཅིག་ཉིད་གྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །ཞེས་ཚད་མ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཡང་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་
 འཛིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་གྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་ཅན་ལས་སྤྱང་
 ཅན། །ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །དེ་གྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཅེས་
 རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་...
 པས་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར་ཡུལ་གཅིག་ལ་...
 མངོན་སུམ་གཉིས་འབྱུག་པ་གཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་ངོ་ལ་
 སོགས་པ་ཡུལ་རེ་རེ་ལ་འང་མིག་སོགས་དབང་། ༡༩༥༣། པོ་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་...
 བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྟེད་འབྱུག་པ་མཐོང་བའི་གྱིར་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་
 གཡམས་པ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་བཞིན་པ་ན་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་...
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་གཡམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་...
 སྒྲ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་མིག་
 དབང་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་གྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་འདི་མིག་དབང་གཡམས་པ་ལ་བརྟེན་...
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། བྱེད་གྱིས་མིག་དབང་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྟེན་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་གྱིར་རོ། །དེའི་གྱིར་མིག་གི་དབང་པོ་གཡམས་
 པ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་...
 འདི་ཅི། མིག་གི་དབང་པོ་གཡམས་པ་ལ་བརྟེན་པའམ། འོན་ཏེ་མིག་དབང་གཡོན་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོན་དུ་འགྱུར་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། ལན་རྣམ་མ་ནི།

འདི་ལྟར་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱི་ལ་གཞུགས་སོགས་གསལ་བར་སྤྲང་བ་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་གསལ་སྤྲང་ཕྱ་རགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་
 བྱིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མོ། །འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་སྤྲུ་རིས་སོ་སོར་འབྱེད་
 པར་མི་རྣམས་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་མཐུན་ནོ། །༡༩༥༥།

འདིར་རང་གི་ལྷགས་ནི། ཚད་མ་ལུང་རིགས་རྒྱུ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལས། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བྱིད་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ན། དེ་དང་འཇུག་པ་ཟིན་པའི་སྒོ་
 རས་ཤེས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་
 དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལྟས། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མས་དམིགས་པའི་
 རྒྱུ་ལྟས་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་མ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིད་ཡུལ་ལ་གཏད་པའི་ཚུན་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་མཚོག་
 དང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྤྲང་མྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། །ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །

མ་མཐོང་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལྷགས་རྣམས་ལ་མ་ཕྱག་པ་ན་པེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་ལས་སྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་
 རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་གཞུང་བས་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེས་
 མ་གཞུང་བར་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་སྤྲང་མྱོང་ཟིན་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་དེས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་ན་ལོང་བ་དང་འོན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་གཞུགས་སྤྲུལ་སོགས་པའི་དོན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། རྟོགས་ཟིན་པ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཏྲ་༥༠ནི་མཚན། འཇུག་ན་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ། དེ་ལ་ཅོད་པ་གཉིས་གིས་མི་གཞོད། ཡུལ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། གཟུང་
 འཛིན་དུས་མཉམ་པ་དགག། །དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐད་
 ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་འདས་པའི་དོན་ཡིད་མངོན་གྱིས་
 མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

སྐད་ཅིག་མིན་ན་མཚན་ཉིད་ནི། །ཁྱད་པར་བཅས་པ་བརྟེན་བྱར་འགྱུར། །

བྱ་བ་བསྐྱབ་ཅན་ལས་ལ་ནི། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ། །

དབང་པོ་ཅན་ན་མ་གཞན་དག་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འདོད། །

དངོས་པོ་དེ་ལས་སྟེས་པའི་སྟོང་། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མིན་ན། །དེ་ལ་བསྟོས་པ་འགག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཡིད་མངོན་གྱིས་ཀྱང་སྤྲོ་ནས་
 རྟོགས་ན་སྤར་གཟུང་ཟིན་འཛིན་པའི་ཚད་མར་འགྱུར་བས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤར་
 རྟོགས་ཟིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེར་
 ལེན་ཚད་མ་སྤར་མས་འཇལ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་...
 ལས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་
 མིན་པར་རྟོག་ན་དབང་པོའི་བདག་ཁྱེན་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་རྣམས་སམ། གཞན་
 ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དག་ནི་གཞལ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་ཏྲ་༥༠བའི་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་སྟེས་པའི་དབང་
 སྟོང་དང་ཡིད་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེན་གཞན་
 གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཁྱེན་ལ་བསྟོས་ནས་འབྲས་བུ་

རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་ཅན་ལས་བྱུང་ཅན། །

ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱི་མས་གཞུང་བའི་དོན་འཛིན་ན་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་...

སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་

འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་གཞུགས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་སྟོ་

དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོང་བས་གཞུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཡུལ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་སྟོས་ཅན། །དབང་ཤེས་སྟོན་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཕྱིར་འདི་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། །ངེས་པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེས་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་

ནོ། ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་སྐལ་བའི་དོན་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། ཡུལ་ངེས་པར་

འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་གི་གཞུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། གཞུང་དོན་ལ་

བསྟོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་སྟོས་ཀྱི་སྟོ་འགགས་པ་དེ་ནི་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཡིན་ལ།

དེའི་དོན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྟོ་བ་ལ་གཞོད་མེད་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་

མངོན་སུམ་འདིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་...

ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་སྐལ་བའི་དོན་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ཡུལ་ངེས་པར་

ལྷན་པ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་གཞུང་འཛིན་དུས་མཉམ་དགག་པ་ནི།

གཞན་དག་ན་རེ།

དེ་དང་བྱེད་དུས་མཚུངས་མེད་ཅན། །རང་ཤེས་དུས་ཅན་དོན་དག་ནི། །

ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ནི་
ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་
དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རལ་དཔ།

མེད་པ་སྒར་རྒྱས་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །

རྒྱ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་སྒར་ཡོད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་སྒོ་བཅས་དོན་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་
བཅས་པའི་དོན་མིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་འབྲས་བུའི་སྒར་ཡོད་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། སྒར་མེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་སྒར་པ་ཅན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཕྱིས་བྱུང་བས་ཀྱང་པན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི།

དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་འཛིན། །ཅེ་ན།

གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད་
དུ་འཐད་ཅེ་ན། རལ་དཔ།

རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པའི། །

རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་ཁྱེད་ཀྱི་བར་ཤེས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་ཤེས་
པའི་མཁས་པ་ཡིས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་འཛོག་གམ་ཞེན། རལ་དཔ།

རྒྱ་དུམ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་རྗེས་བྱེད་སྒྲེ་བ་གང་། །

དེ་ནི་དེ་ཡིས་རོ་བོ་དེ། །བཞག་དང་གཟུང་ཞེས་བཞོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོམ་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་གང་གི་རྣམ་
པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཏོད་མི་
ལུས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ནི་སྤྱིད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་དེ་ཡིས་སྤྱིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་
དེ་བཞག་པ་དང་གཏད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...
རོ། །

**གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། ཅུ་བ་
དང་། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།**

དབང་ཤེས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

མུ་སྟེགས་རྩ་བ་མ་ཕྱག་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིད་ཀྱིས་ཡིད་མཛོན་ཚད་མར་ཁས་ལེན་
པ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱ་རྒྱེན་ནི་གང་། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་མ་ཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དབང་ཤེས་
དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་...
བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་དོན་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་པ་འབང་ཞིག་གོ། ཀྱང་
གི་སྒྲིམ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །

**གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་མཛོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད། དེ་ལ་ཅུང་པ་
སྤང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། ། ༡༩༥༥ ནི་དང་པོ་ནི།**

མཛོན་སུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྒྱ་དང་རྒྱེན་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱེན་གསུམ་ཚད་བའི་དབང་...
ཤེས་མཛོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་མཛོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྲང་...
རོ། ། རྒྱ་རྒྱེན་དུ་ལྷན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རང་གི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གྱི་
མ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཚུངས་པ་
དེ་མ་ཐག་པ་བྱས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཛོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུགས་ལ་རྟོག་པ་བྱས་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་གཞུགས་སོགས་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་གི་
 ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དབང་མངོན་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་མེད་པར་གཞུགས་སོགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། རང་
 དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩྱུད་པ་སྤང་བ་ལ། གཞུང་འཛིན་དུས་མཉམ་པའི་རྩྱུད་པ་སྤང་། རྟོགས་
 ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་རྩྱུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩྱུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི།

རང་གི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞན་དག་ན་ལེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་དབང་ཤེས་ནི་དེའི་སྤྲེལ་གསལ་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་མངོན་ཏེ་ཡོད་ཀྱི་
 གཞུང་ཡུལ་དེ་ནི་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་དབང་པོའི་ཤེས་བྱ་དེ་དང་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་དང་སྤྱི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དེ་ནི་དབང་
 ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་ཚུལ་ཅན། ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་སྤྱིར་པའི་དབང་
 མངོན་དང་དུས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་མངོན་གྱི་
 རྒྱུན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཚུལ་ཅན། ཡིད་མངོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཡིད་
 མངོན་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་གྱི་སྤྲེལ་དུ་མེད་ན་ཡིད་
 མངོན་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་རྒྱ་ཡོངས་

ལྷོགས་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ལྷོགས་ཟིན་པས་ཕན་པ་ཉི་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞུང་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་.....
 འབྲུང་བར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལག་པ་དང་སྐྱུ་རུར་བཞིན་དུ་གཞུང་བར་བྱ་བ་དང་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དུས་སྒྲིལ་ཐ་དང་པ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་
 གཞུང་བ་དང་འཛིན་པར་རུང་སྟེ། གཞུང་བའི་དུས་ན་འཛིན་པ་མེད་ལ་འཛིན་པའི་དུས་ན་
 ཡང་གཞུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བཤད་པ། ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གཏོང་
 ཅིང་འཛིག་པར་རུས་པའི་རྒྱུ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་གཞུང་བར་འཐད་པ་འམ་རིགས་པ་ཤེས་.....
 པས་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཏེ་ཉལ་མོ་ན་
 རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་གཞུང་བར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐམ་པ་དང་ལྷགས་
 སྐམ་བཞིན་དུ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་.....
 ལེན་པས་པས་མ་བཟུང་བའི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ། བསྐྱབ་བྱ་དང་
 སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། རྒྱ་རྟག་པ་ལས་སྤྱེ་བར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་
 སྤང་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཞུང་བའི་
 པ་འཛིན་ན་བྲན་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཚད་
 མ་ཡིན་པས་བྲན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པོ་ཞེན། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
 བས་བསྐྱེད་པའི་བྲན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་གཞུང་བ་འཛིན་པ་ནི་བྲན་པ་ལས་ཁྱད་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི།

བྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དྲན་པ་དང་འབྲུང་བར་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཚད་མ་སྒྲུབ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ལས་འདས་ཤིང་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྤྲུམས་གཟུང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས།
དོན་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བ་
ཡང་ཡིན་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གཟུང་དོན་རྟག་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་
དོ་ཞེས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་མི་བསྟོས་ན་
ཡང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་
བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཚུལ་ཅན། རང་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་
འགགས་ནས་མེད་པ་ནི་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། རང་རྒྱུ་
དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་གྱི་ཁྱད་
པར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཡིད་
མངོན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐིགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ།
དམིགས་པའི་བྱད་པར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེའི་སྤྱི་ཏུ་འོགས་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་མངོན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་...
བྱེད་པས་ན་དམིགས་པའི་བྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་བྱད་པར་ནི།

མཚུངས་པའི་ཞེས་པ་སྟེ།

ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་...
པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་...
མོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་གྱིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས། དེ་དང་
དུས་མཉམ་པའི་དོན་གྱིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཡིད་མངོན་སྤྱོད་བས། གཟུང་ཟིན་འཛིན་
པ་དང་ལོང་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་མོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྟེ་
བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཆགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཟུག་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་རང་རིག་པ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་མི་བཟློས་ཤིང་
གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་མོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་
རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྩང་
ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ། བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐིགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་

༡༩༥༥ བོ་ཤི་ནི།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཀའ་ཡིན་པ་
དེ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་སྤྱི་འཆོན་ཉིད་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཅེ་ན། འདིའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མཁས་ཀྱིས་བརྟུ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟུ་བར་དང་མ་འབྲས་
པའི་དོན་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟུ་བར་དང་རྫོད་བྱེད་
བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དག་ལ་བརྟུ་བར་མི་རུས་ཤིན། བཤད་པ། ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་
དག་ལ་བརྟུ་བར་འགོད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྦྱེས་པ་དག་ལ་བརྟུ་བར་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱིར་
བརྟུ་བར་འགོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་བརྟུ་བར་གྱི་ཡུལ་དེ་མཐོང་བ་ན་དེའི་མིང་དུ་བྱ་
བར་འོས་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཟོ་བར་བྱེད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འདིའི་མིང་འདི་ཞེས་མིང་
དང་མིང་ཅན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བརྟུ་བར་བ་ཡིན་ན། འདིར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་
རང་མཐོང་བའི་དུས་སུ་བཟོས་པའི་མིང་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱུ་བ་ནས་རང་གི་མིང་དུ་བརྟུ་བར་བའི་
ཆོ་འགགས་ཟིན་པས་བརྟུ་བར་འགོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱི་མའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་
གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆོ་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟུ་བར་བས་ཤེས་པ་ལ་བརྟུ་བར་མི་རུས་པའི་ཉེས་
པ་མེད་ཅེ་ན། ཡུལ་གཞན་ལ་བཟོས་པའི་བརྟུ་བར་གཞན་ལ་སྤྱིར་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་
ན་ལྟོ་ལྟར་བལ་བཟོས་པའི་བརྟུ་བར་གྲོག་ཤལ་ལ་སྤྱིར་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁག་ཏེ་ཡང་
དེ་དག་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་བརྟུ་བར་གཅིག་ལ་མི་སྤྱིར་ཡང་ཤེས་པ་སྤྱི་ཕྱི་...

༡༩༥༥ བོ་ཤི་རིགས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་མའི་བརྟུ་བར་མ་ལ་འགོད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
ཅི་སྤྱིར་བཟོས་པའི་བརྟུ་བར་འདི་སྤྱི་མའི་རིགས་ལ་བཟོས་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་རྗེས་ལ་བཟོས་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་མ་བཟོས་པའི་བརྟུ་བར་རང་མཆོན་ལ་སྤྱིར་བར་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་དག་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟུ་བར་སྤྱི་མའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྱུང་གི། རང་མཆོན་

ལ་སྐྱོར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་སྤྱི་ཐུན་གཞན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཐི་ཐུན་ལ་བཅོས་པའི་མིང་ཕྱི་མཐི་ཐུན་ལ་སྐྱོར་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཀལ་ཏེ་ཐུན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་མཐི་ཐུན་ལ་སྤྱི་མཐི་ཐུན་སུ་ཞེན་ནས་སྐྱོར་རོ་ཞེན།
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བཏགས་ལ་བད་སྐྱོར་བར་འགྱུར་གྱི། ཐུན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཕུཅིག་
 ཏུ་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པས་སྤྱོད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་བད་སྐྱོར་ཞེན། གང་ཞིག་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་
 དེའི་མིང་གིས་བད་བཅོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱའི་མིང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཤེས་པ་ཡང་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཤེས་
 པའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱང་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་བཏགས་ནས་བད་བཅོས་སོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བཏགས་ལ་བད་སྐྱོར་བར་འགྱུར་གྱི། རང་མཚན་ལ་བད་སྐྱོར་ཞེས་
 གང་སྐྱེས་པ་དེ་ཉམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཏགས་པ་དང་བྲལ་
 བར་གྱུ་བ་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་མ་
 འགྱུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་འདི་ཤེས་པའི་རིག་ཏུ་བྱེད་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱོད་མེ་
 ལ་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བྱམ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བཟློས་པ་...
 བཞིན་དུ་མར་མེ་ཡང་རང་གསལ་བ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བཟློས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་...
 ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེ་ལ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དམིགས་ཏེ།
 གཟུགས་གཞན་གསལ་བ་དང་རང་གསལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེ་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་
 གཟུགས་གསལ་བྱེད་དང་། རང་གིས་གསལ་བྱེད་གཉིས་སུ་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 ཀུན་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་རིག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཤེས་པ་ཡུལ་རིག་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་རྩྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

མིར་འདི་ལྟར་རིག་པའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པའི་འཐད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་སྔོ་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འདི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཤེས་
 པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མི་འཐད་པས། རིག་བྱེད་མེད་པའི་མིར། སྤྲེས་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཁོ་
 བོས་སྔོ་སོགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྲན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྲན་པ་ནི་སྤྱོད་བའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའི་མིར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ལས་ཤེ་ན། སྤར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བའི་དོན་འགའ་
 ཡང་མིས་བྲན་པ་མ་མཐོང་བའི་མིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་རང་ལས་རྩས་གཞན་གྱི་ཤེས་
 པས་རིག་པས་སྤྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པས་རིག་གས། འོན་
 ཏེ་མིས་འབྲུང་གིས་རིག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྲེས་ཏེ་ལྷོ་བྱུ་ལ་སྔོ་
 སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྔོ་འཛིན་གསལ་བར་སྤང་བའི་
 ཤེས་པ་ནང་འདིར་དམིགས་པར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་མཐོང་
 བའི་ཆོ་སྔོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྔོན་པོ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་
 པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མ་དམིགས་པའི་མིར་རོ། །ཁྱི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། འདི་ལྟར་
 སྔོན་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི། རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་སྤྱོད་བ་གཅིག་ ཁྱོགས་ཀྱི་སྔོན་པོར་སྤང་
 བ་ནི། སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་གཞན་མ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔོ་འཛིན་
 རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ན། དེ་ཡང་རང་དང་དུས་མཉམ་
 གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་དང་དུས་མཉམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མིར། མཐར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཚུགས་གཉིས་པ་ལྟར་མིས་འབྲུང་གི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ན། སྔོ་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་མི་མ་དེ་རང་གིས་སྤྱོད་ངས། འོན་ཏེ་མིས་འབྲུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་།
 དང་པོ་ལྟར་ན། སྔོ་འཛིན་གྲང་རང་གིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་མི་མ་དང་ཤེས་
 པར་མཚུངས་པའི་མིར། ཅི་སྟེ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ཡང་མིས་འབྲུང་གི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་བྱེད་
 ཀྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་མིར། སྔོ་འཛིན་ནམ་ཡང་བྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སྔོ་འཛིན་བྲན་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་བ་བྲན་པ་ལ་བསྟེན་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་གཞན་བྲན་པ་ལས་

བསྐྱོས་པ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་ཤེས་པ་སྤོང་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སྤོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་སྤོང་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་
ཏེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་སྤོང་བ་དང་ཡུལ་རིག་པའི་
བྱ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དག་རིག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གཉིས་ཡོད་
པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ཟུ་འདི་ཉིད་ལ་རང་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་།
ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་སྤྲེལ་ན། དང་པོ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་
བརྗོད་ལ། དེ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད། རྟོག་བཅས་
དང་རྟོག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་སྤོང་བའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ཅམ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱན་ལས། རྣས་ཤེས་
བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བསྐྱོག་པ་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་གང་། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་
ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱི་མ་
ཡུལ་གཞན་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་ལ་ནི་ཐ་དད་དེ། ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཡུལ་གསལ་
བར་རིག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མི་གསལ་བར་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྤོང་གི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྟེ་
ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་པ་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་ན་གངས་ཅན་གྱིས་རང་སྤྲེལ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་
སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་གྲུབ་པ་ལ་སྤྲེད་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ་འཁོར་ལོ། །མ་
གྲུབ་པ་སྤྲེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལ། གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་བསྤྲེད་ན་གཞན་སྤྲེལ་ཡིན་པས་མི་
འཐད་དོ། །འོན་འདིར་ཡང་རིག་པ་རིག་བྱར་འགལ་ཞིང་། མ་རིག་པ་རིག་བྱེད་དུ་མི་

འཐད་ལ། རིག་པས་མ་རིག་པ་རིག་ན་རང་རིག་རྒྱ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རིག་པ་རིག་བྱར་
མི་འགལ་ཏེ། རིག་པ་འདིས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ན་རང་ཉིད་ཤེས་ལ་རིག་དགོས་པ་
དང་། རྣམ་མཁྲེན་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་གལ་མཚུངས། བདེ་
བ་སོགས་བཅའ་པོར་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་ལས་གསལ་བས་མ་བྲིས་
སོ། །

**གཉིས་པ་ཆིག་གི་དོན་ལ། རང་རིག་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།**

བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། །བརྟེན་བྱེད་པར་ནི་རྣམ་པ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་དེད་ག་རང་རིག་ནི། །བརྟེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེད་ག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ནི་ཚོས་ཅན། བརྟེན་པ་
དང་རྟེན་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྟེན་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་རྟེན་འགོ་བྱེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་པས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་བདེ་
སོགས་ལ་བརྟེན་བྱེད་པར་ནི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

**གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་མི་འཐད། བདེ་
སོགས་ཕྱི་འཇོག་བཅའ་པོར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་
མོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེད་ག། །རང་གི་རོ་བོ་ཇི་ལྟར་རིག། །

དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །རིག་བྱ་ཡིན་ཅེས་འགའ་ཞིག་ཟེར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཏྲ་ལ་བཟུང་དེད་ག་ཚོས་ཅན། རང་གི་རོ་བོ་ཇི་ལྟར་རིག་སྟེ།
ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བདག་དང་
དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་བཅའ་པོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱེ་
བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། བདེ་སོགས་ཤེས་པར་བསྐྱབ། ཡང་དག་པར་རང་རིག་རྒྱ་བསྐྱབ།

ཐ་སྐད་དུ་གཞན་རིག་པར་ཡང་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད། །

རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས། །བདེ་སོགས་དེ་ཅིས་ཤེས་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཅི་རིག་ནས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི། ཤེས་པ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་ཁྲུབ་ལ། དེས་ན་དབང་ཤེས་
ལའོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཙོ་
བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་པ་ལས་ཤེས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དོན་བཅས་དབང་པོ་རུང་བ་དང་། །བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་ནི་སེམས་ཡོད་ན། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་། །ཡིད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

དེ་དག་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །འགའ་ལ་བདེ་ལ་སོགས་དང་སྒྲོ། །

སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་མཐོང་དེའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་གཞན་ལས་མིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། དབང་ཤེས་ལའོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་གི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་དང་བཅས་པའི་བདག་རྒྱུན་
དབང་པོ་རུང་བ་དང་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་ནི་སེམས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡོད་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་ ༡༩ པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་བདེ་སོགས་དེ་དང་དོན་བཅས་དབང་པོ་རུང་བ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་
པོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་
ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། བདེ་སོགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་བཅའ་པོར་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་
ཁྲུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབང་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་
བ་དེའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྐྱེ་ནི།
རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པོ། །

གཤམ་ཏེ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།   རྒྱུན་གསུམ་ལས་
སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན།   བཤད་པ།

དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས།   །བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན།   །

དཔེར་ན་སྐྱོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི།   །གསལ་དང་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་བཞིན།   །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ།   །འདི་ལྟར་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།   རྒྱུན་གསུམ་དེ་དག་
ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྐྱོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འདྲ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་
ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ།   །

གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ།   དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་འབའ་
ཞིག་འཛིན་པ་མི་འཐད།   རྩོད་བ་དང་སྤྱེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད།   ཡུལ་དང་བདེ་
སོགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མི་འཐད།   རྩོད་མེད་པར་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་མི་འཐད།
བདེ་སོགས་དང་རྩོད་འཛིན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མི་ ། ༡༥ ། འཐད་པའོ།   །དང་པོ་ནི།

བདེ་སོགས་དེ་རྩོད་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་འདོད་ནས་གཞན་
ཀྱིས་རིག་པ་ཡིན་ན་དུས་མཚུངས་པའམ་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་རྩོད་བ་ཡིན་གྲང་།   དེ་
ལྟར་ན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩོད་གང་ཉེ་བས་སྐྱོ་དང་ནི།   །བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེས་གྱུར་པ།   །

དེ་བོར་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད།   །དེས་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར།   །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ།   །ཤེས་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན།   །གཟུགས་དེ་བོར་ནས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཉིད་གཟུང་རྩོད་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ།   རྩོད་གཟུགས་གང་ཉེ་བས་
དབང་སྐྱོ་དང་ནི་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩོད་བ་དང་སྤྱེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་རྩོད་བ།   །རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྤང་མི་འགྱུར།   །

མ་གྲུགས་ཕྱིར་ཞེན་དེ་མཚུངས་ཕྱིར།   །རྩོད་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་ཡིན།   །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་
 འབྲེལ་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བདེ་སོགས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་
 དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་དེ་སྤྱིང་བ་
 ཚོས་ཅན། བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱིང་བ་ལ་
 གཞུགས་འཛིན་གྱི་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཤམ་ཏེ་བར་
 ཆད་དང་བཅས་ཀྱང་འབྲུག་པ་མ་གྲོགས་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱང་ངོ་ཞེ་ན།
 གཞུགས་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་འབྲུག་པ་མ་གྲོགས་པ་དེ་མ་ཆུངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་
 སོགས་སྤྱིང་བ་མེད་པར་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱང་བ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ༡༩ ་༥༩ནོ། ...
 ལོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་བདེ་བ་གཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་
 དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །

བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་དག་ལས། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་རུས་གྲུབ་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདིར་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་ནི་གཞུགས་དང་བདེ་བ་
 གཉིས་ཀ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་
 ནི་གཞུགས་ཁོ་ཅའི་གཞུང་དོན་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་
 གཞུགས་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་ངེས་པ་ན་བཏགས་པའི་རུས་པ་ལས་
 སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དག་ན་རེ།

གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་། །རུས་པ་ཡིན་ན།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཞུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་གཞུགས་འཛིན་དབང་
 ཤེས་བསྐྱེད་རུས་པ་ཡིན་པས། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་ཐོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདེ་
སྤྲུག་གི་རྩུ་གཟུགས་སོགས་དང་། བྱད་མེད་དང་སྤྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མཚལ་པར་

མིག་གིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྟེ། བྱང་གི་ཡན་ལག་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ཅུས་པའི་གཞུང་དོན་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་……
གཞུགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ལྷ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ཁོ་ན་འཛིན་ནོ་ཞེན་ནི་
དོན་གྱི་གཞུང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །༡༩༥༠ན།

**ལྷ་བ་བདེ་སོགས་དང་དོན་འཛིན་ལྷ་བ་ཅིག་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ལ། འཕོག་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་
དངོས་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

ཡུལ་དེ་དང་ནི་དེ་ཡོད་ལས། སློ་ནི་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ནི། །

གཅིག་ཅར་དོན་ནི་ཡོད་པ་ན། །བདེ་སྐྱེ་ག་དག་ནི་རིག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞུགས་དེ་དང་ནི་བདེ་སོགས་དེ་ཡོད་ཅིང་ལས་དབང་ཤེས་
དང་བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་སྟོང་གཉིས་ནི་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་འོ་ཞེན་ནི་འདོད་མི་འདོད་……
ཀྱི་། དོན་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་ན་ཚོས་ཅན། བདེ་སྐྱེ་ག་འགལ་བ་དག་ནི་གཅིག་ཅར་དུ་རིག་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་
པ་ལས་སྤངས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་ལ་མ་བཟོས་པར་དམིགས་སྐྱེན་སོ་སོ་ལས་རང་དབང་
དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ།

ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་། །ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་འབྱུང་། །

གཅིག་པོ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡི། །ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་འགལ་བ་གཉིས་ཡང་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་
འབྱས་བུ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་ཉེར་
ལེན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྐྱེ་ག་འགལ་བའི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། བཤད་པ།

གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེ་སྤྱད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གང་གིས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁྱོད་གྱི་ཉིར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཤེས་པ་སྟེ་བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་པོ་ཏཱ་ལའི་ཉིད་དུ་གྱུར་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་དེ་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་བདག་པོའི་
རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་བདེ་སྤྱད་
གཉིས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ནི་འགལ་བར་དག་ལའང་མཐོང་། །དཔེར་ན་སྤྱད་གཅིག་མཚན་རྒྱུ་དང་། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་དང་། །

མཐུན་པ་གཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ངས་ཏེ། བདག་པོའི་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
རྣམ་པར་ཤེས་སྤྲུལ་དེ་འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་རྟགས་མིན་
པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འབྲས་བུ་འགལ་བ་དག་གི་བདག་རྒྱུན་ལའང་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱད་བཞི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཉིད་མཚན་མོར་རྒྱུ་བ་འཁྱུག་པ་དང་སྲིན་
བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མི་
མཐུན་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐ་སྟད་གཞན་རིག་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་རང་ཉིད་ལ། །འཕྲོས་པའི་དོན་ནི་སྤྱད་བ་དང་། །

དེ་མྱོང་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདོགས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། །

རང་བདག་རིག་བྱེད་འདི་དག་ནི། །དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། །

དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་གིས། །རང་གི་བདག་རྒྱུར་དེས་མྱོང་ཡིན། །

དེས་ན་དོན་མྱོང་བར་བཤད་དེ། །དམིགས་པ་ཉིད་ནི་དེར་སྤྱད་བའི། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བདེ་སྤྱད་སྤྱད་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། བདེ་ཏཱ་ལའི་ཉིད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་ལས་འཕྲོས་ཤིང་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་

སྤང་བ་དང་རྣམ་པ་དེ་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་ནི་དོན་རིག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱི།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་སྤྱིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་
 པའི་བདེ་སོགས་འདི་དག་ནི་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་སྤྱིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་དོན་ལས་
 སྤྱིས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིང་བྱེད་དེ་དག་
 གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྤྱིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདེ་སོགས་དེས་རང་ཉིད་སྤྱིང་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱིང་བ་དེས་ན་བདེ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་བར་བཞད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དངོས་སུ་སྤྱིང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་
 །ཀྱང་བདེ་སོགས་ཚས་ཅན། དོན་དངོས་སུ་མ་རིག་ཀྱང་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་ཡིན་ཏེ།
 དོན་དེར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

**གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཕྱིའི་སེམས་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལས་སྒྲུངས་བརྗོད་པ། དེ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། གནས་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་དང་། །

གཞུང་བར་སྒྲ་སྟེ།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱངས་ཅན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། བདེ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་གཞུགས་སོགས་
 དེ་ཙམ་ལྟའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་
 བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟེ། །

**གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱར་མི་འཐད། ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་མི་
 འཐད། སེམས་མེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ཡི་ཡང་། གཅིག་ཅར་གཉིས་འཛིན་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པར་མ་ཟད་བྱངས་ཅན་ཏེ་ཨ་ཤ་ཤ་བའི་དེ་ཡི་ཡང་གཞུགས་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། གཅིག་ཅར་དུ་གཞུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་འཛིན་པར་མི་
 རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེ་བ་དེ་རང་དབང་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

སྔ་སོགས་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་། །གཅིག་ཕྱིར་གཅིག་ཅར་འཛིན་ཅེན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྔ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །གཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་རིགས་སོ་ཞེན། །བཤད་པ།

ཐ་དད་སྒྲུང་ཅན་སེམས་ཀྱིས་ནི། །གཟུང་དེ་ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་སོགས་དང་སྔ་སོགས་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་མ་འབྲུལ་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ན་ཐ་མི་དད།

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཕྱི་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཡང་། །གོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས། །

སྟོ་ལ་དགའ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུང་། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས་སྟོ་ལ་དགའ་བ་དང་
ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་སྒྲིད་དུ་ཞེན། ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་སྟོ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་འགལ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་བདེ་སོགས་ཡིན་པ་ལྟར་སྟོ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོ་གོམས་པས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་ན་བདེ་སོགས་ཀྱང་གོམས་པས་...
ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། །བཤད་པ།

ད་ནི་ཕྱི་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་སོགས་ ༡༩ ལ་ནི་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོ་ཡིན་ན་ད་
ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་དེ་བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་མི་འཐད་དོ།

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག། །གཟུང་འཛིན་མིན་ན།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་ན། །འོན་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་དང་།

ནད་གི་བདེ་སོགས་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་མིན་པར་
ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྐྱེས་བུ་ནི། །ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མི་འགྱུར་ཏེ། །

དེས་ན་ཟ་བཤོལ་ཉིད་ཉམས། །འདིས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསལ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །

ཡོད་ན་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདྲ་ལྟར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་
ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཀུན་གྱི་འཛིན་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཀུན་གྱི་ཟ་བཤོལ་ཉིད་ཡིན་པས་ཉམས་སོ། །རིགས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་
འཛིན་མེད་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རིགས་ཐ་དད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་
པར་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་རིགས་གཅིག་དགོས་ན་སྒྲོ་དང་བདེ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་
འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྒྲོ་
དང་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྒྲོ་དང་བདེ་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་ཡོད་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེས་བུ་དང་གཟུགས་
སོགས་ལ་འདྲ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་མེད་དུ་མི་འཐད་པ་ལ། བད་སེམས་སུ་ཉི་མ་ལོ་བསྐྱུབ་པ། དེའི་
ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ནད་ཉིད་དང་། །ཚྱོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་རང་བཞིན་ཚྱོད་མ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ཚྱོད་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ནད་ཉིད་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། བད་དེ་ཡང་ཚྱོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་རང་བཞིན་ཚྱོད་བ་སེམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚྱོད་བྱེད་

དེའི་མྱོང་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་པོ་མཐོང་བས་སེར་པོ་བཞིན་
ནོ། །

གཞན་དག་ན་མེ།

གལ་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་མིན་པ། མྱོང་བས་སྒོ་གནས་དེ་རིག་ན། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་མྱོང་བ་མིན་ཀྱང་མྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་
སོགས་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་མྱོང་བ་ཤེས་རིག་གིས་སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བདེ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་རིག་གོ། །དེ་ཡང་སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རིག་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མངོན་སུམ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། མྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདི་སྒོ་གང་། །

དེ་དང་དེ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས། །བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་མྱོང་བ། །

གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་མཐོང་གི། །བར་དུ་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་
དང་། བདེ་སོགས་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་པའི་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བར་འདི་ན་
སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་དོན་དེ་དང་མི་འདོད་པ་དེའི་དོན་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་
འབྱུར་བར་ཏེ་མཐོང་གི། །ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཞན་སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཚད་མས་མ་མཐོང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གཞན་དག་ན་མེ། ལྷགས་བསྐྱེལ་པ་ན་ལྷགས་གོང་དང་མེ་གཉིས་ཤིན་
ཏུ་འདྲེས་པས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་མྱོང་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲེས་པས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་
པ།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དངོས་ཀྱི་ནུ་ལ། བཤད་པ་ཤད་མིན་གཞག་ཉམས། །

ཤད་མེད་མྱོང་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་གང་མིན་དེ་ཤད། །

ཅན་གྲུབ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ན། བཤད་སྐྱབ་བྱེད་འགྲུབ་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཇུས་ཤ་དད་དང་ཤ་དད་མིན་པའི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཏེ། ཤ་དད་པ་མེད་པར་མྱོང་ཞིང་དམིགས་པ་དེ་གཅིག་གི་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་ན། གཅིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་མྱོང་བ་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཤད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་ལ། གཅིག་དང་ཤ་དད་དུ་གྲུབ་པ་འདི་གཉིས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན། གཅིག་དང་
ཤ་དད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་།

སྐྱག་བསྐུལ་དཀར་སོགས་ཤ་དད་སྤང་། བཤད་མ་ཡིན་སྒྲོ་མྱོང་ནི། །

ཤ་དད་མེད་སྤང་ཤ་དད་ན། བཤད་ཤ་དད་མེད་རྟེན་ཅི། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱག་བསྐུལ་དང་དཀར་སོ་སོགས་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་ཤ་དད་དུ་སྤང་ཡང་ཤ་
དད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་དང་མྱོང་བ་གཉིས་ནི་ཤ་དད་མེད་པར་སྤང་ཡང་ཤ་དད་པའི་ཕྱིར་ན།
གངས་ཅན་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་ཤ་དད་དང་ཤ་དད་མེད་པའི་རྟེན་ཏེ་ཁོ་མོ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་
གཅིག་གསལ་བའི་ཆོ་ན་སེམས་བྱུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཇུས་ཤ་དད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཇུས་ཤ་དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། བཤད་པ།

གཅིག་ཆོ་གསལ་བས་བསྐྱིབས་ན་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་རྒྱུན་དགལ། །

ཤ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བཤད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
གསལ་བས་ཉིན་པར་གྱི་སྤྲར་མ་ལྟར་བསྐྱིབས་ཤིང་ཤ་དད་པར་མ་ངེས་པ་སྤིད་ན་ཡང་……
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཤ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་

གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་ཀུན་འགོ་ལྷ་པོ་དེ་རྩལ་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྟོན་ཀའི་མར་ངོའི་ནམ་བྱེད་གྱི་སྐར་མ་ལྟར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱུན་མཛད་པ་ནི།
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད། །ཁས་སྒྲངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་ཆེས་འབྲེལ་
 ལོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་རྩུང་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། མཚན་
 གཞི་དཔེར་བཅོད་པ། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད། ང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་
 བས་མདོར་བསྟན་པ། འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་བ་ཞེས་སོ། །

ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་གི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་གསལ་རིག་གི་ཆར་གནས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ ༡༩ ལོ་མོ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བདེ་སོགས་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ།
 དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདེ་བ་ཞེས་སོ། །

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་ཤེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 སེམས་པར་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ཆ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་རང་རིག་པའི་...
 མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པས་རང་རིག་གོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནམ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པ་ནི།

ཤེས་པ་ཞེས་སོ། །

བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཁོ་ན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་
 ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་

གསལ་བའི་ཆ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

**གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ལ། མ་ལུལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད། རྟོག་བྱལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
ནོ། །དང་པོ་ནི།**

བདེ་སོགས་རིགས་པའི་རང་རིག་ཚོས་ཅན། མ་ལུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་
བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...
ཞེས་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱང་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འཐད་ལུགས་ལ། འདི་ལྟར་རང་གི་རང་
བཞིན་འཛིན་པ་ནི་དངོས་སུ་སྟེ། བདག་ཉིད་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་མ་ལུལ་པ་དང་རྟོག་པ་
མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་རྟོག་བྱལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་
ནོ། །132བོ་དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྲུར་བས་དམ་བཅད། ཅུ་བས་རྟགས་དཔོན།
འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

བདེ་བ་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྲིད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་འོག་མ་དང་སྟེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཅུ་བས་རྟགས་དཔོན་པ་ནི།

གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟུ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟུས་ཀྱི་བདེ་
སོགས་གཞན་ཐ་སྐད་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་བདག་...
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་སོགས་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་
བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་རང་རིག་སྐྱའི་བརྟེན་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ།

རྟགས་གཉིས་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་གིས་བརྟེན་བྱེད་དམ།

རིག་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། བདེ་སོགས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་དམ།
 སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་
 ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པས་བརྟེན་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། རང་རིག་
 པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སོགས་སྔོང་བའི་རང་རིག་དེ་ནི་བདེ་
 སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་སྔོང་རང་རིག་གྲང་མ་
 སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་འོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་
 ཆོས་ཅན། རང་རིག་འདི་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་བརྟེན་སྐྱེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་
 གྲུ་ལ་བརྟེན་བྱེད་གཉིས་དེ་ལྟར་འབྲུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་
 དེའི་རང་བཞིན་དེ་སྔོང་བ་རང་རིག་གིས་སྔོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་
 སོགས་ལ་རང་རིག་གིས་བརྟེན་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། དུས་དང་པོ་ལ་བརྟེན་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེ་
 སོགས་མཐོང་། དུས་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་བརྟེན་པར་གཞོན་པ་ན། ཡུལ་བདེ་སོགས་དང་དེ་
 སྔོང་རང་རིག་པ་ཡང་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟེན་བྱ་བའི་ཡུལ་བདེ་སོགས་དེ་དང་བརྟེན་
 བྱེད་པ་དེ་སྔོང་རང་རིག་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཁྲུ་སྟེ། གཟུང་བ་བདེ་སོགས་
 དང་འཛིན་པ་རང་རིག་མེད་པར་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་རིག་པ་གཞན་གྱིས་བརྟེན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

གཞན་ཞེས་སོ། །

རིག་པ་གཞན་གྱིས་གྲང་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ལ་བརྟེན་བྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། བདེ་སོགས་
 འདས་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ནས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བརྟེན་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་
 གྱིས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་བདེ་སོགས་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་དོན་མེད་པའི་
 ཡང་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། ཅུ་བ་དང་འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

བདེ་སོགས་དེ་དག་རིག་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། བརྟེན་པ་སྐྱེད་དང་རྟེན་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་

གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ཡུལ་བདེ་སོགས་སྒྲིབ་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

བདེ་མི་རྩལ་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཚས་ཅན། བརྟེན་པ་སྒྲིབ་དང་དངོས་སུ་
བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་དུ་མ་འགྲེལ་པའི་བདེ་སོགས་ནི་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
ལྷང་ཡུལ་བདེ་སོགས་སྒྲིབ་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་ ༼༩༥༥༽པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་
སོགས་ལ་བདེ་བྱེད་པར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རོ་བོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ནང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག། །
གངས་ཅན་ཕྱིའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། ༼དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྟེན་པས་
མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བས་དགག་པ་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། ༼དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་ཅེས་སོ། །

རིགས་པ་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་
ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདེ་སོགས་བཅའ་པོ་དང་སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་ནང་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་
འདུ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྒྲོ་ལཱའི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་
རིག་པ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཞེས་འོག་མ་དང་སྒྲེལ་...
འོ། །

གཉིས་པ་ཅུ་བས་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་དང་ཞེས་སོ། །

དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཚས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྒྲོ་ལཱའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ཤེས་པ་ཅུ་བ་སྒྲེད་པ་ལ་དངོས་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ཐ་དད་མེད་
པར་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྤུ་མའི་རྒྱས་བསྒྲེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། འདྲ་བ་དེ་དང་
འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་.....

དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཁྲབ་པ་སྒྲུབ། ཟློགས་ཚོས་སྒྲུབ།
དོན་བསྐྱེས་ཏེ་རྟགས་དགོད། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་དག་ཅེས་སོ། །

རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་……
དངོས་པོ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏེ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འདི་དག་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་……
འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཅེས་བཤམ་ཞིང་བརྟགས་ཏེ་ངོས་པ་ན། འདྲ་བ་དེའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་དང་། འདྲ་བ་
དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་
མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཅེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ།
དཔེར་ན་སྤྱུ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀྱིས་བོན་འདྲ་བ་དག་ལས་ནི་ལྷ་གྲ་འདྲ་བ་དེ་……
སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱུ་ལུའི་ས་བོན་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་དག་ལས་ནི་ལྷ་གྲ་འདྲ་
བ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་བསམ་
པ་ནི་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་འདྲ་བས་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱུ་ལུའི་ལྷ་གྲ་འདྲ་བ་
བཞིན་ལོ། །འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ལ་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྲབ་སྟེ། ལྷ་གྲ་
མི་འདྲ་བ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལས་མ་སྐྱེས་……
པས་ཁྲབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

སྟོབས་ཞེས་སོ། །

འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་རྒྱ་མེད་པར་སྟོ་
བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་
ལ་བསྟོན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ། བདེ་སྟགས་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ།
དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཞེས་སོ། །

བདེ་སྟགས་དངོས་རྒྱ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་
སྟགས་པ་ཡུལ་ ༡༩༧༦། མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་རིལ་བུའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བདེ་བ་ལ་.....
སྟགས་པ་རྣམས་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་དེ་གསུམ་ཚོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
གསུམ་ཚོགས་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སྟགས་ནི་
ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སྟགས་པ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་.....
སྟགས་རྣམས་གཟུགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡུལ་
དང་ཡིད་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་
གནས་པ་ན་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དབང་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སྟགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
དབང་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་གཉིད་ལ་སྟགས་པས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོ་ཅན་ལ་དབང་ཤེས་འཁོར་
གྱི་བདེ་སྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པ་ནི།

རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་སོ། །

སྐྱོ་ལཱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཅུ་ཁོ་ནར་
ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་རྟགས་དགོད་པ་ནི།

དེས་ན་ཞེས་སོ། །

དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་

བཅའ་པོའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྒོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་རང་རིག་པར་བསྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱ་ལྟ་བུ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་
 ཟིན་པ་དེས་ནི་ཕྱིར། ལྷུ་པ་ཡོད་ཏེ་ཉ་ལྟ་ཞེས་ཀྱང་། དངོས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ངོ་བོས་
 ལྟ་བུ་དེའི་ལྷུས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ལྟ་བུ་པོ་ནར་བསྐྱེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །
 བཞི་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོགས་ཆོས་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། ལྷུ་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འདུས་བྱས་ཞེས་སོ། །

དབང་ཤེས་དང་འཁོར་བ་དེ་སོགས་གཉིས་རྒྱེན་གསུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་།
 བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ་ཡོད་མེད་ལས་དབང་ཤེས་རིག་པ་དང་བཟེ་...
 སོགས་བཅའ་པོར་སྐྱེ་བར་དེས་པ་ཡིན་པས་རྩོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལན་ལ། དབང་ཤེས་རྒྱེན་གསུམ་ལས་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དགག། །བདེ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །

དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱེན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱེན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་པ་དེའི་རྩིས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
 རྒྱུ་བྱེད་པར་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱེན་གསུམ་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ལས་
 གཞན་པའི་འདུས་བྱས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བརྟགས་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ནི།

འདུས་བྱས་ཞེས་སོ། །

དུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྒྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུམ་ཉིད་བདེ་སོགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཡིན་
 པར་ཁོ་བོས་རྟོགས་ཏེ། ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲུམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུམ་མའི་ ༡༩༧༧ བོ་གོ་མས་པ་གཡེར་བ་སྟེ་གསལ་བ་དང་། ཞན་
པ་སྟེ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ཞེས་སོ། །

རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ།

མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །

རིག་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རིག་ཅམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་
ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བདེ་སྤྱག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བདེ་སྤྱག་ཁྱད་པར་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་དེའི་ཚོགས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དབང་པོ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདེ་སྤྱག་བྱས་་་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡུལ་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །

**གཉིས་པ་གངས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལས་སྒྲུངས་བཞིན། དེ་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་ཞེས་སོ། །

གཞན་གངས་ཅན་པ་དག་ན་མེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟར་ནང་གི་དོན་
མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བདེ་
སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཤེས་རིག་གི་
གཟུགས་བརྟན་གཉིས་པོ་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་འདྲེས་པ་ལས་བདེ་སོགས་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ངོ་་་
པོར་རྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་པོ་ནི་བཅའ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདེ་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་ །ནང་སེམས་པ་ཅན་དུ་

བསྐྱབ་པ། དེ་གཉིས་ཏིམ་པོ་ཞེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བས་མདོར་
བསྐྱབ་པ། འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེའི་ལྷན་ཞེས་སོ། །

གངས་ཅན་པ་དེའི་ལྷན་ན་ཡང་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་
གོམས་པའི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐལ་བ་འཕང་བ། རང་རྒྱུད་དགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེལ་སོགས་པ་དང་བཅའ་པོར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་
གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེལ་སོགས་པའི་བཅའ་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ནིའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་དགོད་པ་ནི།

དེའི་ཞེས་སོ། །

བདེ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་
བསྐྱོས་པར་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པས་དགའ་བ་དང་ཐ་དད་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་དང་བརྟེ་བ་དང་ཡིད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་
པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནང་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། ལས་སྒྲངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པས་

བསྐྱབ་པ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་
དགོད་པ། ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ། འདོད་ན་བསལ་བ་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ། ཅུ་ཏིམ་པོ་ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི།

མྱོང་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

སེམས་པ་ཅན་དེའང་ཚོས་ཅན། ཡུལ་བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་མ་པ་ཤར་བར་
ཐལ། བདེ་སོགས་མྱོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

བདེ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་
གྱིས་མྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཅ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་འདིར་གྲུངས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་མྱོང་བྱེད་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུ་མ་པ་
ཤར་བས་ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་མ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་
དེའི་མྱོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། མདོར་བར་གསལ་བ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན། རྟོག་པ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ།
རིག་ཅམ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་མྱོང་བྱེད་གང་ཞིག་གིས་ཡུལ་མྱོང་བྱ་གང་གི་རྒྱུ་མ་པ་
མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེའི་མྱོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་པམ་ཚུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་མ་པ་གཅིག་ལ་ཤར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་...
བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་མྱོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མདོར་བར་གསལ་བ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པ་ནི།

འདི་ཞེས་སོ། ། 1524 ཅེ།

སེམས་པ་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བ་ཁོ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་
 བས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོལ་སོགས་པལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་གྱི་
 ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བ་དེ་དབང་པོལ་
 བསྟོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་འདིའི་ཐྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་དེ་ཐྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་བའམ་དེའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

**གསུམ་པ་སྐོལ་བ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་
 བློ།**

སྒར་ཞེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་པ་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་ཡུལ་དང་སྤྱད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་
 བའམ་རྣམ་པ་ཤར་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྒར་ཡུལ་དང་མ་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དེའི་
 བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་སྤྱིས་ཡུལ་དང་སྤྱད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བདག་
 ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

འདི་ནི་ཞེས་སོ། །

ཐལ་བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་པ་འདིའི་སེམས་པ་ཅན་དུ་བདེ་སོགས་ཐྱོང་བྱེད་ཡིན་པ་དང་།
 དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་སེམས་པ་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་།
 བདེ་སོགས་ཐྱོང་བྱེད་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་ན་
 བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་ཅིང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ་འདྲ་
 བ་མེད་པར་ནི་བདེ་སོགས་ཐྱོང་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རིག་ཅུམ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ ༡༩༧༡ མཚན་མ་ཡིན་པ་ནི།

གང་གི་ཞེས་སོ། །

རིག་ཅམ་ཁོ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 རིག་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་སྤྱིང་བར་བྱེད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ན་
 དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞུགས་འཛོན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་ལྔ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ངེས་མེད་དུ་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོས་ཏེ་རིག་
 ཅམ་དུ་ཁྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འདོད་ན་བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལ་ཞེས་སོ། །

སེམས་པ་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་པ་ཅན་དེ་
 ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་པོ་བདེ་སོགས་་་་
 ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་པ་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་ཁས་སྒྲངས་པས་དེའི་་་་
 རྣམ་པ་ཤེས་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སེམ་པར་ཞེས་སོ། །

བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་སྟེ། སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བདེ་བ་ཡིན་
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ།
 བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་གྲུབ་ཅིང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདེ་སོགས་སུ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་ཞེས་སོ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པར་བཅའ་པོར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་
 པ་ཅན་ཡུལ་བདེ་སོགས་དང་འདྲ་བའམ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམ་མཁོ་ཡུལ་

བདེ་སོགས་དང་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བའམ་སེམས་པ་ཅན་གཉིས་གཞན་རིག་གིས་ཡུལ་ཡུལ་...
ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །

རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་དང་སེམས་པ་ཅན་གཉིས་གཞན་རིག་གི་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བདེ་བལ་སོགས་པ་སེམས་པ་ཅན་གྱིས་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། མྱོང་ཕྱིར་སེམས་པ་འང་དེའི་རང་
བཞིན། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཤེས་པར་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། དེ་དོན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི།

དེ་ལ་ཞེས་སོ། །

ཁྱེད་ལྟར་ན་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་
ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དེ་མཐོང་། ཇི་ལྟར་
མཐོང་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་གི་ཐེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ནང་དུ་ཤེས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། རྟགས་དགོད། མ་གྲུབ་
པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིའི་ཞེས་སོ། །

མྱོང་བ་འདིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ཚས་ཅན། འཛིག་པར་
བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཐ་དང་
པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་
གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དང་ལས་དགའ་གདུང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དང་དུ་འགྲུབ་

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་། ༡༩༠༧། པལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱད་པར་ཞེས་སོ། །

གོ་མས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲོ་ཡིན་གྱི། མྱོང་བའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སོགས་ནི་མེད་པས་དགའ་གདུང་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ན། སྒྲོ་མྱོང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་ག། བཅི་དད་དུ་བསྐྱབ་པ་འོ། དང་
པོ་ལ། སྒྲོ་འཇོན་ཉིད་དགག་ག། འགལ་བ་དང་འདུ་བ་དགག་ག། འོན་བསྐྱབ་པ་འོ། །
དང་པོ་ལ། སྦྱར་དགག་ག། བཅི་མས་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ།
ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་འབྲུལ་པ། ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཇི་
བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲོ་ཞེས་སོ། །

མྱོང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་ཞེན་
པའོ་ཞེ་ན། འོན་སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རིག་པའི་ངོ་མོར་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། འོན་སྒྲོ་དང་མྱོང་བ་འདི་གཉིས་ལ་
མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཙམ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
ཅན་གྱི་དོན་འདྲ་བ་ནི་མྱོང་བ་མེད་པ་སྒྲོ་འཇོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

མྱོང་ཞེས་སོ། །

མྱོང་བ་མེད་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་སྒྲོ་འཇོན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདྲ་བ་གཞན་མེ་ལོང་ཡང་
སྒྲོ་དེར་འགྱུར་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་མི་འཐད་པ་ནི།

ཁྱད་པར་ཞེས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་སློའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་པས་སློན་མེད་
དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་བརྟེན་ཏེ་དགོས་སོ། །ཆོས་
བཞི་ལྟ་དེ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སེམས་པ་ཅན་ཡུལ་ལ་
ལོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དང་དོན་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་བཞི་
ལྟ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སློའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའམ་མཚོན་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བཞི་ཚང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ནི།

ཡུལ་ཞེས་སོ། །

སེམས་པ་མེད་པའི་སློ་དེས་ཆོས་ཅན། དོན་ངེས་པའི་རྣམ་པར་འཛོག་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་
ཏེ། སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་པར་འཛོག་པ་ཡང་སྟོང་བའི་
མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཡུལ་
ངེས་པའི་ཐ་སྟན་བྱེད་ཅེ་ན། མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཐ་སྟན་འཛོག་
པར་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་དང་འདུ་བ་དགག་པ་ནི།

སྒྲུལ་སོགས་ཤེས་སོ། །

སྒྲུལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེས་བཞག་
པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་།
སློའི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྟེན་བྱ་
མེད་པའི་ཚིག་ཅིན་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་འདི་དག་
སློའི་རྒྱས་གཅིག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུང་ནི། ༡༩༡།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

སློ་སྤྱོད་རྩལ་ཐ་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར།   སེམས་པ་ཡོད་པ་ལས་
གཞན་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དང་བཞི་ལྡན་ཅན་གྱི་སློའི་མཚན་ཉིད་ནི་...
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སློ་སྤྱོད་ཐ་མི་དད་དུ་བསྟུང་བ་ལ།   ཐ་དད་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཚུལ།
གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ།   དེ་ལས་མི་ལེན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་
པོ་ནི།

དེའི་ཞེས་སོ། །

རང་རྒྱུད་ལ་སེམས་པ་ཅན་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སློ་མེད་དེ།   སེམས་པ་ཅན་དེའི་རང་
བཞིན་ལས་ལྷོག་པའི་སློ་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི།

འདི་ནི་ཞེས་སོ། །

སློ་འདི་ནི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་
དུ་མར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ།
སློ་དེ་ལ་སློའམ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་ལ་རག་ལས་ཏེ་མིང་...
གཞན་དུ་བཏགས་པས་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་མི་ལེན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ།   སྤྱོད་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
དགག། །འབྲེས་པས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་
ནོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱོད་བ་ཞེས་སོ། །

སློ་སྤྱོད་རྩལ་གཅིག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།   སློ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་ཀྱང་སྤྱོད་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།   སྤྱོད་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་

མ་ཡིན་ལ། གློའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་༼༡༩༧༽ལོངས་སྤྱོད་
 བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་
 ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ། ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་ཞེས་སོ། །

ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་
 ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 འདོད་ན་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྲབ་ན་ཡུལ་ཡོད་
 པ་ཅིམ་ལས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་.....
 མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ནི།

དེའི་ཞེས་སོ། །

ཡུལ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་
 རྒྱུ་ལ་ཕན་གཞོད་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་
 འོ། །ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་
 པས་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་
 གིས་གྲུབ་པའི་ཉི་ལེན་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉི་ལེན་ལོངས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གློག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་
 ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་༼༡༩༧༽ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ལས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤར་རང་སློབ་པ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་...
ལོ། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།
དེ་ལྟ་ཞེས་སོ། །

སློང་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་པའི་སློང་དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ལོ་ཞེས། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སློ་
ལས་ཇུས་གཞན་བརྟགས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སློང་མངོན་སུམ་
དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པའི་ཐ་སྐད་ཐམས་
ཅད་ཚོགས་བེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལྟར་མདོ། །དེས་ན་སློ་
སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སློ་
སྤྱོད་བ་ལས་གཞན་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡང་སློ་ལས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་འབྲེས་པས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དགག་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་
ལ། ཅུ་བས་མདོར་བསྟན། འབྲེལ་པས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལྷགས་ཞེས་སོ། །

སློ་དང་སྤྱོད་བ་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་
གོང་བྱ་དང་མེ་གཉིས་པོ་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པ་འབྲེས་པས་སློ་རྣམ་པར་བསྟན་
པ་ལ་ཇུས་གཅིག་སྤང་བ་བཞིན་དུ་སློ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རིག་གི་...
གཟུགས་བརྒྱན་དང་སློ་གཉིས་པོ་དེ་འབྲེས་པས་སློ་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་...
མེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ཏེ་འཇུག་ནི།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི།

སེམས་པ་དང་ཞེས་སོ། །

སེམས་པ་དང་ཞེན་པ་དག་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་བྱ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་

ཏེ། ཤེས་རིག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་སྒོ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲེས་པས། སྒོ་རྣམ་པར་བསྐྱང་
 པ་ལ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་བཞིན་
 མོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཚོ་ན་འདྲེས་པ་ལྷགས་ཇུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷགས་དེའི་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ཆ་བཅི་ཕྱིས་ཆད་མས་ཐ་དད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ།

**གཉིས་པ་ལན་ལ། རྟོམ་འཐད་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བས་
 མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད། རྟོབ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །

ཇུས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། ཇུས་ཐ་དད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་
 ཐལ། ཆད་མས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇུས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ཐ་སྟོད་དུ་བཞག་པ་ཉམས་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཡང་ཇུས་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། ཇུས་གཅིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 མེད་པར་ཐལ། ཆད་མས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཇུས་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇུས་ཐ་དད་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཉམས་པར་
 ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

རྟོབ་ཞེས་སོ། །

ཇུས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཇུས་གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆད་
 མས་རྟོབ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཐམས་ཀྱི་ཅད་ལ་ཇུས་ཐ་དད་འདྲེས་པར་དོགས་པ་
 སྟེ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་མ་རྟོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་
 དད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་སྟེ་བཞག་ཏུ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཇུས་ཐ་དད་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་སྒྲོན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཡེ་མ་རྟོ། རྩལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་རྒྱ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣམ་པར་འཛོགས་སྟེ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི།

ཐ་དད་ཅེས་སོ། །

རྩལ་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། རྩལ་གཅིག་གིས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་གཅིག་གི་སྦྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མ་གྲུབ་ན། ཚད་མས་སྟོང་དང་མྱོང་བ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་ཡང་ཐ་དད་པར་བྱེད་ཀྱིས་
ཁས་སྤངས་སོ། །མ་བྱུང་ན། རྩལ་གཅིག་གི་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་ལ་ཚད་མས་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་རྩལ་གཅིག་ཏུ་རིག་པ་དེ་རྩལ་གཅིག་གི་སྦྱབ་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྟོང་ཀྱི་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །རྩལ་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། རྩལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་འགྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་ཐ་དད་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། ཚད་མས་དཀར་པོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་ཡང་ཐ་དད་མ་
ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་སོ། །མ་བྱུང་ན། རྩལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་འགྲུབ་པ་དེ་
ལ་ཚད་མས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་དང་ཏུ་འགྲུབ་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་དད་ཏུ་ངེས་པའི་ཐ་སྟོང་ཀྱི་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི།

ལྷགས་ཞེས་སོ། །

ཉིར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བྱ་ལ་ཡང་རྒྱེན་མེད་དང་འབྲེལ་པ་ལས་ཁ་དོག་དམར་ལ་རེག་
བྱ་ཚབ་དེ་ལྟར་སྟེས་པའི་ཚེ་སྤར་ཀྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་མེ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག་པ་ཉིད་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། མེ་ལྷགས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྩལ་དག་རྣམ་པ་འབྲེས་
པའི་ཕྱིར་སྟོས་ཐ་དད་ཏུ་རྣམ་པར་མ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་མིག་

ཤེས་ལ་རེག་བྱ་སྤང་བར་ཐལ། ལྷགས་གོང་སྤང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། དེ་ཉིད་རྩལ་གཅིག་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་རེག་བྱ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ་ཟེར་བ་ཁུབ་པ་མེད་དོ། ། ཁོ་ན་ཕྱིས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་ལག་ལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡང་ཕྱིས་རྩལ་མེ་དེའི་རྒྱུ་ནུམ་པར་གནས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་ལྷགས་དེའི་རྒྱུ་ལྟོག་ཅིང་། མེ་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་ལྷགས་དེའི་ཉེ་བར་ལོན་པའི་རྒྱ་ལ་བསྟེས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གང་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤར་གྱི་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་གང་རེག་དང་རྩལ་..... གཅིག་པའི་ལྷགས་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལག་ལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་དང་གི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་པ་ཅན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་ཡིན་ཅིང་སྟོང་བ་ཡང་... ཡིན་ནོ། །

གསུམ་ ༡༩ བའི་པ་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་གིན་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

སེམས་དང་ཞེས་སོ། །

དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་མདོར་བསྟུས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་ལགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
བཞི་པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དེས་བསྟན་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་རང་མཚན་བདག་མེད་
པ་ཅུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྷར་འགོལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་
རྣམ་འགོལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་རུང་བར་
བསྟུས་ཏེ་བཤད། བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐེགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ། རྟོག་བྲལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་སྐྱོམ་བྱུང་ཡིན། །

རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་བ། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤྲང་བ་ཡིན། །

ཅེས་ གྲྭ་ལོ་ལྟོས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་སྤར་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་བཤད་
པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
མངོན་སུམ་ཡིན་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་
རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤྲང་བའི་མ་འབྲུལ་
པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གོམས་པས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་དཔེ།
མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་མི་འཐད་པ་སྤང་། དེའི་ཕྱིར་གོམས་པས་གསལ་སྤྲང་འཐད།
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་དག་ན་རེ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འཐད་དེ། གསལ་བར་
རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་སོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་གོམས་པ་ལས་གསལ་བར་སྤྲང་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

འདོད་འཇིགས་མུ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང་། རྒྱུ་པོ་མི་སོགས་གྱིས་བསྐྱད་པས། །

མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་བཟང་མོ་ལ་འདོད་པ་གོམས་པ་དང་། འདྲེ་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་གོམས་པ་དང་། བུ་སྐྱུག་པ་དང་ཉི་པའི་མུ་ངན་གོམས་པ་རྣམས་གྱིས་བརླམས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་གོམས་པ་དང་། མི་ལམ་སོགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན། གོམས་པས་ཡུལ་རྟོག་མེད་དུ་གསལ་བར་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་གོམས་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ༡༩༥༥་བོ་ནོ། །སོགས་པའི་སྒྲིབ་མུར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་ལྟའོ། །གལ་ཏེ་མི་སོགས་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། རོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། མི་ལམ་དང་རྒྱུ་པོ་སོགས་གྱི་གསལ་སྣང་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ནི་མི་ལམ་གྱི་དྲན་པ་གསལ་སྣང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མི་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་དེ། རྟེན་འབྲེལ་དོན་ལྡན་མིན་པར་དྲན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། མི་ལམ་དྲན་པ་ན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རོན་གསལ་བར་སྣང་བ་མིན་ཏེ། སང་པ་ན་གསལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་མི་གསལ་བར་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ནི།

མི་གཙང་ཟད་པར་སལ་སོགས། ཡང་དག་མིན་པའང་བསྟོཅམས་པ་ཡི། །

སྟོབས་གྱིས་སྤྱལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གོམས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱང་མིན་པར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱབས་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་

ཁས་སྤྲངས་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་དབང་སྒྲོས་བཞོན། རྒྱུ་ལྟར་ན། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྤྲ་བ་དག་དངོས་པོ་བསྒྲོམས་པས་གསལ་སྤྲང་རིགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ན་རང་
 མཚན་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། མེད་པ་བསྒྲོམས་པས་གསལ་སྤྲང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་ནི་རྩལ་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོམས་པས་གསལ་སྤྲང་
 འཐད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་སུ་༼༡༤༣༽བཞོན་དོ། །དེ་ལྟར་ནི་མིན་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཀའ་
 རུས་དང་ཟད་པར་ས་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོ་བས་……
 གྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནི་གོམས་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་……
 གསལ་བར་སྤྲང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་གོམས་པས་གསལ་སྤྲང་འཐད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒྲོམས་གྱུར་པ། །

བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒྲོ་འབྲས་ཙན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་དོན་བདེན་བཞི་མི་རྟོག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་མིན་པ་ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་
 བསྒྲོམས་པར་གྱུར་པ་ལས་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གོམས་བྱའི་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་
 མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་འབྲས་བུ་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི།

དེ་ལ་སྤར་བཞད་དངོས་པོ་བཞིན། །བསྐྱེད་པ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །

སྒྲོམ་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་བྱའི་ཡུལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་སྤར་ཚད་མ་གྲུབ་པར་བཞད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་བསྐྱེད་
 པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་
 ལ། །ལྷག་མ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་རྩུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ། ༡༩༧༧། སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བ་དང་།
འབྲེལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འཇིགས་ཞེས་སོ། །

འཕགས་པ་འི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྐྱུ་བ་ཅན་མིན་པའི་རྟོག་མེད་དེ་
ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་སོགས་གོམས་པས་གསལ་
སྤང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་.....
གསལ་བར་སྤང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ། དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་
ནི།

ཐོས་པ་ཞེས་སོ། །

བདག་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ངེས་པར་བྱེད་...
པའི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སེམས་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་...
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དྲན་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་...
ཤེས་རབ་ལས་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་རྟོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ནི།

འཇིགས་པ་ཞེས་སོ། །

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན།
རྣམ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་
གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་ཡུལ་གསལ་...
བར་སྤང་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁོ་བོས། ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དུ།
བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་དང་དང་ཡི་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་

བཅུ་དྲུག་ །སློ་བཀྲམ་ ༡༩༥༧། མས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱེད། །ཅིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱབ་ཐེད་ལ། རོ་པའི་སྦྱབ་ཐེད། རྟོག་བལ་གྱི་སྦྱབ་ཐེད་དོ། །དང་པོ་ལ།
དཔེ་བསྦྱབ། དོན་ལ་སྦྱར། ཚུད་པ་སྦྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདོད་འཇིགས་ཞེས་སོ། །

འདོད་པ་ཅན་དང་། འཇིགས་པ་ཅན་དང་། བྱ་ངན་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཅན་དང་། ཚཱ་
ཀུན་མི་བསོགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཚས་ཅན། རང་གི་གོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་
མིན་པ་འང་མདུན་ན་ནི་གསལ་བར་གནས་པའི་ཡུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།

གཉིད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གུས་པར་ནི་བསྦྱབ་པ་རབ་ཏུ་
འབྱུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ལུས་ངག་གུས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱབ་པ་འབྱུག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

དཔེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་བསྐྱོམ་པའི་སློ་ཚས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་
པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་རབ་གྱི་མཐར་
བྱུག་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཚས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་གང་དང་། ཚས་ཅན་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་
དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སློ་ནི་ཐོས་བསམ་སློམ་པའི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྦྲང་བ་ལ།

ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་བདེན་གྱང་།

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གོམས་པ་ལས་གོམས་ཡུལ་ ༡༩༥༧། གསལ་བར་སྤང་བ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་འབྱུང་བའི་དཔེ་འདི་

ལྟར་མི་སྤྱག་པ་དང་བྱང་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་...
 བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྱ་བ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐྱོམས་པའི་ཞེས་སོ། །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་དུ་
 ཟིན་ཀྱང་དེ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱར་ཏེ། རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྤང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ
བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་གིས་ཞེས་སོ། །

གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་བས་བྱུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་པའི་སྟོབས་མས་ཅད་ལ་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །

རྣམ་པར་མ་བསྟན་པ་དང་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་
 རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པས་བྱུབ་སྟེ། བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་
 ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འདི་ལ་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཅ་བས་མདོར་བསྟན་པ། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལྟར་ཞེས་སོ། །1314

རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྤྱང་བས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། གཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་

སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་གསལ་
བར་མི་སྤང་བ་འདི་ལྟར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
གཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། གཉིད་སད་པའི་
དུས་ན་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ།
གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །

གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་སྤང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ད་ལྟ་དྲན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་
བར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། སད་པའི་དུས་ན་ཡུལ་གསལ་བ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅན་དུ་དྲན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྤང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་འམ་
རྒྱུན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཀྱི་ཞེས་པས་ལྟོག་བྱུང་དང་། ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐེགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ངོས་བསྟུང་། ཞར་ལ་ཚད་མའི་ཡུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་ཅེས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་བདེན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསྐྱོམས་པ་ན། བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་པའི་རབ་ ༡༩༥༥༧ ཀྱི་མཐའ་
ལས་བྱུང་ཞིང་། བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཚད་མའི་ཡུལ་བཤད་པ་ནི།

དེའི་ཞེས་སོ། །

མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ཉི་བར་གནས་པ་དང་མི་ཉི་བར་གནས་པ་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་རྩལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བྱེད་རྩལ་པ་ལས་གཞན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པའང་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་པར་བསྟན་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་

དགོད། དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་བྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རེ་ཞིག་གཤམ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་ཤེས་པའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཡུལ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་བསྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ནི།

རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་གཉིས་སུ་འདིའི་ ༡༩ བོ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་.....

མཛད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོད་ན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །

རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་ན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །

ཞེས་སྟོན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་བཤད་པས། རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཡུལ་ལ་བསྟོས་ནས་རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རིག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་
 ལ་སྤྱོད་ན་བསྟེས་ནས་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་བསྟེས་ནས་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་...
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀུན་
 མཛོན་སུམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཀུན་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གསལ་རིག་དེ་ལ་
 སྤྱོད་ན་འདྲེས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་འཛིན་པར་བཞེད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པ་འཕམ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་
 འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འཕམ་གསལ་རིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྱང་བ་ནི་གཞུང་...
 འཛིན་གཉིས་སྤྱང་གིས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་སོ། །གཉིས་སྤྱང་ཅུབ་པའི་ཆོ་ནི་གཞུང་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

**གཉིས་པ་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྟེ་བདུན་
 མཛོན་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

འབྲུལ་དང་ཀུན་རྟོག་པ་ཤེས་པ་དང་། །ཉི་ལེ་བོ་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །

བྲན་དང་མཛོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ། །མཛོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་རབ་རིབ་བཅས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྲུལ་པ་སྤྱི་གཞུང་འཛིན་ཀྱི་
 རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཀུན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི། བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་སྤྱི་དང་། རྗེས་དང་། བྱ་བ་དང་། ལས་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་
 སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་སྟེ་རྟོགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་རྟོགས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། བྲན་པ་དང་། མཛོན་པར་འདོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། རྟོག་པ་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་བྱུག་དང་། རྟོན་དབང་པོ་རབ་
 རིབ་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་མཛོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་གཅིག་དང་བཅས་པས་བདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྷ་ར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ།   རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་
 རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད།   ཅུང་ཟད་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་
 བཤད་པའི་ཚུལ་ལ།   །དང་པོ་ལ།   སྤྱི་ཉི་དོན་དང་།   ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས།   དང་
 པོ་ནི།

ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།   །
 དེའང་སློབ་དཔོན་ཚུགས་གྱི་སྤང་པོས།   འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།   །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་གང་།   བསྐྱེན་
 གང་དུ་འདུས་ཤིང་།   སྤྱི་ག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལ་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་དང་།   བུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་ལྟོག་པ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི།   བྱི་རོལ་པ་དག་
 དེ་གཉིས་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་ ༡༩༠༩། རྒྱེས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་པ་...
 ཡོད་པས།   དེ་དག་སྤང་བའི་དོན་དུ་སློམ།   འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་གང་ལས་
 ཤིང་།   མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འབྲུག་པའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་
 འབྲུལ་པའོ།   རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟོས་པ་ནི།   འབྲུལ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གིས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡང་བརྟེན་ལ་བསྟོས་ནས་འཛིན་པའི་ངང་ཚུལ་
 ཅན་ཡིན་པས་དོན་རང་མཚན་མི་འཛིན་པར་མཚུངས་ལ།   དེའི་བྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པར་ཡང་མཚུངས་སོ།   །རབ་རིབ་ཅན་སྟོས་པ་ནི་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་ལྟར་སྤྲང་བདུན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།   །

དེས་ན་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་།   ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི།
 བྱི་རོལ་པ་དག་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་བྱིར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 ལ།   རྗེས་དཔག་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་།   དུན་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཐོང་བ་དང་རྟགས་གཉིས་ཀ་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་གསུམ་...

དང་རབ་རིབ་བཅས་ཤེས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་ཐམས་་་
 ཅད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བཞིར་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 གྲོལ་བྱ་རྒྱས་པ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་རྣམ་པ་བཞི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་
 གསུམ་དང་། རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལོ་
 རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གྲེ་ཡང་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་
 གཉིས་སུ་འདུས་ལ། རྟོག་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཀུས་ལས་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་པ་རྣམས་སོ། རྟོག་མེད་ནི་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤྲང་ལ་
 སོགས་པ་དབང་ཤེས་འབྱུལ་པ་དང་། རྩི་ལམ་གསལ་སྤྲང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཤེས་
 འབྱུལ་པ་རྣམས་སོ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འད་། །
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་གཉིས་སུ་བཤད། ཁེས་དང་། ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་།
 རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྤྲང་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྤྲང་གཉིས་སུ་བཛྲོད། ཁེས་གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། འདིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བཞིར་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ།
 མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བདུན་དུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་རྣམ་པ་བཞི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །

རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཚོས་ཅན། མདོར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་
 བདུན་པོ་དེ་རྣམ་པ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། མདོར་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་
 སྤྲང་དུག་བཤད་པའི་ནང་ནས་འབྱུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་པ་བཞི་པོ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་བྱུར་
 པའི་དོན་ཅན་ཞེས་ཏེ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྟོན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་་་་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བདུན་དུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། ཀྱི་ལོ་ནི།

རྟོག་པ་ལ་དྲུག་རྩ་ཕྱེ་པའི་དགོས་པ། རྟོག་མེད་གཅིག་རྩ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་
པོ་ལ། རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ། རྩེས་དཔག་སོགས་བཞི་སྟོས་པའི་
དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་སྟེས་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ། །གཉིས་བཤད་འབྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མདོར་འབྲུལ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལས་སྟེས་པའི་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གཉིས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་པ་མཐོང་བས་དེ་མི་
འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩེས་དཔག་སོགས་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི།

རྩེས་དཔག་སོགས་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བརྟེན་
པས་ཅི་བྱ་ཞེན། བཤད་པ།

རྩེས་དཔག་སོགས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ནི། །སྤྲུལ་གཉིས་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྩེས་དཔག་སོགས་སྤྲུལ་མ་བཞི་པོ་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་ཟིན་
ཀྱང་འདིར་བརྟེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲུབ་དུ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་...
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་པའི་
རྒྱ་ནི་གང་ཞེན། བཤད་པ།

བརྟེན་ཅན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ། །སྟོ་འདོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག །

མངོན་སུམ་ཉེ་འདྲུག་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །འགའ་ཆོ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བརྟེན་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་
སྟེན་རྒྱ་ལྟར་ཆུར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་འགའ་
ཏེ་༡༧།བ། ཞིག་གི་ཆོ་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་འབྲུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་
པ་ཕྱོལ་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོའོ། །

རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལས་འབྲུལ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་
སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རིམ་རྒྱུར་ཞེས། བཤད་པ།

རིམ་རྒྱུ་ཀྱི་ཀྱུར་དོན་ཅན། འབྲུག་པ་ལ་སོགས་རྟོག་པ་འདི། །

བརྟུན་པ་བཞུགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། མངོན་སུམ་དོན་ལ་འཛིན་མི་བྱེད། །

དེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ། །

ཤེས་ཡོད་མིན་པས་དེ་ཡང་ནི། མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཡོངས་ཉམས་འབྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེ་རིམ་རྒྱུ་ཀྱི་ཀྱུར་དོན་ཅན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཕྱི་
མ་བཞི་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་འཛིན་པར་
མི་བྱེད་དེ། བརྟུན་པ་བཞུགས་ནས་རྟོག་གྱུར་ལ་འབྲུག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མེད་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
འདིའོ་སྒྲུལ་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པས། འབྲུལ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་
ཡང་ནི་མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་གཅིག་ཀྱི་བཤད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
བའི་དོན། དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །ངང་པོ་ནི།

འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །དེ་ནི་ཉར་གནོད་ལས་སྦྱེས་བརྟུན། །

དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི། །ཉར་གནོད་མཚན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་འདིར་བཞི་པར་བཤད་པའི་རྟོག་མེད་ ༡༩༩ བོ། འབྲུལ་ཤེས་
དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤྱང་གིས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་རབ་
རིབ་བཅས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་དབང་
པོ་ལ་འགའ་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་
སྤྱང་དུ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་གིས་

བསྟན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཞོན་པ་
ཐམས་ཅད་མཚོན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་
འགལ་བ། དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་
སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ནི་རྟོག་པས་དེར་
གཟུང་བའི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་སྟོན་ཏེ། །

དེ་ལ་བརྗོད་པ།

སྟོང་རྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་སྟོན། །དབང་པོ་འདྲ་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི། །

གཞུང་འདི་དང་ནི་དེ་དག་འགལ། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཚྱེད་སྦྱབ་ནས་བཤད་
པའི་དམིགས་རྒྱུན་འཁོག་པ་ན། བྱོད་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་ན་དབང་ཤེས་ལ་
སྤང་བས་ཡུལ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཡིན་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོའི་རྒྱ་རྟུལ་སྤྲ་རབ་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ ཉམ་པོ་ལ་
སོགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་འཇ་
རྒྱུ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་སྤྲ་རབ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་།
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཞེས་དང་། དམིགས་པ་བརྟག་
པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། སྤྲ་རབ་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་
སྤང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྟུལ་སྤྲ་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པའི་གཞུང་འདི་
དང་ནི་རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་འཛིན་པ་དབང་ཤེས་མིན་པ་དེ་དག་འགལ་ལོ། །

གཞན་དག་ཅེ།

གཤམ་ཏེ་བརྒྱད་པས་རྒྱ་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞུང་དེས་དབང་ཤེས་དེའི་བརྒྱད་པས་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་
ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་དག། དབྱུང་པ་འདི་ལ་ཡིད་གྱི་ནི། །

སྐབས་སུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་དག་ལ་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་
བྱངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། ཡིད་གྱི་ནི་རྟོག་པའི་བརྒྱད་རྒྱུར་བཤད་པ་
སྐབས་སུ་བབ་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་གི་བརྒྱད་རྒྱུར་སྟོན་
པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིན་ལ་དབྱུང་ནས་འགོག་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱི་ཙོང་པ་སྐྱབ་པའི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
པལ་ཆེ་བ་དག་འདོད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་ལས་བཅུས་པར་རྩོད་སྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིན་
བཤད་པ་ན་ཕྱོགས་སྒྲིང་གིས་བཤད་པར་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དགོད།
ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་རྟེན་གང་ཡིན་ཏེ་འཇམ་མེད་ཀྱི་གཤམ་ཏེ་གང་། །དབང་པོ་ཡོད་མེད་རྟེན་འཇམ་མེད་ཅན། །

དེ་མཚུངས་གཤམ་ཏེ་འགྱུར་ལྡན་ན། །དེ་འདི་ཉིད་ན་ཅི་ཕྱིར་འགོག། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཅེས་ངེ་བར་
བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་གང་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེན་སུ་འཇམ་མེད་པ་ཅན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་གཉིས་
གསལ་བར་སྒྲིང་བའང་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། བདག་སྒྲིན་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྟེན་སུ་འཇམ་མེད་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དབང་པོ་འགྱུར་རྟེན་སུ་འགྱུར་བ་དང་
ལྡན་པ་དབང་ཤེས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་གཉིས་གསལ་སྒྲིང་གི་ཤེས་པ་དེའང་དབང་པོ་
འགྱུར་རྟེན་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅི་ཕྱིར་
འགོག་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་བསྟན་པ་ནི།

འདིར་ཡང་སྤྱུལ་སྟོགས་འབྲུལ་པ་བཞིན། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་། །

ལྷོག་འགྱུར་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ནི། །འོན་ཀྱང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི། །བརྟེན་པ་དག་གིས་འགའ་ཆེ་འཇོག་། །

མཐོང་བ་དྲན་ལ་བསྟེན་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྤང་མི་འགྱུར། །

གཉིད་ལོག་པ་འཇམ་སད་པ་ན། །གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་གློ་གང་། །

དེ་ནི་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་། །དེ་ལྟར་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་མིག་བསྟན་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཤེས་འགའ་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ནི་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ཐལ་བྱ་ལ་སྤྱུལ་ལ་༼༡༩༩༩༽ སྟོགས་པར་འབྲུལ་པའི་ཡིད་རྟོག་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྤྱུལ་ལོ། །ཞེས་བརྟེན་པས། སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཐག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཞེས་བརྟེན་པ་དག་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འཇོག་ཅིང་སྟེ་བར་ཐལ་བ་དང་། །རང་ཡུལ་མཐོང་བ་བད་དྲན་ལ་བསྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། །ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྤང་གི་དཔེ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་ཆེ་གཉིད་ལོག་པ་འཇམ་སད་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡུལ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་གློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། །གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཆོད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །

བསྤྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འདྲ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཤིགས་པས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། །རྒྱ་གཉིས་

གསལ་བར་སྤྲད་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་
བཀའ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། གང་གིས་བཀའ་གནས་ན་རབ་རིབ་བཅས་
ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བཀའ་གོ། རྟེན་ལྷན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་
ཤེས་པ་དེའི་དོན་དུ་རང་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྷན་སྤྲད་དང་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྷན་སྤྲད་...
གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། མིང་དང་རིག་
སོགས་སྦྱར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་མངོན་ཏེ། ༡༤༥ བོ། སུམ་
གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པས། རྟེན་བཀའ་ཉིས་སྤྱེ་བའི་དབང་ཤེས་
ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་
དག་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་རབ་རིབ་བཅས་ཤེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ཏེ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷན་ན་གོང་དུ་རྟོག་བྲལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་མ་འབྲུལ་པ་ཡང་.....
བསྟན་མོད་གྱི། འདིར་ཡང་རྟེན་དབང་པོ་བསྐྱུ་བའི་རྟོག་མེད་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་
ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྷན་སྤྲད་བའོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་
པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩེད་ཟད་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། རྩོད་
ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་ལན་རྩེད་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད། འབྲུལ་པས་ལན་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། རྟེན་པོ་ནི།

འོ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

སྟོབ་དཔོན་སྟུགས་གྱི་སྤྱང་པོས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་
བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་བཤད་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཅམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་ནི་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྲད་བའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཚོས་ཅན།
མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྟུགས་གྱི་སྤྱང་པོས། གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་

འབྲུལ་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་
འབྲུལ་པ་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལམ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བས་ལན་ ༡༩༥༥ པའི་རྩུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་སྟེ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་
མཚན་གསལ་བར་མི་སྤང་ཞིང་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་...
དང་། རྟེན་ཉིད་རར་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་
ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ལྟར་ཞུགས་པས་འབྲུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་འབྲེལ་པས་ལན་ཉིད་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་
དུ་བསྐྱེད། རྟོག་མེད་འབྲུལ་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྐྱེད། རྣམ་པ་གཉིས་གསལ་
བར་སྤང་བ་དབང་སྟེས་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྤང་བ་རྣམ་པ་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་དང་། གསལ་
བར་སྤང་བའི་འབྲུལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོག་པ་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
དང་རང་གི་སྤང་བའི་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མཐུན་པ་དེ་མེད་
ན་མངོན་སུམ་དེའི་སྤང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གོང་དུ་བརྟེན་ཟིན་ལ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་རང་གི་སྤང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་
དེའི་སྤང་བ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བའོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་འབྲུལ་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ། མཚམས་སྟེན་རྩ་བ་

འགྲེལ་ཏེ། ༡༩༥༣། པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉེ་བར་ཞེས་པ་སྟེ།

རྟོག་པར་མ་ཟད་རྟེན་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་གཉིས་གསལ་སྤྱང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཅུ་བ་ནི།

དབང་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཚོས་ཅན། དབང་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་
གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

ཉེ་བར་ཞེས་པ་སྟེ།

བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་
པ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གཉིས་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པ་སྐྱེ་གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་བྱུང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་གཉིས་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་འབྲུག་ཡུལ་ཐོབ་
པ་ལ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་
པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་བའོ། །དབང་ཤེས་འབྲུག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་བྱ་བཤད་པ་
འདིས་ནི་ཡིད་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་...
ལྟར་སྤྱང་བྱ་བཤད་པ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་གཉིས་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དབང་སྐྱེས་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ།

རིགས་པ་དང་འགའ་བས་དགག། །ལྷང་དང་འགའ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

ཁས་སྤྱངས་བརྗོད་པ། དེ་རིགས་པས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ།

ཀུན་ལས་བཏུས་ ༡༩༥༥ བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་བ་གཉིས་དང་དྲུང་སེར་པོ་
ལ་སོགས་པར་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ། མ་སྐྱེས་པ་
ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན། དམིགས་བསལ་དུ་རབ་རིབ་ཅན་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་
པོ་ནི།

དེ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ།

རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་
དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནི་དབང་པོ་མན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྷོག་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་
ནི་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འབྲུག་པའི་སྤྱིར་
དང་། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་འབྱུར་ན་ཡང་རྒྱ་གཉིས་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པར་གྱུར་བའི་
ཡང་སྤྱིར་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི།

ཡིད་ལས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རྒྱ་གཉིས་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལས་
སྐྱེས་པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་ལྟར་.....
དབང་པོ་འི་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། བསྐྱད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལྷོག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འི་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ་བསྐྱད་པ་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་མི་ལྷོག་པར་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །ཡིད་རྟོག་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་འབྲུལ་པ་འདི་ནི་
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་དུ་རབ་རིབ་ཅན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ ༡༩༥༥ ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཁྱེད་གཉིས་གསལ་བར་སྤྲང་བ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
འབྲུལ་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྡེ་ཚན་དུག་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་...
རྣམ་པར་བཅད་དེ། རབ་རིབ་བཅས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་རྟེན་དབང་པོ་བསྟན་པའི་
རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བར་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ཞེས་པའི་ཆེད་...
ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པ་ནི།

གཞན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ།

ཁྱེད་གཉིས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྐྱེས་ན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་
སློབ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཉམས་སྤྲང་བ་གཉིས་སྤྲང་གི་དབང་ཞེས་དང་སློབ་པོ་ལ་...
སོགས་པར་སྤྲང་བའི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གང་དུ་གསུངས་ན། ཚུད་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་སྟེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་
བུའམ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་བའམ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཉམས་རབ་དེ་དག་ཉིད་ཁྱེད་
གཉིས་དང་སློབ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བའི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས་ཀྱང་། སློབ་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། །སྤྲ་རབ་
རྒྱལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྤྲང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྒྱལ་མཉམས་ཡིན་དབང་པོ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་བསྟན་པ་ལས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་
བའི་བཤད་པ་མ་མཛད་ནོ། ། ༡༩༥༥ ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

དངོས། དེཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་
དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་
པའོ། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་ལོད་པ། དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྷར་འབྲེལ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མའི་འབྲས་བུཉིད་དུ་འདོད། །

ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱ་
བྱེད་ལས་གསུམ་ཚད་སྟེ། གཟུགས་འཇལ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས། བྱེད་པ་པོ་གཟུགས་
དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེཉིད་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཚད་མའི་……
འབྲས་བུཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་
ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་བའི་གཟུགས་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ལས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་རང་གི་འབྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་……
གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ ༡༩༥༥ ན། ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་
འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེཉིད་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་དེཉིད་བར་སྒྲུངས་ནས་ཚད་མ་
ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱ་བ་མེད་པར་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ནས་

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ནི་ལས་ཏེ། བྱ་བྱེད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་འདྲ་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཞེས་པས་བྱེད་པ་
དང་ལས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པས་བྱ་བ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་རྒྱལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་
དོན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་གྱིས་རྩུང་
ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད། མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་དོན་དུ་རིགས་ཐིགས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

བསྟན་བཅོས་འདིར་གྲགས་པའི་ལས་ནི་གང་། བྱེད་པ་ནི་རི་ལྟར་། བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་
བྱ་ཞེ་ན། ལས་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ། དོན་དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ།
བྱེད་པ་ནི་གཞལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚད་མ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བའི་
གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྟེན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱ་བར་གྱུར་
པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དོན་ནི་གཞུགས་སྐྱེལ་
སོགས་པར་སྐྱར་བ་སྟེ། མ་བརྟགས་གཅིག་ཤུ་ཉམས་དགའ་བར་ནི་འདི་ཉིད་ལ་གཞུགས་
སོ། །སྤྱོད་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། ཡང་དག་པར་
བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ནི་མི་ལྟར་སྐྱར་སྐྱང་ཡང་དེར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་དུ་མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཀུན་
མཐུན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་གཏོད་མཁན་གྱི་ཕྱི་དོན་ཞིག་འོག་ན་ཡོད་ཅེས་མདོ་
སྟེ་པས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སེམ་གཤུང་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ནང་དུ་ཅི་རིགས་
པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བགང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །

གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱོད་སེམ་དང་གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
སོགས་པར་སྐྱར་ཞིང་། ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྐྱར་བ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྐྱེལ་

སོགས་པ་དོན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། གང་
ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་ཞིང་ནང་དུ་དགའ་བ་དང་སོགས་ཀྱི་ངོ་ཤོར་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་
བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པའི་
དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དོན་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཅོལ་དུ་མེད་དེ།
འཛིན་རྟེན་ནི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་
སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དོན་རྟོགས་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རིག་པ་ཡང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཞེན་
པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་མྱོང་བར་ཞེན་པའི་
༡༩༩༦། གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡང་རིགས་པས་ཡང་
དག་པར་དཔྱད་པ་ན་མྱོང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱི། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་མྱོང་བ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་མྱོང་བར་གྲུབ་པས་རང་
རིག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དོན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
སིམ་གདུང་སོགས་སུ་སྤང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གཟུགས་……
སོགས་དོན་རྟོགས་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་དོན་རིག་པར་བཞག་ལ། རིགས་
པས་ལོགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན། དེའི་རིག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་
གི་ཆར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་རང་རིག་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་
མྱོང་བ་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོའི་ཐད་དུ་འཛིན་རྟེན་གྱི་
ཞེན་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་རིག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་
རིགས་པ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རང་རིག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དག་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ཟེར་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པ་
དང་། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་

ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དང་པོའི་དོན་རིག་དང་གཉིས་པའི་རང་རིག་པ་གཉིས་
ཀ་ཡང་གཞུགས་རྣམས་མེད་པའི་ཆ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རི་སྐད་དུ། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་གནས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་། རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལས་ ཉམ་ལོ་འདི་ནི་དོན་རིག་པར་བཟློའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ན་དོན་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།
རང་རིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རིག་པ་...
གཅིག་པུ་འབྲས་བུར་རིགས་སོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པ་ཐ་སྐད་འཇུག་
པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་སུ་
མེད་པ་ཙམ་ལ་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་དོན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐ་སྐད་.....
འདོགས་པར་བྱེད་ལ། གཞུགས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་འདི་ཡང་གཞུགས་སོགས་དངོས་ཡིན་
པར་མི་རིགས་ལ། གཞུགས་སོགས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཞུགས་སོགས་སུ་སྤྲང་
བ་འདི་རྟོགས་པས་གཞུགས་སོགས་རྟོགས་པར་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་.....
རོ། །གཞུགས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་འདི་གཞུགས་སོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ནི་འདི་རྟོགས་
པས་གཞུགས་སོགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་དང་
འདྲ་བའི་གཞུགས་འཛིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱས་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་.....
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གཞུགས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་ཙམ་ལ་ཁོ་བོས་
གཞུགས་མཐོང་ངོ། །སྤྱོད་སོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གྲགས་ཀྱི། རྒྱ་
མཚན་འདིའི་ཕྱིར་དོན་འདི་དང་འདི་རྟོགས་སོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅུང་ཟད་...
ཀྱང་མ་གྲགས་ལ། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ ཉམ་ལོ་འདི་རོ། །དོན་རྟོགས་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བཞག་པར་ཡང་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་

གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་རིགས་པས་འཐད་པ་འགའ་ཞིག་བཙུང་དགོས་ན། དེ་ཡང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་
 རྟོན་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ལས་གཞན་འཐད་པར་མ་གཟིགས་ནས། དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། འདི་ནི་རྟོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། རྟོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་
 གཞན་མིན། རྟོན་གྱི་འགའ་བྱེད་རྟོགས་པ་ཡི། སྐྱབ་བྱེད་གཞུང་གྱི་འདྲ་བའི་བཞེན་
 ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རེས་ན་རྟོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་རྟོན་རྟོགས་བྱེད་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཚད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་
 རྟོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་རིག་པ་ནི་རྟོན་དང་འདྲ་བས་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་ཕྱོད་བའི་ཆ་ལས་གྲུབ་པས་རྟོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་
 མི་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ལ་རྟོན་འདྲ་བ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆེ་རང་རིག་པ་འབྲས་་་
 བྱར་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ཡོད་དུ་ཆུག་མོད། ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་རྟོགས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཐ་སྙད་ཅུམ་ཡིན་གྱི།
 ཅུང་ཟད་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་་་
 ཤེས་པ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ལ་
 རང་རིག་པ་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། རང་གི་ངོ་
 རྟོན་ལོ་ལོ་ཤོད་པ་ན། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཞག། རྟོན་རིག་དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་རང་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཅིའི་་་
 ཕྱིར་མ་བཞག། རྟེན་གསུམ་ན་རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་མ་ཅུས་པའི་རྟོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་
 ཚད་མར་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་པ་ཤེས་པ་རང་་་

ཉིད་ལ་འཇུག་གི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་
 རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་
 རང་ཉིད་འདོད་མི་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་ཐ་...
 སྤྲང་ཙམ་དུ་ཞེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་རིགས་པས་གཅོད་པ་མེད་པའི་...
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་རང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤྲང་བའི་གཟུང་
 བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དོན་དེ་དང་དེར་ཞེན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་དེ་ཙམ་...
 ཉམས་སུ་སྤྲང་བ་ལ་ཞེས་པས་དོན་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྤྲང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་
 རྒྱས་པ་ལས། དེ་ཆོ་དོན་སྤྲང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི། །དོན་
 གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་བཟོས་པར་བ་བ་མིན། །ཁང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་
 དོན་བདག་དེ། ཞེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས། །དེས་
 བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ༡༠༠ནི། ཤོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་
 པ་ལས། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །བྱ་
 བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་།
 བྱ་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱར་འབྱུར། །ཞེས་དང་།
 མདོའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་
 རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཞད་པའི་...
 ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་ཡང་དག་པར་ན་ཞེས་པ་ཀུན་རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
 བ། ཅེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་མཛོད་ཅེན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐབས་དེས་
 རིམ་གྱིས་བྱིད་ནས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས། རང་མི་བཞེད་ཀྱང་གཞན་

དག་གི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཅམ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། དེས་
 དེ་ཉིད་དོན་བཅད་སྟོམས་ཅན། ཁྲིའ་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། འཛིག་
 རྟེན་ཐུགས་ནི་འབང་ཞིག་གིས། བྱི་རོལ་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རིགས་པའི་དབང་ཕུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་སྤྲེལ་ལག་འཛིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་དང་བའི་
 དོན་དུ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ། གཞན་
 ལུགས་དག་ག། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་
 བསྟན་པ། རྣམ་ཁྲི་༣༠༠༧། པར་བཞག་འཛིག་གི་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པ། དེ་ཉིད་
 རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེལ་མི་མཁས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་སྦྱིར་
 རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་དེ། ལས་ཀུན་གྱི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དག །

ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལས་འབྲས། ཁང་ཡིན་དེ་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱ་བ་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་འཇུག་ལས་ཀུན་
 གྱི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཏུ་སྦྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་
 འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་སུ་འཛིག་ཅུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 འབྲས་སུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོར་རེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་གི་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་ནི། འདྲ་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །

གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། རྣམ་འབྱེད་དེ་བདག་འབྱུང་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིན། བསྐྱེད་དུ་
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅུས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་
བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་དུ་ནི་གྲུབ་ཀྱང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གང་རང་གི་ལས་སམ་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་ལ་གཞུགས་.....
སོགས་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་འབྱེད་ཅུས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་བཞག་པས་གཞུགས་སོགས་དོན་རྟོགས་པར་གོ་ཅུས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་༼༣༡༩༽
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་...
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བདག་ཉིད་གྱུར་མིན་རྒྱ་དག་ལ། །ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་གྱི། །

ལས་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་འདི། །ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞུགས་སོགས་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མིག་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཐ་དད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་དད་གྱི་
ལས་སམ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ཐ་དད་མེད་པར་རིག་ཙམ་
དུ་མི་འཇུག་པ་འདི་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྒྱན་ལས་ནི། རྒྱེས་
པའམ་རྟོགས་པས་ཚད་མར་འཛོག་ །དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཤེས་རིག་རྟག་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ལས་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་འདི་བདག་ཐ་དད་པ། །གང་ལས་འདི་འདིའི་རྟོགས་པ་ཞེས། །

བྱེད་པ་ཡི་ནི་ལས་ངེས་ཏེ། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ལས་སོ་སོའི་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་
འདིའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་ཤར་བ་གང་ལས་ཆོས་ཙན། ལས་སམ་
བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཙན་དུ་གྱུབ་སྟེ། ཤེས་
པ་ལ་སྒྲིན་པོ་འདི་དང་སེར་པོ་ ༡༣༠༧ བོ། འདིའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའི་མཚན་གྱིས་སྒྲིན་
པོ་དང་སེར་པོ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅི་སྟེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་རྣམས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ངེས་...
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྣམ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། །

འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། རྟོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་རྒྱུན་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་
གིས་ཆོས་ཙན། རང་གི་བདག་འབྲས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་
ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ཅུས་ན་ཡང་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འབྲེལ་བའམ་
རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེས་པའམ་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་...
འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འཛོག་བྱེད་དུ་གྱུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྐྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་
རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཙན།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་གཞལ་བྱ་གཟུགས་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་དམ་སྐྱབ་...
བྱེད་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙན་དེ་ཉིད་ལ་
འཛིག་རྟེན་གཟུགས་མཐོང་ངོ་། །རྟོགས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༣༠༧ བོ།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། །དེ་ལས་དང་འབྲེལ་མི་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་དོན་རྟོགས་ལས་རྒྱས་
གཞན་ཡིན་ན་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ནི་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ། །བྱ་བ་སྟོན་
པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པས་ན། །སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་
སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་དེས་ན་འབྲས་བུ་སྟོན་པོ་……
རྟོགས་པ་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
ཙམ་ཞིག་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། །བཤད་པ།

དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །

བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། །

བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །

དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །

བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བཞིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ་ལ་དོན་
སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་ལས་སྟོན་པོ་ལ་ནི་……
རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། །སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་བདག་ཉིད་སྟོན་
པོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེའི་དབང་གིས་སྟོན་པོ་……
རྟོགས་པ་དེར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་བཞག་ཏེ་༡༩༠༩ ལོ་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་བྱའི་
གཟུགས་དེ་རྒྱ་པ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། །བྱ་
བ་བྱའི་གཟུགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་བུས་རྒྱ་པའི་
གཟུགས་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞུང་འདི་ནི་དོན་དུ་སྤྱང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་ཡང་དོན་
 རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་དང་འབྲ་བར་སྦྱེས་པ་འཇམ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 སྤྱང་བ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ནི་རྟོགས་པར་གྲགས་པས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཅོང་...
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པར་གསུངས་པས། འབྲས་
 བུའི་རྟོག་པ་དང་པོ་འདི་མདོ་སྤེལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་
 པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་སེམས་
 དབྱུ་མ་པ་གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྤྱང་ཅོང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་
 མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་དང་
 གཉིས་པོ་འདི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་ཞར་བྱང་ཡིན་གྱི། གཞུང་དཀྱུས་མ་མ་ཡིན་གྱི།
 དོན་རྟོགས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་
 གཞུང་གི་བརྗོད་བྱའི་བཞུགས་ཚུལ་མ་ཤེས་པས་ཤོངས་ཏེ། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་འདི་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་རིམ་གྱིས་ལྷོག་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་གཞུང་། ༣༠༣། འདི་ནི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྤྱང་
 པོ་དང་སོག་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཁོ་བོ་སྤྲོའོ། །

**གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ་མདོར་
 བསྟན། གཞོད་བྱེད་སོ་སོར་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཁྱད་པར་གྱི་ནི་སྒྲོ་དེ་དག །

བྱ་བ་ལ་ནི་ཚད་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །

བྱ་བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང་། །

ཐམས་ཅད་ཐད་བྱེད་གང་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤར་བ་བོར་ནས་ལས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་མི་ལུས་པ་

དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་པས་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་།
 རྒྱལ་སྤོག་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་དབང་དོན་འབྲེལ་པ་
 དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཚད་མའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྤྱོད་པ་
 བ་ལ་སོགས་པས་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། དོན་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་
 ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་དང་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་རྣམས་ཐ་དང་
 པའི་དབང་གིས་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་དབང་སོགས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་པན་པ་ཉི་བར་སྤྱོད་པས་རྣམས་ཐ་དང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་རྟོགས་
 སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐ་མར་དོན་རྟོགས་ཐ་དང་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞིན་བྱེད་སོ་སོར་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་སྤོགས་
 པའི་འདོད་པ་དགག། སྤྱོད་པ་བའི་འདོད་པ་དགག། རིགས་པ་ཅན་པའི་༼༣༠༣༽
 འདོད་པ་དགག། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་འདྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན། །

དེ་ཐ་དང་ཡང་ཐ་དང་མེད། །འདི་འདི་ཞེས་བྱ་གང་དེ་ལས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་སེར་སོགས་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀུན་
 གྱི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་སྤྱོད་སེར་ཐ་དང་དུ་འབྱེད་
 རུས་པ་འདི་འདྲ་བ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་སེར་དེ་ཐ་དང་དུ་
 ཡོད་ཡང་དབང་པོ་ལ་སྤྱོད་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དང་དུ་ཤར་བ་མེད་པས་འདི་སྤྱོད་པོ་དང་།
 འདི་སེར་པོའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་དང་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་བའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

འདིས་ནི་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷག་མ་དང་པོར་དོན་
 མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་འང་དགག་པ་

བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དོན་མཐོང་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དག་གི་པ་ནི།

དེ་དངོས་མེད་ན་ཁྱད་པར་གྱི། གློ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །

གློ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་གློ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གློ་ལས་ཐ་
དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གློ་
གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གློ་དག་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་གློ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བྱ་བ་དང་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས། །ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་དོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་དང་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དོན་གྱི་རྣམ་
༼༣༠༩༽པ་ཤར་བ་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པའང་མི་འདོད་དོ། །དཔེར་ན་པ་
ལ་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་
ན། བཤད་པ།

དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། །རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར། །

གློ་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་འགྱུར་ན། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཆོས་ཅན། སྤྲོ་ཁྱད་པར་གྱི་
ཆད་མས་གཞལ་ཞིང་ཕྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆད་མས་འཇམ་པའི་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་དོན་མེད་པར་
ཐལ། འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
སྤྲོ་གློ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་ཏུ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། བཤད་པ།

དེ་རྒྱུ་བཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆད་ག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བཞག །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རོན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཤར་བ་དང་རོན་རྟོགས་གྱི་ཚད་འབྲས་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚད་འབྲས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རོན་གྱི་རྒྱུ་པ་
ཤར་བ་དང་། རོན་རྟོགས་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ཀྱང་རྒྱུ་པར་
བཞག་འཛོག་གི་ཆད་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བྱེད་བྱག་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཚོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་ །༣༠༧། འཁྱུར་བའི། །

ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འཁྱུར་ཏེ། །འབྲེལ་བ་བྱེད་བྱག་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱེད་བྱག་པ་ན་ལེ། མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་དེ་རོན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་སྤང་པས་རོན་རྟོགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པོ་ཞེན་
ཡང་། མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་སྟེང་གི་ག་ཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཚོས་འགའ་
ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་འཁྱུར་ལ། གྲི་རོ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འཁྱུར་ཏེ།
རང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་དེ་བུམ་པའི་གྲི་རོ་སོགས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱི་སྤང་ཅིང་……
འབྲེལ་པར་བྱེད་བྱག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རོན་རྟོགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེན། བཤད་པ།

དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས། །ཐ་དད་དེ་འདི་འི་ཚད་མ་ཉིད། །

འདུས་བྱས་ལས་ནི་མིན་དེའི་དངོས། །མེད་ན་དེ་ཡང་བཞག་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རོན་རྟོགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་རོན་དེ་སྤང་པར་ཐ་དད་
མེད་ཀྱང་རོན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་རོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་
ལུས་པ་དེ་རོན་རྟོགས་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་
རོན་སྤང་ཅིང་འདུས་བྱས་པ་ལས་ནི་རོན་རྟོགས་འདུག་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དེའི་དངོས་
པོའི་རྒྱུ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་དབང་རོན་སྤང་ཅིང་འདུས་བྱས་པ་ལས་རོན་རྟོགས་སོ་སོར་ངེས་

པ་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུང་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུང་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར། །ལག་ལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ། ༣༠༥ བོ་དེ་ལྟར་ན་
རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མི་བདེན་ཏེ། །ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱིར། །

དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས། །

ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། །ཐ་དད་འདས་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །

སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་དོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རྟོག་ངོར་གཅིག་ཏུ་མི་
བདེན་ཏེ། ལྷོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་དངོས་སུ་ཐ་དད་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་འདོད་
པའི་དོན་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འད་དོན་རྟོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་འཇིག་
རྟེན་པ་རྣམས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་ཏེ་བཤད་པ་ལ། རང་གི་
ལུགས་བཞག། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག། །དོན་བསྐྱབ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་
དང་ཚད་མ་ངོས་བཟུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་ཚད་མ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱགས་པ་སྟེ།

ཚད་མ་སྤྱི་འཚན་ཉིད་དང་། གངས་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་བས་ལ་ནས་ཡང་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་དོགས་ནས་དོན་སྤང་

གི་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཅེས་དྲིས་ན།   གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པ་འཇམ་ཐོབ་པའི་ཐ་
སྙད་བསྐྱབ་ཅུས་པ་ཡིན་ཏེ།   སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལ་སྔོན་པོ་མཐོང་བར་ཐ་སྙད་
འདོགས་ཤིང་།   དེ་ལས་གཞན་༼༣༠༥༽བའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།   འོན་ཏོན་
རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།   དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།   དེ་ནི་ཚད་མ་གང་
ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།   དོན་སྤྱད་གི་ཤེས་པ་གང་ལས་ཆོས་ཅན།   ཚད་མ་
ཡིན་ཏེ།   བར་ཆད་པ་མེད་པར་རང་གི་གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པ་འདིའི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་འབྲུབ་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

**གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ།   ཅུ་བས་མདོར་བསྟན།   འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ།   །དང་པོ་ནི།**

དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དོན་འབྲས་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་བཞག་པ་དེ་ལ་དོན་རྟོགས་འདིའི་ཡུལ་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་...
ཅན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མིན་པ་གཞན་མེད་པ་
དེའི་ཕྱིར།   གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པའི་འཛོག་བྱེད་དམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་གཞུལ་བྱའི་རང་
བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་སྤྱད་བ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་འོ།   །

**གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།   བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་
བསྟན།   བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུལ།   སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ལ་སྔོན་
བརྗོད།   དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་ཏེ་བསྟན།   དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤྱད།   དེ་ལྟར་ཐ་
སྙད་དུ་བཞག་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའོ།   །དང་པོ་ནི།**

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར།   སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ།   དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དགོས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།   བྱ་བ་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་༼༣༠༦༽བའི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་དགོས་པའི་དོན་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་
བསྐྱབ་བྱ་གང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཚུ་ལ་ནི།

ཉམས་སུ་སྐྱོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལས་སོ་
སོར་ངེས་པ་དེ་ལ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཅེས་དུ་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་...
བྲག་མེད་པར་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ་...
སའི་བྱ་བ་སོ་སོར་བསྐྱབ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་
སྟོ་སེར་སོགས་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ལས་སོ་སོ་ལ་བྱ་བ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ལ་སྟོན་བརྟེན་པ་ནི།

དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

སྟོ་སེར་སོགས་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་དང་དོན་སྤངས་པ་
སྟེ་འབྲེལ་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་དེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
དེ། སྟོ་སེར་སོགས་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལ་ཡོད་དུ་
ཟིན་ཀྱང་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ལ་སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་...
བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་ཤར་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཉིད་དུ་...
ངེས་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་སེར་སོགས་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་
༼༣༠༧༽བའི་བྱེད་པ་པོ་སྟོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོ་སེར་...
སོགས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་
སོ། །སྟོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། སོགས་པའི་སྐྱ་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སྔོ་སེར་སོགས་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་བྱེད་པ་པོ་
 བྱི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དབང་པོས་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་
 བྱི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེའི་བྱང་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་བྱང་པར་ཡང་
 མི་འགྲུབ་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛོགས་པ་དང་མི་འཛོགས་པའི་
 བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛོགས་
 པ་དང་མི་འཛོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སེར་སོགས་དོན་
 རྟོགས་ཐ་དད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དེའི་ཡན་ལག་སྔོ་སེར་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པས་སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དབང་པོ་ནི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར། སྔོན་པོ་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་བྱ་རྣམ་པ་གང་ལས་སྔོན་པོ་འདིའི་རྟོགས་པ་ནི་
 སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྔོན་པོ་
 ༼༣༠༧༽འདི་ཁོ་ནའི་ལས་ལ་རྩེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་ནས་ངེས་པ་འདིར་འགྱུར་བའི་
 སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྔོན་པོ་འདྲ་བ་ལས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །
 གཤམ་ཏེ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་དེ་ཉིད་རྩེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་སྔོན་པོར་ཞེན་
 བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིལ་བས་འབྲེལ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔོན་པོའི་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་དང་
 འདྲ་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། ཤེས་པ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དོན་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པ་ནི་སྔོན་
 པོ་འདྲ་བ་ལས་རྩེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་འདི་ནི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་གཟུང་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་

རྣམ་པ་འདི་དོན་སྤྱོད་པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་ལ་ནི་སྤྱོད་པོར་འཛིན་པ་སྤིང་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རྩོད་པ་སྤྲང་བ་ལ།

གཞན་དག་ན་རེ། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལས་དོན་གསལ་བ་དང་མི་
གསལ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེན།

དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་དང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་ཞེས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་...
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དབང་
པོ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དོན་དང་
ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དབང་པོ་དེ་ལ་
དོན་འདིའི་རྟོགས་པ་འདིའི་ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཉེ་བར་འབྲལ་བའི་རྒྱ་མེད་...
པའི་ཕྱིར་རོ། རྩེ་བོ་འོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀས་སོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་དག་ན་རེ། དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་འདིར་འབྲལ་བ་
ཡིན་གྱི། དོན་དང་འདྲ་བའམ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ནི་དོན་དུ་སྤྲང་བ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་གཞན་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ཡོད་
པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མི་སྟོན་ཏེ་བསྟན་པར་བྱོས་ཤིག །

གལ་ཏེ་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་འདིའོ་...
ཞེས་བསྟན་པར་རུས་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

འདི་བདག་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

སྒྲིབ་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་བདག་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་ཤིང་། དེས་པར་
 རྟོགས་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པོ་འདིའི་ཡིན་གྱི། གཞན་སེར་པོའི་འདི་
 བོ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་སྒྲིབ་པོ་དང་སེར་པོའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་...
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚར་དུ་བརྩི་བའི་གནས་ཏེ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་...
 བོ། །འདི་ནི་བསྟིང་ཚིག་སྟེ་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་འགོག་པའོ་ཞེས་ཚོས་མཚོག་གིས་སོ། །

དེས་ན་དབང་པོ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་པོ་
 མིན་ན་ཡང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྐབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །

སྐབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡིན་ན། །དེ་ཡི་ལས་དང་འབྲེལ་མི་འགྲུབ། །

དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞན་དོན་དང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་། རྩོམ་གྱི་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་རང་
 གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་སྐབ་བྱེད་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་སྣང་
 བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་དམ་
 སྐབ་པར་བྱེད་པ་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་...
 གཞན་ཡིན་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པོའོ་ཞེས་དང་།
 སེར་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་འདི་ནི་སེར་པོའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སྐབ་བྱེད་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བསྐབ་བྱེད་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པོ་ཞེས་...
 བསྟན་བྱེད་པར་ངེས་ན། ཚད་མ་དོན་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་དེ་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཚོས་མཚོག་གིས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་དེ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་བཞག་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ནི།

དེ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དོན་སྤངས་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དེའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་དེ་ནི་གནས་
ཚུལ་ལ་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤངས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱད་དུ་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ཡུལ་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤངས་སྟེ། རང་ཉིད་རང་ལས་ཤི་ལོ་དུ་གྱུར་པའི་
དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་དོན་དུ་སྤངས་བཅིངས་ལ་རྩེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཤི་ལོ་ཀྱི་...
དོན་དུ་ཞེན་པ་དེའི་དབང་གིས་ ༼༣༠༥༽ འཇིག་རྟེན་ན་ཤི་ལོ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེར་ཐ་སྐྱད་
བཞག་པའི་ཤིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤངས་ཚུལ་བསྟན་པའི་བར་སྐྱབས་སུ་གནས་...
ཚུལ་གྱི་དོན་རྟོན་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱོད་མེད་པའི་དོན་བརྟེན་པའི་ཤིར་བར་
སྐྱབས་བར་མ་དོར་འབྲོས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གཞུང་འདི་ཁར་བྱུང་ཡིན་གྱི། ད་ཀྱངས་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཁས་
ལེན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཤིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་ནི་སྤངས་ཚུལ་
དང་གནས་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་སྤངས་ཚུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་གནས་ཚུལ་
ལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པའི་ཤིར་དང་། དོན་རྟོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་
མཛད་པ་ཡང་གཞན་ངོར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཤིར་དང་། དོན་འབྲེལ་དང་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་གནས་སྐྱབས་སུ་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་ལྟར་མཛད་ནས། དེ་ཡང་འོག་
ནས་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཤིར། འདི་ནི་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་
ན་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ། སོ་སོར་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

འདིས་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཚད་མ་དང་འབྲས་སུ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན།

རྒྱལ་སྤྱོད་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། གྲེ་བྲག་པས་དབང་པོ་དོན་དང་ཕྱད་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བས་དོན་ལ་ལྟ་བུའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་སྤྱོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ་༼༣༠༩ནོ༽སོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་དང་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པར་དབྱེད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འདྲིར་དཔྱད་པར་མཛད་ཅེ་ན། སྤྱར་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་གྲེ་བྲག་དོན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་གྱུར་རུང་སྟེ། དབང་པོ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་གྱུར་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་ན་ནི་དོན་རྟོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་དབང་སོགས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་དོན་རྟོགས་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དབང་སོགས་ཚས་ཅན། དོན་རྟོགས་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་སོགས་ཚས་ཅན། དོན་རྟོགས་རྣམ་པར་འཛོག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བའི་བར་དུ་རྩིས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྟོགས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་སོགས་ཐ་དད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ཕན་པ་ཉི་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐ་མར་སྤྱོད་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་ལས་སོ་སོའི་གྲེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་པོ་སོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་པོ་སོའི་དོན་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འདི་ནི་སྤྱོད་པོ་

དང་འདི་ནི་སེར་པོ་ལོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱོན་
 རྒྱུ་ལོ། བོ་དང་སེར་པོ་འདིའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྤྱོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་
 འཁར་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། དབང་པོ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་། འོན་ལ་བཟླ་བ་
 ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་། རྒྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་། བཀའ་པ་
 ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། སྤང་བ་ཚད་མར་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བཟླས་ནས་དབང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྤྱོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཅེ་ན།

དབང་པོ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དབང་པོ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱོ་སེར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོན་པོ་དང་
 སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་།

གཉིས་པ་དོན་ལ་བཟླ་བ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དང་པོར་དོན་ལ་བཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་དོན་ཐོབ་པའི་ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་
 པའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །

དོན་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་ལ་བཟླ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་
 རྣམ་པར་འཁར་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་བ་དེའི་དོན་ལ་བཟླ་བའི་ཚད་མ་
 དེ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ།
 རྣམ་ལ་དམིགས་པ་རྒྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།

རྣམ་པ་མེད་ན་དོན་ལ་བཟུང་བའི་ཤེས་པ་༡༠ནི། སྤྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བལང་གི་
ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྱ་བ་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་
བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བྱ་བ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བལང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་བྱ་བ་པར་གྱི་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ། བལང་གི་རྣམ་
འདི་ནི་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟོན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བལང་གི་རྣམ་པ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བལང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་པར་གྱི་ཤེས་པ་དག་ཡུལ་
རྣམ་པ་དང་པ་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ། བྱ་བ་པར་དང་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་གཅིག་
འཇལ་བ་ལ་བྱ་བ་པར་དང་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་པ་གཉིས་དག་དོན་མེད་
དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་བ་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་སྟོན་
པར་གྲུབ་པས་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལམ་ཞན་ཡང་རྒྱ་ཐ་དད་པ་
མེད་པའི་བྱ་བ་པར་དང་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཚད་མ་གྱིས་འབྱུང་བ་
བཀག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུང་བའི་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

ཡང་འདི་ཉིད་དུ་བྱ་བ་པར་དང་བྱ་བ་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཁྱུར་ཀྱང་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅིག་ཅར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་པར་ཅན་དང་བྱ་བ་པར་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་༡༠བའི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སུན་
གདགས་བྱ་བ་དང་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་གཡམས་གཡོན་བཞིན་ལོ་ཞེས་

ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

བཞི་པ་བཀའ་པ་ལ་ཚུང་པ་སྤང་བ་ནི།

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གྱི་སྒྲིགས་ལ་ཡང་དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་
དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཤེས་པའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་ཅིག་ཅར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཚད་མ་མིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་དག་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་མིན་ཀྱང་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དང་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གཅིག་ཡིན་པས་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་དང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ།
རྟོག་པའི་ངོར་དོན་རྟོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དག་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཐ་དང་པར་ཁས་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཐ་སྟངས་འདི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། གྲྭ་མེད་ཀྱི་བྱུང་ཤིང་དང་འབྲས་ཆན་འཛོད་པའི་བྱ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་
དང་པ་མེད་ཀྱང་འབྲས་ཆན་ཆོས་པའི་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་བྲག་གིས་རྟོག་པའི་ངོར་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐ་དང་པ་མཐོང་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་

གཅིག་ལ་ཡང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྲས་ཆན་འཛོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱུ་བ་འཕྲུགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞེས་ཕྱ་སྤྱི་ལོ་ལས་ཐ་དང་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱ་སྤྱི་ལོ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་འཛོད་པ་ཞེས་ཐ་སྣང་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟ་རེས་ཤིང་གཙོད་ཅེས་པ་ཡང་ཤིང་ལ་འཕྲུག་པའི་སྟ་རེའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་སྟངས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་རྟེན་ཐ་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་དབང་གིས་དོན་ལ་ཐ་དང་མེད་ཀྱང་སྟོགས་པ་ཐ་དང་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ལྟ་བུ་སྤྱད་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་བྱེད་པ་ཉུང་བཞག་པ་ནི།

སྤྱད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དབང་སོགས་དོན་རྟོགས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དབང་དོན་སྤྱད་པ་འཇམ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡང་དོན་རྟོགས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་སྤྱད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་པོ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ལ། གཞན་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་འཇམ་ཤིང་། ཁྱད་པར་ནི་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བའི་སྟོན་པ་ཐ་སྣང་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱད་པ་དང་མ་སྤྱད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཡུལ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཁྱི་སྤྱད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་རིགས་སོ། །འདིས་ནི་དབང་པོ་དང་སྤྱད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལས་གོ་རིམ་བརྒྱུག་ནས་སྤྱད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྟེན་སྟེ་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་སྟམ་ན། སྟོ་སེར་སོགས་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་དོན་སྤྱད་པ་བསལ་ནས་རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྟོ་སེར་སོགས་ཐ་དང་དུ་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པའི་སྤྱད་དུ་རིམ་པ་ལ་བརྒྱུག་ནས་སྤྱད་པ་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཛོག་གིས་སོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་དོན་དུ་རིགས་ཐིགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་.....
བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལྟས་བྱ་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

སྤར་ཚད་མའི་གངས་དང་སྟོད་ཡུལ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་...
ནས། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། བསྐྱབ་མ་ཐག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཅི་དེ་ཕྱིར་ཞེན། དོན་རྟོགས་པ་
ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྟན་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
དུ། དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི།

དོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་...
ཡིན་ན། འོ་ན་ཚད་མ་དེ་རང་གང་ཡིན་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དང་མཚུངས་
པའམ་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་ རྟོག་ཏེ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟན་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
ལས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན།
འོ་ན་ཚད་མ་ཅེ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། སྤུས་པ། ཤེས་པ་འདི་དོན་དང་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དང་འདྲ་ཞེས་པ་
ཡང་དོན་དུ་སྤར་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདྲ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་
སྤར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀར་
འབྲས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀའི་འཐད་པས་
ཇི་ལྟར་ན་དོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ཅེ་ན།

དེའི་དབང་གིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པར་གོ་ཞིང་། ཁོང་དུ་
ཚུད་པ་དེ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཚད་མར་རིགས་སོ། ། ཁྱིམ་དུ་རྒྱ་
ཆེར་འབྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་དོན་རྟོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་ན་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པའི་
ངོར་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པས་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་སམ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་འདོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་དོན་རྟོགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་
མཛད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པས་དེ་
དག་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཙམ་...
ཞིག་གནས་སྐབས་ ཀླུ་པོ། སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་
གང་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྱང་བ་ན་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་...
སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་ལ།
མ་བརྟགས་གཅིག་ལུ་ཉམས་དགའ་བར་ནི་རི་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཅུང་ཟད་
བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པ་ན་སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། སྔོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་སྔོན་
པོ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་མིང་ཙམ་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་...
དགག་ཏུ་མེད་ལ། སྔོན་པོ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་
འགྱུར་ན། དུས་མཉམ་པའི་པ་ལ་ཤི་ནགས་ཚལ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འདྲ་བར་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བ་ལ་སྔོན་པོ་རྟོགས་སོ་ཞེས་
མིང་ཙམ་འདོགས་པ་ལ་ནི་དགག་ཏུ་མེད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་
སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཁྱིམ་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགོལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིན་པོར་སྤང་བ་
 དེའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པོ་རྟོགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལས་ཤེས་
 པ་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་ན་ཤེས་པ་དེ་སྒྲིན་པོ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་བཞག་པར་མི་རུས་གྱི།
 སྒྲིན་པོ་འདྲ་བ་སྤྱོད་བས་ནི་སྒྲིན་པོ་རིགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཁྱེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲིན་པོར་
 སྤང་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་སྒྲིན་པོ་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་བཞག་པ་ན། སྒྲིན་པོར་
 སྤང་བ་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིན་པོ་མེད་པར་སྟེ་མཁོ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་
 དབང་གིས་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་གཟུང་བ་དང་……
 འཛོམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་ཐྱོན་མེད་པའི་གོ་
 འཕང་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ངེས་……
 པའོ། ཁོན་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་འདིར་ནི་ཆད་མ་དང་འབྲས་
 བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་རྩེད་ཟད་དུ་ཤོད་པའི་ཆད་འབྲས་བུ་འགྲད་པ་ལ། ཆད་མའི་འབྲས་བུ་
 བཤད་པ། གཞལ་བྱེད་ཆད་མ་བཤད་པའོ། ཁྱད་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་
 པ། དེ་ཉིད་སྤྱི་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་རྩལ་ལོ། ཁྱད་པོ་ལ། འབྲས་བུ་
 དཔོན་བཤད་པ། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་བཤད་པའོ། ཁྱད་པོ་ནི།

ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། ཁ་བརྟགས་པའི་སྒྲིབ་པོར་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་
 ལས། ཡང་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་སྤང་
 བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་པར་སྐྱེས་པ་ལས་གང་ཤེས་པ་རང་གི་སྤང་བ་རིག་པ་དེ་ནི་……
 རྩེད་ཟད་རིགས་པས་དུས་ཤོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཆད་མའི་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི།

དེའི་ངོ་ཐོལ་ས་དོན་ངེས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་རང་གི་སྤང་བ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ། འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་རིག་པ་ལས་འདོད་པའམ་
མི་འདོད་པའི་དོན་དེ་ངེས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་༼༣༣༽བོ། པས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་
ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་
གྱིས་རྩེད་བསྐྱེད་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་
གཉིས་༼ དང་པོ་ནི༽

དེ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཐོར་བཤད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་...
ཤེས་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་ན་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པས་འཐད་པར་མཐོང་བ་
ན། ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ཅི་མ་དུ་ཤེས་ནས། དཔྱད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཤེས་པ་ལ་དོན་དུ་སྤང་ཡང་དོན་གྱིས་སྤྱོད་
པར་རིག་པ་ན་དོན་མེད་པའི་རང་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་རང་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་.....
གཟིགས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་པའི་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན་ཡང་སིམ་གཏུང་སོགས་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དོན་རྟོགས་པར་ཞེན་པས་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དོན་རིག་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ལ། ཡང་དག་
པར་ན་དེ་ཉིད་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལས་ཐ་དད་...
པའི་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་
དག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཆོ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུགས་སྤྱོད་སོགས་
པར་སྤང་བ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ཅི་མ་གྱི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་...
གཞན་རིག་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་བའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱ་
བའི་ཆར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་རང་རིག་བྱེད་པའི་ཆར་༼༣༤༽ནོ། ...

གྱུར་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྟངས་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ཤད་དང་རྒྱ་བ་
གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བཞིན། །རང་བདག་
ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྦྱང་བ་
གཞལ་བྱར་མི་འཛོག་ཅེ་ན། བཤད་པ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
གང་ཐ་སྟངས་དུ་མི་བསྐྱེད་ཞིང་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་རྣམས་འདིར་གཟུང་གི། །རྒྱ་བ་གཉིས་
སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་
དུ་མི་རུང་བས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྟངས་དུ་ཚད་
མ་འབྲིང་པོ་ལས། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྦྱོན་
ཀྱིས་མི་མཁས་པས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་
ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡང་དག་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྟངས་མཁས་པ་
ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟོན་མི་རྣམས་པར་གྲགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པར་འབྱུར་རོ་སྟུང་
པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱིས་རྟོག་པའི་སྦྱང་
ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྟངས་ཏེ་༡༢༧། ཅམ་དུ་བྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་མཛད་ནས། དེ་
གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱང་དུ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་
ལོ། །

ཅི་སྟེ་འདི་དག་ཀུན་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཐ་སྟངས་དུ་ནི་ཤེས་པས་དོན་
རྟོགས་པར་གྲགས་ཀྱི། རང་རིག་པར་ནི་མ་གྲགས་ན་ཇི་ལྟར་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་

བཞག་ཅེན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བཞག་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི།
གང་གི་ཆེ་རིགས་པའི་ངོར་སྤྱོད་ལྡོག་ཅིང་པར་འགྲུབ་ཅིང་། རང་རིག་པར་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པ་དེའི་ཆེ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། དེས་
ན་གཞན་རིག་ཅིང་པའི་སྤྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོར་མ་བརྟགས་པའི་སྒོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་……
འདིར་ཡང་དག་པར་ན་རང་རིག་པར་བསྟན་པས་གོང་དུ་བཞད་པའི་དོན་རིག་ཅེས་པ་དེ་……
ཡང་མིང་དང་བཟང་དང་ཐ་སྐད་དང་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་……
རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལྡོག་གྲང་མིང་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཁྱིའོད་ལ། ཡང་དག་པར་ན་
མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །

ཅི་སྟེ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འདིར་ཡང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་སྤྱོད་ལྡོག་གཞུང་……
བྱར་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞན་དག་སེམས་པར་འགྱུར་ན། དེའི་སྤྱིར་བརྟོག་
པར་བྱའོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པར་སྤྱོད་ལྡོག་གཞུང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་
དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
གཞུང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་རང་རིག་༼༣༧༽འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡང་ན་རང་
རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས། །ཞེས་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་འཐད་པ་
དང་བཅས་པ་གསུངས་ནས། དེའི་གཞུང་བྱེད་ཚད་མ་སྟོན་པར་བཞེད་དེ། གང་ཆེ་སྤྱི་
རོལ་དོན་གཞུང་བྱེད། །ཡུལ་དུ་སྐྱེད་པ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇུག་བར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞུང་བྱེད་བྱས་པའི་རྣམ་གཞུང་
གཅིག་གྲང་གཞུང་དེ་དག་གི་སྤྱིར་དོན་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཚད་མ་
རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀལས་ཀྲང་གསལ་བར་བཞད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན།
ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱུང་གྱི་ཚད་མ་དང་

གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་
གཉིས་པ་འདིར་ཡང་ཐ་སྐྱད་ཅིང་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་ཡང་དག་པར་ན་གཟུང་...
བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཚུལ་
ལ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ནང་ཤེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལྟར་ན་
ཡང་འབྲས་བུ་ནི་རང་རིག་པ་ཁོ་ཅོའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབས།
དོན་བསྐྱབས་ཏེ་སྤོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་བཤད་པ། རང་རིག་འབྲས་བུར་འཛོག་
པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །རང་རིག་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་ལན་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར། དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་གྱི་
རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དོན་ ཉམ་པའི་རིག་གང་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བསྐྱབ་བཅོས་མཛད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་
ལ་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་དྲིས་པའོ། །

ལན་འདེབས་པར་འདོད་ནས།

སོ་སོར་རིག་ །མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་
དོན་རིག་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱས་པ།

དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་སོ་སོར་རིག་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་གིས་ན་དོན་རིག་པ་ཡིན།
ཅེས་དྲིའོ། །

གལ་ཏེ།

དེ་འབྲས་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་དེ་འབྲས་བུ་ལས་དོན་རིགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདྲ་བ་ཅམ་གྱི་སྐྱབ་
བྱེད་འབྲུལ་པ། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་པ། དེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འབྲུལ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དོན་འདྲ་བ་དེ་ཡང་གང་ཡིན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སམ། འོན་ཏེ་
དོན་དངོས་འདྲ་བར་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཤད་སྤང་
བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་ལས། གལ་ཏེ་སོ་སོར་དེས་པའམ་སོ་སོར་རིག་པར་གྱུར་པའི་རིག་
པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་
སྐད་ཅམ་ཁོ་ན་འབང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དོན་རིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བོ། །

འོན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་དེའི་རང་
བཞིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དང་སྤང་མ་༼མུ་ནོ༽ལ་སོགས་པས་
འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་ཚུགས་སྤྲུལ་མ་མདོ་སེམས་གང་ཡིན་ཕྱེ་བ་མེད་
ཅིང་། སྐྱ་བདེའོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་ནི། འདིའི་ཚུགས་སྤྲུལ་སྐྱ་བཙོ་མདོ་སྤེལ་དང་།
འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ལྟས། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་སྐྱེ་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཐ་དད་པ་དང་ལྟན་པར་དེས་པ་ཡིན་
གྱི། དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་
དགོངས་ནས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་མདོ་སྤེལ་ལ་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཅེས་དྲི་བ་
མཛད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དག་ན་ལེ།

འོན་ཏེ་འདི་ཚུང་དེ་གང་ལས། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འོན་ཏེ་དོན་རིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་དོན་འདི་ཚུང་བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཅེ་

ན། ཡག་པོ།

འདི་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་གྲང་སྟོང་ལས་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དོན་རིག་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་དོན་སྟོང་པ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཅེས་ཁོ་
པོ་ཅག་ལ་བྲི་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་དོན་སྟོང་བར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལ་དོན་སྟོང་བར་འབྲུལ་པ་
ཡིན་གྱི། དོན་སྟོང་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔྱད་ན་དོན་དངོས་དང་འདྲ་བར་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩལ་སྒྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན། རགས་པ་སྒྲུང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་སྟོང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་
དག་པར་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྩལ་སྒྲན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་ན་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་འདྲ་བར་བྱེད་དེ། སྒྲུང་
ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་དངོས་དང་
འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལྷ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ། །

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། སྒྲུབ་པ་ཡང་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་སྟོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། སྒྲུབ་པ་འབྲུལ་
པ་ཅན་ཡིན་པས་དོན་འདྲ་བའི་རྟགས་ལས་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པས་དོན་དེ་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲེས་ལ་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲུལ་པ་ནི།

དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། གལ་ཏེ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྟོང་འབྲུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རོན་དེ་འདྲ་བ་དང་རོན་དེ་ལས་ལྷུང་བ་དོན་
 མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུམ་དང་རོན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ལུག་དུ་
 མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མཚོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་
 མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་
 གྱིའོ། །འདི་ནི་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་འགོ་ག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་དོན་
 ལས་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ལས་ལུག་པ་ནི།

གཞན་དག་ན་རེ།

འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར། །གང་ལ་སྤྱོད་ནི་ངེས་པ་དེ། །

དེས་མྱོང་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཧྲིཿཎ་པོ་སྤྱོད་འདྲ་བ་དང་གཟུགས་འདི་མཐོང་སྤྱོད་འདི་ཐོས་ཞེས་
 བྱ་བར་ཡུལ་གང་ལ་སྤྱོད་ནི་ངེས་པར་གྱུར་པར་གསུམ་ཚོགས་པ་དེས་རོན་མྱོང་བར་འཇིག་པ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

གང་གིས་དེ། །དེ་ཡི་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་འདོད་པ། །

སྤྱང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི། །ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བྱ་ཡིན། །

དེ་དག་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྟ་བ་པོ་ཡི་དེས་དེ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གིས་ན་སྤྱོད་འདྲ་བ་དང་རོན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་
 རོན་རིག་དེའི་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱང་བ་དོན་དང་དེ་མཐོང་
 བའི་དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་དག་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
 འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་པོའི་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དེ་སྤྱོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཕན་ཚུན་བསྟོན་པས་ལོང་བས་ལོང་བ་བྲིད་པའི་ཚུལ་ལོ་ཞེས་
 སྤྱོད་གྱིའོ། །འདིའི་སྤྱབ་བྱེད་ཉིད་བསྤྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་རིག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་

དོན་རིག་གོ་སྒྲུལ་པའི་ངེས་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན།
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ། དོན་སྣང་ཤེས་
པར་བསྟན་པ། སྒྲོ་ཕྱི་དོན་ལས་མི་སྒྲེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་ཚུང་དེ་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འབྲུལ་ངོར་དོན་རིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེའི་ཚུང་བྱ་
དེ་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་...
རིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་རང་ལས་དོན་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་གི་
ཚུང་བྱ་མ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་རིག་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་འབྲུལ་པར་བསྟན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་
གཞན་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ཡང་། །དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། །

དེས་ན་ཉམས་ཚུང་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ལས་ཚུང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །

དེར་ཡང་བརྟུན་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དོན་མ་རིག་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མངོན་
སུམ་གྱི་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
སུམ་དེའི་རིག་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུན་ལས།
མངོན་སུམ་རིག་བྱ་དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་དོན་གཞན་མིན། །རྣམ་པ་དེ་ལ་སྒྲོ་བོ་
ཞེས། །ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལས་ཉམས་སུ་ཚུང་བྱ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལས་ཆོས་ཅན།
ཚུང་བར་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཚུང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དེར་
ཡང་ཚུང་བྱ་དོན་གཞན་འདོད་པ་ལ་བརྟུན་པ་དེ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་

སྤྲང་གི་དབང་ཤེས་དེས་ནི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲང་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་
པས་གཞན་སེམས་རྟོགས་པ་ཡང་རང་། ༡༧༩། རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྲང་བ་འབྲུལ་པར་བསྟན་པ་ནི།

འོན་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲུར་གྱི། ཇི་ལྟར་སྤྲང་བོ་སྤྲང་བ་ཞེས་བརྗོད་
ཅིན། བཤད་པ།

དེ་ཡི་དངོས་དེ་སྤྲོ་སོགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྲང་བའང་དེ། །

རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲང་གྱུར་གྱང་། །སྤྲོ་སོགས་སྤྲང་བར་སྤྲང་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྲང་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོན་
པའི་རྣམ་པ་སྤྲང་བར་གྱུར་གྱང་འབྲུལ་ངོར་སྤྲོ་སོགས་སྤྲང་བར་སྤྲང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་པོ་
དེའི་དངོས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྤྲོ་སོགས་སུ་ཞེན་ནས་སྤྲང་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་
པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་སྤྲོན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྲང་བའང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཇུས་གཞན་བཀག་པའི་སྟོན་མ་རང་རིག་པར་བསྟུབ་པ་ལ།

དཔེའི་སྟོན་མ་རང་རིག་པར་བསྟུབ། རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །གསལ་བྱེད་རབ་རྟ་གསལ་བ་ན། །

རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །དེ་ལྟར་སྟོན་བདག་རིག་ཅན་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མར་མེ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་
པར་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་མར་མེ་དེ་རབ་རྟ་གསལ་
བར་གྲུབ་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་སྤྲང་གི་སྟོན་མ་འབྲུལ་པ་ཆོས་
ཅན། བདག་རིག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་རང་ཉིད་རིག་
པར་སྟེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། རྩ་༡༧།

དེ་ཡི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ན། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་འཐད་པར་དགའ། །

རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། སྒྲ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། །

གང་ཆོ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་ལྟེ་བའི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཅན། །

དེ་ལྟར་འབྲུལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ། དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ། །

དེ་ཆོ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་བྱ་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་སྤྱད་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་རྣམས་ཐ་དད་པའི་
རྣམ་པ་མེད་དེ། ཤེས་པ་དེའི་རིག་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་གྱི། རང་རིག་པ་མ་ཡིན་
ན། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་དེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་འཐད་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟའི་ལོ། རྒྱུ་
ལས་ན། སྟོན་འཛིན་དེའི་རིག་བྱ་སྟོ་སོགས་སུ་སྤྱད་བ་དེ་སྟོན་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་
སྟོ་སོགས་སུ་སྤྱད་བ་ཆོས་ཅན། དེ་འཛིན་དང་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་དེ་སྟོང་བྱ་སྟོང་བྱེད་དུ་
འཐད་པར་དགའ་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྤྱད་
གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་གཟུང་བ་དང་། རིག་བྱེད་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་པས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
སྒྲ་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་སྤྱད་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྱད་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱད་བའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱ་
དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
གང་གི་ཆོ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཅན་གྱིས་ངེ་
ལྟ་ངེ་ལྟར་སྟོ་འབྲུལ་པས་མཐོང་། རྩ་༡༨། བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
འདིའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་
ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་བ་ཙམ་ནི་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ནི།

དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དེས་ན་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་གྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུའི་ཐ་སྐད་བྱ་རུང་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དེ་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་དོན་སྣང་ཤེས་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ཀྱང་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད། །

ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་བ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཅི་བཟོད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ངོར་ནི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་བ་ལས་མི་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་བཟོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས། ཁོ་ཤོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་མོད་ཀྱི། ༡༣༤༧ འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་དུ་..... བསམས་ནས་སྒྲིན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཇི་ལྟར་མི་རིགས་ཤེ་ན། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྒྲོ་ནི་དེ་རྣམ་ཅན། རྣམ་པ་རྗེས་ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད། །

དེ་ནི་ཕྱི་མཐམ་གཞན་ལས་ཞེས། རང་ཉིད་དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །

མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ། མི་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་འཛིན་ཕྱིར། །

སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོན་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་རམ། འོན་ཏེ་མ་ཤར། རྟོགས་དང་
 བོ་ལྟར་གལ་ཏེ་སློ་ནི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེ་ན། སློ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འི་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་
 དེ་ཡོད་མོད། རྣམ་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཅེས་
 འདི་ནི་ཡང་དག་པར་དབྱུང་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ན་དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་
 པ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བུལ་བ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཛིན་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
 འཛིན་ན་དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱོད་པོར་སྤྱང་བ་ནི་མཐོང་བ་སྟེ་
 ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་
 པ་མེད་པའི་སྤྱིར། སློ་དོན་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །

ལྷ་པ་སློ་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྤྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི། །

བག་ཆགས་རབ་རྒྱས་དབྱེད་པ། དེ་སྤྱིར་སློ་ནི་རྣམ་པེས་གྱི། །

སྤྱི་རོལ་དོན་སྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡན་གར་བའི་
 དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྤྱང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་སྤྱང་རུང་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ༡༩༠༩།

དེ་ལྟར་ན་དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་རིགས་པའི་
 རོར་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་ནི་དོན་སྤྱང་གི་
 ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་རྒྱས་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྤྱིར། དོན་སྤྱང་གི་
 སློ་ནི་བག་ཆགས་སྤྱི་མས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་ངེས་གྱི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་
 བསྟོས་ནས་སྤྱིས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟན་ཏེ་སློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

དེ་སྤྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། གང་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཅས་། །

བྲན་པས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས། རྟོན་བཞི་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོམ་ཏེ། ཤེས་པས་དོན་མི་རིག་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་
 རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་བ་དང་བློན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ཤུ་འདིའི་སྤྱང་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་བའམ་རང་
 རིག་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་འོ། །ཐ་དད་པར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་
 ཡིན་ལ། ལྟོག་པ་ཉིད་པར་བཏགས་པས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ལས་ཤེས་
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་བློན་པས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ལས་གཞན་རིག་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱོད་བའམ་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ །ཅེས་པ་ནས། སྤྱོད་བ་ཉིད་ནི་
 འབྲས་བུ་ཡིན། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ ༼མ་ལོ། ༣༽ ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་
 བུ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་འགྲེལ་
 པ་ལས། དེས་ནི་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྒྱུམས་ཏེ་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་
 འཛོན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཞལ་གཅིག་གྱང་
 མདོའི་ཅུ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་སྤྱིས་དོན་དུ་གནས་སོ་ཞེས་གང་སྤྱིས་པ་དེ་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་
 གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ལྟས། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛོན་པའི་རྣམ་པ་ནི་
 སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་འཕྱད་པ་ནི།

གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །གཞན་འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ། །

དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཞིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མ་སྤྲད་ཅམ་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རུང་མཛེས་མི་མཛེས་ཐ་
དད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་……
གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལ་འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ་དེའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ལྟ་སྤྱིན་
གྱི་གཟུགས་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྤྲང་བ་དེ་
ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་ན་དེའི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་
སྒྲོ་མ་འབྲུལ་པ་གཉིས་ལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་༼མ་འདོད༽སྤྲང་བར་མི་རིགས་……
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དོན་དུ་སྤྲང་ཡང་དོན་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་བཞེན་ཅོ་ཞེས་རྒྱན་
གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས་ནི་དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་ཅིང་། དོན་སྤྱོད་བཅི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་……
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤུ་ཤེས་ཀྱང་། འདིས་ནི། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་
སྤྱིར་། ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་པའི་གཞུང་དེ་བཤད་པར་བལྟ་བར་བྱའི།
རང་རིག་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད།

ཡང་ན་སྤྲང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ། །

དེ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་གང་། །དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་
བཅས་པ་དེའི་ཆེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་གང་……
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟོག་པས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟོག་པས་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ནི་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་སྤྱིར།

གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་ན་ཤེས་པས་དོན་མ་རིག་ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་

ལོ་ཞེན། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་མྱོང་གྱུར་ན། །

འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། །དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་ངོར་དོན་རིག་པར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།
ཡང་དག་པར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་པར་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དོན་
ཏྲུལ་གྱི་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་འདོད་པའི་
རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འདོད་པར་མྱོང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་
པའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་རང་རིག་ལ་དོན་རིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་མཐུན་པར་...
འདོད་པའི་རྣམ་པས་ནི་དོན་མི་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྣམ་པས་ནི་དོན་འདོད་པ་
ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ནི་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་དངོས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་མིན་པར་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་མྱོང་ན་ནི་དོན་རིག་པ་འདི་བཅགས་པ་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ཅོཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

ལྟས་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྟོོ་འདི་བདག་འདོད་པའི་རྣམ་པའམ་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་མི་འདོད་པའི་
རྣམ་པར་སྐྱེས་བུས་མྱོང་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དོན་
རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་རྟོག་
པ་འདི་བཤད་དོཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན། གང་ཆོ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པས་རྩ་འགྲེལ་
གྱི་དོན་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའོད་
མའི་འབྲས་བུ་འབྲད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་རྩུང་ཟད་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ་ལ། འབྲས་

བྱ་བཤད་པ། གཞུལ་བྱ་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་པས་
 རོན་རིག་པ་དགག། །རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འིས་ལན་
 གྱིས་མཚམས་སྒྲུབ། །ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་རྒྱུ་མས་ལ་དོན་རིག་པའི་ཚད་...
 འབྲས་གཞུལ་གསུམ་རྒྱུ་མ་པར་བཞག་བྱིན་པ་དེ་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་རིགས་པས་ལེགས་པར་...
 དཔྱད་དེ་བརྒྱུག་པར་བཞེད་ནས་གང་ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཚད་མའི་འབྲས་
 བྱར་འདོད་པའི་དོན་རིག་པ་འདིའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེས་དེ་བ་མཛད་པའོ། །གལ་ཏེ་
 གཞུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྒྱུ་...
 པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོན་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།
 གཞུགས་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བར་ཡོད་པའི་མིག་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 འདི་ཡིས་གཞུགས་སོགས་དོན་དེ་རིག་པ་ཡིན་པར་གང་གིས་འགྲུབ། གལ་ཏེ་གཞུགས་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ལས་སྒྲུས་པ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་པ་ལ། སྒྲུས་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ། རེས་
 ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་བྱེད་པ་ཏུ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོ་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ།

འོ་ན་ནི་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སྒྲུམ་མ་དང་ཡུལ་སྒྲོན་པའི་རྒྱུ་ལྟན་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲུང་...
 གི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་
 སྒྲུམ་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་སྒྲུས་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་ནི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དོན་ལས་སྒྲུབ་པར་བཞེད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆེན་པོ་དེ་དོན་
 གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁྱོད་ལས་རྗེས་སུ་རྟོགས་

པར་འདོད་པས་དོན་རིག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་
མ་ཡིན་ནམ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲི་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་དོན་མྱོང་བར་སྤང་བ་ཙམ་
ལ་དོན་མྱོང་བར་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་མྱོང་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲུལ་བ་ནི།

འདི་བལྟས་པའམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཤམ་ཏེ་སྒྲུལ་འདྲ་བ་དང་གཟུགས་འདི་བལྟས་པའམ། སྒྲུ་འདི་མཉམ་ནོ་ཞེས་མཐོང་བ་
དང་ཐོས་པ་དག་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་
དེ་དག་གསུམ་ཚོགས་པ་ནི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་དོན་
ལས་སྒྲུལ་འདྲ་བ་དང་ངེས་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དོན་དེའི་མཐོང་བ་
པོ་ཡིན་ཅེས་འཇོག་པར་རྒྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དོན་གང་གི་ཤེས་པས་དོན་ངེས་པ་དེ་
ཡང་དོན་དང་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཉི་བར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་
ལ་བསྟེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། དོན་ལ་ལྟ་བུ་པོའི་ཤེས་པས་དོན་
ངེས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་ལྟ་བུ་པོ་དང་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་
བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུན་ངེས་པ་དེ་སྒྲུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

**གསུམ་པ་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་བྱེད་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ༼༣༩༩༩༽**

རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དོན་སྤང་གི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལས་ལེན་པ་ཁྱོད་
གྱི་ལུགས་ལ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་
ལ་སྤང་བའི་རགས་པའི་རྒྱམ་པ་ནི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་སོ་སོ་བ་རྒྱམས་ལ་མེད་པས་གནས་ཚུལ་དང་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།   གཅིག་མང་པོ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་
དགག། །རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་བགྲམ་པ་ཉིད་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་.....
གནས་པའི་སྤྱང་བའི་ཡུལ་བགྲམ་པ་ཉིད་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
མི་འགལ་ཅེ་ན། བཤད་པ།

ཤེས་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྤྱང་བའི་རགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཚོས་ཅན།   རིགས་
མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྣམ་མང་པོ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རགས་པ་རི་
ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   རགས་པའི་རྣམ་པ་
ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ།   རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་
ནི་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་རགས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟུལ་སྤྱ་རབ་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཐུན་
མོང་དུ་ཡོད་པས། དེས་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

མང་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟུལ་སྤྱ་རབ་མང་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུར་རགས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྤྱང་གི་ཤེས་པ་དོན་དེ་
དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ །༣༩༩བ། རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ།   གཡོ་མི་གཡོ་ལ་བརྟགས་
ནས་དགག། །བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །ཁ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་ལ་
བརྟགས་ནས་དགག་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་རགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཡན་ལག་ཅན་འགོག་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རགས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟུལ་
སྤྱ་རབ་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་

ཞེན། ཡུལ་རགས་པ་གཅིག་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་མང་པོའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་
ལ་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་གཅིག་རྒྱལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རགས་པ་
གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གཡོན་ལུས་ཐམས་
ཅད་གཡོན་བར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གཡོན་པའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོན་པ་ཡང་གཡོན་
པའི་ཡན་ལག་དང་མི་གཡོན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་སོ་སོར་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན་རས་ཀྱི་ཚགས་དང་ཚུ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

གཅིག་བསྐྱིབས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞན་ཡང་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་གཅིག་བསྐྱིབས་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱིབས་པར་
ཐལ་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ནི་ཡན་
ལག་བསྐྱིབས་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བསྐྱིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བསྐྱིབས་པའི་ལུས་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་བསྐྱིབས་
ཀྱི་ ཡན་ལག་ཅན་ལུས་ནི་བསྐྱིབས་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ །མ་ཇོ་དོ་ཞེན། བཤད་
པ་དོ།

ཕྱེད་བསྐྱིབས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱིབས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་བསྐྱིབས་ཀྱང་འདི་མ་
བསྐྱིབས་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱུ་མ་ཁོན་བཞིན་དུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན། མ་བསྐྱིབས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་ཡང་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་མཐོང་བའི་སྟོན་མ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་མ་མཐོང་བ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན།

མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་དོགས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
གཅིག་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བསྐྱིབས་པའི་
ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་དང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཡན་ལག་ཅན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་.....
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱིབས་པའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཉིད་
མཐོང་གི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་མ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཅི་དེ་ཕྱིར་ཞེན།
ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་དང་དབུས་ཀྱི་ཆའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་
བར་མི་རུས་ཤིང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྟོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི།
ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་དེ་ལ་བྱུང་བའི་ཡན་
ལག་ཅན་རགས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

གཅིག་ཁ་བསྐྱར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཁ་བསྐྱར་ན་ལུས་ ༩༩ རེ་གི་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྐྱར་བར་འགྱུར་.....
བའམ། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཡང་ཁ་བསྐྱར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་དེ་
ཕྱིར་ཞེན། ཁ་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་ཡན་ལག་ཁ་བསྐྱར་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྐྱར་རེ་ཞེན།

ཡན་ལག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

ཡན་ལག་ཁ་བསྐྱར་ན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཁ་བསྐྱར་བ་
དང་དེ་ལ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྐྱར་བར་ཚད་མ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་ན། དེ་
ལྟར་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་ཆོགས་པ་ནི་
གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རགས་པ་ནི་འགལ་བའི་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་དོན་འདྲ་
བར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་དུ་ནི་འགལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་དེ་ཚོ་གསུངས་པའི་རགས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་གྱི།
སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་པར་བསྟན་པ་ལ། རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཅོད། རང་ལས་དོན་
གཞན་རིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན། དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།
རྩ་བས་མདོར་བསྟན། འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་སྒྲུང་གི་སློབ་ཡིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དོན་སྒྲུང་གི་སློབ་དེ་ནི་……
ཚོས་ཅན། ཡུལ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
སློབ་དེ་ཡི་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་༼མ་ལོ༽ དངོས་པོ་སློབ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཚེ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་
དོན་གཞན་རིག་པ་དགག། །དེས་བདག་ཉིད་རིག་པར་བསྟན། དེས་རང་གསལ་དུ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་སྒྲུང་གི་སློབ་ཚོས་ཅན། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་འགལ་ཞིག་གྲང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་མ་
ཡིན་ལ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་འདིའི་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་པོ་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བྱ་འགལ་ཞིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་
སྒྲེས་པ་དང་འདྲ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཡང་
གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་བདག་ཉིད་རིག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་སྣང་གི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དོན་སྣང་གི་
སྒྲོ་ཆོས་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དོན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་གཞན་ལ་བཟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲོ་
རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱོད་བྱ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དོན་སྣང་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་ལས་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྤྱོད་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་……
རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས།
ཕྱི་རོལ་༼མ༽པའི་གྱི་དོན་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་སྤྱོད་བྱ་འདིའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེའི་……
བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་རང་གསལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི།

དོན་སྣང་གི་སྒྲོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་གྲང་
བཟོད་དེ། རང་ཉིད་རབ་རྟགས་ལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཉི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྣང་གི་སྒྲོ་དེའི་
བདག་ཉིད་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་རང་གསལ་དུ་སྐྱེས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
སྔོན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་……
གྲགས་མོད། སྔོན་པོ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའ་སྔོན་པོ་སྤྱོད་བ་
ཉིད་དུ་ཐ་སྟོད་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་
ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ནི།

རིག་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་སྤྲད་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དང་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གཞུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་པས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་སྤྲད་སྤྲང་མ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྤྲད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཡང་གང་གི་ཆེ་གཞུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཅན་
ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྟོང་འབྱུང་པས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་...
འདི་ནི་རྣམ་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བཙུན་...
ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲད་བ་ཅན་ནི་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞུང་འཛིན་གཉིས་ ༡༣༩ ལྟོ་སུ་མེད་པར་སྟོན་པའི་བར་སྐབས་འདིར་འབྱུང་པ་དང་གཞུང་
འཛིན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཙན་པའོ། །

**གསུམ་པ་དེས་ན་རང་རིག་པར་བྱུང་བ་ནི། ཅུ་བ་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི།**

དེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གང་གི་ཆེ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དོན་སྤྲད་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
ཡང་དགག་པར་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་
རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་བཤད་པ་ནི།

གང་དག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

གང་དག་དོན་སྤྲད་གི་སྟོན་ཉིད་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པས་གཞུང་བ་མེད་པ་ལ་གཞུང་...
བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་སྟེ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོན་པ་དོར་བྱེ་རྒྱུ་རིག་པ་ལྟར་སྤྲད་ཡང་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་
རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རིག་པར་བྱ་བ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཕྱི་རྒྱུ་འདི་དོན་རིག་གོ་ཞེས་ངས་ཀྱི། རང་ཉིད་རིག་གོ་ཞེས་མ་

གྲགས་ཤིང་། རིག་པ་ཡང་ངེས་པ་ལ་བཟོས་པས་ཇི་ལྟར་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅེ་
ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་རིག་པར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་
འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རོན་དེའི་ངོ་
བོའམ་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་རིག་པ་ལ་དོན་རིག་པར་ཐ་
སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སེམས་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རང་རིག་པའི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཤམ་ཏེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་༼མ༽བཞུགས་
སུ་མྱོང་བ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཅམ། དེ་
ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འདོད་པ་གཏུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་……
འབྱུར་ན་དེའི་ཆོ་འདོད་པ་བདེ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ལམ་ཡུལ་སོ་སོར་
འཛིག་ཅིང་རིག་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་རྟོགས་པར་མངོན་པར་རྫོམ་ཡང་བདེ་བ་
ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འཛིག་པས། རོན་རིག་
པར་ཐ་སྟངས་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་
དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ནི་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
རང་གི་རང་བཞིན་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་……
སོ། །

**གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ། དེ་ཉིད་སྟེ་
བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

གང་ཆོ་ཕྱི་རོལ་དོན་གཞལ་བྱ། །ཡུལ་དུ་སྤྲང་བཞིན་དེ་འདིའི། །

ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་
བྱར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་
ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལ་བཟོས་ནས་དོན་རྟོགས་འདིའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཚུལ་

ལ་ཚད་མ་དེ་ཡིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་རྒྱལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་
ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་ཅུང་ཟད་
བསྐྱས་ཏེ་བཤད་ཀྱི་མཛེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ཀྱང་དོན་རིག་
པ་མི་འཐད། གཞུང་རྣམ་ཚད་མར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་
འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན། དོན་རིག་པར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ། དངོས་དང་། ལས་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་དེ། །

ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྒྲིན་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ནི་དོན་རིག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
ཡང་དག་པར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་མོད་གྱི། སེལ་བའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཡོད་ན་
ཡང་སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་གཅིག་ལ་བསྟར་བའི་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་སྒྲོ་
ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་འོང་བར་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་རིག་པ་ལ་...
ཇེས་གྱི་རྟོག་པས་དོན་རིག་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུའི་
གཞུགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མར་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡིན་ན་སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་གཅིག་ལ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་
སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་ཉིད་མཐོང་
བས་དེ་ཉིད་ཡིན་མོད། དོན་རིག་པ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་བཏང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
རིག་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་རིག་པ་མི་
འཐད་གྱི། དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་དུ་མར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་དུ་མར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུ་མར་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ལས་ཀྱི་མཛེས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་པོ་དག །ཐ་དད་པར་ནི་སྤྱོད་མི་འཇུག། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་ཁས་སྒྲུང་ས་ན་ཡང་གཟུགས་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་ལྟ་
བའི་དགྲ་གཉེན་གྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་པོ་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱེས་བུའི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེ་
འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་ཐ་དང་པར་ནི་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་གི་ངོ་བོར་དོན་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལས་གིས་བསྐྱབས་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

མ་མཐོང་བསྐྱབས་ཕྱིར་མིན་ཅེན། །དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་རྒྱུ་མཐོང་བྱེད་པ། །

མ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་ལས་གིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་གཉེན་རེ་རེའི་
ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀྱིས་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབང་ཤེས་གཉིས་པོ་ཚོས་
ཅན། རྒྱེས་བུའི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
རྒྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དུ་མར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་ཚོས་ཅན།
ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་
མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱེས་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་...
གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་པའོ་ཞེས་སྟུན་གྱི་འོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྤང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྟོང་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྤང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་
གཅིག་དུ་མར་དབང་སྟོང་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པས་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན།
བཤད་པ།

དེ་ལ་འང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པར། །མཚམས་སྟུང་མེད་ཀྱི་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་འང་དོན་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྤང་བ་ཡིན་དེ།
འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྤང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་སྟག་པ་མི་སྟག་པར་མཐོང་བ་དང་།

སྲོག་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་
 བོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་མཚམས་སྤྱིར་བཏེང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་པོའི་སེམས་
 བྱིམ་ཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ལས། འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་
 རྟོན་སྒྲོ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་རྣམ་ཚད་མར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞུང་བྱ་ལའང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། །

གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིའི་རང་བཞིན། །དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་ངེས། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་མ་རིག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུང་བྱར་
 བྱས་པ་ལའང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་ཕྱོད་བའི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རིགས་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་སྤང་བའི་གཞུང་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་
 ལྟར་དོན་འདིའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ཇེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དོན་
 དུ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཤེས་པ་ཡང་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་
 པ་ནི་རིགས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་མེད་པས་ཉམས་ཐག་ནས་རང་རིག་པ་ཁས་ལེན་པ་
 བྱིམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་རིག་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་...
 ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། རལ་དཔ།

དེ་ཆོ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། །མཁའ་ལོ་ནི། །

དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་བསྟོས་པར་བྱ་བ་མིན། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུང་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་སྤང་བའི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་
 དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་བདག་
 ཉིད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བསྟོས་པར་བྱ་བའི་ཚད་མར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་

རྒྱལ་ལས། དེའི་ཕྱི་ནི་དོན་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་རིག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རིག་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་འདི་ལ་ཡང་ཚད་མ་ནི་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས། གང་གི་ཆེ་སྒྲིལ་ཉིད་གཞུགས་བྱ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་བོ་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བ་ཉིད་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་རང་རིག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་བཞུགས་པར་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ཉིད་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་སྤྲང་དེ་ཉིད་དོན་འབྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རི་ལྟར་དོན་བདག་དེ། ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །

འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས། ཤེས་བྱེད་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །

ཅེས་སློབ་ཏེ། དོན་སྤྲང་ཆོས་ཅན། དོན་འབྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རི་
ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཙང་མི་གཙང་དུ་སྤྲང་
བ་དེ་ལྟ་བུར་བྱི་དོན་འདི་ནི་གཙང་མི་གཙང་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་རྟོག་པས་ངེས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྤྲང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་སེལ་བའི་ངོར་དོན་རིག་པ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་
གནས་ཚུལ་ལ་བདག་ཉིད་རིགས་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྤྲང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྤྲང་བའི་

༼མཇུག༽ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའོ། །

བཞི་པ་དོན་རིག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འདོད། འདི་ལྟར་དོན་བདག་སྤྲང་མ་ཡིན། །

དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་སློལ་ནི། གནས་དོན་དེ་ཡི་བྱ་བ་དེ། །

གང་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་དོན་དེ་ནི། གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་གསལ། །

ཞེས་སློབ་ཏེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དོན་རིག་པར་འཛོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་སྤྲང་གི་སློལ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པར་གནས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་
ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུང་
བྱར་སྤྲང་གི། དོན་བདག་ཉིད་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་

མི་སྤང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་
 མངོན་སུམ་འཇུག། མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་
 རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 གནས་ཚུལ་ལ་རང་རིག་པར་གྲུབ་བོ། རྟོན་རིག་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་
 ལ་རང་རིག་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དོན་སྤང་གི་སྒྲོལ་གནས་ཤིང་། སྤང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་རང་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་འདོད་མི་འདོད་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་
 དེའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་གིས་སོ། །ལྟས། འདོད་མི་འདོད་
 ལ་སོགས་པ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་རང་རིག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་རྣམ་པ་ཚད་མ་ནི་ཕྱིའི་དོན་ལ་འཇུག་ གྲྭ་ལ། འབྲས་བུ་རང་
 རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
 བཤད་པ།

དོན་འཇོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་འདོད། །

དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོ་དོན་དུ་འཇོག་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
 པར་ན་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན་རང་
 རིག་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོ་དོན་རིག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། ཇི་ལྟར་ན་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་ཆོ་སྤང་ཚུལ་ལ་བསྟེན་ནས་དོན་རིག་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟེན་
 བས་རང་རིག་པར་འཇོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་
 སྐད་དུ་རྒྱུན་ལས། འདི་དོན་དམ་པར་ནི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ནི་དོན་རིག་
 པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ནི་ཐ་སྙད་ལ་བསྟེན་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡང་དོན་
 ཉིད་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དོན་དམ་པ་ལ་བསྟེན་ནས་གཉིས་ཀ་

རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ལ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་ཅེན།
བཤད་པ།

རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །

དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དོན་སྣང་གི་སྒྲོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དཔྱད་པ་ན་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་
ངོ་བོ་ངེས་པར་དཔྱད་པ་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་
པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་
ལས། རིག་པའི་རང་གི་༼༣༣༠ན༽ངོ་བོ་མ་དཔྱད་པ་ན་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ངེས་
པར་དཔྱད་ན་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།

གཞན་དག་ན་ལེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྤང་
གི། ཤེས་པ་ཉིད་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་
ཡིན་ཅེན། བཤད་པ།

དེ་དང་འབྲ་བའམ་གཞན་འབྲའང་རུང་། ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡི། །

རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། རོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འམ་གཞན་འབྲ་བ་སྟེ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་
པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་དང་འབྲ་བ་དོན་དངོས་སུ་སྤང་བ་འམ། གཞན་དང་འབྲ་བ་
དོན་དངོས་སུ་མི་སྤང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དཔྱད་པ་བོར་ནས། དོན་སྒྲིམ་གསལ་ནི་ཆོས་
ཅན། མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།
དབང་པོ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོན་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་
བ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་རྒྱ་ནི་དོན་སྒྲོན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ནོ། །དེ་ནི་རང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི།
གཞན་དག་གི་པར་བཞེད་ནས་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྟངས་དུ་སྟུག་ དེ་ཡང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི།

གཞན་དགག་པར་བཞེད་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན་གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་ལན་དུ་འགྱུར་ཞེས་་་
སོ། །

རྒྱུ་ལྟར་ན། རོན་དེ་དང་འདྲ་བའམ་རོན་ལས་གཞན་རྣམ་པ་འདྲ་འདྲ་བར་རྣམ་པར་
དབྱུད་པ་བོར་བའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། རོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་
རོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་༼༣༣༠བ༽ བཞིན་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རོན་དུ་
ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་པས་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུ་ལས་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཉིད་ལས་
དམིགས་པ་ཡིན་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྟ་དབང་སློབ་ཀྱི།

འདི་ལ་གཞན་དག་གི་བསམ་པ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །

རོན་དངོས་མེད་པར་སྣང་ཅན་དེ། ཇི་ལྟར་རོན་འཛིན་ཅེན། །

ཞེས་སློབ་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཤད་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་བ་
དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་མེད་པར་ཡང་རོན་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་སློབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འདོད་
མི་འདོད་ཀྱི་རོན་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

བདེན། །དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །

ཞེས་སློབ་ཏེ། དེས་ནི་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་བདེན་ཏེ། ཞིབ་མོར་དབྱུད་པ་ན་ཕྱི་
རོལ་གྱི་རོན་མ་གྲུབ་པ་ལ་རོན་རིག་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ངས་ཀྱང་འཛིག་
མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་ཅན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། མི་ལམ་མཐོང་རྣམས་གཅིག་ལ་ནི། །སྤྲོ་ཚོགས་སུ་ནི་
སྤང་བ་འདི། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་པས། །དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཡིན་
མོ། །འབྲས་བུ་ཡིན་མྱིར་འབྲས་བུ་ཀུན། །བག་ཆགས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན། །
མཁན་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ཡང་། །མི་ལམ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བཞིན། །

༼༣༧༽གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་སོགས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ནི་བག་ཆགས་འབྲེལ་པ་ལས། །མྱོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཡོ་བ་ཡིན། །དེ་ནི་གཙོ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ། །དེ་བཞིན་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དབང་ལྷག་འགོ་ཀུན་གྱི་པོ་
སྟེ། །སྤྲུག་པའི་མཆོག་ནི་བག་ཆགས་ཡིན། །ཅེས་དང་། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་
དང་། །བྱེད་པོ་སྤྲུག་པའི་ཆུ་ལྟར་ནི། །ལྟར་འབབ་འཇུག་རྣམས་ཆད་ཆེ་བ། །བག་
ཆགས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཟད་འཇུག། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག །རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་
དོན་དེ་ཉིད་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པའི་རྒྱར་བཤད་པས། །སྤྱི་རྩལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་
པ་ནས། །དེ་འབྲངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤྱི་
པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་
མང་མོད་གྱི། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་ཉིད་མདོ་སྤྱི་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་པར་དགའ་
བ་ལྟར་ལེན་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། །རིགས་པའི་དབང་ལྷག་དག་གིས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་
གནས་སྐབས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དགོངས་པའི་ཟབ་གནད་མ་མཁྱེན་པས་ཐོངས་པ་...
ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར། །དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ །ཅེས་པ་ནས། །དེ་འབྲངས་
ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའི་སྤང་ཚུལ་ལ་བསྟོས་ནས་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་...
བཞེས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། །ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་
བའི་སྤྱིར་དང་།

ལྷ་རྒྱལ་༼༣༧༽གྱི་འབྲེལ་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་དང་

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་མ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་དུ་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་
 སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 ཡིན་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ། དོན་དངོས་མེད་པར་སྤང་ཅན་དེ། །ཇི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེན་
 བདེན། །ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་རིགས་པ་ལས།
 བདེན་ལན་མཛད་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་། དོན་དངོས་མེད་པར་སྤང་ཅན་དེ། །ཞེས་པ་འདི། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་
 ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། །གཞན་དགག་པར་
 བཞེད་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན། །གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་ལན་དུ་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་འདི་
 ལྟ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །ཞེས་གཞུང་སྤྲུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །གཞུང་སྤྲུལ་ལས་འཕྲོས་པར་བཤད་འདུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནི་ཞེས་པ། ལྟས། །གཞན་གྱི་ཁས་གྲུངས་རྟགས་སུ་བཤོད་
 བས་གཞན་འགོག་པར་བཞེད་ལ། རྒྱན་གྱིས། །དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་
 བྱིས་ཀྱང་པར་རོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

རྒྱ་སྐར་བྱེ་བའི་དབུས་གནས་པས། །

རང་འོད་འབད་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་མོད་ཀྱང་། །

པད་དཀར་འདབ་བརྒྱའི་གོས་ར་ནི། །

ཉིན་བྱེད་མིན་པ་སུ་ཡིས་སྟེ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་རྩེ་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་དོན་
གཞལ་བྱར་བྱས་ཀྱང་རང་རིག་པར་རིགས་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། གཟུང་རྣམ་ཚད་
མར་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོ་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱར་
ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་
པར་ཐ་སྐྱད་འཛོག་ཅིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་ངོར་དོན་རིག་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་
རིག་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཇི་ལྟར་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ཅེ་ན། དོན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེ་ཡང་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕྱ་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞལ་བྱར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་ནི་དུ་མར་རྣམ་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་
སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་ཡིད་དུ་འོང་ལ། སྐྱེས་བྱ་གཞན་གྱི་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འདོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དངོས་པོ་གཅིག་འདོད་པ་སྤེལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རྣམ་པའི་འདོད་པ་སྤེལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བར་སྤང་བ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་སྒྲོལ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་
བ་དང་མི་འོང་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་མཛེས་མི་མཛེས་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། དབང་པོའི་
 གྲོ་ལ་མི་སྤྲང་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་རང་གི་
 གནས་ཁང་དང་བྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཡང་སྤྲིས་འཆི་ལྟས་དང་་
 བད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པས་ཟེན་པའི་ཆོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་་
 མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་སྤྲིས་དང་། གཞན་ལ་
 ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཟུགས་དང་། སྤྲ་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་་
 ལྷན་པ་ཉིད་གྱིས་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པར་སྤྲང་བའི་སྤྲིས་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་དེའི་སྤྲིས། ཐ་སྟོན་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རིག་པ་ཁོ་ནའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ནོ། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཉིད་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁ་ཅིག་ལ་
 སྤྲང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ཐུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ལ་སྤྲ་སྟན་པ་གཞན་དག་ལ་
 མི་སྟན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་ཞིམ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་
 རོ་མངར་བ་གཞན་དག་ལ་ཁ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རེག་བྱུ་གང་བ་གཞན་དུ་ངོ་བ་ལ་
 སོགས་པར་དབང་ཤེས་ལ་སྤྲང་བ་ནི་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་མི་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྲིས། ཇི་
 སྟོན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྤྲིས་པ་དེ་སྟོན་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་མ་འབྲུལ་པར་མཚུངས་ལ།
 ཡང་དག་པར་ནི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས།
 དེས་ན་རང་རིག་པར་བྱུང་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིའི་ཞེས་པ་སྟེ།

ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པའི་ངོར་དོན་་་་་་
 རྟོགས་པ་འདིའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་རིག་པ་འདི་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་སྤྲིས་་་་་་

རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཐ་སྟོན་ཅུ་དྲོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ན་དེ་
ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང་། དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་
ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

དོན་གནས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་ལས་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་...
དང་བསྐྱུན་ནས་དོན་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
གྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་དོན་རིག་པར་གནས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་...
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དང་
འབྲས་བུ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པའི་ངོར་དོན་དུ་བཞག་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་རིག་
པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་འཛོམས་ཀྱི་རིག་པ་
དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ནི།

རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ།

འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་...
རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་སེམས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་ན་ནི། དོན་རིག་དེ་ཡང་རང་རིག་པ་དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དང་ཞེས་པ་སྟེ།

དོན་སྒྲུབ་ན་ཤེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། མྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅི་སྒྲོས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་
 ཅོམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྒྲུང་གི་སྒྲོའི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་སྒྲུང་གི་
 ཤེས་པ་དེ་མྱི་དོན་དེ་དང་འབྲ་བའམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་འདྲ་ན་འདྲ་བུང་། དོན་སྒྲུང་གི་
 ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་
 བའོ། །ཡང་སྒྲུ་ནི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའོ། །གཏང་ཆོགས་མ་གྲུབ་ན།
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་ན་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་
 འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྒྲུ་ཤད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་བ་ལྟར་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པར་ཡང་དོན་སྒྲུང་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེ་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བདེན་ཞེས་པ་སྟེ།

དོན་སྣུ་བ་ཆོས་ཅན། ཟློན་གྱི་ཐལ་བ་དེས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་བདེན་ཏེ།
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ངས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་སྣུང་
 གི་སློང་དེ་འདྲ་བ་ལས་ ༡༣༣༥ ཇོ་ལེན་མི་ཤེས་པས་སོ། ། ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་འདི་བྱང་ན་
 གནས་པའི་སློབ་བ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་ལ་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པར་སློབ་.....
 དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློ། རྩུ་ཅི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན་
 ཞེས་གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲུངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་འགོག་པར་བཞེད། རྩུ་ཅི།
 དོན་སྣུང་གི་སློང་རྩུ་ཅི་དོན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་
 ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོད་འབྲས་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། དེ་སྟེ་བདུན་
 མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཆེ་རྣམ་པ་དེ་གཞལ་བ། །ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །

འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་
དང་མ་བྱུན་པར་སྤྱི་ཚེ་གཞལ་བ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་
བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཞུགས་པ་
ལས་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ན། གཞལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཚེ་གྱི་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ཅོམ་
མ་གཏོགས་ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་ཚེ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་ནུས་ལ། གང་གི་ཆེ་སྤྱི་ཚེ་
གྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་བུར་འཛིག་པ་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་
དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གོ་རིམ་བཞེན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་འཛིག་པར་...
རིགས་པའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་
པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞལ་བ་ཚད་མ་འབྲས་བུ་དེ་གསུམ་ ༡༣༥ བོ། ཐ་དད་
པ་ཉིད་དུ་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་ཏེ། རྣམ་པ་དུ་མར་རིག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་
འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་ཐ་སྟངས་ཉི་ཤེས་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་མ་དོའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། མདོ་འདིའི་སྤྲུལ་
དོན་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པས་བསྟུད་པའི་སྒོ་འབྲུལ་པའི་...
སྤྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་ན་རང་རིག་པའི་སྤྱོད་བྱར་མ་གྲུབ་པས་གཞལ་བུར་མི་
རིགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གི་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཞལ་བུར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་
ཞིག་ཀྱང་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྤྱེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་
རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད། བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱི་ཅུང་ཟད་
བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་གཞུང་གྲུ་དང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་འི་རྣམ་
པར་གནས་ཤིང་། གཞུགས་སོགས་སུ་སྤྲང་བའི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་གཞུང་གྲུ། འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་
ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤྲང་གི་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དབང་
གིས་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ན་གཞུང་གྲུ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་
གཞུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཞུང་གྲུ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ།
རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་འདི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐར་ཐུག་པར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་དབུ་མ་ ༩༣༥༥ བོ་ཆེན་པོ་གཞན་སྟོང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་འབྲུལ་པ་
ལ་སྤྲང་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཅི་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞུང་གྲུ་དང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་སྤྲང་བ་ལ་མ་དབུད་པར་ཚད་འབྲས་
གཞུང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀ་ལས། སྒྲོ་བཏགས་རྣམ་པར་
དབྱེར་མེད་ཀྱང་། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱི། གཞུང་དང་འཛིན་པ་ཐྱོང་བ་
དག ཐམ་དད་ལྡན་བཞིན་རྟོག་པར་འགྱུར། དབེར་ན་དབང་པོ་སྤྲགས་སོགས་ཀྱིས། །
བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུ་མ་སོགས། གྲེ་ཡི་གཞུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། རྣམ་པ་
གཞན་དུ་སྤྲང་བ་བཞིན། གྲེ་དག་མ་བསྐྱད་མིག་ཅན་གྱིས། གྲེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་དང་། གཞུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག ཁོད་པ་མིན་ཀྱང་གཞུང་གྲུ་
དང་། འཛིན་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྤྲང་བ་བཞིན་བྱས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མཐོང་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་
སྒྲོས་རིག་ནས། གྲེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་གཉིས་
པོ་མེད་རིག་ནས། གྲེ་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
ལྟར་སྤྱོད་བདུན་མཐོང་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ནི། ཇི་བཅུན་བྱམས་པ་ནས་

ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བརྒྱད་པའི་དབྱ་མ་པར་གནས་ལ། སྐྱེ་སྐྱུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབྱ་
མའི་གཞུང་རྣམས་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། འཇུག་པར། གཞུགས་ཡོད་ཉིད་ན་སེམས་མེད་
མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་གཞུགས་ །༡༣༣༥། མེད་མ་འཛིན་ཅིག །དེ་དག་
ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་
ལས་གསུངས། ཞེས་དང་། དེ་ལས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་
སྒྲག་ཉིད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་
པ་། །དང་པོར་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ན་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཤེས་པར་བཅས་པ་...
བུལ་བའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་གཞུང་འཛིན་བརྟེན་པ་དང་རྟེན་ཤེས་
པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་...
གྲུབ་པས་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་རུང་གི་སེམས་ཉིད་གང་ན་གང་མེད་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་
དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་ལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེ་དང་དེར་མ་གྲུབ་ཅིང་།
སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་
དུ་རི་རབ་དང་ནགས་ཚལ་དང་གཟའ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་
ཡང་དེ་དང་དེར་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་གཞུང་འདི་དག་ལས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྟོ་བར་བ། །ཞེས་གསལ་བར་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །༡༣༣༦། ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་ཀྱི་མདོ་ལས།
སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་པ་རྣམས་
མཐུན་ནོ། །འདི་ནི་དོ་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་གསང་བ་ལའང་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅོམ་པོ་ལ་གནས་ནས་ནི། །སྐལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་

དེ་ཡང་སྤང་། ཁྱེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། འོན་དམ་དམིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། ཁྱེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཐུག་གིས། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ལས། གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དེ་
ཡིན་ཏེ། འདྲི་གང་དུ་འང་མ་ཤར་རོ། ཁྱེས་གསུངས་སོ། འདྲི་ལྟར་ན་སྤང་བ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་
འདྲའོ། །

དེ་ཡང་སྤྱོད་གཞིའི་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་གཞུང་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་
གཙོད་པའི་ཚུལ་ལ། གཞུང་བའི་སྤྱོད་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ་དང་། འཛིན་པའི་སྤྱོད་པ་
གཙོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྤྱོད་གསུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་འདི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བམ།
དུ་མ་གྲུབ། སྤྱོད་གསུ་དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུགས་སོགས་སྤྱོད་གསུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་
ཆོས་ཅན། སྤྱོད་གསུ་སྤྱང་བ་མི་བདེན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་
གསུ་བདེན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་སྤྱོད་གསུ་པ་དེ་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འདྲི་ལྟར་ན་སྤྱོད་གསུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མ་
གྲུབ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྟངས་དུ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྤྱོད་
གསུ་གྱི། འོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོས་སྤང་ཅན་དངོས་གཅིག་ལ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་
འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ཕྱིར་རོ། གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་ཉམས་ཕྱིར་
དང་། རང་བཞིན་མཐོང་མེད་ཕྱིར་གཅིག་མིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྤྱོད་གསུ་
གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱོད་གསུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་
འབྲུལ་པས་དུ་མར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་འབྲུལ་པས་དུ་མར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཇི་སྟངས་དུ། སྤྱོད་དངོས་ཐ་དད་མེད་མཐོང་ཕྱིར། ཐ་དད་མེད་པར་དེས་པར་འགྱུར། །
ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པ་གཙོད་ཚུལ་ཡང་དེའི་འུགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། གཉིས་ཀྱི་འདུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཅེས་པའི་རིགས་
པས་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བན་ཚུན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་
དུ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་
མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་ནི་སྟོས་བཞག་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས།
གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྱེད་ཅིང་གཞིག་པར་མི་
རུས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོས་བཞག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་པས་གཞིག་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་སྟོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ།
ཐོག་མ་མེད་པ། རྒྱུར་མ་ཆད་པ། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ རྒྱ་མཚོ་དཔེ་བུ་བཀྱུན་
ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་
གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པས་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་བྱ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་ལ་སོགས་པའི་
མིང་གི་རྣམ་གངས་སྟོན་ཆོག་པར་ཐ་སྟོན་བྱས་ཀྱང་། དག་གིས་སྤྱར་མེད་པ། སྟོས་
བསམ་དུ་མེད་པ། མིང་གིས་བཞེད་པར་མི་རུས་པ། མ་སྟེས་པ། མ་འགགས་པ།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྱི་མས་ནམ་ཡང་གོས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་
བུའི་ངོ་བོར་གནས་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནས་
གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བསྟུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་མོ། །ཇི་
སྐད་དུ་སྤྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྒྲ་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་
རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྟེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
སྟོན་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་པ་

བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུག་གི་ཚོར་བུ་དཔལ་ས་ར་ཏུ་པས་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་རྣམ་
མའི་དོན་ནི་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་དག་འཛིན་། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་
ནི། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་དབྱེད་བྱམིན། །གལ་ཏེ་དབྱེད་ན་དུག་
སྤྱུལ་གཙུག་པ་ཁོ་ནར་བྱ། །སྤྱོད་ཡིས་བཞག་པའི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གིས་
སྤྱིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་བོད་དག་ནི། སྤྱོད་པར་ལ་སྤྱོད་བཀགས་
༼༣༣༽བོ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་བའི་མིང་ཅན་མེད་པར་དགག་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་མོ་
སྤྱིང་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སྤྱིང་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་པ་
དེ་ཉིད་སྤོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བཞེད་པར་སྤྱོད་མས་ནས་འདིར་འབྱུང་
བའི་བྱེད་མོའི་སྤྱིང་པ་ཉིད་ནི་དེ་དང་མི་མཐུན་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱུ་བའི་ཕྱོགས་སུ་
འདོར་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤོལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱུ་བའི་ལུགས་སུ་བགྲལ་བ་ལ།
སྤོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པ་ཐུགས་ལྷག་ནས། སྤོལ་རུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་བྱེད་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་མེད་ལྟན། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཆོངས་པར་ལེགས་
བཤད་སྤྱར་འཛིན་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཅན་ཁོ་བོའི་གཞུང་། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་རྒྱ་བོ་བཞིན་དུ་
རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་རུབ་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་།
འདིར་གཏན་ལ་ལས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་མོ་སྤྱིང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱུ་བའི་
ལུགས་ལས་མ་འདས་ན། དེ་ཅམ་ནི་ལྟ་དབང་སྤོལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་ནས་གཏན་
ལ་ལས་ཅིང་བགྲལ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་གཞུང་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་འབྱུང་ཞེས་
རང་གི་སྤོབ་མ་རྣམས་གྱིས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱེད་མོའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པར་
མཛད་། དེས་ན་སྤོབ་དཔོན་ཀྱི་གསུང་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་

དབུ་མར་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་མ་.....
རངས་པའི་གསུང་དུ་གསལ་ལོ། །

ཡང་། ཉམ་མཁོ། འདིར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཟབ་
མོའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་སྒྲིབ་དུ་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་
པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་ཡས་པ་སེལ་.....
ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདིར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པར་
གསུངས་པའི་སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡང་འདིར་
རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར།
གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྲིབ་མཆེད་ནས་
ཉི་བར་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གཙོ་བོར་
གཏན་ལ་ཐབ་པས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་རོལ་བ་ལས་རྣམ་པ་ཅི་དང་ཅིར་སྤྲང་ཡང་དེ་དང་
དེར་མ་གྲུབ་པར་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་ལུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་བོར་སེམས་
ཕྱོགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་ལ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྒྲིབ་ནས་ཉི་བར་
བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཉིད་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྲང་བ་
འདི་སྤྲང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་སྟོང་
པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ ཉམ་མཁོ། ལུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
གཙོ་བོར་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་བསམ་པ་དེ་ལྟར་ན་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་
ཅེས་བརྟེན་པ་འདི་དངོས་པོ་འཇུག། འོན་ཏེ་དངོས་པོར་མེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ས་དབྱུང་པའི་ནང་ནས་བཞེངས་ལ། དངོས་པོར་མེད་ན་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བར་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲིའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ཞེན་པ་བྱེད་
ཅག་བདེན་ཏེ། ཁོ་ཐོ་ཅག་འདོད་པའི་དབྱུང་པ་རྒྱུ་མ་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པ་དང་། ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རྟག་པ་
དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། ཞིབ་དང་། མ་ཞིབ་
དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟོས་ནས་སྒོ་ལ་བྱུང་པས་……
བཀོད་པའི་སྒྲུང་བཅའ་དུ་སྒྲུབ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུག་ཀར་འབྱུར། ཇི་སྐད་
དུ་འཕགས་པ་ལྟས་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་……
གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། བགཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་
མིན་པ་འདྲ་མིན། ཁམས་བཞི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། གེ་ཉིད་དབྱུང་པ་ཡི་
རིགས་། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་གྱིས་གྱུང་། མི་རྟག་པ་
མིན་རྟག་པ་འདྲ་མིན། བགཉིས་མིན་དུ་མའི་མཚན་ཉིད་མིན། གེ་ཉིད་མིན་དངོས་པོ་མེད་
པ་འདྲ་མིན། འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་སྒྲུབ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱུང་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཐམས་ཅད་ནས་༼མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
བྱེད་ལ་ཡང་སྒྲིན་ཏེ། འདིར་བྱེད་ཅག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་
ཡང་དངོས་པོར་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་
དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབྱུང་པ་དོ་མཚར་བའི་གནས་ཡིན་ལ། བགཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་
འཛིན་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུར། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་རུང་
གི། གེ་ཉིད་མེད་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་མིན། ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ནོ་ཞེན། ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་ཡང་
མཚུངས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། གེ་ཉིད་དུ་བྱེད་
གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་མེད་དང་། རྟག་མི་རྟག་དང་། བགཉིས་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་

གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་རི་ལྷོར་ན་དབུ་མ་པ་ཞེས་
གདགས་པར་བྱ། རི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་
པ་དོ། །མ་ཁྱེན་པས་ཀ་ཏུ་ཡ་ཏ་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་
གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། དཔལ་ས་ར་ཏ་པས་ཀྱང་། དངོས་པོར་
འཛིན་པ་ལྷུགས་དང་འདྲ་བར་བཟོད། །དངོས་མེད་རྟོག་པ་དེ་བས་སྤྱན་འགྱུར་ཞེས། །
མར་མེ་འབར་དང་ཟད་པའི་དཔེ་ཡིས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྷོར་ལུང་དང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བའི་ཟབ་གནད་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་བསིལ་བའི་ལྷོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདེགས་པའི་༼༣༣༧༽་་་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྟོག་ལོ་རྩ་བས། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཟབ་མོའི་
དོན་རྣམས་རིགས་པའི་དབང་ལྷུག་རྣམས་འགེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅེས་
གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདིའི་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་ཐུགས་སུ་བྱོན་པའི་……
གསུང་དུ་སྤྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཆིག་གི་དོན་ལ། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཆོད་འབྲས་སྤྲང་ཅོམ་དུ་གྲུབ།
སྤྲང་ཅོམ་མིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲང་། དེས་ན་སྤྲང་ཚུལ་ལ་
འཛིན་རྣམས་ཆོད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་འབྲུལ་པའི་
སྤྲང་བར་དཔེས་བསྟུན། དེ་ཉིད་དོན་ལ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྒོ་བདག་རྣམས་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །

གཞུང་དང་འཛིན་པ་མུང་བ་དག །ཐ་དད་ལྷན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

དཔེར་ན་དབང་པོ་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུ་མ་སོགས། །

དེ་ཡི་གཞུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤྲང་བ་བཞིན། །

དེ་དག་མ་བསྐྱེད་མིག་ཅན་གྱིས། །དེ་ལྷོར་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་ཐག་རིང་མུང་མ་ན། །ཆུང་དུ་ཆེན་པོར་སྤྲང་བ་བཞིན། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྲིའི་བདག་ཉིད་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པའི་སྒྲོ་ལུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་ཕྱོང་བ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་...
ཀྱང་ཐ་དད་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྒྲགས་དང་རྩལ་
དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རུས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་ལ་...
འཛིམ་པའི་དུམ་བུ་དང་རྟེན་ཤིང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་སྐྱང་དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་དེའི་གཞུགས་
དང་བྲལ་བ་ཡང་འཛིམ་དུམ་སོགས་ཀྱི་༡༩༠༠འོ་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟ་སྐྱང་ལ་སོགས་
པར་སྐྱང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིམ་དུམ་དེ་དག་སྒྲགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་
པའི་མིག་ཅན་གྱིས་རྟ་སྐྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་མུ་
ངམ་གྱི་ཐང་ན་གནས་པའི་རྩལ་ཆུང་དུ་ཡང་སྒྲོད་ཡུལ་ཡངས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཆེན་པོར་སྐྱང་
བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་སྐྱར་བ་ནི།

གཞུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག་ ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དང་། །

འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། ཇི་ལྟར་རྩེས་སུ་སྐྱར་བ་བཞིན་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ལུལ་པའི་ངོར་འཛིམ་དུམ་རྟ་སྐྱང་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱད་
པ་རྣམས་ལ་རྟ་དང་སྐྱང་པོ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཞུང་བ་དང་...
འཛིན་པ་དང་རིག་པ་དག་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ་དང་།
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་གནས་པའི་རྣམ་པ་གཞལ་
འདི་གཉིས་སྐྱར་གྱི་སྒྲོ་ལུལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རྩེས་སུ་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཞལ་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱན་ལས། ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རིག་པ་
རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་གཞུང་བ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱར་མོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ལྟག་མ་ནི་གཞན་
དག་གིས་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཕྱོང་བ་འབར་ཞིག་ཡིན་གྱི་
གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་ཙམ་མིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ།   གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རིག་པས་
དབྱུང་པ།   དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའོ།   །དང་པོ་ནི།   རྩེ་ལ།

དེ་ལྟར་མིན་ན་སྤྱོད་གས་ཀྱི།   རྩེ་པོར་སྤྱང་ཙམ་དངོས་གཅིག་ལ།   །

རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་འགྱུར་ཏེ།   གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ཕྱིར་དང་།   །

གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་ཉམས་ཕྱིར་རོ།   །རང་བཞིན་མཐོང་མེད་ཕྱིར་གཅིག་མིན།   །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།   གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྤྱང་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཡང་དག་
པར་གྲུབ་ན་སྤྱོད་གས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་འདི་གཅིག་ཏུ་བདེན་ཅམ།   འོན་ཏེ་དུ་མར་
བདེན།   དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་དོ་པོར་སྤྱང་བ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་
ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།   ཇི་ལྟར་ན་སྤྱོད་གས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་
མི་བདེན་པར་ཐལ།   སྤྱོད་གས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་བདེན་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་དེ་
ཉམས་ནས་སྤྱོད་གས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།   གཅིག་ཏུ་བདེན་ན་གཞན་སྤྱོད་གས་ལ་
གཞན་སྤྱོད་གས་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།   །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱོད་
ཆོག་གས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་……
གཅིག་མིན་འོ།   །རྒྱལ་ལས།   གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གས་སུ་སྤྱང་།   གལ་
ཏེ་སྤྱོད་གས་སུ་སྤྱང་ན་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།   །
ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་དུ་མར་བདེན་འོ་ཞེ་ན།

སྒོ་དངོས་ཐ་དད་མེད་མཐོང་ཕྱིར།   །ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར།   །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།   སྤྱོད་གས་སུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།   ཐ་དད་པའི་དུ་མ་མེད་པར་
ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ།   སྒོ་མ་འབྲུལ་པའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ།   །རྒྱལ་ལས།   རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་མཐོང་ན་ནི་ཁས་ལེན་པ་ལེགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ།   །

གཉིས་པ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་ རྩེ་ལ། གྲུབ་པ་ནི།

གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱུང་ན།   །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད།   །

གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །

ཅེས་སྟོན་ཏེ། གཞུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་
གང་གིས་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་...
གཞུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་དེ་
དག་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཞུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པས། གཞུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གྱི་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདི་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་
སྐབས་སུ་བྱིས་པ་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའམ་རང་རིག་...
པའི་མིང་དང་བརྟེན་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །དེས་པའི་དོན་དུ་གཞུང་བ་
དང་འཛིན་བྱེད། རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད། ལྷོད་བྱ་དང་ལྷོད་བྱེད། བཟླ་བྱ་དང་ཟླ་བྱེད་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ནི་སྤར་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་བཤད་པའི་
ལམ་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བའི་གཞིར་ཡང་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་
བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱབ་གནི་ཡང་ཡིན་པས། འདི་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་
མ་དང་བྲལ་བ་ན་དེའི་སྤར་བའི་ཆ་མ་ལུས་པ་ཡང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་...
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོད་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱུས་པ་ཞེས་པའི་སྦྱ་བོ་ཆེ་དེ་
ཡང་དེ་དུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་སྐད་དུ། འབྲས་བུ་དག་པ་
གཞུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཅིང་། །
བཅད་དུ་མེད་ །༣༤།བོ། སེས་དག་པར་བཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཆོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་མཚོད་བཛོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནམ་པའི་ཆད་མའི་...
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱར་ཆད་པ་མེད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་སྦྱ་ཆོགས་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གདུལ་...
བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟེ་བདུན་མཛོད་དང་བཅས་པའི་གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛོད་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་
ཀྱི་རྩ་བ་མ་ཞོར་བཀལ་ཆེ་བས་ན་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་...

པར་དབྱེད་པ་མཛོད་ཅིག །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས། །དེ་བདག་མིན་ལ་དེ་བདག་ཏུ། །

ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གིས། །འབྲུལ་སྐྱེ་འདི་ལ་དེ་མེད་དེ། །

འགྲོ་བ་འདི་ལ་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོན་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་འབྲུལ་པ་དེ་
མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤར་ཆུ་བདེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཕྱིས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་འོས་སྒྲིག་
སྐྱེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཆུ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་སྒྲིག་སྐྱེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་……
འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངོར་སྒྲིག་སྐྱེ་ཆུར་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་དངོས་པོ་འདི་ལ་
གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་……
ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ནང་གི་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་གང་། །དེ་ནི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བས། །

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་འོག་ཏུ། །སྤང་བ་ཅན་འདི་འང་ཡོད་པ་ཡིན། །

ཆོས་མཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ། །བཏྟེས་མེད་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་སྟོན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༣༧༩ གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་
བ་ཅན་འདི་འང་ཆོས་ཅན། བརྟུན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བདེན་པའི་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་
སོགས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བཏྟེས་པ་མེད་དེ། ནང་གི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
འབྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་……
འབྱུང་བས་སོ། །དཔེར་ན་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་ལ་མ་བཏྟེས་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་
ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་སོགས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་
དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་དེར་ཞེན་པ་སོགས་གཟུང་ངོ། །

བཞི་བ་དེས་ན་སྤང་ཆུ་ཙམ་དུ་འཛིན་ན་མཚད་མར་གྲུབ་པ་ལ། དེ་ཚད་མར་འབྱུར་བའི་
རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་བཅས་པ། དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེལ་སྒོ་ནི་ཡོངས་གཙོད་པ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ། །

དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བདག་རིག་ །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །

དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྒྲོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །

གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིམ་རུང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྒྲོའི་སྐྱར་
ཚུལ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྒོ་རང་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
འདོད་པ་དེ་རང་རིག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཙོད་ཅིང་འཇལ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཞེས་པ་ཀུན་བདག་རིག་པར་འགྱུ་བ་པ་༼༣༤༩༽གོ། དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་སྒྲོང་བའི་ཆོ་སྒྲོང་བྱ་བ་དེ་བ་དང་།
སྒྲོང་བྱེད་ཚད་མ་དང་། དེའི་རིག་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གསལ་རིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་ཞེས་པ་རང་ཉིད་ལ་
གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བྱའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཞེས་པའི་གསལ་རིག་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ན་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དོན་ལ་...
གཅིག་པ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་སྐྱར་བ་ནི།

དེལ་འང་ཉམས་སྒྲོང་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་སྒྲོང་བར་རུང་། །

དེ་ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཆོད་བདག་ །གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སྒྲོ་སེར་སོགས་ལ་ནི་
སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བ་དེ་ལ་འང་
ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོས་གསུངས་ལ། རྒྱན་གྱིས་དོན་ལ་སྐྱར་ནས་སྒྲོ་སོགས་སྒྲོང་བ་དེ་ལ་འང་

ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་སྤྱོད་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་གཞལ་བ། རང་
 རིག་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 དེ་དག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་ཐ་སྟོན་བྱར་རུང་བ་དེ་...
 ལྟར་ན་འོ་ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཞན་དག་ན་ལེ། འདིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་
 སྤྱོགས་གྱི་སྤྱང་པོས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པོ་༼༣༤༩༽
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས། །ཡོངས་སུ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །

རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཚད་མ་དང་། །རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་རྒྱ་བཤད། །

ཅེས་སློས་ཏེ། དེ་ལྟར་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་ཅན་བྱེད་པ་པོར་བྱས་ན། སློ་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་
 སྤྱོད་བྱེད་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་པ་ཞེས་ནི་རབ་རྒྱ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་། དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་པོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་རྩུང་ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། ཚུད་
 ལན་གྱི་སློ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་དཔའི་སློ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་སྤྱང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་།
 ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

འབྲས་བུའི་རྟོགས་པ་གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། གཞན་དག་
 ན་ལེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 གནས་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ། བཤད་ཟིན་གྱི་ལན། དངོས་ལན་གདབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་འདི་ལ་ལན་བཏབ་...
 ཟིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་འབྲུལ་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་
 རྒྱུ་ལྡན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཅེས། རི་ལྟར་འབྲུལ་
 པས་མཐོང་བྱུང་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ལན་གདབ་པ་ནི།

ཡུལ་གྱི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

འདི་ལྟར་ཡུལ་ལྟ་བུའི་གཟུང་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གཞལ་བྱ་དང་། བར་དུ་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ། རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བ་འབྲས་བྱར་
 གྲུབ་པ་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རང་རིག་པ་མཚོན་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་མཚོན་པ་དེ་ལ་
 ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་འབྲུལ་པ་ལ་རི་
 ལྟར་མཚོན་པར་སྤྲང་བ་ཁོ་ན་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མཚོན་བྱ་མཚོན་
 བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྤྱོད་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

དཔེའི་རིགས་པས་བསྐྱུབ།

དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྤྲང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱོད་བཤག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱུང་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་བཅས་པ་...
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྤྲུགས་དང་སྤྲུན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུད་པ་
 རྣམས་ལ་འཛིན་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་ན་འཛིན་དུམ་...
 ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྤྲུལ་དུ་སྤྲང་བ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་
 སྤྲུགས་དང་སྤྲུན་སོགས་ཀྱི་རུས་པས་འཛིན་དུམ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱུར་བས་དེ་དང་...

དེར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱུལ་ལ་སོགས་པར་༼༣༥༥༽གྲུབ་ན་མིག་མ་
བསྐྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་དགོས་པ་ལས། འཛིན་དུམ་དེ་དག་མིག་བསྐྱད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་སྤྱང་མ་གྱི་ཐང་ན་ལྷི་
བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཆུང་དུ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ཡངས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོར་སྤྱང་བ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྤྱང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི།

གཟུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་
དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ནི་སྟོ་འབྲུལ་པའི་དོན་རི་ལྟར་སྤྱང་བ་
བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

**གསུམ་པ་སྤྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། རྒྱུགས་ཆོས་བསྐྱབ་།
རྟགས་དགོད། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཅིག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་། དུ་མ་
དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྤྱང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་བདེན་ན། གཅིག་ཏུ་བདེན་ནམ་དུ་མར་
བདེན་གྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་པོ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མར་སྤྱང་བའི་རྣམ་
པ་འདི་རི་ལྟར་ན་སྤྱང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་ཙམ་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་བདེན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་མར་སྤྱང་བ་ལྟར་བདེན་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཁས་
ལེན་པ་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཡིན་ན་གཞན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་དོན་
འདི་གཞན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་
གསུམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་༼༣༥༥༽པོ་གཅིག་ཏུ་
བདེན་པར་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི།

སློ་དངོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཆོས་ཅན།   དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
སློ་ཚད་མས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ།   །

གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་པ་ནི།

གང་གིས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

རིགས་པ་གང་གིས་གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་ནི་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ།   གང་གི་སྒྲིར་ན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིར་རོ།   །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།   ཆོས་མཐུན་མེད་པས་འཁྲུལ་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་
པ་སྤང་།   **ཚད་འབྲས་སྤང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།   །དང་པོ་ནི།**

ཆོས་མཐུན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་འཁྲུལ་རོར་བཞག་པ་འདིར་ནི་བདེན་པར་འཁྲུལ་པ་དེ་མེད་དེ།
བདེན་རྒྱུན་པམ་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཡིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མཐོང་ལ།   གཞུང་འཛིན་རིག་
གསུམ་གྱི་འགོ་བ་འདི་ལ་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་གཅིག་གྱུར་ཚད་མས་
མཐོང་བ་མེད་པའི་སྒྲིར་རོ་ཞེ་ན།   གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་བདེན་པར་འཁྲུལ་པ་འདི་
བདེན་རྒྱུན་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བཟོས་པ་མེད་དེ།   དེ་བདེན་པར་འཁྲུལ་
པ་དེ་ཡང་ཡོད་ན་ནང་གི་མ་རིག་པས་བསྤྲད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་གྱི་
ཉེས་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྲང་བར་འགྱུར་.....
༼༣༤༥༽བའི་སྒྲིར་རོ།   །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བ་བཞིན་
ནོ།   །

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སྤང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདི་རྣམ་པར་རིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
བཞིན་དུ་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་
ཚད་མ་འདི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་འབྲས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

བརྟུན་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་མི་ལྟན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། མདོར་བསྡུས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་མདོའི་
ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་ཏེ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། དུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་
པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་བསྒྲུབ། དུས་ཕྱིས་དེ་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་
གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དང་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབས་པས་རང་རིག་ཀྱང་བསྒྲུབ། ཤེས་པ་གཞན་
གྱིས་སྤྱོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྟེ་
བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་སྒོ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དུལ་གཟུགས་སྒྲུལ་སོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་
ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེའི་ཡང་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་(༡༣༥༥)།
རྟགས་ལས་སྒོའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། དེ་བདག་ཉིད་
གྱིས་སྤྱོད་བ་ལ། །བརྟུན་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པས་རྩོད་པ་མེད་ལ། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིས་པ་
སོ་སོའི་སྒྱུ་བོ་རྣམས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་རྣམས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པས། དེ་དག་གི་ངོར་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་འདི་
གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པར་གྲུབ་པ་ན། ཤེས་པས་རང་རིག་

པར་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་གཞུང་པའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 གྲུབ་པ་ན་ཁ་ཕྱིར་མདོན་པར་སྤྲོགས་པའི་གཞུང་རྣམ་དང་། བད་དུ་མདོན་པར་སྤྲོགས་པའི་
 འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པ་
 འབད་པས་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་
 ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་དེས་གྱིས་ཅུང་ཟད་
 བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་གྱི་སྒྲུབ་ཐེད་དགོད། རྣམ་
 མེད་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་ལས་སྒྲངས་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་
 བཅས་སུ་བསྒྲུབ། ཕྱི་དོན་བཀའ་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 གཞུང་དོན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྒྲུབ། གཞུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་
 བཅས་སུ་བསྒྲུབ། དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ ༼ ༣༥ ༽ ཐམས་ཅད་དག །

དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་། རྣམ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྲུར། །

དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས། །བུ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། །

དེ་ནི་མ་མ་གཅིག་གི་གཞུགས། །འཛིན་འགྲུར་གཞན་འགའ་མ་ཡིན་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་ཡིད་ཐེད་སྟེ་མ་
 རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱད་བར་འགྲུར་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་བུ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་བུ་དེ་ནི་མ་མ་གའ་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་
 འགྲུར་གྱི། གཞན་ཟས་དུས་སོགས་འགའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ལས་གཞན་དང་ཡུལ་དག་ནི། །དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། །

དེ་ཆས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ། །དེ་མེད་པར་ནི་དེར་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མིག་སོགས་དང་། ཡུལ་གཞུགས་སོགས་དག་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ན་ཡང་གཞུགས་.....སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེ་མེད་པར་ནི་གཞུགས་སོགས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པའི་...ཡུལ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དབང་པོ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱི་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ། དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་སྣང་བ་རིགས་ཡིན་ཏེ་༡༩༤༦པོ་པ་དགག། རང་བཞིན་སྣང་བ་དགག། ཤེས་པ་དེ་གཞུང་དོན་རང་རིག་ལས་སྒྲེ་བ་དགག། རྣམ་པ་དེ་སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །དོན་རྣམ་མེད་པར་དོགས་ན་ཡང་། །

འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཅས་སྒྲོས་ཏེ། གཞུང་དོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ནི་གཞུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྣང་བ་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བུ་དོགས་ན་ཡང་། འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རང་...རིག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་སྤར་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲེས་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་རིགས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འདས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ན་ཡུལ་དེ་འདས་ཀྱང་དེའི་རིགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། བཤད་པ།

སྒྲོ་སོགས་ཐ་དད་ཅན་སྣང་ཕྱིར། །དེ་ལྟན་མིན་རིགས་དོན་མ་ཡིན། །

རིགས་དེ་འདྲི་རྟག་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྟག་ནའང་རི་རྟུར་སྒྲེད་བྱེད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདས་པའི་སྔོ་སོགས་དབྱེ་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་
ལྷན་པ་མིན་ཏེ། སྔོ་སོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་རིགས་
གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེ་འང་མི་རྟག་ན་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ན་འང་
ཇི་ལྟར་ན་འདས་པའི་དོན་དབྱེ་པའི་རྟོག་པ་སྤྱིད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་དབྱེ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་རྣམ་པ་མིན་ཏེ་༡༥་པོ་གྱི། མིང་མཚན་ལྷན་པ་མིན་
པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཅོ་ཞེན། བཤད་པ།

མིང་སོགས་སྤང་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་འཛིན་པ་ནི། མིང་སོགས་
འཛིན་ན་འཆད་པོ་དང་། ཞེས་པར་སྤང་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་རང་མཚན་རང་བཞིན་སྤང་བ་དགག་པ་ནི།

ཚུལ་འདི་དོན་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར། །

དོན་གྱི་རྣམ་པ་གྲུབ་མ་ཡིན། རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི། །

དབྱེ་པའི་དེ་ཡང་སྤྱིང་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་དོན་རྣམས་སྤྱིང་ན་དེ། །

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དབྱེ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེན། འདས་པ་དབྱེ་
པའི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་པས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྤྱིས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། བཀའ་ལྷན་ཡང་འདས་པའི་དོན་དབྱེ་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་
གཟུང་དོན་དེ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་འདི་འདྲ་བ་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་ནི་དབྱེ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་སྤང་གི་སྤྱིང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྤྱིང་བ་དེ་ཡང་
དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱིང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཤེས་པ་དེ་གཟུང་དོན་རང་རིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་དབྱེ་པ་དེ་སྤྱིང་བ་ལས་བྱུང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་དོན་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཆོ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། དེ་ལྟར་མྱོང་ལའང་དེར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དེ་མ་
ཐག་སྐྱེན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་གཟུང་དོན་འདས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲེལ་བའི་དེ་
འདས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་སྤྲང་ངོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་དབང་ཤེས་
ལའང་ཆོས་ཅན། དུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དེར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཅིང་
འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྤྲེལ་བར་སྒྲོས། གཤམ་ཏེ་དྲན་པ་དོན་གྱི་
རྣམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མྱོང་བ་དབང་ཤེས་ལའང་
ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དེར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཤམ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

རྣམ་པ་དེ་ཅི་དོན་གྱིས་མིན། གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དྲན་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཅི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་གཏང་པ་མིན་ཏེ།
གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

**ལྷ་པ་རྣམ་པ་དེ་སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །ངང་པོ་ནི།**

རྣམ་པ་དེ་ཅི་ཐ་དད་ན། གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན། བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དྲན་ཤེས་ལས་རྣམ་པ་དེ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དྲན་ཤེས་ལ་སྤྲང་བའི་
རྣམ་པ་དེ་ཅི་ཆོས་ཅན། མཐོང་རུང་གི་དུལ་དེ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
རང་གི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲང་ནས་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ལྟར་གཞན་ལའང་སྤྲང་རུང་ཤེས་
པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡང་

གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཏེ། བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཆོས་ཅན། བརྗོད་ཀྱང་། ༡༣༤༤། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་
 ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་བརྗོད་པའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཆད་པ་པོས་རང་ཡུལ་
 བརྗོད་པ་དེ་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེན།

རེ་རེ་དག་དང་འབྲེལ་ན་ནི། །མཚམས་སྦྱར་བར་ནི་མི་འགྱུར་སོ། །

དོན་གཅིག་མངོན་ཞེན་བདག་ཉིད་ཅན། །འཆད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དགག་གི། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། བྱམ་པའི་དོན་གཅིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཆད་པ་པོ་
 དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དགག་གི་ནི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་གོ་བམ་ཚམས་སྦྱར་བར་ནི་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སོ་སོ་རེ་རེ་དག་གི་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཐ་དང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པོ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྟངས་བྱེད་དོ་ཞེན། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འདྲ་ལས་དེ་གཅིག་པར། །ཐ་སྟངས་ཡོད་ན་དེར་སྤང་མིན། །

ཐ་དང་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་། །དེ་ཆོ་སྒྲོ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་རང་རང་དང་འབྲེལ་པ་དང་སོ་སོ་ཡིན་
 ཀྱང་དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་པའི་ཐ་སྟངས་ཡོད་ན་ཉན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། འཆད་པོའི་
 སྒྲོ་ཡུལ་ལས་ཐ་དང་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་གཟུང་སྟེ་མ་བཟུང་...
 བར་ཐལ། འདྲ་ཡུལ་འཆད་པོའི་ཡུལ་དེ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིསོ། །ཡང་
 བ་རང་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཀྱང་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་མོད།
 འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐ་དང་པ་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་
 སྤང་ནས་ཇི་ལྟར་གཟུང་སྟེ་༡༣༤༥། མ་གཟུང་བར་ཐལ། དོན་དེར་ཐ་དང་པར་སྤང་བ་
 མིན་ནས་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དོན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་

འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་
བ་དེའི་ཆོ་འཆད་པོ་དང་ཉན་པོའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་
དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁྱུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

**གསུམ་པ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཕྱོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྱུབ་པ་ལ། ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་
ལྟ་དུ་གྱུབ་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།**

ཉམས་ཕྱོད་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི། ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་གྱུར་པ། །

རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཤེས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར། །

གཞན་དུ་དེ་རྣམ་ཅན་མིན་ན། །རིམ་ཤེས་པ་གནས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཉམས་ཕྱོད་རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཆ་གཉིས་སུ་
གྱུབ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་གྱུར་པར་རང་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་
ཤེས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་མིན་ན་རིམ་ཤེས་པ་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་སྒྲུབ་ནི་བྲན་པ་རྣམ་ལྟ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཉམས་ཕྱོད་ཡང་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །ལྟ་
དབང་སྒྲོས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་འང་
རྣམ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གདོན་མི་བླ་བར་རྣམ་པ་འདོད་དགོས་ཏེ།

འདི་ལྟར་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཡི། ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ལྟག་པ་ཉིད། །

དོན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམ་གཉིས་དང་། །བདག་གི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། །

གཉིས་པ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡི། ཤེས་པ་ཡིན་ནི་རྟོགས་པར་ཏུ་འཇུག་ཏེ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པོར་སྤང་བའི་ཆོ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཤེས་པ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུ་
མའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་དོན་
གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། སྤྱིར་སྤང་གི་ཤེས་པ་
བྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་གསུམ་པའི་ཤེས་པ་...
ཡིས་ནི་སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་གྱི་དབུས་བདེ་བ་དང་

བླ་པར་རྩལ་གྱི་བར་དུ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རང་རང་གི་རྣམ་པ་རེ་རེས་ལྷག་པར་...
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཏགས་པས་ཡིན་གྱི།
རྩལ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩྱུད་པ་སྤྲང་བ་ལ། རོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བླ་པ་མི་འཐད། རྣམ་
ལྷན་ཡིན་ན་བླ་པ་འཐད། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་དག་ན་རེ།

རོན་འབྲས་ཉིད་གྱིས་ཤེས་བླ་ན་ན། རོན་བླ་སྤྱིར་ན་འབྲུལ་པ་ཡིས། །

གལ་ཏེ་བསྐྱེ་ན།

ཞེས་སྒྲིལ་ཏེ། གལ་ཏེ་རྩྱུད་པར་གཏན་ཚིགས་མ་ངས་ཏེ། མིག་ཤེས་རོན་གྱི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་མིག་ཤེས་བླ་ན་ན་རོན་ཡང་བླ་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་འབྲུལ་
པ་ཡིས་རོན་དང་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བླ་པས་རོན་ཤེས་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་མིག་ཤེས་རོན་
གྱི་རྣམ་ལྷན་ཡིན་ཅེས་བླ་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལའད་པ།

སྤྲང་བ་དང་། ཡིད་བྱེད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིན་པར་འགྱུར། །

དེ་སྤྱིར་རྩལ་ལས་སོགས་པ། མེད་པར་བུམ་པ་བླ་ན་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིལ་ཏེ། མིག་ཤེས་བླ་པ་འདི་སྒྲོ་ཚས་ཅན། མིག་ ་ལོ་ཤེས་བླ་པ་ན་དེའི་
སྤྲང་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་ཡང་རོན་གྱི་རྣམ་ལྷན་ཡིན་ཅེས་བླ་པ་སྤྱི་མ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
འཛིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་ལས་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བླ་པ་མེད་པར་བུམ་པ་
བླ་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ལྷན་ཡིན་ན་བླ་པར་འཐད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྲང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་མཚུངས་ཀྱང་མིག་ཤེས་གཞུགས་གྱི་རྣམ་ལྷན་དུ་
བླ་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་གཞུགས་གྱིས་བྱས་པ་འདི་མྱོང་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི། འོན་དང་འདྲ་བ་བསྟེན་པ་དེ། །

འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། །མཆོམ་སོགས་ལ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་མིག་གི་ཤེས་པ་ནི་དོན་གཞུགས་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲ་བ་བསྟེན་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། གཞུགས་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ན་མཆོམ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟན་བཞི།

དང་པོ་རང་བཞིན་གཉིས་མིན་ན། །གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ནི། །

རྣམ་གཞོན་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་སྟོ་སོགས་ངོ་བོ་རུ། །མདུན་ན་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྟོ། །

དོན་བསྟེན་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན། །སྟོ་གཉིས་པས་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་མདུན་ན་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྟོར་སྤང་དབང་སྟོ་དེ་དོན་(༣༥༠ནི།)བསྟེན་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཏེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དབང་ཤེས་བྱན་པའི་སྟོ་གཉིས་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོར་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དང་པོའི་རང་བཞིན་དེ་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོང་བ་གཅིག་ཏུ་གནས་ན་དེ་བྱན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གྱང་སྟོང་བ་གཅིག་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་བྱན་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དང་པོའི་དབང་ཤེས་དང་དེ་འཛིན་པའི་བྱན་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན།

གཞན་དུ་དང་པོ་གཅིག་ཤུཉིད། །འོན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི། །

སྟེ་མའི་དོན་དང་འབྲེལ་མཐོང་མེད། །ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དབང་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྩ་མཆོན་གྱིས་

འགྱུར་ན། སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་དང་པོ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཅིག་
 ཤུ་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་རྣམ་ལུན་དུ་བྲན་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྤྱིར་འཛིན་གྱི་བྲན་
 ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་བྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་སྤྱི་མའི་དོན་
 སྤྱིན་པོའི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་དང་བྲན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་འབྲས་
 མ་ཡིན་ཅིང་སྤྱིན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་
 གྲང་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་སྤྱད་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་བཀག་གྲང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ལ། གཏན་ཆོག་གས་དགོང་།

ཚུལ་བསྟུན་པ། 1340བ། ཚུད་པ་སྤྱད་བའོ། 14ད་པོ་ནི།

ངེས་པར་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྤྱོད་གྱུར་པའི། །

ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། རྣམ་གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་སྤྱིན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་
 རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པར་སྤྱིར་སྤྱད་དབང་སློང་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྷ་དབང་སློང་ས་
 ཡུལ་སྤྱིན་པོར་སྤྱད་བའི་སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་དེ་ལས་ཤེས་གསུང་ངོ། །དེས་ན་རྒྱན་གྱི་
 དོན་ནི་ཉིད་དང་། ལྷས་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གང་གིས་
 བ་ཞེས་པ་ལ། ལྷ་དབང་སློང་རྣམ་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཅོ། །
 ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བསྟུན་པ་ནི།

རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པས་སྒྲུབ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །

སྤྱི་མེད་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། །སྤྱོད་བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤྱད་བའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱིན་པོ་དང་དེ་སློང་ཇས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པས་སྒྲུབ་གཉིས་མེད་

པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེས་འགྲོ་དང་། སྤྱོད་མེར་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ནི་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྩེས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྟོག་པའི་
ཚུལ་ལོ། །འདི་རྒྱན་དང་ལྷ་དབང་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་དོན་རྩེས་
གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བཞེད་པར་སྤྱང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གྲུབ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་ནི།

སྤྱོད་བ་མེད་པར་དོན་འགའ་༼༣༧༽ནི་འཇ། །དོན་མེད་པ་ཡི་སྤྱོད་བ་ཡང་། །

སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ། །དེས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན། །

དེ་ཕྱིར་ཤེས་དུས་སྤྱང་བ་ཡི། །དོན་ནི་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པ། །

བསྐྱོག་པ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་སྤྱོད་བ་མེད་པར་དོན་སྤྱོད་པོ་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་བའམ།
དོན་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མ་...
མཐོང་བ་དེས་ན་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་དེ་དག་རྩེས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་ཤེས་དེ་ཚུལ་གསུམ་ཆོང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་
སྤྱང་བའི་དོན་སྤྱོད་པོ་ནི་སྤྱོད་སྤྱང་དབང་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པར་རབ་ཏུ་
དཀའ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་
གནོད་བྱེད་སྤྱང་། ཕྱི་དོན་མེད་ན་འབྲས་རྟགས་མི་སྲིད་པ་སྤྱང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་པོའི་སློབ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ཐ་དད་རྒྱ་ནི་རྩེས་དཔོག་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དོན་སྐྱུ་བ་དག་ན་རེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡོད་དག་ནི་ཡོད་ན་
ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་འབྲས་བྱ་དབང་པོའི་སློབ་རྟགས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་
ཡོད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་རྩེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བཤད་པ།

གཤམ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག རྒྱུ་ལས་ངེས་པར་མི་སྤྲོ་ནོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་སྤྲང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་ངེས་པར་སྤྲེ་བར་མི་སྤྲོ་.....
༼༣༧༽གོ་ན་དེར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྤྲེ་བར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྤང་བ་ནི།

ས་བོན་ལས་ནི་ལྷུ་གུ་སྤྲེ་དང་། འདྲ་བ་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས། །

དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་བརྟེན་ཅན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་དང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་
ཅད་རྒྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལས་ནི་ལྷུ་གུ་སྤྲེ་བ་དང་དྲུབ་པ་ལས་མེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་
ཞེས་བྲལ་དེ་འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱེད་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེན། ལའད་པ།

བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གནས་པ་གང་། །དེ་ཡང་གཤམ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར། །

སྤང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་འབྲེལ་པའི། །སྤོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྱེད་པ། །

འགཤམ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ས་བོན་ལྷུ་གུ་འི་བྱེད་པ་པོ་དང་དྲུབ་མེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་འགཤམ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ། རྒྱ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱེད་དེའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་སྤོ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷུ་
གུར་སྤང་བ་ནི་ས་བོན་དུ་སྤང་བ་ཙམ་ལ་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞིང་སྤྲེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ལ་
སོགས་པར་རུང་གི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྲལ་བར་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་འབྲས་རྟགས་མི་སྤྲོད་པ་སྤང་བ་ནི།

དྲུབ་མེས་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་མིན། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལས་རྒྱ་རྟོགས་མིན། །

དེ་རྒྱ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་། །གང་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་བུ་དུར་སྤང་ལས་རྒྱ་མེ་རྟོགས་པ་
 ༼༣༥༩བ༽མིན་པར་ཐལ། དུ་བར་སྤང་བའི་སྟོ་མེར་སྤང་བའི་སྟོས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དུར་སྤང་སྤར་བྱུང་ཞིང་། མེར་སྤང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་
 སྤང་དེ་དུར་སྤང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་པས་དུར་སྤང་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་དུར་སྤང་ཡང་...
 མེར་སྤང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་པས་མེར་སྤང་གི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། དུར་སྤང་དེ་
 མེར་སྤང་དེའི་རྒྱ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་དུར་སྤང་གང་ལས་མེར་སྤང་ངེས་པར་རྟོགས་པར་...
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དེ་ལ་འད་དུ་བར་སྤང་བའི་སྟོས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན། །

མེར་སྤང་བ་ཡི་སྟོ་ཉིད་དེ། །རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འད་དུ་བར་སྤང་བའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 མེ་འམ་ད་ལྟར་བའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལར་སྤང་བའི་སྟེང་དུ་
 མེའི་བག་ཆགས་སྐྱབ་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་མེའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་
 གྱི་མེར་སྤང་བའི་སྟོ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུག་སྟོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་
 བྱིད་པོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དུར་སྤང་གི་སྟོ་དུ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་མེའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་
 བར་མི་རིགས་ཤིན་པ། བཤད་པ།

སེམས་རྒྱུད་དེར་རུང་བག་ཆགས་ཀྱི། །སྤྱིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། །

སྤང་བའི་སྟོ་དག་གསལ་བྱེད་པ། །དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་དེ།
 སེམས་རྒྱུད་མེ་དེར་སྤང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བར་སྤང་བའི་
 སྟོ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་ནོ། །དེ་ཡང་མེ་༼༣༥༩བ༽ཡི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དུ་བའི་
 རྒྱུན་དང་མེའི་ཉེར་ལེན་བྱས་ལ། དུ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་མེའི་རྒྱུན་

བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲེས་སོ། །ཚད་མ་འང་མ་དཔྱད་པ་ན་དལ་བ་དང་། ཅུང་ཟད་དཔྱད་
པ་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། ལེགས་པར་དཔྱད་ན་སྤང་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་གྱི་ལོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བཞི།

གཤམ་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་པར་མི་རིགས་ཤིང་།
སྤང་བ་ཙམ་དུ་སྟོབ་པར་ཡང་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་འདི་ཡོད། ཕྱི་རོལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །

ཚུལ་གཉིས་བརྟེན་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། ལྷན་ཅིག་སྤྱིང་བའི་ངེས་པས་འགྲུག། །

ཅེས་སྒྲེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་སེམས་སུ་སྟོབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འབྲས་རྟགས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་པ་……
འདི་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་སྟོབ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་
ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་
དེ་ཡང་ནི་ནང་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་སྤྱིང་བའི་ངེས་པས་འགྲུག་
པོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུག། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་མེད་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་
མི་རུང་བར་ཐལ་བ། མར་མེལ་མ་བྱའི་མདོངས་གྱི་རྣམ་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ། ཉེ་
རིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ། སྟོ་སྟགས་ཞིག་པའི་རྣམ་པ་མི་
རུང་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་དང་། མི་གསལ་འདྲེན་མལ་སོགས་པ། །

སྤང་བ་ཐ་དད་འཛིན་པ་ཡི། ཤེས་པ་༼༣༥༩༽ དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ། །

དེ་དོན་ལ་དེར་སྤང་མིན་ན། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་དོན་ཅན་ཡིད་ཀྱན་ནི། །རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲེས་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་
དང་འདྲེན་མལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་བྱམ་གཞུགས་……

གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་དེར་སྒྲུང་བ་མིན་པར་སྤྱི་རེལ་གྱི་བུམ་.....
 གཟུགས་སྒྲུང་ན། རོན་བུམ་གཟུགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་གསུམ་པོ་ཀུན་ནི་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་མར་མི་སྒྲུང་བར་གསལ་མི་གསལ་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་...
 བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པ་མེད་པར་སྤྱི་རེལ་གྱི་དོན་གྱི་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར། སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་ངེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་
 ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་འཛིན་པའི་སྒྲུང་བ་གཟུང་ངོ་། །

གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་ནའང་རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་
 གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 རོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོའི་རྗེས་བྱེད་པ། །
 དེ་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་། །ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །
 འདི་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ། །པ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་། །
 འགའ་ཞིག་ལས་ནི་ཆ་འགའ་ཡིས། །ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རོན་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བུམ་
 གཟུགས་དེའི་ངོ་བོ་འཇམ་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་༼༣༥༽ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་...
 ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ལྟར་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་བུ་རྣམས་པ་དེའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་དང་རྒྱུའི་ཁྱད་...
 པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་འགའ་ཡིས་ཐ་དད་པར་ནི་...
 དམིགས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱུན་ནི། དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་
 གསལ་མི་གསལ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མར་མེལ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ། དབང་ཤེས་རྣམ་
 ལྟར་དུ་གྲུག། རྣམ་པ་སྤྱི་རེལ་ཡིན་པ་དགག། །འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག།
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

མར་མེལ་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་ནི། །མྱ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། །

སྒོ་དང་དམར་དང་མདངས་གསལ་བར། །མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་མི་གསལ་བས་མར་མེ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་མྱ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྒོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་མདངས་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

དེ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དངོས་ཡིན་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་མིག་མི་གསལ་བ་དེའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་དངོས་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ།

དབང་པོ་གསལ་ལ་ཅི་རུས་མེད། །ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་མཐོང་བ། །

དབང་པོ་ཉམས་པ་འང་ཇི་ལྟར་ཡིན། །རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲུངས་གསལ་བའི་མིག།

དབང་པོ་ལས་འདས་མཐོང་དེ་ལ། །གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་། །

ཇི་ལྟར་བྱ་ནི་གསལ་མ་ཉམ་པ་ཞེ་ན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མར་མེའི་ཕྱེ་མོར་མྱ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྒྲུང་བར་ཅི་ནས་རུས་པ་མེད་དེ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྒྲུང་རུང་གི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མར་མེའི་ཕྱེ་མོར་མྱ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་ཀྱིས་དབང་པོ་མི་གསལ་ཞིང་ཉམས་པའི་འབྲུལ་པ་འང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་གྱེ་མ་དེ་ལྟར་བྱའི་མིག་ཤེས་དེ་རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲུངས་ནས་གསལ་བར་གྱུར་བའི་མིག་ཞིག་རེ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ་ཞེས་འབྲུས་ནས་མར་མེའི་ཕྱེ་མོར་མྱ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་དེ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་པོ་སྒྱུན་མེད་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མར་མའི་ཕྱེ་མོའི་མ་བུའི་མདོངས་ལྟ་བུ་དེ་དར་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

སྤང་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །གཞན་ནི་གཅིག་གི་རྩལ་རྟོགས་པ། །

དེས་ན་གཞན་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན། །རྒྱ་མིན་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་སྒྲི་རྒྱ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་མར་མའི་ལ་བསྟོས་འགྱུར། །

མར་མེ་ཙམ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། །གཞན་མར་མའི་ཕྱེ་མོའི་དགྲིལ་
འཁོར་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་
གཞན་མར་མའི་གཅིག་གི་རྩལ་པ་ལས་སྟེ་བར་རྟོགས་པ་དེས་ན་ལོ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་། ༣༥༥ བོ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་མར་མའི་ཕྱེ་
མོའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དེར་སྤང་བའི་དབང་སྒྲི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྤང་བའི་དབང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་མར་མའི་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མར་མེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། མར་མེ་དང་དེའི་ཕྱེ་མོའི་དགྲིལ་འཁོར་
གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་དེ་མེད་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་མར་མེ་
ཙམ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་དོན་ལས་སྤངས་ནས་ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོ་གསུང་
ལ། དེ་ནི་གཞན་དག་གི་དོར་བཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཉི་ཤེར་གི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དང་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་དངོས།
དེའི་ལན་དག་གསལ། །དང་པོ་ནི།

ཉི་ཤེར་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་ངོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐལ་ཉི་ཤེར་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་བལྟ་བའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་བུམ་གཟུགས་དེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ།
དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ།   སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་
 དགག། །སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱང་པར་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག། །ལས་ལ་
 བརྟེན་པའི་ལན་དགག། །དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་ཚད་ལ་
 བརྟེན། །ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟེན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ།

གལ་ཏེ་སྤང་བྱང་ལས་དེར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཚད་དང་མི་ཚད་དག། །

མཐོང་བར་མཚོང་བ་༼༣༥༩༽མཚོངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐག་ཉེ་བ་དང་
 རིང་བ་ལ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྤང་བའི་བྱང་པར་ཤེས་ཆེ་ཆུང་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་
 འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྤང་བའི་བྱང་པར་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་གིས་བར་དུ་ཚད་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་ཡིན་
 བམ། །འོན་ཏེ་བར་མ་ཚད་ཅིང་སྤྱི་བ་མི་རྣམས་པ་དག་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བུ་མ་
 གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀས་བུ་མ་གཟུགས་དེ་གསལ་བར་མི་
 མཐོང་བར་མཚོངས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་གཉིས་ཀས་བུ་མ་གཟུགས་
 གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤང་བ་མི་གསལ་བས། །དེ་ཆ་ཤུམ་འགའ་ཞིག་ནི། །

མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ཐ་དད་ན། །སྤྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། །

མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །ཤུལ་དུ་མ་ཐ་དད་མཐོང་། །

མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཆ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྤང་བ་མི་གསལ་བས་
 བུ་མ་གཟུགས་དེའི་ཆ་ཤུམ་འགའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དོ་
 ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ཆ་ཤུམ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་།
 འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་བྱང་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་རྣམས་མེད་ཐུག་སྤང་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་

ཡན་ལག་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་སྤང་བ་ཡིན་ཅོཾ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རོན་གྱི་ཕྱ་རྒྱལ་
 ཏུ་མ་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་མཐོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་ལས་གསལ་
 མི་༼༣༥༥༽གསལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱ་མོ་གཏམ་མཐོང་
 བར་ལས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

ལྟ་དབང་སྒྲོས། དེའི་ཆེ་རགས་པར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་གམ་ཏུ་མ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཆ་འགའ་ཞིག་
 མཐོང་ལ་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ལ་
 འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཆ་མེད་གྱི་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ། །བྱུང་པར་གྱིས་སྒྲོ་ཐ་དད་ན། །

གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད། །གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྤང་འགྱུར། །

སྤང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ། །བསྐྱབས་འདིར་དེ་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན། །

སྐབ་ཕྱིར་སྤང་བའང་དེ་ལྟ་ཉིད། །གཞན་དུའང་སྐབ་མིན་ཡོད་པ་ཉིད། །

ཤིན་ཏུ་ཉེ་ལ་སྤང་བ་ནི། །ཆེར་གསལ་དེ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་སྤང་བ་གསལ་ལ་རིང་བ་ན་མི་གསལ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་
 གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཅོཾ་ན། ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་
 སྤང་བའི་བྱུང་པར་ཐ་དད་པ་གང་ལས་དོན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྤང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་
 དད་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐག་རིང་པའི་ཆེ་དོན་
 གྱི་སྤང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ་བ་ཡིན་འོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། ༼༣༥༦༽བསྐྱབས་པ་དེ་ཉེ་བའི་དབང་ཤེས་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན། གལ་

ཉེ་ཉེ་བ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་སྤྲང་ངོ་ཞེ་ན། ཉེ་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་
 ཅན། སྤྲང་བ་མི་གསལ་བར་ཐལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྤྲང་བའི་རྩལ་དེའང་སྤྱི་བ་བྱེད་
 གྱི་རྩལ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་རིང་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྤྲང་
 བ་གསལ་བར་ཐལ། སྤྲང་བའི་རྩལ་སྤྱབ་མིན་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་ཐག་རིང་ན་མི་གསལ་ལ་ཉེ་བས་གསལ་ན། རོན་དང་མིང་སྤྲང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ལ་
 སྤྲང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་བའི་ཕྱིར། རོན་དེ་ཡང་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ། །

**གསུམ་པ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ལ། བསྐྱིབས་པ་དགག་ །དེའི་ཡང་ལན་
 དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

གལ་ཉེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཞུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །

དེ་དག་རྣམས་ནི་མན་ཚུན་དུ། །བསྐྱིབས་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་སྤྲང་བ་ནི། །

སྤྱི་བ་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྤྲང་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཉེ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་གསལ་མི་གསལ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བ་གསལ་ལ་རིང་བ་ན་མི་གསལ་བའི་གཞུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་.....
 འགྱུར་བས་ན། དེས་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྤྲང་ངོ་ཞེ་ན། ཉེ་རིང་གི་གཞུགས་གསལ་མི་
 གསལ་བ་ལས་སམ་གཞུགས་གཞན་དེ་དག་རྣམས་ནི་མན་ཚུན་དུ་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་
 མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་གཅིག་ལ་ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་
 ཚོས་ཅན། བསྐྱིབ་པའི་དོན་མི་གསལ་བ་གཅིག་ཡུར་སྤྲང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།

གསལ་བའི་གཞུགས་སྤྲང་བ་ལ་ནི་གཞུགས་གཞན་དེས་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལྟར་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་༼༣༥༧༽མི་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ཡང་ལན་དགག་པ་ནི།

བཤད་པ།

དེ་མ་སྤྱི་བ་ན་ཅིག་ཅར་ནི། །གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག །

མཐོང་འགྱུར་མཐོང་མེད་ཀྱིས་གཅིག་བསྐྱིབས། །ཁང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད། །

དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཅི་བྱེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རིང་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་དག་གཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་གཞན་དེས་
མ་བསྐྱབས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་
གྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱབས་ནས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་
དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མ་མཐོང་བའི་ལས་གྱིས་སྤྱིབ་བྱེད་ཅི་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་གང་གིས་དོན་ཕན་པ་དང་དོན་མིན་གཞོད་པ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟུ་བཞི།

དེ་ཕྱིར་དོན་བརྟེན་སྐྱེས་ལྟར་པའི། ཁྱོད་བའི་ལྟའི་རྒྱ་བཞིན་དུ། །

རྣམས་ཐ་ཐ་དང་འཛིན་བྱེད་དེ། ལྷག་མ་སྒོ་རན་ལུགས་རན་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤང་བ་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་
ཁྱད་པར་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉེ་རིང་གི་
དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཁྱོད་བ་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། བག་ཆགས་ཇི་ལྟ་
བའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་རྣམས་ཐ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། གཟུགས་གཅིག་ལ་ཡང་གསལ་བ་
དང་མི་གསལ་བ་དུ་མར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤང་བ་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ལྷག་མ་
རྣམས་ནི་སྒོ་བྱོས་རན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བརྟེན་སྐྱེས་ལྟར་ནི་
གཞན་གྱི་ངོར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། ༣༥༧ བོ་ཞེས་ལྟ་དབང་
སྒོ་གསུང་།

བཞི་པ་སྐྱ་སོགས་ཞིག་པའི་རྣམས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ། ལྟ་ཅིག་མའི་ཕྱོགས་ལ་
དགག་པ་བཟོད། ལྟ་ཅིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག། དོན་གསལ་བར་བཟོད་པའི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་པ་སྐྱ་དང་མར་མེ་རྣམས། མངོན་སུམ་དང་ནི་གཅིག་ཤོས་ཀྱི། །

སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ཡི། སྐྱད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །

གང་གིས་ཤེས་ལ་མེད་གསལ་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤེས་པ་སྐྱད་མར་མེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ནི་གཅིག་ཤོས་རང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་སྒྲུ་མར་བྱུང་བའི་སྐྱད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་སྒྲུ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱད་མར་མེ་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱད་མར་མེ་སོགས་རང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་ཡང་དུས་... མཉམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞེ་ན།

ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གཞན། གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་དེ་རྒྱལས་ངེས་ན། ཤེས་ལ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དུས་མཉམ་གྱི་དོན་གཞན་གཞུང་ཡུལ་དུ་གསལ་ན། དོན་ཀུན་གཞུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་༼༣༥༥༽བོ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་སྐྱད་མར་མེ་སོགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེ་བས་དེས་དེ་འཛིན་པར་ངེས་ཀྱི། དོན་ཀུན་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྣང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟོག་པ་འདི་ཡང་འཐད་པར་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་འང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་གསལ་བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེས་བྱས་ཤེས་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། འོན་ཏེ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ནི། །

ཕན་འདོགས་མིན་ཕྱིར་རྣམ་མི་བྱེད། ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཡིས། །

རྣམ་བྱེད་མིན་གསལ་འཇིགས་འབྱུང་། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྐྱོ་སོགས་དེས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོ་སོགས་དེ་གསལ་བར་
འཛིན་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་སོགས་དེ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་
དོན་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོ་སོགས་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྐྱོ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་
གསལ་བར་འཇིགས་འབྱུང་ཏེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ཡིས་རྣམ་པ་
སྤང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཕན་འདོགས་
བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བྱས་ཤེས་སོགས་དོན་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱད་ཅིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དགག་ཏེ་༣༥༥ནི་པ་བརྗོད་པ་ནི།

སྐྱད་མར་མེས་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པས་མི་སྤང་དུ་ཆུག་མོད། རྗེ་རྗེ་དང་རྗེ་བ་ལ་སོགས་
པ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་སྟེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཟིན་ནས་ཀྱང་མ་
ཞིག་པས་སོ་ཞེན།

བརྟེན་གང་རྗེ་རྗེ་སོགས་ཀྱི། འོན་ཡང་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་ཕྱིར། །

འགོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་ནི། ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་། །

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར། འདི་ཡི་དེ་དག་རིམ་འབྱུང་ན། །

སྐྱད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་ཡིན་བརྗོད། འདིར་ཡང་སྐྱོན་ནི་སྤང་བ་ཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་རྗེ་བ་སོགས་ཀྱི་
དོན་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པར་འབྱུང་ཏེ། གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ།   རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་པན་
འདོགས་པའི་ཕྱིར་ན།   རྗེ་མོགས་འདིའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།   དེ་
ལྟར་ན་རྗེ་རྗེ་དང་རྗེ་མོགས་ཚས་ཅན།   སྐད་ཅིག་སྤྱི་སོ་སོ་བ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་པོ་
ཞེས་བཞེད་རིགས་པར་ཐལ།   རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
འདོད་ན།   དེ་དག་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་འདིར་ཡང་རྗེ་རྗེ་དང་རྗེ་མོགས་ཚས་ཅན།   རང་
འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲང་བར་གྲུབ་སྟེ།   དེ་ལྟར་མིན་པ་སྟོན་ནི་སྤར།   ཤེས་
པ་སྤྲ་དང་མར་མེ་རྣམས།   ཞེས་མོགས་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ།   །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་རྩུང་ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ།   ཕྱི་
རོལ་༼༣༥༥༽ཀྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྐྱུས།   ཕྱི་དོན་ཁས་
སྒྲངས་ཀྱང་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྐྱུས།   ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ།   ༼དང་པོ་
ལ།   རྩ་བ་དང་།   འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས།   དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ལ་མོགས་པ་སྟེ།

ཚད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་རྩེས་གཞན་མིན་པའི་འཐད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།   སྟོན་པོ་
དང་དེའི་སྒྲོ་དག་ཚས་ཅན།   གཞན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་དེས་
པའི་ཕྱིར་རོ།   །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ལ།   ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པར་
བསྐྱུས།   གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྐྱུས།   དེ་ལས་འཛིན་
རྣམ་རང་རིག་གི་འཛིན་བྱེད་དུ་གྲུབ།   དེ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་གཞུང་
གསུམ་ཀྱི་ཐ་སྐད་འཛིན་ཚུལ་ལོ།   ༼དང་པོ་ལ།   རྟགས་དགོད་པ།   ལྷན་ཅིག་དམིགས་
དེས་ཀྱི་དོན་བཤད།   རྩལ་པ་བསྐྱུས།   རྟོགས་ཚས་བསྐྱུས་པའོ།   ༼དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།   །

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པོ་ནི་ཚས་ཅན།

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མིག་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོར་འཛིན་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི།

འདི་དག་ཅེས་སོ། །

སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོར་འཛིན་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་སྤྱོད་པོ་མ་དམིགས་ན་གཞན་
སྤྱོར་འཛིན་དམིགས་པ་མེད་ལ། འཛིན་པ་མ་དམིགས་པར་ཡང་གཟུང་བ་དམིགས་པ་
མེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ཏེ། །

**གསུམ་ ༡༣༥༩ནི། པ་ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས། དེའི་ཡང་ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པ།
དོན་བསྐྱབ་པའོ། །ངང་པོ་ནི།**

རང་བཞིན་ཞེས་སོ། །

རང་བཞིན་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཡང་ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།

གཟུགས་ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་མེད་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མི་འཐད་པས་ཁྲབ་སྟེ།
བར་ཆད་པ་མེད་པའི་གཟུགས་དང་སྤྱང་བ་དག་ལ་ནི་སྤྱང་བས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་དེའི་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ། སྤྱང་བས་གཟུགས་ལ་ཕན་བཏགས།
གཟུགས་ཀྱིས་དབང་པོ་དེ་གཟུགས་འཛིན་བསྐྱེད་པར་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་སྤྱང་བ་མེད་པར་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་གཟུགས་དམིགས་པ་དེ་རྒྱ་སྤྱང་བ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་བར་ཆད་མེད་པའི་སྤྱང་གཟུགས་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཟུང་ཞིང་

དམིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤང་བ་དེ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་གཞུགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤེས་
པ་གཅིག་གིས་གཞུང་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤང་གཞུགས་དེ་
དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ།
སྤང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བ་མེད་པའི་གཞུགས་ཀྱང་
སྟོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེད་གཤམ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པོ་འཛིན་
པ་ལ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གྲི་ལྟེ་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་སྤྱོད་
པོ་རིག་པ་དག་ནི་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཐ་དད་ཅེས་སོ། །

ཐུས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། སྤྱོད་པོ་
དང་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྟོགས་ཚོས་བསྟུ་བ་པ་ལ། ཚྱོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བས་ལན་མདོར་བསྟན།
འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་འགྲད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡུལ་ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་འཛིན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་རྟེ། སྤྱོད་པོ་ནི་ཡུལ་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོ་ནི་སྤང་དམིགས་ལ་རིག་པ་སྤྱོད་པོ་
ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ཅུ་བས་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དམིགས་པ་ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་པོ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དོན་སྤྱོད་པོ་མཐོང་བར་བརྟུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནའི་ཕྱིར། དོན་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ།
གཞན་རིག་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་གཞན་རིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་སྟོགས་ཚོས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་སྤྱོད་པོ་

གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཆོ་ནོལ་འཛིན་ཚད་མས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་
 རྟོགས་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། ཡུལ་སྔོན་པོ་འདི་རང་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཆོ་ནོལ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རིག་པ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་པས་སྔོ་འཛིན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ། སྔོ་འཛིན་ལས་
 གཞན་རིག་པ་ཕྱི་མ་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ནི་༼༣༥༠༧༽ སྔོ་འཛིན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི།

རིག་པ་ཞེས་སོ། །

རིག་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔོ་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རིག་པ་སྔོ་འཛིན་གྲུང་རང་གིས་རང་མ་གྲུབ་པར་རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་ལ།
 རིག་པ་གཞན་དེ་ཡང་རང་གིས་རང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་དེ་
 ཡང་དམིགས་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། རེ་ཞིག་
 དམིགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྔོན་ཅིང་བསྟོས་པའི་སྐྱེས་
 བུ་འདིས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་
 ཐུག་མེད་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོང་བ་དང་སྐྱེགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་
 དོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ན་རྟགས་གྲུབ་པ་ནི།

འགའ་ཞིག་ཅེས་སོ། །

སྔོ་འཛིན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྟོས་གྲུང་རིག་པ་གཉིས་པའི་དུས་འགའ་
 ཞིག་ཏུ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། རིག་པ་
 གཉིས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་
 དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྔོ་འཛིན་ཡང་རིག་པ་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་

གཉིས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཅན་དུ་དམིགས་ཏེ་ཕར་འགྱུར་རོ། །ཐུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་དང་
རིག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ལ་རང་རིག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྩ་མཚན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་གཅིག་
གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་སྔོ་གཅིག་གིས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྔ་ཕྱི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྔོ་གཅིག་པོ་ལ་
སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྔོ་རྩལ་གཉིས་པར་བསྟུན་པ་ལ། རྟོགས་
དགོད། ཐུབ་པ་བསྟུན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོ། །ང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

ཡང་སྤང་བའི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གསལ་ཞིང་རིག་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུབ་པ་བསྟུན་པ་ནི།

རིག་པ་ཞེས་སོ། །

གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཐུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་གྱིས་
སྔོན་པོ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔོ་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ལྟར་དུ་སྔོན་པོ་གསལ་བའང་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་དང་
སྔོ་འཛིན་དེ་དོན་གཞན་ལག་ལ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རིག་པ་
བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

སྔོན་པོ་ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པོ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ན་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་ཆོས་ཅན།   རང་དང་གཞན་གསལ་
བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རྟེ།   སྤྱོད་པོ་དེ་སྤྱོད་འཛིན་ ༡༣༧ བོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་གསལ་བ་མར་མེ་དེ་རང་གི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།   །མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་པོ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱོད་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ།   སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བ་ཤེས་པ་
ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་དེ་ལྟར་གསལ་ལ་
བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལས་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་འཛོགས་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།   །

ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས་གཟུང་བ་དོན་གཞན་
ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར།   སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱང་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན།   འབྲས་བུ་
རང་རིག་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འདོད་དེ།   ཚད་མ་དེ་ལས་མཚན་གཞི་ཤེས་པ་
འདིའི་སྟེང་དུ་འབྲས་བུ་རང་རིག་དེའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།   །

བཞི་པ་དེ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟེན་འཛོགས་ཚུལ་ནི།

དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆོར་བཞིན།   །ཞེས་བུ་བལ་སོགས་པ་སྟེ་ཚད་མ་རྣམ་
འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་རྟེ།   །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ལས་སྤངས་ཀྱང་སྟོ་ཚུལ་གཉིས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ།   རྒྱས་པར་བཤད།

དོན་བསྐྱབ་པའོ།   །དང་པོ་ལ།   ཅུ་བ་དང་།   འགྲེལ་པའོ།   །དང་པོ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།   །

སྤྱང་བའི་དོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་དག་ཆོས་ཅན།   ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་མིན་རྟེ།

རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དོན་གཞན་བཤགས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

ལྷན་ཅིག་ཅས་སོ།   །

ཕྱིའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བ་དང་།   དེའི་རིག་པ་དག་ཆོས་ཅན།   །ཐ་

དང་པ་མེད་པར་གྱུབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་། རྩོམ་གྱི་དམིགས་པའི་དང་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་
རྟགས་དག་གིས་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེས་ན་ཞེས་སོ། །

སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་དང་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་སྟེ།
གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེས་ནི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་དག་གིས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །

**གསུམ་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗེད། དེ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གཤམ་ཏེ་སྤྲང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལས་ཐ་མི་དད་ན་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་
རོལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན།

གཉིས་པ་ཅུ་བ་ནི།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་རེས་འགའ་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལས་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པའི་རྩ་གཞན་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་
མི་སྒྲེན་རྩ་རྩ་གཞན་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཆང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་རྒྱུན་དེ་ཡང་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

**གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་
ནི།**

གཤམ་ཏེ་སྤྲང་བྱིས་ཕྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་སྤྲང་བག་ཆགས་འགའ་ཞིག་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལྟར་པར་དུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པར་མི་སྲུ་
 བ་ནི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དོན་སྣང་གི་བག་ཁྲིལ་བོ་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་
 སྲུ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ཡང་ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པ་བརྟོག་པ་ནི་བསྤང་བ་སྟེ་ཚད་མ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་སྲུ་སྟེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་རིག་
 ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་ལྟར་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཀུན་རྩེ་ཐ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །

ཉེ་བར་བསྤང་པའི་དབང་གིས་བག་ཆགས་བརྟན་པོས་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་
 མི་མཁས་པ་བྱིས་པས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་ན་གཅིག་ཁྱེ་བ་
 གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྟོན་ལ། གཞན་ཁྱེ་བ་གཅིག་སྣང་ལྟ་བུ་ནི་
 བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྟེ་བར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་མ་བསྐྱེད་
 པ་དང་མི་འབྲུལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲུལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཐ་སྟོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་བཏོས་ནས་ཐ་
 སྟོན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གང་ལའང་
 ཅེ་ན། འདིར་ལའད་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཀུན་རྩེ་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྟོན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་ཡང་པ་རོལ་སྤོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་
 དག་གྲངས་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པས་སྲུ་བར་བྱེད་པར་མཐོང་
 བས་དེ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་ལའད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ནི།

བསམས་པ་ཞེས་སོ། །

དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་ཀྱི་༼༣༤༩༽ཞེས་རབ་.....
 གོམས་པར་བྱས་པས་རྣམ་པར་འབྱུལ་པས་དབེན་ཞིང་ཇི་ལྟ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཛོས་པར་.....
 རྟོགས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་བྱི་མ་མེད་པ་
 བྱི་མཛོས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ལ་འགྱུར་བ་དང་ལྷོག་པ་མེད་
 པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་
 ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

**གཉིས་པ་དུས་ཕྱིས་དབྱེད་པའི་རྟོགས་ལས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་
 དགོད། དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།**

དུས་ཕྱིས་དབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་ཡུལ་དུས་ཕྱིས་དབྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་
 དུས་ཕྱིས་སྤྱིར་བའི་དབྱེད་སྒྲེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་ཉིད་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་ཡིག་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པ་ལས་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་མ་
 ཟད་ཅེས་པའོ། །

**གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ངོས་
 བཟུང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་ལ། །བརྩུག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་མ་གྲུབ། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་མེ། དུས་ཕྱིས་དབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་
 སྟེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 དུ། དུས་ཕྱིས་དབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཏོ། །ཞེས་
 ཀྱང་ཡིག་སྤྱི་མའི་༼༣༤༩༽ལྟར་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གཉིས་
 བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ངོར་ཤེས་པ་དེ་སྤྱིར་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་

མྱོང་བ་ལ་བརྩུང་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
 དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བཞེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ལས། རང་རིག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བ་ལ་སྦྱོར་
 པ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཡང་དག་དྲན་ལས་འགྲུབ། །རང་སྦྱོད་ཡུལ་གྱིས་ཕྱི་མེད་ཅིང་། །

ཐ་དད་པར་སྦྱོང་མེད་དེ་ལ། །འདི་ནི་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་ནི། །

མིན་ཅེས་ཐ་དད་འདི་མེད་འགྲུར། །ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །

ཐ་དད་འགའ་ཞིག་རྣམ་འབྱེད་མིན། །ཐ་དད་གསལ་བ་མེད་པ་ལ། །

རྣམ་འབྱེད་སྒྲོ་མེད་མཆོ་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྡོ་སེར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྡོ་སེར་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཙན།
 སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སྡོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སེར་པོ་རྟོགས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འཇམ། སེར་པོ་རྟོགས་ཀྱི། སྡོན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་
 དུས་ཕྱིས་ཡང་དག་པར་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏུ་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཅེན། སྡོ་
 སེར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་སྡོ་སེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ཅིང་།
 རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྦྱོང་བ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་སྡོན་པོ་
 རྟོགས་ལ། སེར་པོ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་དྲན་པ་འདི་
 མེད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། རྣམ་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་རིག་ཏུ་འཇུག་ཅི་ཙམ་གྱིས་
 བྱི་སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅུས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྡོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གསལ་བ་མེད་པ་ལ་སྡོ་སེར་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དྲན་སྒྲོ་མེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆོ་
 མ་དང་འཇིམ་པའི་རིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མ་གསལ་ན་ཐ་དད་དུ་མི་དྲན་པ་
 བཞིན་ནོ། །

རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྒྲུང་བ།   །དེ་ཆེ་ཕྱོད་བར་གྱུ་བསྐྱེར་རོ།   །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། འདྲ་བཅོམ་སྐྱུས་དན་རིག་པར་འཛིག་མ་རྣམས། སྐྱུས་

ལ་འདྲ་བས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས། དེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པས་དོན་རིག་
པར་འཛོག་མི་རུས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་པད་དོས། དེས་གྲུབ་པའི་དོན། འདྲ་བ་
ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། །ཚྱོང་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། །

འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ། །ཚྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

གཤམ་ཏེ་སྒོ་འདྲ་དེ་ཚྱོང་ན། །དེ་ནི་འདྲ་ལས་ཚྱོང་མ་ཡིན། །

དེ་ཡི་ཚྱོང་དེ་རང་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དོན་ཚྱོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། དོན་དེ་དང་
འདྲ་བ་ལས་དོན་དེ་ཚྱོང་བར་འཛོག་རུས་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་ ། ༣༥༥ ། པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་ན། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ་ཚྱོང་བ་ཉིད་
མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བས་ཚྱོང་བར་བསྒྲུབ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྒོ་དང་
འདྲ་བ་དེ་ཚྱོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་དོན་འདྲ་བ་ལས་དོན་ཚྱོང་བ་བསྒྲུབ་རུས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐམས། ཚྱོང་བྱེད་གྱི་སྒོ་དེའི་ཚྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་ཚྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་
དེ་ཡིན་ལ། ཚྱོང་བ་དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་རིག་པར་བསྒྲུབས་མི་རུས་ན་འཛོག་རྟེན་གྱི་གཤམ་
པས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

བྱ་བ་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་གི། །འདི་ནི་འཛོག་རྟེན་ན་རྒྱར་འགྱུར། །

རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དེའི། །ཚྱོང་བ་སྒྲོ་འདོགས་འབྲུལ་པ་ལས། །

སྒྲོ་སོགས་ཚྱོང་བར་གྲགས་ཡིན་གྱི། །གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཚྱོང་ལས་མིན། །

སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་སོགས་དངོས་ཡིན་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་། །

སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་སོགས་དངོས་མིན་ན། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་ཚྱོང་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཚོ་འཛོག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་ཕྱི་དོན་ལ་བྱ་
བ་དང་བྱེད་པ་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དག་གི་ཚོ་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་འཛོག་

རྟེན་ན་དོན་རིག་པ་ལི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱོད་བ་ལ་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པོ་རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཙམ་རྣམ་
 པ་སྤྱོད་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་འདོགས་ཤིང་འབྲུལ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་
 བ་ལས་སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་བར་གྲགས་པ་༼༣༤༩༽མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གི་སྤྱོད་ཅི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇམ་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་
 མར་འགྱུར་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇམ་རྣམ་པ་སྤྱོད་བ་མིན་ན་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་
 ཅི་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཅེས་གདགས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་སྤྱོད་བ་
 ལ་གཞོན་བྱེད་མཐའ་ཡས་པར་བརྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངོར་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ལེན་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 རིགས་པ་ལས་ལེན་པའི་ཆོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནས། །

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

གང་ཆོ་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ནི། །འདྲ་བའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་ན། །

འདི་དེ་རང་ཉིད་གྲུབ་པས་ན། །དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱབས། །

ཅེས་སྤྱོད་ཏེ། གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་
 བ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་འདི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྟགས་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱབས་མི་བྱས་
 པར་ཐལ། སྤྱོད་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བར་གྲུབ་པས་ནསོ། །

གསུམ་པ་འདྲ་བས་དོན་རིག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི། །ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་འགྱུར། །

ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱོད་འགྱུར། །

ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་སྤྱོད་བར་འཇོག་མི་བྱས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དོན་
 དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་བས་དོན་སྤྱོད་བར་འཇོག་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་...

པར་འགྱུར་ལ། འོན་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པས་དོན་ རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་...
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། སྤྱོད་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད། །

དེ་བཞིན་ཉམས་སྤྱོད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཅུ་ལས་དོན་སྤྱོད་བར་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་བདེན་
མོད། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སོགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་སོགས་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་བར་འདོད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྤྱོད་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་
སྤྱུ་མ་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཆོགས་པས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་ནི།

ཉམས་སྤྱོད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་བོས། འོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་མིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། འོན་ལའང་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད། །

ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན། སྤྱོད་ལ་མེད་པའང་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་དབང་ཤེས་ཕྱི་མས་སྤྱུ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་བོས་དོན་
བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཕྱི་མས་སྤྱུ་མ་སྤྱོད་བའི་ཉེས་པ་མེད་ལ།
དོན་ལ་ནི་ཁོ་བོས་དོན་མཐོང་ངོ་བོས་ངེས་པའི་དོན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དོན་སྤྱོད་པོ་
ལའང་ཆོས་ཅན། ཡིད་གཞན་དུ་གཤམ་བའི་ཆོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ།
དེའི་ཆོ་ཁོ་བོས་སྤྱོད་པོ་མཐོང་ངོ་བོས་པའི་ངེས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་.....
ལྟའི་ལོ། རྒྱུན་ནི། དོན་ལའང་རྟག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལར་འབྲུལ་པ་མཐོང་
བའི་ རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཤམ་ཏེ་དོན་སྤྱོད་བ་ངེས་ཤེས་རྟག་ཏུ་
ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ན། སྤྱོད་བདབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ལའང་

ཚོས་ཅན། ཁོ་པོས་དབང་ཤེས་སྤྲུལ་མཐུང་ངོ་ཞེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དབང་ཤེས་སྤྲུལ་ངེས་པའི་རྒྱ་དབང་ཤེས་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བཅེད་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ནི་མཐུང་བ་ཕྱི་མ་ལའང་ཚོས་ཅན། མཐུང་བ་སྤྲུལ་
 ངེས་པ་མེད་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐུང་བ་སྤྲུལ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །

**གཉིས་པ་དཀར་སོགས་གསལ་བས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ལ། དེ་བཤད་། དེའི་ལན་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་བན། །དཀར་སོགས་མཐོང་པར་གསལ་བ་ཡི། །

རང་བཞིན་རིག་པ་གསལ་བ་ནི། །སྐྱེས་པའི་སྤྱང་བ་འདི་གང་ཡིན། །

དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མཐོང་གསལ་ལས། །གཞན་དངོས་འོན་ཏེ་བདག་གྲུབ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ལ་དེ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པས་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་
 ན་དཀར་སོགས་མཐོང་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བར་ནི་སྐྱེས་པའི་
 སྤྱང་བ་འདི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མཐོང་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་...
 པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེས་བརྟག་
 གོ། །

**གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དགག། །རང་དངོས་ཡིན་
 ན་རང་རིག་གྲུབ། དེས་གཞན་ཡང་ཞིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དུལ་མི་
 གསལ་བར་ཐལ་བ། ཤེས་པ་ཁྱེད་ལོ་དེ་ཡུལ་གྱི་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་
 ཐལ་བ་ལ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་དངོས་ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི། །གསལ་མིན་རི་ལྟར་དཀར་གསལ་འབྱུར། །

ཤེས་པ་གསལ་ཡིན་ཏེ་གསལ་མིན། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་གསལ་མ་ཡིན། །

གསལ་བ་གསལ་གཞན་གྱིས་གསལ་ནའང་། །ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་འབྱུར་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཐུགས་དང་པོ་ལྟར་དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྤྱང་བ་འདི་ཤེས་པ་ལས་

གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་
 ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དཀར་སོགས་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། རང་གསལ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་སྟེ། དཀར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ན་དཀར་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་
 ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རང་གསལ་མ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ན་རང་
 གསལ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ནི།

མཐོང་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་མེད་པ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་འགྱུར། །
 གང་ཕྱིར་གཉིས་ལས་གཉིས་རྟོགས་ཆོ། །གཉིས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 གཉིས་དག་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་ན། མཐོང་ཤེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་འཕམ་ངེས་པའི་སྟོོ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དཀར་འཛིན་
 ཤེས་པའི་དཀར་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ།
 དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་དཀར་པོ་༼༣༥༩༽གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དཀར་འཛིན་དང་དཀར་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་དཀར་པོ་རྟོགས་
 པའི་ཆ་གཉིས་པ་དཀར་འཛིན་མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་།
 ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་དཀར་པོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུབ་སྟེ། གང་གི་ཆོ་
 དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་འབྲེལ་པར་མཐོང་བའི་ཆོ་ན་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་་་
 ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

**གསུམ་པ་དེའི་ལན་དག་གསལ་ལ། རྣམ་ཤར་ལ་འདྲ་བར་འདོགས་ན་རང་རིག་གྲུབ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་འདྲ་བ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གང་གི་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ནི། །སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་གྱུར་པ། །

དེ་ལ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཅི་ན། །འདི་འདྲ་བས་ན་རང་རིག་གྲུབ། །

ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། །ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག། །

འདྲ་བ་ལས་ནི་མྱོང་ཞེས་པའང་། །སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དཀར་འཛིན་གང་གིས་དཀར་པོ་མཐོང་བ་ན་དེ་
དང་འདྲ་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་...
ཞེས་བཟླ་དོ་ཞེན། དཀར་འཛིན་འདི་ཚས་ཅན། རང་རིག་གྲུབ་སྟེ། སྤར་གྱི་དཀར་
པོ་དང་འདྲ་བར་ཕྱིས་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ནོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཅི་སྟེ་རང་གི་དངོས་པོ་
མི་རིག་ན་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་སྟེ། རང་རིག་མེད་པའི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ནི་
མྱོང་བ་ཞེས་པའང་། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ། ཞེས་པར་སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་
བསལ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲ་བ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པ་ནི།

མཐོང་བ་དག་ཏུ་མཁྱེན་པའི་ཉི་འདྲར་འཛིན་ན། །དོན་འདི་སྤར་མཐོང་ཡོད་མིན་པས། །

ཇི་ལྟར་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང་། །འདྲ་བ་ཡིན་པར་ངེས་ངེས་འགྱུར། །

འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་གཉིས་མཐོང་མེད། །

དེ་ཆོ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཞེས། །དེ་དག་སྒྲིམ་སྲུག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདྲ་ཡུལ་དཀར་པོ་དང་འདྲ་ཚོས་དཀར་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་ནི་
ཡོད་ན་འདྲ་བར་འཛིན་པ་རིགས་ནའང་འདི་དཀར་འཛིན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་ཚས་
ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དཀར་པོ་དེ་ནི་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ངེས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་ངེས་པར་ཐལ། དོན་དཀར་པོ་ནི་སྤར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཁྱབ་
སྟེ། དཀར་པོ་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ན་དཀར་པོ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་
པ་ཕྱི་མས་དཀར་པོ་ནི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བར་མིང་འདོགས་
པར་ཟད་དོ། །གཤམ་ཏེ་འདྲ་བའང་མི་འདོད་ཅེན། འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཚས་ཅན། དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་
མེད་པར་ཐལ། འདྲ་བ་དང་རང་རིག་གཉིས་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོ་འདི་ནི་དོན་དཀར་པོ་དང་།
འདི་ནི་དཀར་འཛིན་ཤེས་པའི་ཞེས་དེ་དག་སྒྲིམ་སྲུག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་

ན། འགོ་བཅའ་ལུས་པ་ལོང་བ་དང་ལྷགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་
བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས།
གཞན་དོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་དངོས་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་རང་དངོས་འོན་དེ། །རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བར་ཁྱེད་འགྱུར། །

གང་ཕྱིར་དེ་མི་གསལ་ན་ནི། །དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོན་ཏེ། ཅི་སྟེ་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་གསལ་ལ་བྱེད་རང་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་
ཡིན་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དཀར་འཛིན་དེ་རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བའི་རང་རིག་རྟུ་འགྱུར་ཏེ།
དཀར་པོ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་དཀར་འཛིན་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་དཀར་འཛིན་དེ་རང་ཉིད་མི་གསལ་ན་ནི་དོན་དཀར་པོ་དེ་ཡང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་……
འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་རིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ། །དོན་ཀུན་མཐོང་མེད་འདི་ཡིས་ནི། །

སྟོ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་སྟེ། །གང་ཡིན་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་པོ། །

ཞེས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་བདག་རིག་མིན་པར་སྟེ། བའི་ཕྱོགས་སྟེ་མ་དག་ལ་དོན་
ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ཡིས་ནི་སྟོ་ནི་
རང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པར་སྟེ། བའི་རྒྱལ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའང་དོན་དང་ཤེས་
པ་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྟོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་
བཏབ་པོ། །

**གསུམ་པ་བདེ་སོགས་སྤྱིར་བས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཤེས་པར་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ། དེས་རང་རིག་པར་གྲུབ། གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཏུ་ཅད་ཐལ་བ། བཞི་པ་
དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

རྟོན་དམིགས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །ཐུག་པར་ནི་འཇུག་པ་ཙན། །

གཉིས་པ་དེས་རང་རིག་པར་གྱུ་བ་པ་ནི།

རྟོགས་མེད།

གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཏུ་ཅད་ཐལ་བ་ལ།   རང་གི་བདེ་སྤྱད་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་
ཐལ་བ།   རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྤལ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ།   རང་ལ་མཚུངས་པ་
སྤང་བའོ།   །དང་པོ་ནི།

དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡང་། །གཉིས་འདི་གདོན་མི་བར་ཡོད། །

ཅམ་སྒྲིལ་ཏེ།   གཤམ་ཏེ་བདེ་སྤྱད་རང་རིག་མིན་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་
 གྲིས་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ།   དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།   དེ་ཅམ་གྲིས་སྤྱོད་བར་
 འཛོག་ན་གཞན་ལྟ་སྒྲིན་གྲིས་ཀྱང་མཆོད་སྒྲིན་བདེ་སྤྱད་དེ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།   གཤམ་ཏེ་ལྟ་སྒྲིན་དང་མཆོད་སྒྲིན་གཉིས་ཀམས་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་བདེ་
 སྤྱད་ལ་དམིགས་པར་འབྲེལ་ང་མཆོད་སྒྲིན་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དེ་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ཡིན་
 ཏེ།   རང་གི་བདེ་སྤྱད་དེས་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། ༡༣༠༧། དེར་སྤྱང་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་

ཅས་སྒྲིམ་ཏེ། མཆོད་སྒྲིབ་གྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་སྒྲིབ་གྱི་སྒོ་དེ་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་
 ཏེ། མཆོད་སྒྲིབ་གྱི་བདེ་སྤྱད་དེ་ལས་སྒྲུལ་པ་དང་དེར་སྤྱང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ལཱ་ཏེ་ཡུལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སྤྱད་དེའི་སྒྱི་ཡན་གར་བ་འཛིན་ནོ་ཞེན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱད་དེ་མ་བཟུང་ན་དེའི་སྒྱི་ཡན་གར་བ་དག་གྲང་མི་འཛིན་ཏེ།
 གསལ་བ་མ་བཟུང་ན་སྒྱི་ཡན་གར་བ་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས། དེ་མཚུངས་མིན་
 ། ༡༥༠༧ ། དང་གསལ་བ་མིན། ཅིས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྒྱི་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་
 གྲང་དངོས་པོ་མིན་ནོ་ཞེས་གྲང་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྒྱུ་པས་སྒོང་བར་སྤྱར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། ། ལྷ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་དོན་དུ་སྤྱང་བའི་སྒོའི་སྤྱང་བུ་དེ་ནི་དོན་སྤྱང་གི་སྒོ་དེ་ལས་གཞན་

མིན་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་ནི་བདག་རིག་གྲུབ་པོ། །

གཞན་དག་ན་ེ།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མིན་ཞེན། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྒྲོས་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྤྱད་དེ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་།
མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བཤད་པ།

དོན་མཚུངས་ཐ་དད་དེ་གང་ལས། མ་མཐོང་དོན་གཅིག་ལྡན་སོགས་གྱིས། །

གལ་ཏེ་སྤྱོད་བདེས་ཡིན་ན། གཞན་ནི་རྣམ་ཀུན་འཛིན་མི་འགྱུར། །

སྤྱོད་བའི་དབྱེ་བའང་བསལ་བློ་ཏོ། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། མཚོད་སྦྱིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྒྲོ་དང་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་སྒྲོ་
གཉིས་ཀ་ལ་དེ་གློག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཐ་དད་པ་
དེ་གང་ལས་ཡིན། ཅེས་ནི། གལ་ཏེ་མཚོད་སྦྱིན་གྱིས་རང་གི་བདེ་བ་སྤྱོད་བལ་མ་
མཐོང་བའི་ལས་དང་བདག་དང་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པ་དང་། དབང་ཕུག་མཉེས་པ་ལ་
སོགས་གྱིས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་དེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་དེ་
དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྒྲོས་གཞན་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ནི་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་ཕུག་མི་མཉེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་བདེ་སྤྱད་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་ལ་
གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་དབྱེ་བའང་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སྤྱད་གློག་ཏུ་གྱུར་པ་
ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་ ༼༣༧༽ པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤར་བསལ་བློ་ཏོ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རྣམས་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་ནི།

གང་དག་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས། གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ། །

སྤྱོད་ལ་ཉམས་སྤྱོད་མཚུངས་པས་ན། གྲེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཏུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རྒྱུད་འཕེན་དང་དཔྱོད་པ་བ་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཤད་དག་གི་
ལུགས་ལ་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པས་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་

ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། གཞན་གྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཚུངས་པས་ན། རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་
དེ་བཞིན་དུ་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ལེ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་འདུས་མེད་པས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། །

དེ་དག་ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་རང་ཉིད་ནི། །

སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་མིན་འོན་ཀྱང་ནི། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སྤྲེས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་དབང་
འདུས་པ་མེད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་ནི། བྱེད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་སྤྲུག་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མྱོང་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་མྱོང་བར་ཐལ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲེས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་ ། ༣༡ ། བཟུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་མྱོང་མིན་པར། །གདུང་དང་ཕན་འདོགས་རྒྱ་མ་ཡིན། །

གང་ཆོ་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི། །རང་གི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ནི། །

གདུང་ཡིན་དེ་དམིགས་ཤེས་ཡིན་པ། །དེ་ཆོ་དེ་ལྟར་ཐལ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱེད་ལ་འང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཆོ་སྤྲོ་རང་ཉིད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྤང་ཞིང་སྤྲེས་པ་ནི་གདུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་
པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཁོ་བོས་བྱེད་ལ་བཞོད་པ་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ཐལ་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ལུས་སེམས་ལ་

གདུང་བ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དོན་བསྟུན་བཞི།

དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དམིགས་ཚུང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །

དོན་དང་འདྲ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་ཚུང་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དམིགས་པ་ལ་ཚུང་བས་མ་ཁྲབ་པ་དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་
ཚུང་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་རིགས་ནས་དོན་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྦྱེས་
པ་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། །རང་ཉིད་ཚུང་བུའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྦྱེས་པ་ནི་
བདག་ཉིད་ཚུང་བ་ཡིན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

**བཞི་པ་སྟོ་མངོན་སུམ་མིན་ན་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དོན་
གསལ་བ་རྟགས་མིན། དོན་མིགས་ལ་བ་རྟགས་མིན། སྟོ་དང་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟགས་
མིན། སྟོ་དང་ཐ་དད་པ་རྟགས་མིན། རྟགས་སྤིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པ་ན། །སྟོ་ནི་རྟགས་ །མེད་པའི་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་ནམ་སྟོ། །ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་པར་འགྱུར། །

རྒྱུ་འབྲས་ཆོགས་པ་འདི་དག་ལས། །འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ལྷན་པ་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འབྲེལ་ཕྱིར་དབང་པོ་མིན། །

དོན་ཡང་དེ་བཞིན་སྟོ་ཡིད་བྱེད། །ཤེས་ཡིན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ཉིད། །

མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཉིད་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །གཞན་ཡང་སྦྱེས་བྱ་ལྟ་སྦྱིན་ཆོས་ཅན། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་ནི་རྟགས་ལས་
རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རང་རྒྱུད་ལ་རང་སྟོ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ནའོ། །འདོད་ན། །རང་ངོར་རང་སྟོ་བསྟུན་པའི་གཏུག་ཆོགས་དེ་ཡང་བདག་སྟེན་
དབང་པོ་འཇུག་དམིགས་སྟེན་དོན་ནམ་སྟོ་རང་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་
འགྱུར་ཏེ། །སྟོ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོགས་པ་ནི་འདི་དག་ལས་རང་སྟོ་ལ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་
ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྟོ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལ་རང་ངོར་རང་སྟོ་

བསྐྱབ་པའི་རྩལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དབང་པོ་ནི་རང་སློབ་
 སྐབས་ཀྱི་མིན་ཏེ། རྩལ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དབང་སློབ་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ན་སློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །རྒྱན་ནི། དབང་པོ་ནི་སློབ་ཀྱི་ཡིན་པས་ཁས་
 སྒྲུངས་པས་རྟགས་འབྲུལ་པར་ཡང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དམིགས་
 རྒྱན་དོན་དེ་ཡང་དབང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སློབ་སྐབས་ཀྱི་མིན་ཏེ། འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སློ་རང་ཉིད་དང་ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡང་རང་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་
 པས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་
 ལོ། །

གཉིས་པ་དོན་ཀྱི་གསལ་བ་རྟགས་མིན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་པར། འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་མིན་ནམ། །

འདིས་ནི་གསལ་འབྱུང་དོན་གསལ་ཏེ། གསལ་བ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་མིན་ན། །

དེ་ཡིས་གསལ་གྱུར་མི་ངེས་ཕྱིར། །

ཞེས་སློབ་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་གསལ་དེ་རང་སློབ་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
 དོན་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་གང་ཡིན། དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་སློབ་
 གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཤེས་
 པ་ནི་རང་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་། ཤེས་པ་རང་ངོར་རྟགས་མིན་
 པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་སློབ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་རང་སློབ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་
 པ་བསལ་བའི་སློབ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་མི་
 ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ།

འོན་ཏེ་གསལ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱི། རྒྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་འདོད་ན། །

ཞེས་སློབ་ཏེ། འོན་ཏེ་དོན་གསལ་བ་དེ་ཤེས་པ་འཇམ་སློབ་གསལ་བའི་དོན་གང་རུང་མིན་
 གྱི། དོན་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་པར་སྒྲུར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་

ཞེན། བཤད་པ།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་མེད་པའི། འོན་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད། །

དེ་འདོད་ན་ཡང་ཤེས་སོ་སོར། སྐྱད་ཅིག་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྤར་མི་
གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ཅི་སྟེ་སྐྱེ་འཇིག་དེ་འདོད་ན་
ཡང་དོན་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་འཇིག་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་
མ་སོ་སོར་རིམ་ ༡༣ མོ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་མི་གསལ་བ་རྟགས་མིན་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་རྟགས་མིན།

རང་གིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་རྟགས་མིན་པའོ། འདྲ་པོ་ནི།

དེ་ཡང་ཤེས་པ་འམ་ཤེས་མ་གྱུར། ཁལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྟགས་ཡིན་ན། །

ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་མེད་པར། འདས་ཤེས་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས། །

ཤེས་གྱུར་ཉིད་དུ་བཅད་མེད་ཀྱང་། འདེམ་ཇི་ལྟར་གོ་བྱེད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། གཞན་ཡང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཚད་མས་ཤེས་པའི་རྟགས་
ཡིན་པ་འཇམ། ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་དོན་ཡིན་གྱང་། ཁལ་ཏེ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་
མས་ཤེས་པ་རྟགས་ཡིན་འོ་ཞེན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་དེས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་
སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཚད་མས་བཅད་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚད་མས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་
ལྟར་རང་སྒྲིབ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་རྟགས་མིན་པ་ནི།

མཐོང་བ་མཐོང་གྱུར་མིན་གཞན་གྱིས། མཐོང་གྱུར་འགར་ཡང་མཐོང་གྱུར་མེད། །

ཁྱད་པར་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ལའང་། ཡོད་ཕྱིར་རང་སྒྲིབ་རྟགས་པར་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་རང་ཚོས་བསྟོས་མེད་ཅན། འོན་ཚོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི། །

སྒྲིབ་ཇེས་སུ་དཔོག་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེའང་ཤེས་པ་འཇམ་ཤེས་མ་གྱུར། །ཅེས་པ་དེ་ལ་སྦྱར་ཆོད་མས་
མཐོང་བ་ལྟ་སྦྱར་རང་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་རང་སྒྲོའི་...
སྦྱབ་བྱེད་དོན་ཞེས། གཞན་མཆོད་སྦྱོར་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལ་འང་། ༡༣༥། སྦྱར་
ཆོད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་སྦྱར་རང་ཉིད་གྱིས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་
མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཁྱོད་འདོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་དེ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་ལྟ་
སྦྱོར་གྱི་རིག་སྒྲོ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་རང་གི་ཆོས་ལ་བཞུགས་པ་
མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི་ལྟ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་རང་སྒྲོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་ཅུས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྒྲོ་དང་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟགས་མིན་པ་ནི།

སྒྲོ་རྟགས་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ། །རང་ཆོས་རང་སྒྲོ་ལས་གཞན་ཅི། །

རྒྱ་མཚན་ས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་དེ། །སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་ག་ལས་ཡིན། །

གཞན་སྦྱོ་དེ་ཡང་འབྲུལ་པ་ཅན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྒྲོ་རང་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རང་སྒྲོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སོ་ཞེས།
མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུལ་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོ་རང་གི་ཆོས་དེ་རང་སྒྲོ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན་
ཏེ་སྒྲོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་དང་རྒྱ་མཚན་ས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲོའི་ཆོས་དེ་སྒྲོ་ལས་རྗེས་
ཐ་དད་ག་ལས་ཡིན་ཏེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྗེས་གཞན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་
ཡང་རང་སྒྲོ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོ་ཉིད་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ། །

ལྟ་པ་སྒྲོ་དང་ཐ་དད་རྟགས་མིན་པ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྟ་པོ་དང་། །དབང་པོ་དང་ནི་དམིགས་པ་དག །

མ་གཏོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་གཞན། །ཉེ་བར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་འདས། །དོན་ལྟ་དག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བས། །

སྦྱེས་པ་གཞན་དུ་སྤྲིད་བྲལ་བ། །གང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད། །

དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་གང་ཡིན་ནེ། རྟོགས་ཤེས་བྱ་བ་བབ་ཅོལ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོགས་ཏེ་སྒྲོ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲོའི་
འབྲས་བུ་འཕམ་ཚོགས་པ་གཅིག་གང་རུང་རྟགས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་
ནི་ལྟ་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྟ་པོ་དང་ནི་ཡུལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མ་ལྟ་པོ་
དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྒྲོ་དེའི་འབྲས་བུ་གཞན་ནི་རང་སྒྲོ་ཉི་ཤེས་མཚོན་པའི་རྟགས་
མ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་ན་དེ་དག་ལས་གང་རྟགས་ཡིན་པ་བྱིན། ལྟ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ནི་ཚོས་ཅན། རང་སྒྲོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྟ་པོ་དག་ལས་ཚོས་ཅན།
རང་སྒྲོའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། གཞུགས་སོགས་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ལས་སྒྲེས་པ་གཞན་དུ་
སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་པ་
དང་རྟགས་རང་ཉིད་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རང་སྒྲོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་རྟགས་སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལ། འབྲེལ་པ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་།
འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དགག། འབྲེལ་པ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པའི་རྟགས་མེད་པར་ཐལ།
སྒྲོའི་གཞུང་དོན་རྟགས་མིན་པའོ། རྟོག་པོ་ནི།

རྟགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དང་ནི། ལྟ་ན་ཅིག་འབྲེལ་པ་མཐོང་མེད་པར། །

དེ་ལྟར་རྟོགས་འགྱུར་རྟགས་དག་ནི། མ་མཐོང་བ་ཡི་གས་ལ་བྱེད་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྟ་ཚན་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་རྟགས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
རྟགས་གཞན་ཡོད་དུ་རྟག་ན་ཡང་ལྟ་ཚན་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་རྟགས་དེ་དག་ནི་...
ཚོས་ཅན། མ་ རྟོག་པོ་མཐོང་བའི་རང་སྒྲོའི་གསལ་བྱེད་དམ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ།
རང་སྒྲོ་དེ་དང་ལྟ་ན་ཅིག་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ན་རང་སྒྲོ་རྟོགས་ལུས་པར་...
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི།

རྟགས་དེའི་ལས་སྤར་དེ་ནི། བྱུང་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་ན་ནི། །

དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཐུག་མེད་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི། འོན་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་དེ་མིན། །

དེ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་རང་སྒྲོ་བསྐྱུབ་པའི་རྟགས་དེའི་ལས་སྤར་དཔེ་དེ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
སྟེང་དུ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ་ཞེ་ན། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་
ཡང་ནི་རྟགས་དང་དཔེ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དང་
དཔེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་དཔེ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ལས་ཡུལ་གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་ལས་ཇི་
ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་དེ་བསྐྱུབ་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་
ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

མངོན་སུམ་སྒྲོ་དང་དེ་ལས་ནི། བརྟེན་དང་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་མཐོང་ནས། །

གཞན་སེམས་རྗེས་དཔག་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་འབྲེལ་པ་མཐོང་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དག་སྒྲུ་བརྟེན་
དང་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་བྱས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པ་རྗེས་
སུ་དཔག་ཅུས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ ༡༣༥ ནི་འབྲེལ་པ་
ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྒྲོའི་གཟུང་དོན་རྟགས་མིན་པ་ནི།

ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་དོན་གྱི་རྟགས། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྒྲོའི་གཟུང་དོན་དེ་རང་སྒྲོ་བསྐྱུབ་པའི་རྟགས་སོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་
བསྐྱུབ་པ་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་སྒྲོ་ནི་བག་ཆགས་ཅོམ་ལས་
བྱུང་བས་གཟུང་དོན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རང་མི་གསལ་ན་གཞན་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་པ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
དངོས། ཡུལ་མི་གསལ་བའི་ཚྱོད་སྤང་། རང་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་བར་རིགས།
རང་མི་གསལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མོ་སློབ་གཞན་གྱིས། ཇི་ལྟར་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་འགྲུང་། །

གསལ་མིན་བདག་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན། །

ཅེས་སློས་ཏེ། སློ་སྤྲུལ་སློ་ཕྱི་མས་རིག་པར་སྤྲུབ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སློ་སྤྲུལ་མི་གཞན་
གྱིས་ཇི་ལྟར་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་འགྲུང་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀ་རང་
གསལ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་ཚྱོད་སྤང་ནི།

ཡུལ་ནི་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན། གསལ་ལ་ངོ་བོ་འཕོ་ཕྱིར་རོ། །

གསལ་དེའང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། རང་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་སློ་ལ་སློ་འདོད་ན། སློ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ། །

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཡུལ་ཀྱང་ནི། སློ་དང་ལྷན་གཅིག་ཆོས་མཚུངས་ཉིད། །

ཅེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བྱེད་
༼༣༧༥༽ལ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་རྒྱུ་པ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་
གྱིས་གཞུགས་སོགས་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་
གསལ་བའི་དབང་ཤེས་དེ་རང་གསལ་བྱེད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་རབ་རྒྱ་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སློ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་པ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་སློ་ཕྱི་མ་ལ་སློ་སྤྲུལ་མི་རྒྱམ་པ་
སྤང་བར་འདོད་ན་སློ་ཕྱི་མ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་སྟེ། སློ་སྤྲུལ་མི་རྒྱམ་པ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་དང་། སློ་ཕྱི་མ་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཡང་སློ་གསལ་བར་བྱེད་ན་ཡུལ་
གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། སློ་དང་ལྷན་གཅིག་སློ་འཕྲིན་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་

ཉིད་དུ་ཐལ། རང་མི་གསལ་གྱང་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་བར་རིགས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེད་ཀྱི་སྒོ་རང་ཉིད། གསལ་བའི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཞིང་། །

གཞན་དེར་ངོ་བོ་འཕྲོ་བ་ཡིས། གསལ་བ་ན་ནི་རབ་གསལ་ཉིད། །

འདྲ་བ་ཡིན་གྱང་དེ་ཡིས་ནི། སྒོ་གཞན་རབ་རྟུགས་ལ་མི་འདོད། །

རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་ཕྱིར་དོན། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཡིན། །

དཔེར་སྒྲོན་གཉིས་བཞིན་མར་མེ་དང་། བུམ་པ་དག་གྱང་དེར་བརྟེན་ནས། །

གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ངོ་བོ་ཡིས། རྩ་སྒྲུབ་རབ་རྟུགས་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་གསལ་མིན་ན་གཞན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེད་

ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒོ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་རང་ཉིད་

གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཡུལ་རབ་རྟུགས་ལ་བ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་གཟུགས་ལ་

སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་རང་འཛིན་དེར་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ་རྒྱལ་པ་འཕྲོ་བ་ཡིས་གསལ་བར་སྒྲུབ་

བ་ན་ནི་རབ་རྟུགས་ལ་བ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྐད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོ་སྤྱི་གཉིས་

༼༣༥༩༽འདྲ་བ་ཡིན་གྱང་། སྒོ་ཕྱི་མ་དེ་ཡིས་ནི་སྒོ་གཞན་སྤྱི་མ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་མི་

འདོད་དེ། སྒོ་སྤྱི་མ་རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དབང་

གིས་ཡུལ་གྱི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་འཇམ་རྒྱལ་པ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན་སྒྲོན་མེ་གཉིས་འདྲ་ཡང་པན་ཚུན་གསལ་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མར་མེ་རང་

གསལ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པ་དག་གྱང་རང་གསལ་མིན་པ་དེར་བརྟེན་ནས་གསལ་བྱ་

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིས་ཐ་སྐད་རབ་རྟུགས་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་རང་མི་གསལ་ན་ཏེ་ཐལ་བ་ནི།

ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཅོམ་གྱིས་ནི། མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་མ་ཡིན། །

དེས་ན་གང་ལས་འདིར་འགྱུར་བ། གཞན་དེའང་མཐོང་བར་གདོན་མི་བླ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒོ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱིར་བར་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མཚན་

གང་ལས་སློང་དང་གསལ་མིན་པ་འདྲིར་འགྱུར་བ་ཅི་སྟེ་ཡིན། སློང་དང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་
 ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི་གསལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་...
 བཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་མཐོང་བར་ངེས་པའི་སློང་ཆོས་ཅན། གཞུགས་མཐོང་བར་ངེས་
 པ་ན་གཞན་གཞུགས་འཛིན་པའི་སློང་དེའང་མཐོང་བར་གདོན་མི་བྱ་བར་ཐལ། གཞུགས་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་རིག་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྤྱིར་ཡང་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས།
 དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བཏོ། །དང་པོ་ནི།

དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །

ཅེས་སློས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པས་རང་རིག་གྲུབ་པར་མ་བྱད། ཏུས་ཕྱིས་དྲན་
 པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་གཞུང་བའི་དོན་ཕྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར།
 །༣༧༤༥།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ནི། །

ཞེས་སློས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དྲན་པ་ལས་ཐོང་བ་ཙམ་ནི་གྲུབ་མོད། རང་རིག་པ་ནི་མིན་ཏེ།
 ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ། ཡི་གེ་རིང་སོགས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་
 ཅར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པཏོ། །དང་པོ་ལ། སློ་གཅིག་གིས་ཡི་གེ་རིང་སོགས་འཛིན་པ་མི་
 འཐད། སློ་དུ་མས་ཡི་གེ་རིང་སོགས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཏུ་མ་སྟེལ་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་
 མི་འཐད་པཏོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོང་། སྤྱི་མ་མཐའི་བར་དུ་གནས་པ་
 དགག། ཡི་གེ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་འང་མཚུངས་པཏོ། །དང་པོ་ནི།

རིང་སོགས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་ལོ། །

གནས་ན་གོ་རིམ་མེད་པས་ན། སློ་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར། །

ཡི་གེ་རིམ་མེད་རིང་མི་འགྱུར། །ཤན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡི། །

ཡིག་ཆ་རིམ་ལྔ་ནི་ལྟར་ན། རིམ་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པ་ན་ཉན་ཤེས་གཅིག་གིས་འཛིན་ནམ། འོན་
ཏེ་དུ་མས་འཛིན་གང་། ངང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་
རིང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་ཅིང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་རྩོགས་
པའི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་
དེས་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྩོགས་པའི་བར་གནས་ནས་འཛིན་ན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་དེ་སྔ་
ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་ཅིང་རིང་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྣམས་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པས་ནོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སློ་ཉན་ཏེ་མ་ལོ་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལས་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཆོས་ཅན།
རི་ལྟར་ན་སྐྱད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཉན་ཤེས་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཤམ་ཚུན་འདྲ་
བ་མེད་པའི་ཡི་གེ་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྔ་མ་མཐའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག་པ་ནི།

སྔ་མ་མཐའ་ཡི་བར་གནས་ནི། འོག་ཏུ་སྒྲུ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

རིམ་མིན་འཛིན་ཕྱིར་ཐ་མར་ནི། རིམ་ལྔ་ནི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །

དེ་འོག་ཡུལ་ནི་གནས་མེད་ཕྱིར། སློ་ནི་རང་ཉིད་གནས་མ་ཡིན། །

རང་ཉིད་གནས་ན་ཕྱིས་གུང་དེ། མི་འཇིག་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གའི་ཆ་སྔ་མ་དེ་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་
གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡི་གའི་ཆ་ཤས་དང་པོའི་འོག་ཏུ་སྒྲུ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
ནི་ཆེན་པོར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔའི་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྔ་མ་སྔ་
མ་རྣམས་གུང་མ་འགགས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་
རྣམས་ཉན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡི་གའི་
ཆ་ཤས་དང་པོ་ནས་ཐ་མའི་བར་ནི་རིམ་ལྔ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་རིང་པོ་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་སོ་ཞེ་

ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འི་ཆ་གས་སྤྲ་མ་ཐོས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཆ་གས་ཕྱི་མ་ཐོས་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཆ་
 གས་སྤྲ་མ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཐོས་པའི་སློན་ཅི་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྲ་མེད་ཀྱང་དེ་ཐོས་པའི་སློན་རང་ཉིད་གནས་ན་ཕྱིས་ཀྱང་སྤྲ་ཐོས་པའི་སློན་དེ་གནས་དགོས་...
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་ཐོས་ཁའི་སློན་ཕྱི་མི་འཇིག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གྲུ་མ་པོ།

གསུམ་པ་ཡི་གེ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལའང་མཚུངས་པ་ནི།

ཡི་གེ་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་ནི། སྐྱེས་པ་ལའང་སློན་འདི་ཡོད། །
 ལན་གཅིག་བརྩལ་སྐྱེས་ཕྱིར་རྩོལ་བ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའང་དོན་མེད་འགྱུར། །
 ཡི་གེ་རྣམས་ནི་གསལ་བ་ཡང་། སློན་འདི་རྩེས་སུ་གནས་པ་ཉིད། །
 ཅས་སློས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་གཅིག་རིམ་པ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་ནི་སྐྱེས་ནས་ཡུན་
 རིང་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སློན་ཡོད་དེ།
 ཡི་གེ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ། སྤྲ་མི་འཇིག་པ་ཞེས་པའི་སློན་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཡི་གེ་འདོན་པའི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལན་གཅིག་
 བརྩལ་བས་ཡི་གེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དོན་
 ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་ལའང་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ལན་གཅིག་རྩོལ་བས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སློན་འདི་རྩེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་སློན་དུ་མས་ཡི་གེ་རིང་པོ་གསལ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

དུ་མ་ཡིས་ནི་དེ་འཛིན་ན། ཐམས་ཅད་སློན་གང་དེ་མྱོང་ལ། །
 དེ་ཡང་རིང་པོར་འཛིན་མིན་པ། ཁྲིམ་ན་རིང་སློན་དམ་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་སློས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཉན་ཤེས་སྤྲ་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡིས་ནི་ཡི་གེ་རིང་པོ་དེ་འཛིན་པས་ཉེས་
 པ་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་སློན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མྱོང་
 བྱེད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སློན་

བླ་པ་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དུ་མ་སྒྲེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། རྒྱ་ཡོན་ལེགས་པ་དང་།

དེའི་ལན་དག་གསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲོ་རྒྱམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ། རྩོད་ན་དེ་སྒྲུ་ཐོས་པ་ནི། །

ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་མི་འགྱུར། སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་འདུག་པས་ལ་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་སྒྲོ་རྒྱམས་སྤྲད་ཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་རྩོད་བྱེད་
ཇུས་གཞན་རེ་རེ་སྒྲེལ་ནས་རྩོད་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དེའི་སྒྲུ་ཐོས་པ་འདི་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་
ཅན་། ཡི་གེའི་ཆ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྲད་ཅིག་སྤྲུའི་བར་དུ་
རྩོད་བྱེད་ཇུས་གཞན་རེ་རེས་ཆོད་པ་འདི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་བར་ཆོད་པ་ཐོས་ན་ཡང་འཇུག་པ་
མ་གྲོགས་པ་འདི་ཕྱིར། བར་མ་ཆད་དུ་མཆོམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། དེ་ནི་གཞན་ལ་འདུག་པ་མཆོངས་པ་ཡིན། ཅེས་པར་སྤང་བས་ལ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གཤམ་ཏེ་ཆད་པ་མཐོང་ཡང་འདི། རྒྱམ་ཆད་མེད་པར་འབྱུལ་འགྱུར་ན། །

ཐུང་དུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་ན་ཡང་། རྒྱམ་ཆད་མེད་པར་འབྱུལ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆད་པ་མཐོང་ན་ཡང་འདི་འཇུག་པ་མ་གྲོགས་
པས་བར་རྒྱམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུལ་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཨ་ཨ་ཞེས་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་
གཉིས་ནི་རིམ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཐོས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱམ་ཆད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུ་ཐོས་པ་འཇུག་པ་མ་གྲོགས་པ་འདི་ཕྱིར་སྤང་དུ་དོགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དག་གསལ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དག་གསལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་
སྦྱོར་བ་དག་གསལ། བར་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤྲད་། ཆོད་པ་འདི་སྒྲུ་བ་བྱེད་དག་གསལ། དེས་
རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་ཤིང་། དེས་ཤེས་དབང་ཤེས་སྤྲུའི་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
དབང་ཤེས་འབྱུལ་པར་ཐལ་བ། ཡི་གེ་རྒྱ་ཡོན་ལེགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འདི་ཚུལ། རོན་
བསྐྱུ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་པོ་རྣམ་ཆད་མཐོང་ན་ཡང་། །དབང་པོ་ལས་ཆད་མེད་སྟོང་འདོགས། །

མི་རུང་དབང་པོའི་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་ཆད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ན་འབྱུང་པ་དེ་དབང་ཤེས་སམ་
དེ་ལས་གཞན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པར་
མཐོང་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་སྟོང་འདོགས་པ་མི་རུང་སྟེ།
དེ་རུང་ན་ཡུལ་བར་མ་ཆད་པར་སྤང་བའི་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། བར་ཆད་པ་
ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཡང་། །མིག་འཛུམ་ཆད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །

དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་སྒྲན་ནི། །དུམ་དག་དང་འབྲེལ་པས་རྫོགས། །

རྟུལ་གཅིག་བསྐྱེས་དུས་རྒྱུད་པ་ཡིས། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་འདོད། །

སྟོང་ཡང་སྤྲད་ཅིག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ནི་ཉན་ཤེས་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཐོས་དགོས་ཏེ། ཡི་གེའི་
བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཡུལ་ཐུང་ལྟ་བུ་ཡང་མིག་སྤྲུང་དུ་འཛུམ་པའི་ཡུལ་ཆད་དུ་……
གནས་པ་ཡིན་ལ། མིག་འཛུམ་པ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་སྒྲན་ནི་རང་གི་གོས་ནས་གཞན་
དུ་འཕོ་བའི་དུས་དུམ་དག་དང་འབྲེལ་པས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆད་ཀྱང་རྟུལ་སྒྲན་པ་
གཅིག་རང་གི་གོས་ནས་གཞན་དུ་བསྐྱེས་པའི་དུས་ནི་དུས་རྒྱུད་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་……
ཅིང་། དུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། སྟོང་ཡང་སྤྲད་ཅིག་མར་འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཡི་གེ་ནི་ཉན་ཤེས་དུ་མས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱེད་ལ་བར་ཆད་པར་སྤང་
། ༣༧ ལོ། དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟན་བཞི།

དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཟུགས་སོགས་ལ། །སྟོང་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་། །

ཆོད་པ་མེད་པར་སྤང་བ་ཅན། །ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་སྐད་ཅིག་
སྤྱིའི་བར་དུ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོག་ཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྤྱང་བ་ཅན་ཡིན་...
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡིད་ཤེས་གྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དགག་པ་ནི།

དབང་པོའི་འབྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྒྱུར་བྱེད་པ། །
ཐ་དད་མཆོད་མེད་འབྲུལ་པ་ཅན། །བྲན་ཡིན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཅན། །
བརྗོད་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ནི། །གསལ་བར་སྤྱང་ཉིད་གལ་ཞིག །
དབང་པོས་གཟུང་ལ་སྒྲུ་སྒྱུར་བ། །ཡོད་པ་མིན་ཅེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གལ་ཏེ་ཡི་གེ་བར་ཆད་པར་སྤྱང་བ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་...
ཤེས་འབྲུལ་པས་དུས་སྤྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་...
བསྐྱེའིང་མཆོམས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་མཆོད་པ་མེད་པའི་འབྲུལ་པ་ཅན་ནི་
བྲན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་བསྐྱེས་ནས་བྲན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་
ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་གལ་ཞིག་སྟེ་མིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་
ཤས་ཕྱིས་བྲན་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པས་བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་ལ་སྒྲུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་
མིན་ཅེས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྤྱང་བ་ནི།

དབང་ཏེ་ཕྱི་ལོ་པོས་ཆོད་པ་མཐོང་བ་ཡང་། །གལ་ཏེ་རྟོག་པས་སྒྱུར་བྱེད་ན། །
དོན་དང་དེ་ཡི་སྤྱོད་བ་ནི། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྤྱང་བ་དག །
རིགས་དམ་གཞོད་པ་ཅན་མེད་ན། །ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས། །
ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་ཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་མཆོམས་
སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱང་ངོ་ཞེ་ན། དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་དེའི་

ཡང་མྱོང་བ་ནི་ཚེས་ཅན། བར་ཚད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྒྱུ་མི་ཚད་པར་མཛོད་ལུ་དུ་སྤྲང་བ་དག་ལ་རིགས་པ་དམ་པས་གཞོད་པ་
ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །

བཞི་པ་ཚད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱོ་རྩལ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་དེ་ནི་གང་ལས་འདོད། །

ཅིག་ཅར་སྐྱོ་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ན། །དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དབྱེད་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་མྱོང་བ་བར་ཚད་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱོ་སྤྲུལ་རྣམས་ཕྱི་མ་རེ་
རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩལ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱོ་གཉིས་
ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གང་ལས་འདོད་དེ། ཅིག་ཅར་སྐྱོ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེན། འོན་ཏེ་ཀྱི་ཚད་པ་སྟེ་ལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་སྟེ་ལ་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་རིགས་
པས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མྱོང་བྱ་དང་མྱོང་བྱེད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ན། སངས་རྒྱལ་པ་རང་གི་ལུང་ལས་
སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཅིང་གོ་སྐྱབས་མེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་ལོ་ཞེན། བཤད་པ།

དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། རྩལ་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །

འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ ༼ ༣༡༠ བོ ༽ རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལུང་དེ་ཚེས་ཅན། སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་དེ།
སེམས་སྤྲུལ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་གྱི་སེམས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ལ་རྩལ་པ་ངེས་...
པར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་མཐུན་གྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

འདིས་ནི་གང་ཞིག་མཐོང་དོན་ལ། །ངོ་མེས་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག །

གསལ་བར་སྒྲུང་བས་མངོན་སུམ་དུ། རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་
ནི་རྒྱལ་དཔོག་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་...
བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གཞོད་ཅེན། འདི་ལྟར།

སྒྲ་དང་སྒྲོང་དང་མར་མེ་སོགས། ཐུང་དང་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་། །

གསལ་སྒྲུང་ཡོད་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སྒྲོ། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ནི། ཡིག་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
སྒྲ་བཅས་པ་སྒྲར་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་ཕྱི་དང་། སྒྲོང་དང་། མར་མེ་སྒྲ་ཕྱི་དང་། མཆོམ་བ་
ལང་དང་། མགྲིན་བཟང་ལ་སོགས་པ་ཐུང་དང་ལ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་ངོ་ཤེས་པ་དག་ལ་
ཡང་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་

༼༣༠༧༽མི་རུས་ཏེ། སྒྲ་ཕྱི་ཐུང་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་
སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐུང་དང་མཆོམ་སྒྲ་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡི་གེ་དང་
སྒྲ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྲུལ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པའི་
སྒྲོ་ལས་ནི་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

དུག་པ་ངོ་ཤེས་དབང་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པ་ནི།

སྟོན་སྟོང་དཔྱད་པ་དེ་ཡི་ཆོས། སྟོང་འདོགས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། །

འདི་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་མེད། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དབང་པོ་ལས་
སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སྟོང་བའི་དོན་དཔྱད་པ་ལས་དོན་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྟོ་
འདོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་སྒྲར་གྱི་དོན་དེའི་ཆོས་

སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་སྤར་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་མེས་པ་མེད་པའི་...
 ཕྱིར་།

གཉིས་པ་མེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་མི་འཐད་པ་ལ།   དོན་མེས་ཇུས་ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་
 སྒྲེ་བ་མི་འཐད།   རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་འད་མི་འཐད་པའོ།   །དང་པོ་ནི།

དོན་དང་མེས་པ་སྒྲོང་བ་དག།   ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་མིན་ཅིང་།   །

དོན་དང་མེས་པའི་སྤྲང་བ་དག།   །སོ་སོར་རྟོགས་པ་འད་ཡོད་མ་ཡིན།   །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།   གཤམ་ཏེ་དོན་མེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེ་ཡང་ཇུས་ཐ་དད་པས་
 རང་ལས་ཐ་དད་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཅེ་ན།   མི་འཐད་དེ།   དོན་མེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཇུས་ཐ་
 དད་ལྷན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན།   དོན་གྱི་སྒྲོང་བ་དང་མེས་པའི་སྒྲོང་བ་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་
 བར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་ཁས་སྤྲངས་འགལ་ཞིང་། སྤྲོད་ཏེ། དོན་སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་མེས་པ་
 དང་སྒྲོ་འཛིན་གྱི་མེས་པའི་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྲང་བ་དག་ཇུས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་འད་ཡོད་པ་མ་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།   སྒྲོ་འཛིན་གྱི་མེས་པ་སྒྲོང་བྱེད་དེ་ལའང་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་ལྷན་གྱི་མེས་པ་
 དེ་སྤྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།   །

གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་སྒྲེ་ཡང་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པར་གཅིག་པས་སྒྲོའི་རྣམ་པ་གཅིག་
 གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན།   བཤད་པ།

དོན་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་མེས་དང་།   ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག།   །

སྒྲོ་རྣམ་གཅིག་གིས་བཟུང་མིན་ཏེ།   །ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ།   །

ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས།   སྒྲོང་ལས་ལེགས་པར་རྟོགས་མེད་པའི།   །

དོན་དང་དོན་མེས་གང་དེ་དག།   ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བྲན།   །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།   དོན་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་མེས་འཛིན་པ་དང་།   ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ཆོས་ཅན།   སྒྲོ་མ་འབྲུལ་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་
 མིན་པར་ཐལ།   སྒྲོ་མ་འབྲུལ་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཇུས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ།   །གཞན་ཡང་དོན་སྒྲོན་པོ་དང་དོན་མེས་སྒྲོ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན།   ཕྱི་

ནས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བྱམ་ཏེ་མི་བྱམ་པར་ཐལ།   སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱམ་པར་
གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་བཤམས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པ་ནི།

དོན་དང་དོན་གྱི་ཡིད་དག་གི།   སྤྱོད་བཤམས་བཞིན་སྐྱེ་བཤམས་ལ།   །

སྤྱང་བ་སྤྱུ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི།   བཅུད་པའི་སྐྱོན་འདི་གཏོན་པར་དགའ།   །

འདི་ལྟར་སྐྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི།   རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་སྤྱོད་བ་གཅིག།   །

རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་པོར་སྤྱང་བ་ནི།   སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བ་གཞན་ཏེ་མ་ཡིན།   །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ།   དོན་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་དོན་གྱི་ཡིད་དག་གི་སྤྱོད་བཤམས་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་
ལའང་ཆོས་ཅན།   གཉིས་པོ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་རེག་སྟེ།
དོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ལ་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་དང་དོན་གྱི་སྤྱོད་བའི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
འཆར་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྤྱང་བ་སྤྱུ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུད་པའི་སྐྱོན་འདི་དག་གཏོན་
པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ།   འདོད་མི་རུས་ཏེ།   འདི་ལྟར་སྐྱོན་འཛིན་བྱམ་པའི་ཆོ་སྐྱོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དམ།   སྤྱོད་བ་སྤྱོད་འཛིན་གཅིག་ཡུར་རྟོགས་ཀྱི།   སྐྱོན་པོར་
སྤྱང་བ་ནི་སྤྱོད་བཤམས་སྤྱོད་བ་ཐུག་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐམས་པ་ལ།   བཤད་བྱའི་མདོ་དགོང་།

དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ།   དང་པོ་ནི།

ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ན།   ཐུག་མེད་དེ་ལའང་བྱམ་པ་སྟེ།   །

དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ།   ཁེད་འགྱུར་དེ་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད།   །

ཅེས་གསུངས་སོ།   ཅི་སྟེ་ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རང་ལས་གཞན་
པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བཤམས་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་
བར་བྱེད་དོན་ཞེས།   ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་ན་སྤྱོད་བྱུག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ།   སྤྱོད་བྱེད་ཕྱི་མ་དེ་ལའང་ཕྱིས་ཀྱི་བྱམ་པས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཐར་ཤེས་པ་གང་ཡང་སྤྱོད་བཤམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།   །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་

འཛོམ་པའི་མིག་ཤེས་ཡུལ་གཞན་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཕོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རྒྱུན་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་སྤྱིང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་༼༣༡༩༽ནི། འདོད་པར་མི་...
ལུས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཡང་མཐོང་བར་སྤྱིང་བས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་གདོན་མི་བླ་བར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་རིག་པ་དེ་
ཡང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གནས་པར་གྲུབ་པོ། །

**གཉིས་པ་དེ་སྤེབ་དུན་མཛད་པས་རི་ལྷར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། ཇི་བདད་། དེའི་ལན་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།**

ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སྤྱིང་བར། །འགྱུར་བ་དེ་ལའང་དྲན་པ་མཐོང་། །

དེ་ནི་གང་གིས་སྤྱིང་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཞན་
གྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་པ་དེ་ལའང་སྤྱིང་བྱེད་ཕྱི་མ་གཅིག་ཡོད་...
པར་ཐལ། ཁོ་བོས་ཤེས་པ་སྤྱིང་ངོ་ཞེས་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་
ནི་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་སྤྱིང་བྱེད་གང་གི་སྤྱིང་བ་ཡིན་ཅེས་དྲིའོ། །

**གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། སྤྱིང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་ །ཡུལ་གཞན་
ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

གལ་ཏེ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ན། །ཤེས་རིག་ཕྱིར་བ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །

འདིར་བསྐྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱིང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་རིག་པའི་སྤྱིང་བ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ཐ་མའི་སྤྱིང་བྱེད་འདིའི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐ་
མའི་ཕྱི་ལོགས་ན་སྤྱིང་བྱེད་གཞན་མེད་ཅིང་། རང་རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་
ཐ་མའི་ཕྱི་ལོགས་ན་སྤྱིང་བྱེད་གཞན་ཡོད་ན་དེ་ལའང་སྤྱིང་བྱེད་གཞན་དགོས་པས་སྤྱིང་བྱེད་
ཐུག་པ་མེད་པར་༼༣༡༩༽བཞུགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས། དེའི་
ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཅིང་ན། །ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་འགྱུར། །

གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྱུར་པ། ཉེ་བ་སྤྱིད་བྱེད་སྤོང་དག །

མི་འཛིན་པར་ནི་ཤེས་ཕྱི་མ། །ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐ་མའི་ཚུང་བྱེད་དེ་རང་རིག་སྤྱི་མའི་སྤོང་ཅིང་ཀྱིས་བསྐྱེད་
དོན་ཞེ་ན། སྤོང་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་ཞིང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་
གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པས་རང་ཉིད་ཉེ་བར་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་
སྤོང་སྤྱི་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། དོན་གྱིས་གོགས་བྱས་པ་དགག། །དེས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་
བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་ཟད་པ་དགག། །རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་བ་མིན་པ་དགག། །དོན་དང་རྣམ་
ཤེས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དགག། །ཚྱིང་བ་གཏན་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལོ། །
དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དངོས། སྤོང་ཚུང་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ། འདས་སོགས་
འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བལོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ལ་ཤེས་སྤྱིད་རང་བཞིན་དུ། །དེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི། །

དེ་དག་ལ་གཞན་ཕྱི་ཡི་ནི། །ཡན་ལག་གང་གིས་གོགས་བྱེད་འགྱུར། །

ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་། །དེ་ལ་གོགས་བྱེད་རྩལ་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་གོགས་བྱས་པས་ན་ཤེས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་
ཡུལ་གཞན་ལ་ཕན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཤེས་སྤྱི་མ་བདག་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་གཟུགས་ཤེས་ཕྱི་ ༼ ༣༩ ཟེ ༽ མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པའི་ནང་གི་
ཡན་ལག་སྤོང་སྤྱི་མ་ནི་སྤོང་ཕྱི་མས་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ཕྱི་ནི་ཕན་ལག་གཟུགས་.....
སོགས་གང་གིས་གོགས་བྱེད་རྩལ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྱང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ནི་

ཉེ་བས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་ཕྱི་མས་སྒྲ་མ་འཛིན་པ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིའི་སྒྲོང་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་ནི།

གཞན་དུ་ཡུལ་ནི་ཉེ་བ་ན། །འགས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོང་མི་འགྱུར་རོ། །

དོན་དེ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ། །ཡོད་མིན་དེས་ན་ཅ་བ་ནི། །

མེད་ན་སྒྲོ་ཡི་བྱེད་པ་ཡང་། །མེད་ཕྱིར་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཡུལ་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པ་ལས་གཞན་དུ་གོགས་བྱེད་རུས་ན་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། །སྒྲིེས་བུ་འགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། །སྒྲིེས་སྒྲོང་བ་དང་ལྷན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དེ་སྒྲིེས་པའི་གོགས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཟུགས་སོགས་དོན་དེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་བྲན་པའི་རྩ་བའམ་རྒྱ་སྒྲོང་བ་ནི་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲིེས་བྲན་པ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། །སྒྲོང་བ་མེད་པ་བྲན་པ་འདོད་པ་འདི་ཨ་རེ་མཛེས་ཡིན་ཅེས་དཔྱད་པའོ། །

གསུམ་པ་འདས་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

འདས་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་དག་ལ། །དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་མིན་ལ། །

འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །དོན་ལ་དཔྱད་པ་མི་སྤྱིད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། །དོན་ལ་དཔྱད་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། །དོན་ལ་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་ཀྱི་ལ་མིན་ལ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཟད་པ་དགག་པ་ལ། །དོན་ལ་འཕོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། །ཀུན་གཞི་ལས་སྒྲིེས་བྲན་པ། །ཡོད་རྟག་པ་ལས་སྒྲིེས་བྲན་པ། །བདག་ཡིད་ལྷན་པ་ལས་སྒྲིེས་བྲན་ཉ་ཅང་ཐལ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲིེས་བྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་བདག་ལ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི། རུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན། །

ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་འགྱུར་ན། འོན་མོ་དེ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན། །

སྲུང་གི་སྐོ་ནི་རུས་ཟད་ན། འོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

སྐོ་སྐྱེན་མེད་པར་སྐོ་མ་ཡིན། འོན་གཞན་ཆགས་ཞེས་རུས་ཉམས་ན། །

ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཐོང་བ་ལ་དོན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་ཀྱང་སྐོ་སྲུང་མའི་
བདག་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན་སྐོ་ཕྱི་མ་དེ་...
ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་ལ་འཕོ་བའི་སྐོ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་སྲུང་གི་སྐོ་དེ་ནི་སྐོ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་
ཟད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སྐོ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་སྐོ་
སྐྱེན་མ་དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡིད་དོན་
གཞན་གཟུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཞེས་པས་སྐྱེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་...
རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་སྐྱེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་...
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།

ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས། །༡༣༥༥༥།

རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན། །

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཡིད་འཇུག་ནི། མཚུངས་ལ་ཡིད་གཞན་བསྐྱོས་མི་འགྱུར། །

ཡིད་ཤེས་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བསྐྱོས་པར་བརྟུགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་སྲུང་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཉམས་པས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་
མི་སྐྱེ་ན་ཀུན་གཞི་ལས་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཆོགས་
ཚད་ན་ཀུན་གཞི་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བའི་སེམས་གཟུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པའི་དེ་

མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་རྩལ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཐུན་རྒྱུ་མ་ཚད་ཞིང་ལག་ལ་
 རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པས་ཀུན་གཞི་ལས་སློབ་གཞན་སྤྱོད་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་.....
 རོ། །ལྟ་དབང་སློལ། རྩལ་པ་ཀུན་གཞི་ལ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉེར་ལེན་སྤྱོད་མའི་རྩལ་པ་ཉམས་ན་ཀུན་གཞི་གཅིག་ཕུ་ལས་མི་
 འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཉེར་ལེན་ལ་བསྟོན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་སྤྱོད་མའི་རྩལ་པ་འཇུག་པར་ནི་མཚུངས་པ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མ་གཞན་སྤྱོད་བ་བསྟོན་
 པར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། ཡིད་བྱེད་སྤྱོད་མ་ལས་ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་བར་
 མཐོང་བས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡིད་བྱེད་སྤྱོད་མ་ལ་བསྟོན་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་
 རོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་རྟག་པ་ལས་སྤྱོད་དགག་པ་ནི།

ཡིད་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། ཆགས་པ་གཞན་ལ་མི་འགྲོའི་ཕྱིར། །

ཤེས་གཞན་མི་སྤྱོད་ཞེ་ན་མིན། ལ་ལར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཕྱིར་༼༣༥༥༽བོ། རོ། །

འཇུག་པ་མཚུངས་པ་འདྲ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཆོག་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སློལ་ཏེ། བྱེད་བྱས་པ་ན་རེ། ཡིད་ནི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
 གཅིག་ཕུ་དེ་གཞན་གཟུགས་ལ་ནི་ཆགས་པའི་ཆོག་གཞན་སྤྱོད་ཅེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 སྤྱོད་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། སློབ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྤྱོད་བ་དེ་སློབ་ཕྱི་མ་སྤྱོད་
 བ་སྤྱོད་མ་ལ་བསྟོན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་མའི་ཐམས་ཅད་ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་ཏུ་
 དེས་པ་ལས་སློབ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྤྱོད་བ་མིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཚད་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
 ལར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དུག་ཀ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་འདྲིར་དོན་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཞེས་.....
 པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དུག་ལ་འཇུག་ཤེས་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་
 པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཅིག་
 ཅར་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཡིད་གཅིག་ཕུ་འདྲ་ཡོད་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་

སྒྲོ་ཐོས་པས་བསལ་ལོ། །

བཞི་པ་བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ལས་སྒྲེ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི། སྒྲེ་བའང་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །

གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། ། ཇི་ལྟར་མར་མེ་དུ་མས་མཐོང་། །

རིམ་གྱིས་ཀྱང་རྩས་མེད་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ། །

འདིས་ལུས་སྒྲེས་བྱ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་སྒྲེ་བས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བ་ལྟར་དུ་
སྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡིད་
ལྡན་པའི་རྟག་པ་ཙམ་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་ཡང་། ༼༣༥༩༽ ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་གཅིག་
ལས་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ནའང་ཇི་ལྟར་ན་
མར་མེ་གཅིག་མིག་ཤེས་དུ་མས་མཐོང་སྟེ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བྱ་
དུ་མ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ཅན། རིམ་གྱིས་
ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྒྲེད་པའི་རྩས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་མི་
བསྒྲེད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱུད་འཁེན་
ལུས་རྟག་པ་གཅིག་སྒྲོའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་དང་། གངས་ཅན་སྒྲེས་བྱ་རྟག་པ་གཅིག་རྣམ་འགྱུར་
གྱི་བྱ་བ་པོར་འདོད་པའང་དགག་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། རྒྱན་ལས། ཡུལ་
དང་སྒྲེས་བྱ་དག་གཅིག་པས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེའང་། གཅིག་ལ་བྱ་བ་
གཅིག་ཡིན་ན། ། ཇི་ལྟར་མར་མེ་དུ་མས་མཐོང་། ། ཞེས་སོགས་འདིས་བཤད་པ་ཡིན་
ཅོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྔ་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ལས་ངེས་ན། ། དེ་ཕྱིས་གང་ལས་སྒྲོ་ཉིད་ལས། །

ཞེ་ན་ཡིན་མོད་འདོད་པ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྒྲོ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་སྒྲེ་བར་ངེས་

སོ་ཞེན། དེ་རྟག་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞིང་། འདུ་བྱེད་དེ་
 ཉིད་ཕྱིས་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེ། གཤམ་ཏེ་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེའོ་ཞེན། དེ་ནི་ཡིན་མོད། སྐྱོ་
 སྤྱུ་མ་མེད་པར་སྐྱོ་མ་ཡིན། ཅེས་པ་ཁོ་མོའི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེད་ཀྱང་སྐྱོ་སྤྱུ་
 ལས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འདི་ཕྱིར།

**གསུམ་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་བ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས། གཞུང་
 བའི་རྒྱས་ ༡༣༥༥ བོ་པ་ཉམས་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞུང་ལ་གཞུང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ལས། གཞན་མིན་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་མཚན་ཉིད། །

སྤྱང་བ་གཞུང་མིན་མ་ཡིན་མེད། །ཆ་མེད་པ་ལའང་སྤྱ་སོགས་མེད། །

ཅེས་སྐོས་ཏེ། སྐྱོ་སྤྱུ་མ་དེ་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་འི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ཅེན།
 སྐྱོ་སྤྱུ་མས་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་གཞུང་བ་དེ་ལ་གཞུང་ཡུལ་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱོ་སྤྱུ་མ་དེ་སྤྱི་
 མས་གཞུང་བ་ཉིད་དང་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་པ་འདི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། རང་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ལྟ་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་གཞུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར།
 གཤམ་ཏེ་སྤྱང་བ་ཡང་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་གཞུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅེན། སྤྱང་བ་ཡང་
 གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་དེ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བ་མ་གཞུང་
 བར་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་སྤྱུ་བ་མེད་པ་འདི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཞུགས་ལ་སྤྱ་རགས་དང་ཚོད་པ་དང་
 ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་འི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྱར་གཞུང་བ་ཕྱིས་གཞུང་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་འང་སྤྱ་བའམ་རགས་པ་ལ་སོགས་པ་འི་དབང་གིས་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་འི་གཞུང་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་ཡུལ་ལ་འཕོའོ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་རགས་
 གྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་འི་སྐྱོ་སྤྱུ་མ་དེ་ལའང་ཚོས་ཅན། སྤྱ་རགས་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྤྱར་གཞུང་
 བ་ཡིན་པ་ཕྱིས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱ་སོགས་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་འདི་ཕྱིར།

**གཉིས་པ་གཞུང་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་དགག་པ་ལ། གཞུང་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་མི་
 རིགས། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤྱང་། རྒྱས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།**

གཞུང་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་བྱེད་ ༡༣༥༦ བོ་པ་དགག་ཉིད་གཞན་མིན་ན། །

གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ནི། །གཟུང་ལས་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་དེ། །

གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི། །སྒྲོ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་མེད། །

གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདི་ཡི། །དེ་དངོས་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད། །

སྒྲོ་ལ་འང་དེ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་གནས། །

འཛིན་པ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་། །སྒྲོང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་མཚན་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་སྤྲུལ་ལ་སྤྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། །དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སྒྲོ་སྤྲུལ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ན་སྤྲུལ་སྤྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་... པའི་རྒྱུ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཞན་ནི་ཉམས་པ་མིན་ནོམ་ཅེ། །སྒྲོ་སྤྱི་མའི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྤྲུལ་ལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཞན་མེད་དེ། །དཔེར་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་རང་འཛིན་... གྱི་སྒྲོ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་སྤྱི་མའི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་... སྒྲོ་སྤྱི་མ་འདིའི་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་དངོས་པོར་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་སྤྲུལ་ལ་འང་སྤྱི་མས་གཟུང་བ་དང་དེས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་སྤྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲོ་སྤྲུལ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་མ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་དེས་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཚོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་... མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྒྲོ་སྤྱི་མའི་སྤྱིང་ན་སྒྲོ་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དང་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་རྒྱལ་བས་ཁས་སྐྱེད་པའི་། ༣༤༦ བོ། ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། །

མ་དག་སྒྲོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཐུག། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་མིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་ཐག་རིང་བ་དང་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་...

འགལ་ལོ་ཞེན། གཞུགས་སོགས་ཐག་རིང་བ་དང་ཕྱ་བ་དང་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཚོས་
 ཅན། མ་དག་པའི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་མིན་ཏེ། རགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་གཞུང་བའི་
 མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་མ་དག་པ་རྒྱུ་ལོ་མཐོང་བའི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟོས་
 བས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱ་མོ་སོགས་དང་གཞན་སེམས་རྟོགས་པ་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

དེ་ལ་ཕྱ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས། །བཟུང་བ་གཞུང་མིན་ཉིད་འགྱུར་ན། །

གཞུགས་སོགས་སྒོ་ལ་སྤར་མེད་ཀྱང་། །ཕྱིས་སྤྱོས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

དེ་ཕྱིར་རང་སྒོ་འཛིན་འགྱུར་ན། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས། །

གང་ཡིན་དེ་ཉིད་འཛིན་འགྱུར་ག། །དེས་ན་དོན་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་ཕྱ་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིས་
 སྤར་བཟུང་བ་ཡང་ཕྱིས་གཞུང་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་གཞུགས་སོགས་འཛིན་...
 པའི་སྒོ་ལ་སྤར་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཕྱིས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤར་
 གཞུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཕྱིས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་ཕྱིས་གཞུགས་སོགས་འཛིན་པའི་...
 གྲུ་མ་ནི་སྒོ་སྤྱོས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒོ་ཕྱི་མས་རང་སྒོ་སྤར་མ་ཁོ་ན་
 འཛིན་པར་འགྱུར་ན། སྒོ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། དོན་གཞན་ཡུལ་ལ་འཕོ་ཞིང་
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ནོ། །

གསུམ་པ་རུས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དགག་པ་ནི།

རུས་པ་དུ་མ་གཅིག་མེད་ཀྱང་། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲས། །

གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩལ་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
དགོས་ཞེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བའི་རྩལ་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩལ་པ་ཡང་ཐ་དད་
པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བུ་ཡང་
དུ་མ་བསྐྱེད་པར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། རྩལ་པ་རྩལ་པ་དང་གཅིག་
མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་དོ་་་
ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་རྩལ་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་
པ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་གཅིག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

རང་གི་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ན་མེ།

གལ་ཏེ་གཅིག་ལས་དུ་མ་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྩལ་པ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་
ནི་རྩལ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་གཅིག་ལས་གཅིག་ འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་། །

གཅིག་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཉིས་འབྱུར་ཕྱིར། །དེ་ནི་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བཞེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་པ་གཅིག་གིས་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་
ཏུ་རྩལ་པ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱུང་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་ཆེར་ནི་རྩལ་པ་ཚོ་ཚོགས་པ་དག་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བཞེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྩལ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཆུན་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དག་གི་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྒྲོག་ཞུན་དོན་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་འཛིན་འབྱུར་ན། །

སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་པ་ལ་སོགས་སེམས་གཅིག་ལ། །

རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི། །བཞེད་གཉིས་རིམ་མིན་ཉིད་འབྱུར་ཞིང་། །

གཅིག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་སྤྲུང་བར་འབྱུར། །བདག་དང་དེ་རིག་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྒྲོ་གཞན་ཕྱི་མ་དེས་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་
 དག་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ཡོད་ཅིང་།
 ཡི་གེ་ཨ་དང་ཨི་གཉིས་ལ་དཔྱད་པའི་ཚེ་རྟོག་མེད་གྱི་སེམས་གཅིག་ལ་རྟག་དུ་རིམ་གྱིས་
 སྒྲ་བར་མཐོང་བའི་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་དག་ལ་ཨི་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚས་ཅན། ཡི་གེ་ཨ་
 ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་སྒྲ་མ་ཨའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 ཨ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཐོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཨི་ཡིག་ནི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྒྲ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སོགས་ཤེས་པས་དཔྱད་པ་དང་རྟོག་མེད་སོགས་ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་འོ། །
 ལྟ་དབང་སྒྲོས་ནི་མིག་ཤེས་ལས་ཉན་ཤེས་སྒྲེ་བ་ན་ཉན་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་སྒྲ་...
 བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡི་གེ་ཨ་ལྟ་བུ་གཅིག་གྲང་ཚས་ཅན། ལན་
 གཉིས་གཉིས་༼༣༡༩༽ཟུ་སྒྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཨའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ལ་སྒྲ་བ་དང་།
 ཨ་འཛིན་དེ་རིག་ཅིང་ཐོང་བ་ལ་འང་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨ་འཛིན་ཐོང་བས་ནི་ཨ་གཟུང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་ཟུམ་དུ་རིག་པའི་ཕྱིར་འོ། །

**ལྟ་བུ་ཐོང་བ་གཏན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས། ཅུང་པ་སྒྲ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི།**

གཤམ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་འཕོ་བ་ན། ཐམ་ཉམས་སུ་ཐོང་མིན་ན། །

གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་བཞིན། ཐམས་ཅད་ཐོང་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སྒྲོ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ན་སྒྲོ་ཐམས་སྒྲ་མ་ཉམས་སུ་ཐོང་
 བ་མ་ཡིན་འོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་ཐམ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་སྒྲ་ལོགས་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ཚས་ཅན།
 རང་ཐོང་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐོང་བར་འཛོག་པ་ནི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་
 མས་ཐོང་བ་ལ་རག་ལས་ལ། སྒྲོ་ཐམ་ནི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 སོགས་ཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཞན་གྱིས་ཐོང་བར་རང་གིས་ཐོང་བ་མེད་པས་གཞན་གྱིས་...
 ཉམས་སུ་ཐོང་ངོ་ཞེས་པ་རང་གིས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་འོ། །འདི་ལ་ཤུག་སྒྲོས། ཐམ་འི་
 ཤེས་པ་མཛོན་ཟུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འདྲ་བས་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཐོང་བ་ལ་

རྒྱལ་པ་མེད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུངས་སྤང་བ་ནི།

གཤམ་ཏེ་བདག་སྤྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་འགྱུར་མ་ཡིན་ན། །

གང་གིས་དེ་སྤྱོད་བཟོད་འགྱུར་བ། བདག་གིས་སྤྱོད་དེ་གང་ལས་གྲུབ། །

གསལ་རྒྱུ་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས། གསལ་བར་འདོད་པའི་གསལ་བ་མིན། །

གཤམ་ཏེ་གསལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གསལ་ན་འགྲོ་འདི་གསལ་ཏེ་འདྲེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། བདག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་དེ་སྤྱོད་བཟོད་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་སྤྱོད་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བ་དེ་གང་ལས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་རང་རིག་མེད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་དབང་པོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་ཡུལ་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་ཅི་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གསལ་བར་མ་གྲུབ་པར་ཡང་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གསལ་བའི་རང་རིག་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་རང་གསལ་བའི་རང་རིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞན་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ་ལ། མདོ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ། དེ་སྟེ་དབུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུངས་སྤང་མཁན་པོའི་འདོད་པ་དགག། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དགག། ཤེས་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་དགག། ཤྱོད་པའི་འདོད་པ་དགག།

༼༣༤༽པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་སྐྱབ་དགག་བྱ་མིན་པའི་དོགས་པ་བསལ་
འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩོད་སྐྱབ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མ་ཡིན། །དེས་པར་སྟིང་པོ་མེད་པར་དགོངས། །

གཞན་དུ་ཆ་གས་སུ་གསུང་འགྱུར། །དེས་ན་ཁོ་ལོ་སྟོང་པར་བླག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྩེ་སུ་འབྱང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་
བཅོས་རྩོད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
དགག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྩོད་སྐྱབ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་
གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེས་པར་སྟིང་
པོ་མེད་པར་དགོངས་ནས་སྟོན་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གཞུང་
ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྟོན་མེད་དུ་གསུང་རིགས་
པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སྟོན་གྱི་ཆ་གས་ཅན་དུ་གསུང་བར་འགྱུར། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན་དེ་ནས་བཤད་པའི་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཁོ་ལོ་སྟོང་ཟེན་ཅིག་བརྟགས་
ནས་དགག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་
གཞོད་བྱེད་བརྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དོན་དེ་ལས་སྟེས་རྣམ་པར་ཤེས། །མངོན་སུམ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ལས་ཐ་སྟངས་དུ་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལས་སྟེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་བསྐྱབ་པའི་ལུགས་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྟོན་པ་༼༣༥༧༽ནི། དམིགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག། །དེས་ན་ཐ་སྟངས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར། །དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀུན་བརྟོན་ན། །

གང་དེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མིན། །དམིགས་པའོ་ཞེན་དྲན་སོགས་གྱི། །

ཤེས་པ་འང་གཞན་ལ་བསྟོན་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཚིག་
འདིས་རྒྱུན་ཀུན་བརྗོད་དམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད། དེ་ལྟར་ན་
དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དེ་འབར་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་……
མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུན་ཀུན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྒྲིད་བརྗོད་པའོ་ཞེན། དན་པ་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
དམིགས་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཡུལ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་……
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་ན་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་ནི།

ཡང་སྐྱས་པ།

ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་དེ་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་དུ། །

སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས། །

དོན་གྱི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡང་། །བརྗོད་བྱམ་ཡིན་ཡུལ་འདི་ཡང་། །

སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དོན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་
ཡང་གང་ཡིན། དབང་ཤེས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ།
འོན་ཏེ་གཞན་ ༡༥༠ནི་དུ་སྐྱང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་
སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་ལྟ་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་
ལྟ་པོ་ཀུན་ཚས་ཅན། ཡུལ་ཀུན་རྗོབ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་གྱི། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་
ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བ་དེ་
ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནོ། །ཁྱེད་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དེ་ལ་རང་གང་
ལ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས་ཏེ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ལས་མ་……

སྐྱེས་ལ། རྩལ་ཕན་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ན། དོན་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩལ་
ཕན་གྱིས་དབེན་ཅིང་མ་ཚོགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་གྱི་
ཡུལ་འདི་ཡང་རྩལ་ཕན་དུ་མ་བསགས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩལ་ཕན་དུ་མའི་ཚོགས་པ་སྤྱང་བ་ན། གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྤྲོ་ཐོས་སོ་
ཞེས་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་དོན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱའོ། །

**གཉིས་པ་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་
བྱེད་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འབྱུལ་པ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །༡༣༥༠བ། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་
གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་བུ་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་སྤྱད་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་
བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་འབྱུལ་པ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

**གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཅན་མེད་པས་མི་འཐད། ཡིད་
དབང་མེད་ན་བདེ་སོགས་གཞལ་བྱར་མི་འཐད། ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་
འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།**

དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དབང་དོན་ལས་བྱུང་སྟོང་ལས་ནི། ཐ་སྙད་ལ་སོགས་སྤིང་མ་ཡིན། །

བར་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་པ་ལྟག་པའང་ཐོབ་མི་འབྱུང། །

དབང་པོ་རྟོན་ལས་ཕྱིར་མི་འཐོ། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་རུས་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་

དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློན་ཐ་སྟེན་དུ་བྱ་བ་དང་། འབྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པ་
 མ་ཡིན་པས་ཐ་སྟེན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲུལ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལོགས་སུ་སློན་མི་……
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དེ་ལ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱད་ནས་སྒྲིབ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ན་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྣ་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་རིང་པོའི་བར་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་དང་། སྒྲི
 འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་ལས་ལྷག་པའི་རི་དང་འབྲུག་གི་སྒྲིལ་
 སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྷག་པའང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་
 ཐམས་ཅད་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་དེ་གཉིས་
 བྱི་རྒྱུ་ནི། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་དབང་རྟེན་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་འཇུག་པས་ཡུལ་བར་དང་……
 བཅས་པ་དང་། ལྷག་པ་འཛིན་པ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཆོས་
 ཅན་། རང་གི་རྟེན་ལས་སྤྱིར་མི་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་དེར་རང་རྒྱུས་གསོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་རབ་རྒྱ་སྒྲོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རྟེན་དང་བྲལ་ན་ཡུལ་ལ་འཛིན་
 པར་སྤྱུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུང་ཡུལ་འཛིན་པར་ཡང་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་དབང་མེད་ན་བདེ་བ་སོགས་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པ་ནི།

བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པའམ། །དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ཡིད་དབང་པོ། །

བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་ཐོབ་ཅེས། །དབང་པོ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཏེ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་གཞུགས་
 སོགས་དོན་ལྟ་ཕྱད་པ་ལས་བྱས་ན། རང་རིག་གི་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ།
 མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། གཞུགས་སོགས་དོན་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་
 གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཡིད་དབང་པོ་དང་བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སོགས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཆད་མར་ཐོབ་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་
 ཡོད་དགོས་ཏེ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་རང་རིག་གིས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྤྲེལ་བོ་དབང་པོ་འདོད་པ་མ་བཞག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་
 ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་
 མེད་ཀྱང་ཡིད་དབང་ཐོབ་བོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྤྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་
 སྒྲ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་བཞག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་དགག་པ་ནི།

ངེས་པའི་དོན་ལ་འབྲས་བུ་མེད། ཤེས་པ་ཡི་ཡང་ཚད་ཉིད་ལས། །

དོན་གཞན་འབྲས་བུ་སྒྲ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་དག་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་
 པའང་མི་འཐད་དེ། སྤར་ཚད་མས་ངེས་ཟེན་པའི་དོན་ལ་སྤར་ཡང་འབྲས་བུས་གསར་དུ་
 ངེས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
 དེའི་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཅིང་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཚད་
 མ་དང་། ཚད་མ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་འབྲས་བུར་སྒྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན།
 ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་དོན་ལྟག་པོ་འབྲས་བུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་.....
 རོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲོན་འདི་རྗེས་
 སུ་གནས་པའོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གང་རྗེས་ལ་
 སོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེན།

ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཐ་དད་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཡོད་མིན།

ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དང་རྗེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་
 བའི་སྒྲོ་ལ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུར་འཛོག་པ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་

དང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུ་ལ་གཞན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་ཞིང་ཡུལ་གཞན་ལ་འབྲས་
བྱར་འགྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སངས་ལྷེང་ལ་བཅད་ཅིང་གཤགས་
པས་པ་ལ་ཤ་མི་ཚད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྩལ་སོགས་ཁྲད་པར་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་དེ་ལ་
ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྲད་པར་དུ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཁྲད་པར་དུ་བྱེད་
པས་ལྷག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་མེད་ལ་ཚད་མ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་དག་ན་ལ།

གཉིས་ཤེན། །མ་ཡིན་ཁྲད་པར་བྱ་ལ་འང་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་སོགས་ཁྲད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མ་དང་
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སེམས་ཁོང་དུ་
རྒྱད་པ་ན་སེམས་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱ་དང་འཛིན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་སོགས་
ཁྲད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ལ་འང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

གལ་ཏེ་ཁྲད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཁྲད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་...
ཡང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་ཁོང་དུ་
རྒྱད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྤྱེ་ལོག་པའི་དོན་དུ་འབྲས་བྱ་དོན་གཞན་དགོས་ཞེ་ན།

མ་རྟོགས་ལ་སོགས་ཀུན་ལ་མིན། །ལོག་པ་མེད་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་ཀུན་ལ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡོད་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་ གྲུ་ལ་བོལ་ལོག་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་མེད་
པ་ཅམ་ལ་བྱ་ན་ནི་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བྱར་རིགས་པ་མིན་ཏེ།
རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
སུམ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་
བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དུ་སྤང་པ་ལས་གང་གྲུབ་པ་
དེ་གཞན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས་འདོད་པ་
དུ་མ་བྱུང་བ་ལས་རེ་ཞིག་གང་འབྲེལ་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱས་དང་...
ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་འདོད། གཞན་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བདག་དང་ཡིད་དུ་སྤང་པ་ལས་གང་གྲུབ་པ་དེ་གཞན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་སོ། །
ལ་ལ་ནི་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་དོན་སྤང་པ་ཚད་མར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བདག་ཡིད་སྤང་པ་
དང་དབང་དོན་སྤང་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གང་གྲུབ་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྤང་པ་ལས་...
གཞན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ། རང་གཞུང་དང་འགལ་བས་དགག། སྤྱི་
སོགས་ལ་བཟློས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག། ཡོན་ཏན་རྣམས་གཅིག་ན་དབང་པོ་
གཞན་དག་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱེད་རང་གི་མདོ་ལས་འདི་སྐད་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཤེས་པ་དག་...
ལས་གྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་གོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་དང་...
འགལ་ཏེ། བདག་ཏུ་སོགས་སྤང་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། གཏན་ལ་
འབབས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རོ་བོ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ལ་འབབས་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་བརྟག་པ་དང་དཔྱད་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བདག་
སོགས་སྤང་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་ལ་བསྟུང་བ་ཅུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟག་...
ཅིང་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐངས་ནས་བཀག་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་སོགས་ལ་བཟློས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

སྤྱི་དང་བྱེད་པར་ལ་བཟློས་པ་དང་རྒྱས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་བཟློས་པ་ནི་མངོན་

སུམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།

ཡུལ་ལ་བལྟ་བའི་དོན་ཅན་གྱིས། །ཁྱད་པར་རྣམས་དང་སྦྱོར་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་བལྟས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་
སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ནི་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཙམ་ལ་བལྟ་བའི་དོན་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་སྒོ་རྣམས་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་སྦྱི་སོགས་ཁྱད་པར་
རྣམས་དང་སྦྱར་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤྲང་བར་མི་བྱའོ། །ཡང་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་
ལས་ལ་བལྟས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་སྒོ་རྣམས་ནི་རང་གི་
གཟུང་ཡུལ་ཙམ་ལ་བལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དབང་སྒོ་རྣམས་རང་གི་
གཟུང་ཡུལ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་དང་སྦྱར་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྤྲང་བར་
མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་དབང་པོ་ཐ་དང་
ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཅིག་ན་དབང་པོ་གཞན་དག་དོན་མེད་དུ་ཐལ་། རྟེན་པོ་
དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཅིག་མིན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་གཅིག་འབྱུང་། །མཐོང་ན་དབང་པོ་ལས་དེ་མིན། །

དབང་གཞན་དོན་མེད་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་རུས། །

དབང་པོ་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་རྫས་གཅིག་པས་
ཤེས་པ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་མོའི་ཞེ་ན། རྫས་ཆོས་ཅན། གཅིག་མིན་པར་ཐལ།
དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་མི་
དད་པར་འདོད་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རྫས་གཞན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
མིག་གི་དབང་པོ་ལས་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཞན་དག་དོན་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རེག་

བྱ་དེ་མིག་དབང་རང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་ནུས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོ་ལ་ཡང་
དབང་པོ་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རྟེ། རྩམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཉིས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་གཞུགས་ཉིད་
དང་རེག་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བྱེ་བྲག་ངེས་པ་ཡོད་པས་མིག་གི་དབང་པོ་སྔོན་
པོ་ལ་མི་འབྲུལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩམ་སོགས་ལ་མིན་གཞན་གྱི་ཡུལ། །མེད་མྱིར་གཞན་གྱི་སྡོད་ཡུལ་མིན། །

ཅེས་ ། ༣༤ རྟེ། གསུངས་སོ། །རྩམ་སོགས་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་
སྡོད་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་རྩམ་སོགས་ལ་འཛིན་བྱེད་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཡུལ་གཞུགས་ཉིད་དང་རེག་བྱལ་སོགས་པ་རྩམ་
སོགས་ལ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་མྱིར།

ཅི་སྟེ་ཡང་།

ཡུལ་དེ་མཚུངས་པར་འདོད་ཅིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ནི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཡུལ་དེར་མཚུངས་པར་འདོད་དེ། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོ་མི་སྟོ་
བའི་མྱིར་ཞེ་ན། ལའད་པ།

མི་འདོད་པ་ལ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར། །མ་ངེས་དེ་ནི་གཞན་དུ་བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པར་མི་འདོད་པའི་རྩམ་ལ་འང་ཡོད་པ་
ཉིད་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱད་པར་མ་གཟུང་བར་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་སྟོ་མི་སྟོ་བའི་མྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་གཅིག་མ་
ཡིན་པར་མ་ངེས་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྔོ་སེར་ཡང་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་
པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རྩམ་ཚོས་ཅན།

གཅིག་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 བློ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཅིག་གི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱབ་བྱར་བཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་དུ་མའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་གཞན་ཉིད་དུ་
 ཁྲུབ་པར་བཅོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅི་སྟེ་ཡང་།

དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྟོ། །ཐ་དད་ཕྱིར་ནི་ཐ་དད་ན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལས་ཡུལ་ཐ་༼༣༤༤༽བཞི་དད་དུ་བསྐྱབ་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ཆོས་
 ཅན། ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་
 ཀྱང་ནི་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རལ་དཔ།

གཞན་དུ་ཐ་དད་མེད་གང་ལས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལས་གཞན་དུ་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་
 ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་མེད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་རུས་པར་ཐལ། སྟོ་
 ཐ་དད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སེར་སྐྱ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གངས་ཅན་པ་སྐྱ་མའི་འདོད་པ་དགག། །
 གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བཅོད་པ་དང་། དེ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་བཅོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སེར་སྐྱ་བརྒྱམས་ཀྱིས་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ཅེས་་་་
 གསུངས་སོ། །དང་སྟོང་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གངས་ཅན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་རྩ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྒྱམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་ད་ལྟར་བརྒྱམས་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཅོད་པ་ལ། ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །
 དབྱིབས་སོགས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །རིགས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་

ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཐུག་པ་མེད་པའམ་དབང་གཅིག་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ན་པའི་དབང་པོ་ཐུག་པ་མེད་པར་མཐའ་ཡས་པ་
དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་སྤྱོད་གཅིག་པུ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་ཡུལ་གྱི་༼༣༥༩༽གངས་དེ་སྟེད་ཁས་སྤང་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པས་དབང་པོ་དུ་མ་མི་
དགོས་ན། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ཀ་ཡང་དབང་པོ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱིབས་སོགས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

གཉིས་གཞུང་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཡུལ་གཅིག་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། རི་པོའི་དབྱིབས་དེ་མིག་དབང་དང་། ལུས་དབང་གཉིས་ཀའི་
གཞུང་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱོད་སོགས་པ་རྣམས་འགྱུར་གྱི་
དབྱིབས་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་དང་བྱི་དང་རོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྣ་བ་དང་སྤྱོད་དང་ལྟེན་
དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམས་འགྱུར་གྱི་དབྱིབས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ལ་དབྱིབས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཅིག་ལ་ཡུལ་དུ་མ་
ཡོད་ལ། ཡུལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་གསེར་དཔུལ་གྱི་སྒྲིགས་དང་རྣ་རྒྱལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱིབས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པས་རིགས་འཛིན་ན་རིགས་ཆ་མེད་འཛིན་པར་བྱེད་དམ།
བདེ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རིགས་འཛིན་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།
དོན་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་མི་འགྱུར། །དོན་གྱི་བྱེད་པ་འཛིན་མི་འགྱུར། །

འཛིན་ནའང་ཡིད་བཞིན་རྣམ་རྟོག་ལྟར། །

ཞེས་ ༼༣༥༽གྱི་གསུངས་སོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། རོན་གྱི་རང་
བཞིན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་འཛིན་པར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱིབས་ཆ་མེད་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རྣ་བ་ལ་སོགས་
པའི་འཇུག་པས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལ་དབྱིབས་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
འཛིན་པས། རོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་འཛིན་ཅོཾ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནའང་རྣ་བ་ལ་
སོགས་པའི་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ལ་དབྱིབས་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་བདེ་སོགས་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རིགས་འཛིན་པར་བྱེད་
དོཾ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྐབས་དེའི་སྤྱིད་སྟོབས་སོགས་མ་ཡིན། །གཞན་མིན་ཅེན་འབྲས་མིན་པའམ། །

གཞན་ཉིད་མིན་ན་གཟུང་བྱ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཛིན་ནའང་ཡིད་བཞིན་རྣམ་རྟོག་འགྱུར། །
ཞེས་གང་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་སྒྲིན་དུ་གྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིད་སྟོབས་དང་
རྟུལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣ་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྤྱིད་སྟོབས་སོགས་སྒྲ་ལས་གཞན་མིན་ཅོཾ་ཞེ་ན། སྒྲ་
སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱིད་
སྟོབས་སོགས་སྟོད་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཤམ་ཏེ་སྒྲ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་རྣ་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། སྒྲ་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་ན་ཡང་རྣ་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོཾ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་
༼༣༥༽གྱི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱིད་རྟུལ་སྤྱིད་རྣམས་སྒྲ་ལས་གཞན་ཉིད་མིན་ན་ཡང་རྣ་བའི་
དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱ་བའི་དབང་པོ་སྤྱོད་དང་བདེ་སྟགས་བསྐྱེད་མས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྤྱོད་མས་རྒྱ་མ་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར། །དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བའི་དབང་པོས་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་
སྤྱོད་མས་པའི་རྒྱ་མ་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མཚུངས་པར་ཡང་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་དབྱིབས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་དབང་པོ་ཡང་གཅིག་དང་ཐ་
དད་པའི་སྟོན་མས་འཛིན་པར་བཅུད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པར་མ་བཅུད་དེ། དབང་པོ་
གཅིག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ལ་ཡང་དབྱིབས་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་མ་དུ་མར་འཛིན་པ་
ཡིན་གྱི། དབྱིབས་གཅིག་གི་རྩིས་སུ་ཞུགས་ནས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིབས་ཐ་
དད་ལས་རིགས་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐུག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གངས་ཅན་པ་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་དག་ག་པ་ལ། འདོད་པ་བཅུད་པ་དང་། དེ་ལ་
གཞོད་བྱེད་བཅུད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གངས་ཅན་གྱི། བྱེད་པ་ཁེག་མི་འདོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་གྱི་དང་སྟོང་སེར་སྐྱའི་ལུགས་ལས་འདས་པར་སྤྱོད་པའི་གངས་
ཅན་གྱི་བྱེད་པ་གངས་ཅན་ཕུང་བར་བྱེད་པ་མ་རུང་པ་ཁེག་ན་རེ། གངས་ཅན་སྤྱོད་མའི་
ལུགས་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་རྒྱམས་ །༣༤༥༥། གངས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་ཡོད་
པས་དབང་པོ་རྒྱམས་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པར་བཅུད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཅུད་པ་ལ། ཇི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་དག། གཙོ་བོ་རྩལ་ཕན་སོ་སོར་ཡོད། །

རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་ལས། །འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་མཚོན་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཇི་སྟེད་ཀྱི་བདེ་སྟགས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡོད་

ན་དེ་བས་ཁྱད་ཆེས་ལྟག་པ་ཡོད་པར་ཁོ་བོས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
 རེ་མེད་འོ་བོ་ནི་རྩལ་སྤྲན་སོ་སོར་ཡོད་ལ། རྩལ་སྤྲན་ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་རེ་
 ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཅི། དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤྲན་ལས་རགས་པ་ཇི་ལྟར་ཚོུམ། གཤམ་ཏེ་
 རྩལ་སྤྲན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་རང་གི་རིགས་ལས་
 མ་འདས་པར་འབྱས་བྱ་རགས་པའི་འོ་བོར་གྲུབ་པ་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མཚོན་པར་
 བྱེད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཁས་སྦྱངས་འགལ་བས་དགག། ཡུལ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་
 མ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩལ་སྤྲན་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་དུ། གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་གང་གིས་འགོ། །

རིགས་མི་མཐུན་ལས་གྱུར་པ་ཡིས། །རབ་རྒྱ་སྦྱར་བ་འདོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤྲན་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། བདེ་སྤྱག་གཏང་
 སྟོམས་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འགོ་སྟེ་མི་……
 རིགས་པར་ཐལ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱག་གཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་
 རབ་རྒྱ་སྦྱར་བ་ལས་གཅིག་རྒྱ་གྱུར་པ་ནི་གངས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཅག་ཀྱི་འདོད་པ་མ་……
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་པོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཚུལ་གཉིས་བཞད་པར་མི་འདོད་ན། །འབྱས་བྱ་གཅིག་གི་འོ་བོར་འགྱུར། །

དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་སྟེ། །དབང་པོའི་ཡུལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། །

དེའི་ཕྱིར་རེ་མེད་དངོས་པོ་ལ། །གངས་ཅན་ལྷགས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདེ་སྤྱག་གཏང་སྟོམས་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་
 དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་གྱི།
 བདེ་སོགས་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་ནི་དབང་པོས་བཞད་པར་མི་……

འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྩལ་ཕན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དེ་བདེ་སོགས་དུ་མ་དང་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འབྱུང་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཤེས་ནི་བདེ་སོགས་ལས་མི་བསྟོས་པར་རང་གི་གཞུང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་རྩལ་ཕན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་ཕན་དང་པོའི་ཡུལ་སྐྱེ་དེ་ནི་རྩལ་ཕན་ཡན་གར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་..... རོ། །དེས་ན་ཉན་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བདེ་སོགས་ལ་མི་བསྟོས་པར་སྐྱེ་གཅིག་པོ་ལ་འཇུག་པར་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་མའི་ལུགས་ནི་སྟོན་གྲགས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་རྩལ་ཕན་རེ་རེའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཙོ་བོ་གཅིག་མེད་པར་བརྟེན་པ་ནི་གྲངས་ཅན་སྐྱེ་གཉིས་... ཀའི་ལུགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་མ་ལ་འཇུག་ །ཕྱི་པོའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི།

ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་འཇུག་པ་དེ། ཚད་མར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དུལྟར་བའི་སྐྱེ་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་ཕན་དང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། གཞན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་གཞལ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་... ཐལ། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བུར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་དེ་ལ་རྟགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་... རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་མ་བརྟེན་ལ། རྩལ་ཕན་དང་པོའི་སོགས་པ་མི་འཇུག་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མ་བརྟེན་ཅིང་། མངོན་སུམ་གཞན་ནི་སྟེང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

དྲན་མིན་ཉམས་སུ་མ་སྟོང་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །

དེ་ནི་ཚད་མིན་དྲན་ཉམས་པའམ། །དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་གཞན་ལྟར་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོའི་འཇུག་པ་མཐོང་བྱེད་གྱི་ཡིད་ཚེས་ཅན། དབང་པོའི་འཇུག་
 པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བླ་པ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་
 སྐད་ཅིག་སྒྲིམ་པར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་ནའང་སྒྲུ་ཉམས་སུ་
 མ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་དེ་མཐོང་བྱེད་གྱི་ཡིད་ཅིག་ཅར་
 དུ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་མཐོང་བྱེད་གྱི་ཡིད་གྱི་
 མངོན་སུམ་གསལ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ ༼༣༩༥༽དང་། ཁས་ལེན་ན་
 ཡང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་མཐོང་བའི་ཡིད་དེ་ནི་ཆད་མར་བཟོད་པ་མིན་པ་དང་……
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བྱེད་གྱི་ཡིད་ཚེས་ཅན།
 དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བླ་པ་ལས་ཉམས་པ་འཇམ། ཡང་ན་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 ཉམས་སུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། བར་ཆད་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དབང་པོ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་གྱིས་
 དབླ་པ་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདྲ་སྒྲོན་ཡོད་དེ། གཞན་ལྷ་སྒྲིན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་མཆོད་
 སྒྲིན་གྱིས་ཀྱང་དབླ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ལེ།

བླ་པ་ལྷག་པར་བཟོད་ཕྱིར་ན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཉིས་གྱིས་དོན་གཅིག་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོས་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་བླ་པས་རྟོགས་པ་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་གཅིག་གིས་དབང་པོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་……
 ཅུ་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་བསལ་དབང་གཞན་དོན་མེད་འབྱུར། ཞེས་
 གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོས་བབྱང་བའི་རྗེས་ལ་ཡིད་གྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཡིད་གྱིས་བབྱང་ནས་དབང་པོས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་རྣམ་……
 པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་རིག་པའི་བླ་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བླ་པ་དངོས་སུ་འཇུག་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ལ་འབྲུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་སྦྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་
བརྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྦྱོད་པ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ །སྤྲེལ་བའི་དང་ཡང་དག་པར་སྤང་ནས་སྦྱེས་པའི་སྦྱེས་་་
བུའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཛོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ལུ་སྦྱེགས་་་
དཔྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་བདག་དང་ཡིད་ཡོད་པ་དང་། དབང་དོན་ཡོད་པ་སོགས་་་
ཡང་དག་པར་སྤང་ནས་སྦྱེས་པའི་སྦྱེས་བུའི་དབང་པོའི་སྦྱོ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཛོན་སུམ་་་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྟོད་པ་ལ། ཡོད་པའི་སྦྱ་སྤྲེལ་པ་དང་སྦྱོས་པས་མི་འཐད།
སྤང་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །དེའི་འབྲས་བུ་མཛོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད། བདག་
བྱེད་པོ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ། །ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ། །སྤང་ཅེས་པ་ལས་དེ་རིག་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །མཛོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། །སྤང་པ་ལས་ལོགས་སུ་
ཡོད་པ་སྦྱོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། །ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་ནི་མེད་པ་ཅོམ་སྟེ་སྤང་ཅེས་པ་ལས་
ཀྱང་མེད་པ་བསལ་བྱར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ།

ལན་དུ་སྤང་པ་བསྟན་ཅེན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་རྣམས་དང་གང་ཞིག་སྤང་ཅེས་དོགས་ན་དེའི་ལན་དུ་དབང་
པོའི་སྤང་སྦྱོར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེན། བཤད་པ།

དབང་པོའི་ཁྱད་པར་དུ་བརྟོད་ཀྱི། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་དང་སྤང་པའི་དབང་པོ་ཞེས་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་ནས་བརྟོད་ཀྱི། །སྦྱིའི་སྦྱས་བརྟོད་པ་མིན་པར་ཐལ། །སྤང་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཁྱད་
པར་དང་སྤང་ཀྱི། །ཡོད་པ་ཅོམ་དང་སྤང་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་བདག་ཡིད་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པས། ཡོད་པའི་སྤྱི་
སྒྲིལ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། བཤད་པ།

ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཕྱད་པ་རྩ། །མ་ཡིན་མིན་ཏེ་གང་། རྟོགས་བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིལ་སོ་ན་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་བཟོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱད་པ་སྒྲིལ་པས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཙམ་དང་ཕྱད་པ་རྩ་
གོ་བར་རྩལ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིལ་པ། ཡོད་པའི་སྒྲིལ་དོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར།

ཅི་སྟེ་ཡོད་སྒྲིལ་དམ་པར་འདོད། །དབང་པོ་མཛེས་པར་བཟོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་ནི་གང་དང་ཕྱད་པའི་དབང་པོ་དམ་
པར་འདོད་པ་དང་། དབང་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
བཤད་པ།

དམ་པར་གྲུབ་དང་མཛེས་པ་དེ། །མིག་སྒྲིལ་ལ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་སྒྲིལ་དང་རྒྱང་པ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་པ་ཡང་
མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དབང་པོ་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མཛེས་པར་གྲུབ་པ་དེ་མིག་སྒྲིལ་དང་
རྒྱང་པ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲོ་བའི་སྒྲིལ་ལས་བ་ལང་ཁོ་ན་མཚོན་གྱི།
གཞན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་དམ་པས་བྱེད་པའི་དོན་
ཅན་གྱི་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་ལ་
བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེན། བཤད་པ།

གསལ་ལས་དེ་ལྟར་བརྟག་གང་ན། །སྒྲིལ་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །འགྲོ་བའི་སྒྲིལ་བ་ལང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པ་ལས་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པ་
ལས་ཡིན་བརྟག་གང་ན་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་། རྟོགས་བཟོད། གསལ་པ་མིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ག་ལ་མཚུངས།

གཉིས་པ་ཕྱད་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ཕྱད་གང་ན། །གཟུགས་སྒྲིབ་བར་དུ་ཚད་པ་དང་། །

ཆེན་པོ་འང་འཛིན་པར་མཐོང་བས་ན། །བར་དུ་མ་ཚད་པ་ལ་གཞོན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོས་དོན་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ཕྱད་ནས་
འཛིན་པ་ཡིན་གང་ན། མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་
དང་མ་ཕྱད་ཅིང་བར་དུ་ཚད་པའི་ཐག་རིང་བ་དང་། དབང་པོའི་ཚད་ལས་ཆེན་པོ་འང་
འཛིན་པར་མཐོང་བས་ན། བར་དུ་མ་ཚད་པར་ཕྱད་ནས་འཛིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཞོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལ། སྒྲོའི་སྒྲེབ་མངོན་སུམ་
ཡིན་པ་མི་འཐད། སྒྲེབ་སེལ་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མི་འཐད། སྒྲེབ་
བ་དང་སྒྲོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་པ་རུ། །བརྗོད་པ་པོར་ནས་གང་ལས་དེ། །

ཚད་མ་ཅི་སྟེ་དོན་ཡིན་པའང་། སྒྲོ་ཡི་སྒྲེབ་ཞེས་ཅི་བསྟན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཡིད་དང་དབང་དོན་ཕྱད་པ་སྒྲོའི་རྒྱུ་འོ་ཚོགས་པ་རུ་བརྗོད་པ་
པོར་ནས་སྒྲོ་ལ་རྒྱ་གཞན་ནི་མེད་ན་གང་ལས་སྒྲོའི་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་དེ་ཚད་མ་ཡིན། ཅི་སྟེ་གང་
ལས་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་དབང་པོ་གང་དང་ཕྱད་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཕྱད་པ་སྒྲེས་བྱའི་
དབང་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བཤད་པས་ཚོག་མོད། སྒྲོའི་སྒྲེབ་ཞེས་ཅི་བསྟན་
དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་
ལས་ཡིན་༼༤༠༠༩༽འོ། །

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

དོན་དང་དབང་པོ་ཡིད་སྒྲེས་བྱ། །སྒྲོར་དང་འདུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན། །

མངོན་སུམ་གྱིས་ཅི་སྒོ་བསྐྱེད་པའི། །ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་སྐྱེས་པུ་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཕྱད་པ་དང་བདག་གིས་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་ལས་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅི་སྒོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་ཏེ་བདག་ཡིད་དང་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་འདི་བ་ལང་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེན། བཤད་པ།

སྒྲུང་ཉིད་སོགས་སྦྱོར་ལས་ཅི་དོན། །བསྒྲུང་ཉིད་སོགས་སུ་འཇལ་བྱེད། །

དབང་པོའི་སྒོ་ལ་དོན་རྣམས་དང་། །སྦྱོར་བའི་རྩས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དོན་མིན་ཤེས་པའང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །མངོན་སུམ་སྒོ་བྱ་གནས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་སོགས་ཕྱད་པ་ལས་འདི་ནི་བསྒྲུང་ཉིད་ཅེས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་སྒོ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། བསྒྲུང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་སྦྱོར་བ་ལས་དོན་འདི་ནི་བསྒྲུང་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་སུ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྣམས་དང་སྦྱོར་བའི་རྩས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན། ཕྱི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པའང་དབང་པོ་ལ་མི་བསྟོས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒོ་བྱ་གནས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ ༡༠༠ བ༽ སྐྱེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཅི་སྟེ་སྒོ་ཡི་སྐྱེ་བ་འདོད། །དོན་གཞན་འབྲས་བུར་སྦྱ་བ་ཡིས། །

དོན་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །དོན་གྱི་སྒོ་ཤར་འབྲས་ཡིན་ན། །

དེ་ལས་གཞན་འབྲས་མེད་པས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་སྒོ་ཡི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་འདོད་ན། །ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་འབྲས་བུར་སྦྱ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་འབྲས་

བྱར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དབང་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ཚད་
མ་དང་དོན་ལྷན་པར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དེ་ལས་དོན་གཞན་
འབྲས་བུར་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྒོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པ་དགག་པ་ནི།

སྒོ་ཡི་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡིན་ན། །འཕྲོད་འདུ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཏེ། །

ཚད་མ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལས། །ཅི་སྟེ་གཞན་མིན་འདི་དོན་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིང་འདོད་པའི་སྒོ་ཡི་སྐྱེ་བ་དེ་སྒོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། །འོན་ཏེ་མ་
ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་སྒོ་ཡི་སྐྱེ་བ་སྒོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན། །བྱེ་བྲག་པ་འཕྲོད་འདུ་ཚད་མར་
འདོད་པ་ལྟར་སྒོ་རང་གི་རྒྱུ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དེ་ལས་དབང་པོའི་སྒོ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི་འཕྲོད་
པ་འདུ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་འབྲས་བུར་འགྱུར་
ལ། །དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་
ཀའི་ལྟར་ཡང་ཚད་མ་དེ་སྐྱར་བར་མི་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་སྒོ་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་མིན་ན་སྒོ་ཉིད་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྒོ་ཡི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྒོས་པ་འདི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་བདག་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་སྒོ། །བསྐྱེད་ན་མི་རྟག་པ་ཅུ་འགྱུར། །

ཅི་སྟེ་བདག་དེ་མི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་མི་སྐྱར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་གམ་སྐྱེས་བུ་༼༤༠༧༽ནི་སྐྱར་གྱི་གནས་སྐྱབས་ལས་
རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡུལ་འཇམ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། །སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། །མི་རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཅི་སྟེ་བདག་དེ་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་ཞེས་མི་སྐྱར་
བར་བྱའི། །སྐྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐྱབས་དང་འདི་ལ་བྱེད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཀུན་ལས་བདུས་སུ་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལྟ་པོ་འདི་རྣམས་པལ་ཆེ་བས་.....
 མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་པར་འདོད་ཅིང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 སྟག་ཡིན་ལ། དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རྣམ་བཅད་དུ་གཞན་ལུགས་བཀའ་པ་ན་ཡོངས་
 གཅོད་དུ་རང་ལུགས་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་རྟོག་པར་འདོད་པ་.....
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་ཅིང་། ཚད་འབྲས་དོན་
 གཞན་དུ་འདོད་པ་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་བྱིན་པས་
 གྲང་འདིར་ཚིག་གིས་འགྲེལ་པར་མ་མཛད་དོ། ཀུན་ལས་བདུས་སུ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 རྟོགས་གཅིག་དུ་བཤོད་ནས་འགོག་པར་མཛད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གྲང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མའི་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ཡོངས་སུ་འདུ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས། མངོན་སུམ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །ཤུ་
 ཟློ། །

༥ བཀྲ་ཤེས་དཔལ་འབར་ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་རྟོགས་བཅུར་རྒྱས་པའི་འཛམ་
 སྐྱིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །སའ་མཁྱེན་ལོ། །